Ministerie van Financiën

VERTROUWELIJK
HEDEN
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
21 juni 2019

Notitienummer
2019-0000101736

Van
[redacted]
Belastingdienst

[redacted] **LEEST PARALLEL MEE**

Kopie aan

notitie

Conceptantwoorden feitelijke vragen 'Richting een oplossing voor ouders in de CAF 11-zaak'

Aanleiding

Op vrijdag 14 juni jl. heeft de Kamercommissie Financien 90 feitelijke vragen gesteld over de Kamerbrief 'Richting een oplossing voor ouders in de CAF 11-zaak' van 11 juni. Bijgaand treft u de conceptantwoorden aan.

Beslispunt

- Gaat u akkoord met het verstrekken van het GGD-signaal uit 2013?
  Het gaat om een e-mail die deze week boven water kwam uit 2013. Dat betekent dat er in aanvulling op de signalen van de GGD uit 2011 ook een recenter signaal is dat aanleiding gaf voor het starten van de CAF-zaak in 2013. In het antwoord op vraag 8 wordt dit toegelicht. We adviseren u om de achterliggende e-mail, gelakt, te verstrekken.

Kern

EDP-auditors:

- We wijzen u specifiek op de beantwoording op de vragen over de EDP-auditors, aangezien daar nieuwe informatie wordt gegeven. Het gaat dan om de vragen 8, 16, 17, 18, 36 en 43 tot en met 57.

FIOD-schijf:

- Inmiddels is de Q/CAF 11 schijf van de FIOD onderzocht. Op deze schijf is geen CAF-brede informatie aangetroffen waarover de Tweede Kamer niet reeds beschikt. Opmerking verdient hierbij dat documenten met betrekking tot de bezoeken aan de gastouders niet zijn gedeeld met de Tweede Kamer, aangezien dit niet als CAF-breed wordt gekwalificeerd.
- Er is op de Q/CAF 11 schijf van de FIOD een aantal stukken aangetroffen (circa 15) die mogelijk kwalificeren als op de zaak betrekking hebbend. Deze stukken worden nu aangehouden tegen de lopende procedures. De stukken die daarop betrekking hebben zullen vervolgens aan de Landsadvocaat ter beoordeling worden voorgelegd.
- Wij willen dit punt wel meenemen in de beantwoording; dat is nu nog gebeurd.

Vergaderjaar 2018-2019

31 066 **Belastingdienst**

Nr. **LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN**
Vastgesteld .. 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 11 juni 2019 over 'Richting een oplossing voor ouders in de CAF-11-zaak (kinderopvangtoeslag)' (Kamerstuk 31 066, nr. 490) de navolgende vragen ter beantwoording aan de staatssecretaris voorgelegd.

De vragen zijn op 14 mei 2019 aan de staatssecretaris gezonden en bij brief van ... beantwoord.

[ ] van de commissie,

[ ] van de commissie,

Nr	Vraag en antwoord	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1.	**Kunt u alle memo's, e-mails etc. die over deze zaak aan u of aan [ ] Belastingdienst zijn verstrekt in de afgelopen anderhalf jaar aan de Kamer doen toekomen?** Ik heb eerder aan uw Kamer aangegeven dat ik de gebruikelijke spelregels hanteer bij de verstrekking hiervan. Dat wil zeggen dat ik met uw Kamer de informatie uit deze memo's, mails en dergelijke deel, maar niet specifieke mails en dergelijke tussen mijn medewerkers onderling.			
2.	**Waarom staat er een klokkenluider van de Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)-11-zaak op non-actief?**			
3.	**Hoeveel mensen hebben een sanctie gehad voor onbehoorlijk handelen in deze zaak?** Ik wil benadrukken dat ik het belangrijk vind dat er een open cultuur is binnen de Belastingdienst. Daarnaast verwijs ik hier naar mijn beantwoording van de feitelijke vragen van 11 juni jl[1]. Medewerkers van de Belastingdienst hebben verschillende mogelijkheden om melding te maken in het geval van een (vermoeden van) onrechtmatig handelen door de Belastingdienst. In de CAF 11-zaak is geen sprake van klokkenluiders. Ook is geen sprake van sancties in verband met onbehoorlijk handelen door medewerkers.			

[1] PM VERWIJZING beantwoording 11 juni.

4. **Kunt u een overzicht geven van wanneer u de Kamer foutief geïnformeerd heeft in deze zaak?**
In mijn brief van 11 juni jl. heb ik aangegeven dat ik mede in voorbereiding op de Adviescommissie uitvoering toeslagen de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) heb gevraagd dieper onderzoek te doen naar het stopzetten van de kinderopvangtoeslag van een groep ouders waarbij in de gang van zaken veel niet goed is gegaan. Uit dit diepere onderzoek blijkt ook voortschrijdend inzicht op een aantal onderwerpen die eerder in correspondentie met uw Kamer aan de orde zijn geweest. Ik heb in de brief van 11 juni jl. reeds verduidelijkt dat de informatie die de voornaamste reden is geweest voor het starten van CAF 11, informatie uit 2011 is geweest en niet uit 2013. Deze specifieke GGD-signalen zijn in 2014 niet expliciet aan het gastouderbureau bekend gemaakt en het staat niet vast of in 2018 excuses door Toeslagen zijn overgebracht aan dit gastouderbureau voor de gang van zaken.

5. **Kunt u de evaluatiestukken van alle CAF-zaken aan de Kamer doen toekomen?**
6. **Zijn er tot nu toe indicaties dat de Belastingdienst in andere CAF-zaken tegen de wet gehandeld heeft, bijvoorbeeld door het recht op toeslagen stop te zetten?**
Tijdens het debat van 21 maart jl. heb ik aan uw Kamer een onderzoek toegezegd naar het handelen van Toeslagen in andere CAF-zaken door Auditdienst Rijk (ADR). Op dit moment zijn er geen concrete aanwijzingen dat die handelswijze in breder verband dezelfde (mate van) gevolgen heeft gehad. De onderzoeksopdracht wordt binnenkort naar uw Kamer gestuurd. Naar verwachting komt de ADR eind 2019 met de bevindingen.

7. **Hoe kijkt u terug op het feit dat u vorig jaar wel sorry zei tegen de ouders, maar dat de Belastingdienst gewoon doorging met het opleggen van dwangbevelen?**
De ouders in de CAF-11 zaak hebben mijn excuses gekregen. Dit onder meer vanwege het stopzetten, in plaats van opschorten, van lopende voorschotten in 2014, de gebrekkige communicatie en de lange duur van bezwaar- en beroepsprocedures. Deze onzorgvuldigheden in het proces laten echter onverlet dat er ouders zijn waar in het verleden, op basis van het wettelijke kader, het recht op toeslag niet kon worden vastgesteld. Ook de bewijslast is daar debet aan, bijvoorbeeld omdat zij geen bewijsstukken konden overleggen. Voor zover werd geconcludeerd dat zij geen recht op toeslag hadden zijn de uitbetaalde voorschotten teruggevorderd. Als de terugvorderingen onherroepelijk vaststonden – dus na een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure – werden deze geïnd. Dwanginvorderingsmaatregelen komen vervolgens aan de orde als de teruggevorderde toeslag niet vrijwillig terugbetaald wordt. Uit gegevens van Toeslagen blijkt dat er bij 153 ouders op enig moment dwanginvorderingsmaatregelen zijn genomen. Deze dwanginvorderingsmaatregelen variëren van een aanmaning tot een dwangbevel en eventueel verhaal op inkomen of vermogen (bijvoorbeeld een loonbeslag). Om te voorkomen dat ouders in deze CAF 11 zaak (verder) in problemen kunnen komen, heb ik besloten om de invordering (inclusief verrekening met lopende toeslagen) van de betreffende terugvorderingen kinderopvangtoeslag op te schorten

in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen.

8. **Hoeveel documenten zijn er exact, die horen bij de CAF-11-zaak? Welke van deze documenten heeft de Kamer nu wel en niet gekregen?**
Er zijn vele documenten die betrekking hebben op CAF 11. Hoeveel documenten het exact zijn kan niet worden aangegeven. Zoals eerder aan uw Kamer gemeld PM is de interne informatiehuishouding in dit dossier onvoldoende op orde. Dit maakt dat onderliggende stukken op verschillende momenten naar voren komen.

Zo hebben EDP-auditors in najaar 2018 geïnventariseerd welke documenten, digitaal vastgelegd binnen Toeslagen, betrekking hebben op CAF 11. Daarna is beoordeeld welke documenten in lopende procedures voor vraagouders relevant zijn. Tevens zijn documenten die relevant zijn voor de Kamer, met inzicht in CAF-11 in den brede in 2018 in vier zendingen aan de Kamer verstrekt; zes stukken op 30 augustus[2] en twee stukken op 4 september[3]. Naar aanleiding van het onderzoek door de EDP-auditors zijn er nog twee stukken op 11 oktober[4] en zes stukken op 20 november[5] aan uw Kamer verstrekt. Op 24 april 2019 zijn alle stukken nogmaals via een WOB-verzoek gedeeld. Tevens zijn op 11[6] en 13 juni[7] jl. aanvullende stukken aan uw Kamer gestuurd.

In de afgelopen dagen is door medewerkers van Toeslagen nog een ander document teruggevonden. Hieruit blijkt dat in september 2013 een e-mailbericht door de GGD Haaglanden aan Toeslagen is verzonden. Hierin signaleert de GGD Haaglanden administratieve onregelmatigheden bij een gastouder die is aangesloten bij het betrokken gastouderbureau. Een citaat uit deze e-mail is ook opgenomen in de casusbeschrijving van oktober 2013. Uit de opvolgende berichten blijkt dat dit signaal een impuls heeft gegeven om het onderzoek naar het betrokken gastouderbureau te starten.

9. **Hoeveel CAF-zaken zijn er nu precies?**
Er zijn in de periode 2013 tot en met heden 170 CAF-zaken in beeld die betrekking hebben op Toeslagen.

10. **In welke fase bevinden de verschillende CAF-onderzoeken zich? Welke zijn lopend, afgeblazen, afgerond?**
Van de 170 CAF-zaken lopen er momenteel nog 20. In negen van de overige 150 gevallen heeft geen verder onderzoek plaatsgevonden door Toeslagen. Er zijn er 12 overgedragen aan de FIOD. De resterende 141 zaken zijn afgerond.

11. **Welke directe of indirecte bemoeienis hebben voormalig minister Donner en voormalig staatssecretaris Klijnsma gehad met de toeslagensystematiek?**

---

[2] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr.
[3] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr.
[4] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434.
[5] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 440.
[6]
[7]

12. **Zijn er momenten dat voormalig minister Donner en voormalig staatssecretaris Klijnsma direct in aanraking zijn geweest met de Dienst Toeslagen, de totstandkoming van de wetgeving hieromtrent of de gevolgen van de uitvoering?**
De heer Donner was tussen 2002 tot en met 2006 minister van Justitie. In de jaren 2007 tot en met 2010 was hij minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het dossier kinderopvang was op dat moment onderdeel van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Tussen 2010 tot en met 2011 was hij minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Van 2012 tot en met 2018 was hij vicepresident van de Raad van State. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in deze periode uitspraken gedaan in zaken die enkele (HOEVAAK?) van de betrokken 302 ouders hebben aangespannen. De afdeling advisering van de Raad van State heeft in deze periode **PM** geadviseerd over wetgeving rondom de Kinderopvangtoeslag.

Mevrouw Klijnsma was tussen 2008 en 2010 en tussen 2012 en 2017 staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In deze periode zat het dossier kinderopvang in de portefeuille van de minister van SZW. Daartussen was zij lid van de Tweede Kamer. Momenteel is zij commissaris van de Koning in Drenthe.
~~PM portefeuille & nadere toelichting~~

13. **Is er in het wetstraject rond de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen een moment geweest waar op het ministerie, of door de Raad van State, is opgemerkt dat deze wet wel erg rigide was richting degene die de toeslagen nodig hebben?**
Het ministerie en de Raad van State hebben bij de totstandkoming van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) geen opmerkingen gemaakt met deze strekking. Wel heeft de Raad van State destijds in het advies bij de Awir (en de Aanpassingswet Awir) in algemene zin gewezen op het belang van een hardheidsclausule voor schrijnende gevallen. Daarbij heeft de Raad aangegeven dat het meer voor de hand zou liggen om een dergelijke bepaling in de beleidssfeer te regelen, bijvoorbeeld in de Wet op de zorgtoeslag en de Wet kinderopvang.

14. **Wist de opsteller, of kon de opsteller van de nota weten, dat het in de CAF-11-zaak ging om verouderde informatie uit 2011? Kunt u hierbij toelichten waarom in voornoemd document een datum uit oktober 2012 zichtbaar is, terwijl het zou gaan om een document van oktober 2013? Er is sprake van versie 0.9; welke overige versies bestaan er van dit document?**
Bij deze beantwoording wordt ervan uitgegaan dat met "de nota" de casusbeschrijving Hawaii wordt bedoeld. In deze casusbeschrijving is geciteerd uit een e-mailbericht van de GGD Haaglanden uit 2013, dat recent is teruggevonden. De signalen uit 2011 zijn benoemd als signalen uit 2013. Het jaartal 2012 blijkt een typefout te zijn, uit de eigenschappen van het document blijkt dat het is aangemaakt in oktober 2013. Voor de 0.9 versie zijn er interne opwerkversies geweest. Er is geen latere versie. ~~Uit dit antwoord wordt nog maar~~ eens duidelijk dat ~~de interne informatiehuishouding in dit dossier onvoldoende op~~ orde is.

15. **Op welke datum, in welk tijdvak, is/zijn de eerste queries in CAF-11 gemaakt waarbij bijzondere persoonsgegevens - waaronder tweede nationaliteit – werden meegenomen? Is er in CAF-11 eerst een query gedraaid (met verwerking van tweede nationaliteit), en is daarna een analyse gemaakt?**
Eind september 2013 zijn er standaard query-verzoeken gedaan. De reikwijdte van deze verzoeken is in het geval van kinderopvangtoeslag gebaseerd op bijvoorbeeld een adres of een LRK-id (identificatienummer in de Landelijke Registratie Kinderopvang) van gastouderbureaus of gastouders. In deze standaard query-verzoeken werden gegevens gevraagd over de vraagouders, zoals bsn, geboortedatum, datum start toeslag en ook de 1e en 2e nationaliteit. De query is begin oktober 2013 overgedragen aan een medewerker van Toeslagen, die vervolgens analyses heeft gemaakt, zoals op ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouder en hoge opvanguren.

16. **Wilt u daarnaast de bevindingen en onderliggende documenten van deze auditors verstrekken, die ten grondslag lagen aan uw brief van 11 oktober 2018? Welke documenten waren op dat moment reeds geïdentificeerd?**
In mijn brief van 11 oktober 2018 heb ik aan uw Kamer vier maatregelen aangekondigd, naar aanleiding van drie problemen die ik had geconstateerd; de hoge snelheid van de stopzetting, er werd niet voldaan aan de standaard omtrent informatievoorziening en het zelflerend vermogen van Toeslagen was te beperkt geweest. Een van deze maatregelen zag op het onderzoek door deze auditors. Hierbij gaf ik aan dat de aanleiding voor dit onderzoek een beroepszaak van 10 september 2018 was, omdat bleek dat niet alle stukken in de dossiers van de belanghebbende waren gevoegd. Daarom heb ik de opdracht gegeven aan twee EDP-auditors om de systemen van Toeslagen te doorzoeken op stukken over het CAF 11-project. Hieruit zijn twee aanvullende stukken op 11 oktober 2018 vertrouwelijk met uw Kamer gedeeld en zes stukken op 20 november 2018 (deze zijn later openbaar gemaakt). Voor de nadere toelichting omtrent de problemen en maatregelen verwijs ik u naar de brief van 11 oktober 2018.

17. **Zijn voornoemde twee e-mails aangetroffen in het onderzoek van de auditors? Is het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB [redacted] uit 2011 aangetroffen? Wanneer? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is de Kamer daar toen niet over geïnformeerd?**
De EDP-auditors hebben ook de signalen van de GGD uit 2011 aangetroffen, deze waren al onderdeel van het onderzoeksdossier van Toeslagen. Echter is er op dat moment helaas geen acht op geslagen dat de communicatie met uw Kamer steeds uitging van 2013 en dat dit ten aanzien van een deel van de signalen gecorrigeerd diende te worden.

18. **Bestaan er nog documenten die de EDP-auditors hebben aangetroffen waarover u de Kamer (nog) niet hebt geïnformeerd? Zo ja, welke?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 8.

19. **Kunt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de Conclusie**

van Antwoord van 13 juni 2018, die door de Landsadvocaat is ingebracht in de civiele procedure van het gastouderbureau?
Nee, er is sprake van een lopende civiele procedure van het gastouderbureau. Daarbij wordt opgemerkt dat vraagouders geen partij zijn in deze procedure.

20. **Over welke informatie beschikte de Landsadvocaat bij het opstellen van de Conclusie van Antwoord? Wist de Landsadvocaat op dat moment dat in deze zaak verouderde informatie uit 2011 is gebruikt om een onderzoek in 2013 te rechtvaardigen? Waarom is deze relevante informatie aan de rechter onthouden? Welke acties heeft u ondernomen om te bewerkstelligen dat in het thans lopende hoger beroep alsnog alle juiste informatie beschikbaar komt?**
Het gastouderbureau heeft tegen de Staat een civiele procedure gestart. De landsadvocaat is namens de Staat opgetreden en is voorzien van relevante informatie om inhoudelijk te kunnen reageren op de vorderingen van het gastouderbureau, waarbij de standpunten van de Staat zijn voorzien van bewijs. Het gastouderbureau heeft hoger beroep ingediend en op dit moment is onbekend tegen welke oordelen van de rechter het gastouderbureau standpunten gaat innemen.

21. **Beschikte de Landsadvocaat in juni 2018 over alle onderliggende documenten die deel uitmaakten van de Wet openbaarheid bestuur (Wob)-procedure over CAF Hawaii, waaronder het rapport van Belastingdienst [ ] van mei 2016, dat door u pas op 30 november 2018 aan de Kamer is gestuurd?**
De Landsadvocaat beschikte ten behoeve van het opstellen van de conclusie van antwoord die op 12 juni 2018 is ingediend over de relevante informatie, waaronder de documenten zoals vermeld in de inventarislijst van het Wob besluit van 12 juni 2018 en het rapport van de Belastingdienst [ ] van mei 2016.

22. **Beschikte de Landsadvocaat in juni 2018 over de twee eerder genoemde e-mails van de GGD, en het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB [ ] uit 2011?**
Nee.

23. **Klopt het dat u in het persgesprek van 11 juni heeft gezegd dat gemaakte fouten u pas duidelijk werden nadat 'ik zelf de stukken ging bestuderen'? Wanneer was dat? Waarom heeft u de stukken niet eerder bestudeerd? Was deze informatie u niet eerder verstrekt door de Belastingdienst? (BOA)**
Mede in voorbereiding op de Adviescommissie uitvoering toeslagen heb ik Toeslagen gevraagd dieper onderzoek te doen naar het stopzetten van de kinderopvangtoeslag van een groep ouders waarbij in de gang van zaken veel niet goed is gegaan. Uit dit diepere onderzoek is een analyse naar voren gekomen die eerder, ~~voortvloeiend uit onvoldoende op orde zijnde interne informatiehuishouding in dit dossier, ook bij mijzelf~~, niet voorhanden was. Ik heb uw Kamer dit toegelicht in mijn brief van 11 juni jl.

24. **Wilt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de veertien documenten zoals door u benoemd in de brief van 30 november**

2018, de documenten waarover de Landsadvocaat oordeelde dat zij niet ingebracht hoefden te worden in lopende procedures? Zo nee, waarom niet?
Aan de Landsadvocaat is een aantal door de EDP-auditors gevonden stukken verstrekt die mogelijk relevant zouden kunnen zijn voor een lopende beroepsprocedure. Het gaat daarbij om stukken die uitsluitend betrekking hebben op een specifieke belanghebbende. Aan de Landsadvocaat is gevraagd om ook deze stukken te beoordelen. De Tweede Kamer is geen partij in de lopende procedures en de stukken geven geen extra inzicht in de brede gang van zaken binnen het CAF 11-project. Om die reden kan ik u de afschriften van de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken niet aan uw Kamer doen toekomen.

25. **Klopt het dat het bij de documenten die volgens de Landsadvocaat niet ingebracht hoefden te worden in lopende procedures, gaat om rapporten van de zogeheten actualiteitsbezoeken bij (gast)ouders in november 2013?**
Bij de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken zaten geen rapporten van bezoeken aan de (gast)ouders in november 2013.

26. **Welk bewijs van fraude of misbruik is vastgesteld bij een van die gastouders, waarbij actualiteitsbezoeken zijn afgelegd in november 2013? Wilt u per casus toelichten welke fraude is vastgesteld, en tot welke sancties dat heeft geleid? Wilt u daarnaast toelichten waarom eerst sprake is van onderzoek naar twintig ouders, dan zestien en daarna veertien?**
Er is naar aanleiding van de actualiteitsbezoeken geen bewijs van fraude of misbruik vastgesteld bij een van de zestien bezochte gastouders. Deze bezoeken waren gericht op het verzamelen van actuele informatie over de kinderopvang. Bij deze bezoeken werd geconstateerd dat een deel van de kinderen niet aanwezig was en dat bij sommige gastouders de administratie niet op orde was. Daarop is vervolgonderzoek bij het gastouderbureau ingesteld en zijn urenstaten van de betreffende gastouders opgevraagd. Ook deze urenstaten gaven aanleiding tot onderzoek over het recht op kinderopvangtoeslag van de vraagouders die bij deze gastouders zijn aangesloten. Het onderzoek bij de vraagouders is vervolgens via de reguliere toezichtsbehandeling opgepakt. De geconstateerde tekortkomingen waren dusdanig dat geconcludeerd is dat geen sprake was van fraude bij de gastouders en het gastouderbureau. Wel was het voldoende aanleiding om de vraagouders te controleren.
In de brief van 11 september 2018 aan uw Kamer is aangegeven dat er tot april 2014 twintig gevallen zijn beoordeeld waarin gastouderopvang door bemiddeling van het betrokken gastouderbureau plaatsvond. Deze twintigvraagouders zijn toe te delen aan zestien gastouders. De veertien gastouders komt voort uit het onderzoek naar toezicht in de gastouderopvang in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Zie de antwoorden op vragen 28 en 29 voor een nadere toelichting hierover.

27. **Hoe is de selectie tot stand gekomen van de twintig ouders, waarnaar onderzoek is gedaan? Is, voordat werd besloten op welke adressen actualiteitsbezoeken zouden plaats vinden, de (tweede) nationaliteit van ouders in beeld gebracht of verwerkt? Wilt u per casus aangeven of er een relatie is met (tweede)**

nationaliteit?
Naar aanleiding van de analyse aan de hand van de uitgevraagde standaard query met gegevens over de vraagouders, is een selectie gemaakt van zestien gastouders. De selectie van de zestien gastouders, die de opvang voor twintig vraagouders voor hun rekening namen, is tot stand gekomen op basis van een analyse van ouder-kind relaties en hoge opvanguren. Daarbij is rekening gehouden met een landelijke verspreiding, in vier regio's zijn ieder vier gastouders geselecteerd.

28. **Herinnert u zich het antwoord op een verzoek van de Kamer van 21 april 2015 over fraude met kinderopvangtoeslag[8]? Kunt u toelichten hoe en op grond waarvan in 2014 87 van de 700 gastouderbureaus zijn onderworpen aan extra toezicht? Welke selectie vond plaats en op grond van welke informatie?**
Ja, dat herinner ik mij. Uw Kamer verwijst naar de Kamerbrief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën van 21 april 2015[8]. De passage over het toezicht van Toeslagen heeft betrekking op een onderzoek naar het toezicht en kwaliteit in de gastouderopvang in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Een overzicht van alle resultaten is beschreven in de rapportage "Toezicht versterken door samenwerken" uit 2016. Voor de selectie van de 87 bureaus is gebruik gemaakt van de risicoprofielen van de GGD-en en is er een risicoselectie gemaakt door de antifraudebox van de Belastingdienst. Selectiecriteria van de antifraudebox waren onder andere omzetgegevens, loonbelastinggegevens en invorderingsgegevens. Door de GGD GHOR Nederland, Belastingdienst, VNG en individuele GGD-en zijn in de periode 2014 – 2016 uiteindelijk 77 gastouderbureaus bezocht.

29. **Kunt u toelichten hoe en op grond waarvan vervolgens door de Belastingdienst 75 gastouderbureaus 'risicogericht' zijn geselecteerd? Is bij die selectie (tweede) nationaliteit gebruikt of verwerkt? In hoeveel van die 75 gevallen was sprake van ouders met een tweede of andere nationaliteit?**
Van de 87 hierboven genoemde gastouderbureaus zijn er 12 door Toeslagen geselecteerd voor toezicht via het CAF op basis van de resultaten uit de antifraudebox van de Belastingdienst. De overige 75 zijn niet via Toeslagen voor het CAF geselecteerd, maar via het reguliere toezicht. Nationaliteit is geen selectiecriterium in de antifraudebox van de Belastingdienst. De vraagouders zijn in dit onderzoek niet in beeld geweest.

30. **Was het gastouderbureau uit [redacted] een van die 75 bureaus, en onderdeel van de in voornoemde brief benoemde twaalf CAF-zaken?**
Nee, het gastouderbureau maakte geen onderdeel uit van de 77 bureaus in het onderzoek.

31. **Onder welk van de vijf in de brief van 21 april 2015 aangeduide categorieën viel het gastouderbureau uit [redacted] (1. Niets aan de hand, geen fraude, 2. Onjuistheden, geen fraude, 3. Verkeerde intentie, verder onderzoek naar fraude, 4. Fraude met**

[8] Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 17 050, nr. 503.

kinderopvangtoeslag, 5. Fiscale fraude)? Op grond van welke onderliggende informatie en documenten werd dit oordeel in april 2015 over het gastouderbureau in [redacted] vastgesteld? Hoe verhoudt dit zich tot het overdrachtsdocument Casus Hawaii van 3 april 2014, het draaiboek van 10 april 2014, de analyse Casus Hawaii van 1 juni 2014 en de gespreksaantekeningen en de interne notitie met bevindingen uit mei 2014?
Zoals bij het antwoord op vraag 30 is aangegeven, maakte het gastouderbureau geen onderdeel uit van de selectie van 77 gastouderbureaus.

32. **Welke 'onderhandenwerkversies' van de evaluatie CAF Hawaii zijn aangetroffen? Van welke datum zijn zij? Lagen de cijfers van 'voorjaar 2015' (zoals vermeld op pagina 2) van deze evaluatie ten grondslag aan de beantwoording van de Kamervragen van april 2015? Wanneer is de evaluatie voor het eerst gemaakt?**
Het evaluatie rapport dateert van 24 februari 2016. Er zijn geen andere versies van dit document aangetroffen. **PM**

33. **Kunt u aangeven wanneer het niet-gedateerde document 'Interne notitie met bevindingen' is opgesteld?**
Dit document is aangemaakt op de dag van het bezoek aan het gastouderbureau en de volgende dag afgemaakt. Volgens de eigenschappen van het document dateert het document van 21 mei 2014.

34. **Kunt u toelichten hoe het kan dat de Belastingdienst in een procedure bij de Raad van State in 2017 heeft geciteerd uit deze interne notitie met bevindingen, ter onderbouwing van beschuldigingen jegens een vraagouder? Waarom is deze notitie zelf niet ingebracht in de procedure?**
In een procedure heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vragen gesteld aan de Belastingdienst/Toeslagen. Naar aanleiding van deze vragen heeft de Belastingdienst/Toeslagen geput uit een intern stuk waarin bevindingen zijn opgenomen. Deze informatie is gebruikt om nader te motiveren waarom de kinderopvangtoeslag van de vraagouder was stopgezet. Ik weet niet waarom dit stuk niet is ingebracht in de procedure. Ik meen dat in deze - inmiddels afgeronde - procedure gegeven deze specifieke situatie dit document een op de zaak betrekking hebbend stuk is. Vorig jaar heb ik uw Kamer toegezegd dat de Belastingdienst/Toeslagen stukken ruimhartig zal overleggen, hetgeen inmiddels in procedures ook tot het overleggen van aanvullende stukken heeft geleid.

35. **Aan wie waren de twee GGD Rijnmond-e-mails uit april 2011 gericht en wat heeft de Belastingdienst daar op dat moment mee gedaan? Wat is hierop geantwoord? Bestaan hier nadere documenten over?**
Deze e-mails waren gericht aan een medewerker van Belastingdienst MKB, die buitentoezicht uitvoerde voor Toeslagen en aldaar contactpersoon was voor de GGD. Deze medewerker heeft de e-mails doorgestuurd aan Toeslagen. Toeslagen heeft er op dat moment geen gevolg aan gegeven. Bij de start van het CAF-team in 2013 zijn deze signalen samen met het signaal van 26 september 2013 opgepakt als

start voor de CAF 11-zaak.

36. **Welke vijf documenten uit 2011 zijn aangetroffen in het EDP-onderzoek die betrekking hebben op het gastouderbureau uit [redacted]?**
Er zijn twee e-mails en de bevindingen van GGD Rijnmond aangetroffen bij de inventarisatie door de EDP-auditors.

37. **Wat is de bron van het citaat van de inspecteur Haaglanden, zoals genoemd in de Casusbeschrijving Hawaii van 7 oktober 2013? Klopt het dat de GGD Haaglanden u heeft laten weten dat een dergelijk citaat in het dossier niet is aangetroffen? Klopt het dat in 2013 door GGD Haaglanden geen vermoedens van misbruik of misbruik aan de Belastingdienst zijn gemeld inzake het gastouderbureau uit [redacted]?**
Het citaat staat niet vermeld in het betreffende inspectierapport. Naar nu blijkt is dit gecommuniceerd in een e-mailbericht van 26 september 2013 van GGD Haaglanden (destijds de GGD Den Haag) aan de Belastingdienst. Dit betrof een signaal, omtrent de urenverantwoording, bij een gastouder die bij het betrokken gastouderbureau aangesloten was. Er is regelmatig contact met de Belastingdienst naar aanleiding van zorgen, met een nadrukkelijke piek aan mogelijke fraudezaken tussen 2011-2013. De inspectiebezoeken aan de bij het betrokken gastouderbureau aangesloten gastouders in Den Haag gaven voldoende aanleiding tot zorg bij toezichthouder GGD Haaglanden.

38. **Klopt het dat in de casusbeschrijving Haaglanden gaat om één gastouder die daarvoor werd bemiddeld door twee andere bureaus, die beiden in 2012 werden uitgeschreven uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK)?**
De GGD Haaglanden heeft aangegeven dat in die regio 38 gastouders aangesloten zijn geweest bij het gastouderbureau. Hiervan zijn er 33 uitgeschreven in de periode 2012 tot en met 2015. De laatste bij het gastouderbureau aangesloten gastouder in Den Haag is uitgeschreven in januari 2018.
In de betreffende casus was de gastouder aangesloten bij drie gastouderbureaus. De GGD Haaglanden had zorgen over het kwaliteitsniveau van twee van deze drie gastouderbureaus (en hun gastouders). Het gastouderbureau waar geen zorgen over bestond heeft overigens maar kort geregistreerd gestaan en is verkocht aan een andere partij.

39. **Bent u op de hoogte van de GGD-rapporten over deze gastouder? Klopt het dat, ondanks voorstellen tot handhaving van de GGD inzake deze gastouder de gemeente niet heeft gehandhaafd? Klopt het dat het gastouderbureau uit [redacted] deze gastouder te goeder trouw heeft laten uitschrijven uit het LRK?**
De GGD Haaglanden heeft gemeld dat de gemeente Den Haag op alle inspectierapporten heeft gehandhaafd, dus ook op die van de gastouders van het betrokken gastouderbureau. Het uitschrijven van een gastouder is altijd de verantwoordelijkheid van het gastouderbureau zelf. Indien een gastouderbureau een gastouder niet uitschrijft terwijl dat wel zou moeten, dan zal de gemeente handhavend optreden en mogelijk ook een boete opleggen wegens het

waarom is de "nieuwe" e-mail uit 2013 niet gevonden? door auditors / email?

niet onverwijld doorgeven van een wijziging, zoals een uitschrijving. De betreffende gastouder is in augustus 2014 uitgeschreven uit het LRK.

40. **Kunt u in een tijdlijn precies reconstrueren hoe, en op grond van welke aanleiding, onjuiste en verouderde informatie uit 2011 tweeëneenhalf jaar later alsnog is gebruikt om het onderzoek CAF-11 te starten, en wie daartoe opdracht gaf?**

41. **Wilt u daarbij toelichten op grond van welke informatie en analyse het gastouderbureau werd aangemerkt als mogelijke facilitator? Welke concrete onderzoekshandelingen in oktober 2013 lagen ten grondslag aan het opstellen van de casusbeschrijving Hawaii?**
In mijn Kamerbrief van 11 juni jl. wordt deze toelichting gegeven onder onderdeel A. 'de context rondom fraudebestrijding in 2013 en de onderzoeksfase in CAF 11'. Aanvullende daarop heeft het signaal van de GGD Haaglanden van 26 september 2013 een impuls gegeven aan de start van CAF 11.

42. **Wilt u de Kamer hiervan een afschrift van de casusbeschrijving Hawaii doen toekomen? Wilt u tevens de bijlage meezenden, waarin de verschillen tussen versie 0.1, 0.2 en 0.9 worden beschreven? Waarom heeft u eerder geoordeeld dat het niet nodig was deze versies aan de Kamer te doen toekomen?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 14.

43. **Hebben de EDP-auditors de GGD-e-mails uit 2011 aangetroffen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft u de Kamer niet uit eigen beweging geïnformeerd dat sprake was van verouderde informatie?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 17.

44. **Kunt u toelichten hoe en wanneer uw ministerie de e-mails van de GGD aantrof?**
Dat was in mei 2019. Ik heb uw Kamer deze e-mails als bijlage bij mijn brief van 11 juni jl. doen toekomen.

45. **Is het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB [redacted] uit 2011 door de EDP-auditors aangetroffen? Wanneer? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is de Kamer daar toen niet over geïnformeerd?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag de beantwoording van de vraag 17.

46. **Weet u zeker dat u het originele ongedateerde document over gastouderbureau (GOB) [redacted] aan de Kamer heeft verstrekt, of gaat het hier om een versie die Trouw en RTL Nieuws (online) publiceerden? Beschikte u daarvoor over dit document?**
Toeslagen beschikte over het originele word-document dat is opgesteld door de GGD. Dit document is aanwezig in het CAF 11 dossier. De aanmaakdatum in de eigenschappen van het document is april 2011. Het document is per e-mail verstuurd door GGD Rijnmond, datum 13 april 2011. Per abuis is de versie van Trouw en RTL Nieuws in eerste instantie gedeeld, in plaats van de originele versie zoals in het CAF 11 dossier is opgenomen.

? opnemen ?
gaat toch nergens over

47. **Klopt het dat aanvankelijk door medewerkers van Toeslagen oppervlakkig is gezocht, zoals de EDP-auditors vaststellen? Hoe beoordeelt u dit?**
Nee, dit klopt niet. De EDP-auditors hebben aangegeven dat de zoekactie van de medewerkers van Toeslagen, tot vrijwel dezelfde resultaten leidden als hun eigen onderzoek. Met name de lijst met bestanden van de projectleider was omvangrijk.

48. **Klopt het dat medewerkers die ook betrokken waren bij CAF-11 en de afhandeling ervan een rol speelden bij de selectie van documenten ten behoeve van het onderzoek van de EDP-auditors?**
Inherent aan de werkwijze van EDP-auditors is dat zij toelichting krijgen van de organisatie waar het onderzoek plaats vindt. Ook bij Toeslagen is zo'n toelichting gegeven aan de EDP-auditors over de beschikbare systemen en de inrichting daarvan. In dat kader heeft een medewerker van Toeslagen een lijst van mogelijke relevante mappen samengesteld. Daaruit volgt niet dat Toeslagen de selectie heeft gemaakt voor de auditors. De EDP-auditors hebben namelijk de lijst van Toeslagen vergeleken met een scan die in de zomer van 2018 is gemaakt door de centrale netwerkbeheerder van de Belastingdienst. Die scan is uitgevoerd op alle bestanden van de gehele Belastingdienst. Daarna hebben de EDP-auditors de Q-schijven (samenwerkingsgebieden) doorzocht aan de hand van trefwoorden[9].

anders formuleren daaruit volgt wel dat ..

49. **Heeft u kennisgenomen van de opmerkingen over ' volledigheid' door de EDP-auditors? Hoe beoordeelt u de volgende passage: *'Geconstateerd dat een samenwerkingsgebied met de naam 'SG_TSL_UT_Beroepen-stukken CAF11' niet in de lijst is opgenomen. Alleen ... en ... hebben hier rechten. Kennelijk is dit een recent gemaakte nieuwe SG waarin ... en ... gegevens van de casus verzamelen. Beperking: Deze Q-schijf locatie hebben wij niet meegenomen in de scan.'*?**
De Q-schijf 'Beroepstukken CAF 11' bleek een recent aangemaakt samenwerkingsgebied te zijn. Medewerkers van Toeslagen hebben stukken uit andere bestaande Q-schijven (samenwerkingsgebieden) naar deze map gekopieerd. Deze stukken staan dus ook op de andere Q-schijven en zijn dus in het onderzoek van de EDP-auditors betrokken.

50. **Zijn alle documenten in dit 'samenwerkingsgebied' wel opgenomen in de 262 documenten die Toeslagen op 26 september ter beschikking stelde? Zo nee, waarom niet? Aan wie werden die documenten ter beschikking gesteld?**
Op 26 september 2018 heeft Toeslagen aan mijn Ministerie 262 stukken gezonden die afkomstig zijn uit het samenwerkingsgebied Q:\VEPROW53\TSL_UT_Handhaving-Datawisseling\02. Intensief Toezicht - STEAM EN TWO\03. Dit betreft een Q-schijf (samenwerkingsgebied) van Toeslagen die vervolgens in het kader van het onderzoek van de EDP-auditors nogmaals doorzocht is, maar dan aan de hand van trefwoorden.

51. **Wilt u de Kamer een inventarislijst doen toekomen van deze 262**

[9] PM verwijzing Kamerbrief 21 juni

documenten?

52. **Wilt u de Kamer een inventarislijst doen toekomen van de (ongeveer) 480 documenten die op 10 oktober door de auditors zijn aangetroffen op de N-schijf van [redacted] het CAF-11-project?**
~~Nee, er is~~ in eerdere Kamerstukken beoordeeld welke stukken relevant waren om te doen toekomen aan uw Kamer en die stukken heeft u ontvangen.

53. **Kunt u toelichten wat bedoeld wordt met de mededeling over deze documenten: „De stukken die niet relevant werden geacht zijn niet apart bewaard."? Betekent dit dat deze documenten zijn vernietigd?**
Medewerkers van mijn ministerie hebben de bestanden van de Q-schijven van Toeslagen en van de N-schijf van de eerdergenoemde projectleider van het CAF beoordeeld op relevantie voor de Tweede Kamer of mogelijke relevantie voor een lopende beroepszaak. Zij hebben deze stukken daarna niet bewaard. Dit betekent niet dat de stukken vernietigd zijn; de bestanden die aan mijn ministerie gezonden zijn, zijn digitale kopieën. De stukken zijn nog wel aanwezig bij Toeslagen.

54. **Op welke datum is het 'Proces van beoordeling onderzoek EDP-auditors' opgesteld?**
Het stuk "proces van beoordeling onderzoek EDP-auditors" dateert van 6 november 2018. Dit is tevens de datum waarop de EDP-auditors het definitieve rapport hebben opgeleverd.

55. **Wilt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de inventarislijst van de 198 stukken die de EDP-auditors op 22 oktober stuurden?**
Zie hiervoor de beantwoording op de vragen 51 en 52.

56. **Klopt het dat de EDP-auditors geen toegang hadden tot onderliggende documenten?**
Nee, dit klopt niet.

57. **Wie heeft beoordeeld waarom het merendeel van de hiervoor genoemde documenten niet hoefde te worden vrijgegeven?**
De door de EDP-auditors gevonden bestanden zijn door medewerkers van mijn ministerie beoordeeld. Bij het beoordelen van de stukken is uitgegaan van 'delen, tenzij', ten behoeve van de lopende procedures bij twintig vraagouders.
Van de gevonden bestanden zijn 14 stukken aan de Landsadvocaat verstrekt om te beoordelen of deze moesten worden toegevoegd aan de dossiers van de lopende beroepszaken. Tevens zijn er, in 2018, in totaal zestien documenten ter vertrouwelijke inzage aan uw Kamer verzonden.

58. **Kunt u aangeven welke stappen u en de dienst op korte termijn gaat zetten in de afhandeling van de dossiers?**
In mijn brief van 11 juni jl. geef ik aan welke maatregelen worden genomen om de situatie voor de betrokken ouders recht te zetten.
Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen, en daarbij rekening te houden met de gerechtvaardigde

belangen van de toeslaggerechtigden. Ook heb ik de Adviescommissie gevraagd advies uit te brengen over de mogelijkheden voor Toeslagen om binnen de wettelijke kaders en de grenzen van de uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden aan de betrokken ouders. Meer in het algemeen gaat de Adviescommissie bezien hoe ouders anderszins tegemoet kunnen worden genomen.
Gelet op de maatschappelijke urgentie heb ik de adviescommissie gevraagd om zo snel mogelijk, rekening houdend met het zomerreces, met een deeladvies te komen over de vraag welke beleids- en beoordelingsruimte Toeslagen naar het oordeel van de adviescommissie heeft in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF 11- zaken en in aanverwante zaken. Het eindrapport van de adviescommissie wordt eind 2019 verwacht.
Om te voorkomen dat ouders in deze CAF 11 zaak (verder) in problemen kunnen komen, heb ik besloten om de invordering (inclusief verrekening met lopende toeslagen) van de betreffende terugvorderingen kinderopvangtoeslag op te schorten in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen.

59. **Waarom heeft het onderzoek plaatsgevonden op het signaal uit 2011 en wat is de rol van het onderzoek uit 2013 geweest?**
In mijn Kamerbrief van 11 juni jl. wordt deze toelichting gegeven onder onderdeel A. 'de context rondom fraudebestrijding in 2013 en de onderzoeksfase in CAF 11'. Aanvullende daarop heeft het signaal van de GGD Haaglanden van 26 september 2013 een impuls gegeven aan de start van CAF 11.

60. **Welke alarmbellen zijn wanneer afgegaan bij het gebruik van rapport dat volgde op het signaal uit 2011?**
Zoals bij de beantwoording van vraag 8 is aangegeven, was er naast de twee signalen uit 2011 ook sprake van een signaal in 2013.

61. **Is in de afhandeling van de zaken nu duidelijk voor alle betrokkenen welke informatie nodig is zodat de Belastingdienst aan de slag kan?**

62. **Worden mensen actief geholpen in het aanleveren van de gevraagde informatie?**
Na het advies van de Adviescommissie uitvoering Toeslagen zal mogelijk een herbeoordeling van individuele zaken plaatsvinden. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de reeds aanwezige informatie.
Ik wil benadrukken dat ik me realiseer dat deze gezinnen door het optreden van de overheid tekort zijn gedaan en dat zij mogelijk daardoor in problemen zijn geraakt. Ik ben vastberaden om dat zo snel mogelijk recht te zetten. Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen.
(Gelijk trekken met antwoord op vraag 58). In het geval daarbij nog aanvullende informatie nodig zou zijn, dan zal aan betreffende ouders helder worden gecommuniceerd welke informatie benodigd is en op welke manier deze dan kan worden verstrekt.

63. **Zijn de dossiers van de betrokkenen op orde?**
Ik heb eerder bericht dat de interne informatiehuishouding van Toeslagen in dit dossier onvoldoende op orde was. Er wordt momenteel gewerkt aan het zoveel mogelijk complementeren van alle

dossiers, mede op verzoek van de adviescommissie uitvoering Toeslagen.

64. **Wanneer zijn de tekortkomingen uit de rapporten uit 2013 en volgende opgelost?**
65. **Wanneer zijn de tekortkomingen uit het rapport uit 2011 opgelost?**
66. **Uit welke documenten blijkt dat de tekortkomingen uit rapport 2011 zijn opgelost?**
Uit het inspectierapport van 20 september 2012 blijkt dat de tekortkomingen die op 31 mei 2011 waren geconstateerd zijn hersteld. Tijdens deze inspectie zijn wel twee nieuwe tekortkomingen geconstateerd. Uit het eerstvolgende inspectierapport (dd. 9 april 2013) blijkt dat ook deze tekortkomingen zijn hersteld en dat alle getoetste elementen voldoen aan de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De hier aangehaalde inspectierapporten zijn openbaar en te raadplegen in het Landelijk Register Kinderopvang. De betreffende inspectierapporten zijn op 13 juni jl. ook aan uw Kamer verzonden. Overigens waren deze rapporten niet de basis voor het onderzoek.

67. **In de evaluatie CAF Hawaii wordt melding gemaakt van 317 betrokken BSN's, waarvan bij 248 de toeslag is stopgezet. Hoe verklaart u het verschil tussen de 302 ouders en de 235 stopzettingen die u noemt in uw brief van 11 juni?**
Zoals eerder ~~is aangegeven, was de informatiehuishouding in dit dossier niet op orde~~. In de loop van de behandeling zijn de aantallen vraagouders en stopzettingen steeds beter in beeld gebracht. Uiteindelijk zijn 302 vraagouders in de populatie betrokken, waarvan 235 ouders in 2014 kinderopvangtoeslag hadden.

68. **Wilt u alsnog de vragen 17, 18, 19 en 20 van de commissie Financiën beantwoorden die zijn gesteld over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2019 over zijn toezeggingen en op 11 juni 2019 zijn beantwoord[10]? Meer precies: kunt u aangeven welke vraagouder aan welke gastouder en welk gastouderbureau waren gekoppeld, zodat duidelijk wordt hoe per bureau de bezwaar- en beroepsprocedures zij verlopen?**
Er zijn 302 vraagouders meegenomen in de onderzoekspopulatie. Daarvan waren er 272 aangesloten bij het betrokken gastouderbureau in 2012 en/of 2013 en/of 2014. Er waren 129 vraagouders aangesloten bij dit gastouderbureau die eerder aangesloten waren bij een ander gastouderbureau. Uit deze populatie zijn vijf vraagouders opgenomen die niet zijn overgegaan naar het betrokken gastouderbureau. Tot slot zijn er 23 vraagouders die aan het betrokken gastouderbureau te relateren zijn omdat ze in de toeslagaanvraag de adresgegevens of het LRK nummer van het betrokken gastouderbureau hebben gebruikt. De bezwaar – en beroepsprocedures hebben betrekking op de vraagouders, niet op de gastouders of het gastouderbureau.

69. **Op welke punten is de wetgeving te rigide? Kunt u daar al specifieker over zijn?**
Ik wil niet vooruitlopen op de opdracht van de Adviescommissie

[10] Kenmerk 2019Z11807

uitvoering toeslagen. Ik merk wel op dat de CAF11 zaak voorbeelden laat zien dat Toeslagen weinig wettelijke manoeuvreerruimte had om anders te beslissen bij het vaststellen van het recht op kinderopvangtoeslag. Zoals toegezegd in de Kamerbrief van 11 juni jl.[11] ga ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader onderzoeken of in schrijnende situaties tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden.

70. **Om hoeveel gevallen gaat het waar de dwanginvordering en verrekening van toeslagen nu opgeschort wordt? Wat betekent opschorten in dit geval? Voor bepaalde tijd? Tot na het advies van de Adviescommissie?**
Voor in totaal 154 openstaande terugvorderingen kinderopvangtoeslag over de toeslagjaren 2012, 2013 en 2014 is de invordering, inclusief verrekening, opgeschort. Het betreft 86 ouders. Dit zal zo blijven, totdat duidelijk is wat het advies van de adviescommissie voor elke betrokkene betekent en wat de gevolgen voor de nog te betalen terugvorderingen zijn. Voor de volledigheid wil ik benadrukken dat ik me realiseer dat deze gezinnen door het optreden van de overheid tekort zijn gedaan en dat zij mogelijk daardoor in problemen zijn geraakt. Ik ben vastberaden om dat zo snel mogelijk recht te zetten. Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen.

71. **Is voor de meer proportionele benadering van de jaarsystematiek van de kinderopvangtoeslag een wetswijziging nodig?**
Zoals toegezegd in de Kamerbrief van 11 juni jl.[12] ga ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader onderzoeken of tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden.

72. **Wat is de relatie geweest tussen risicoprofielen en signalen van de GGD, de gemeente of de Belastingdienst bij de opsporing van fraude? Hoe werkt dat?**
Bij het opsporen van mogelijke fraude werken GGD-en en Belastingdienst samen. De GGD hanteert een systeem van risicoprofielen (zoals is toegelicht in het hiervoor genoemde onderzoeksrapport). De Belastingdienst maakt gebruik van de antifraudebox. Een nadere toelichting over het gebruik in de praktijk is opgenomen bij de beantwoording op vraag 29.

73. **Klopt het dat, hoewel er onregelmatigheden in de dossiers van de ouders werden aangetroffen, dit onvoldoende was voor een fraudezaak tegen het gastouderbureau? Waarom werd dan bij het reguliere toezicht vervolgens wel de hele populatie van vraagouders gecontroleerd? Hoe kwam dat besluit tot stand?**
Er is inderdaad geen strafrechtelijk onderzoek gestart tegen de houder van het gastouderbureau. Dit staat ~~er echter~~ niet aan in de weg om de juistheid van de individuele aanvragen te controleren. De bevindingen bij de bezoeken aan zestien gastouders en de beoordeling van acht dossiers van vraagouders bij het gastouderbureau zijn de aanleiding geweest om de hele populatie van vraagouders te controleren.

[11] Vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 490
[12] Vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 490

74. **Is er nu een beeld van de hele groep van 302, uitgesplitst naar jaren en bureaus, van het aantal ouders waarvan de toeslagen volstrekt ten onrechte zijn stopgezet? Klopt het dat bij veel gevallen, hoewel de wet ingewikkeld was en de uitvoering te streng, het toch zo is dat zij zich wel keurig aan de wet hebben gehouden?**
Over de jaren 2012, 2013 en 2014 geldt dat in totaal 50% van de aanvragers recht heeft op kinderopvangtoeslag of deze in de bezwaar- of beroepsfase weer heeft gekregen ter grootte van minimaal 70% van hun oorspronkelijke toeslagaanvraag. Om te voorkomen dat ouders verder in problemen komen, is in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen, de (dwang)invordering en verrekening met lopende toeslagen in de (lopende en afgesloten) CAF 11-zaken reeds opgeschort.

75. **Op welke punten in het proces van de afgelopen jaren heeft het geschort aan de rechtsbescherming van mensen tegenover een overheid die te streng en onzorgvuldig is geweest?**
In het proces sinds 2014 met de betrokken 302 ouders is het nodige fout gegaan. Toeslagen hadden niet stopgezet mogen worden, maar hadden moeten worden opgeschort. En ouders die aanvullende gegevens aanleverden die nog niet compleet waren, kregen geen duidelijke terugkoppeling over wat nog ontbrak. Tevens is er in veel gevallen aanzienlijke vertraging geweest in het behandelen van ingediende bezwaar- en beroepschriften en de klachtafhandelingen, en is er in het algemeen gebrekkig gecommuniceerd met de ouders. Ook documentatieverstrekking in rechtszaken was in sommige gevallen onvoldoende.
De Adviescommissie uitvoering toeslagen zal in haar eindrapport naar aanleiding van de motie van het lid Omtzigt meenemen hoe het in algemene zin is gesteld met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden en welke verbeteringen wenselijk zijn.
Daarnaast zal ik uitvoering geven aan de motie van het lid Leijten, waarin zij verzoekt bij een bezwaarprocedure altijd de menselijke maat te hanteren, en de dienstverlening naar de belastingplichtige niet te staken. Ik kom in dat kader in het najaar 2019 terug op de deelname van Toeslagen in het traject 'Maatwerk in Dienstverlening' van de secretarissen-generaal, uitgevoerd door ABD Topconsult.

76. **Is er sprake geweest van etnisch profileren?**
77. **Is er een aantal mensen als groep gecontroleerd en behandeld op basis van de risicoprofielen en signalen?**
78. **Kunt u uitsluiten dat bij die besluitvorming nationaliteit een rol heeft gespeeld?**
Zoals in mijn brief van 11 juni jl. aangegeven keur ik etnisch profileren ten strengste af. In deze brief is tevens toegelicht op welke manier nationaliteit aanwezig is in de systemen van Toeslagen. Ik kan in ieder geval zeggen dat in de specifieke aanpak richting CAF 11 ouders de hele groep van 302 ouders op dezelfde wijze is behandeld.
De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een onderzoek opgestart, gericht op de verweking van gegevens omtrent tweede nationaliteit in het systeem van Toeslagen en/of in het kader van de controle op de kinderopvangtoeslag. Ik wacht de uitkomsten van hun onderzoek met belangstelling af.

79. **Binnen hoeveel weken kunt u de 305 ouders concreet herbeoordelen en compenseren voor het leed?** 1
Ik ben vastberaden dit zo snel mogelijk recht te zetten, waarbij het belangrijk is dat dit wel zorgvuldig gebeurt. Zoals aangekondigd in de kamerbrief van 11 juni jl. heb ik de Adviescommissie uitvoering toeslagen onder leiding van de heer Donner gevraagd mij te helpen en advies te geven over de mogelijkheden om binnen de wettelijke kaders en de grenzen van uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden aan de betrokken 302 ouders.

80. **Wanneer is het bevindingenoverzicht door de Belastingdienst ontvangen?** 3
Het bevindingenoverzicht van de GGD Rijnmond is in april 2011 door Toeslagen ontvangen.

81. **Is bij het nadere onderzoek bekeken voor welke gastouderbureaus de gastouders werkten?** 3
Ja, dit is bekeken.

82. **Is bij het CAF-onderzoek in 2013 ook bekeken of de betreffende gastouders nog wel werkzaam waren voor de betrokken gastouderbureaus?** 3
Ja. Er is een query gemaakt over het gastouderbureau en de aangesloten gastouders en vraagouders. In de onderzoeksfase is beoordeeld of de LRK-nr's van gastouders in het LRK zijn aangesloten (een bemiddelingsrelatie hebben) in het LRK met het gastouderbureau in de periode 2012 t/m 2014.

83. **Hoe beoordeelt u het feit dat documenten uit 2011, twee e-mails met opgeloste signalen en een kort bevindingenoverzicht, gebruikt zijn om in 2014 bij meer dan 300 ouders de kinderopvangtoeslag stop te zetten? Is toen beoordeeld of die informatie nog wel actueel was?** 3
De signalen van de GGD dateren uit 2011 en 2013. Op basis van deze signalen is in de actualiteit de opvangsituatie bij zestien gastouders getoetst en heeft een onderzoek bij het gastouderbureau plaatsgevonden. De beoordelingen hebben geleid tot vragen over de rechtmatigheid van de toeslagaanvragen van de vraagouders. Vanaf medio juni 2014 zijn 302 vraagouders gevraagd om hun toeslagaanvraag met stukken te onderbouwen en zijn de lopende toeslagvoorschotten stopgezet.

84. **Sinds wanneer weet u dat de signalen, op basis waarvan gehandeld is, uit 2011 stammen en niet uit 2013 en 2014?** 3
Zoals ook in het antwoord op vraag 8 is opgenomen, was de informatiehuishouding rondom het CAF 11 dossier niet op orde. In de afgelopen periode is mij gebleken dat twee signalen van de GGD niet uit 2013 afkomstig waren, maar uit 2011. Zeer recent is ook een signaal van de GGD uit 2013 teruggevonden.

85. **Hoe lang heeft het CAF-onderzoek geduurd vanaf het nadere onderzoek naar aanleiding van het bevindingenoverzicht en de twee e-mails tot aan het overdragen naar het reguliere toezicht?** 3
Het onderzoek is binnen Toeslagen eind september 2013 gestart en in

juni 2014 is de behandeling van de vraagouders overgedragen aan het reguliere toezicht binnen Toeslagen.

86. **In hoeveel dossiers van vraagouders waren onregelmatigheden aangetroffen? Waarom zijn de dossiers van alle vraagouders overgedragen naar het reguliere toezicht en niet alleen die dossiers waar iets was aangetroffen?** 3
In samenwerking met het Belastingdienstbrede CAF-team zijn bezoeken aan zestien gastouders afgelegd, waarbij informatie over de bij hen betrokken vraagouders is verzameld. Bij het bezoek aan het betrokken gastouderbureau zijn acht dossiers van vraagouders beoordeeld. Op basis van de daar aangetroffen informatie is besloten om bij alle vraagouders informatie op te vragen om de rechtmatigheid van hun toeslagaanvraag te toetsen. Zie ook de beantwoording op vraag 26.

87. **Met welke informatie is de zaak overgedragen naar de reguliere toezichtsbehandeling? Is er een opdracht meegegeven waarop gecontroleerd moest worden?** 3
Binnen Toeslagen is aan de reguliere toezicht behandelaren opdracht gegeven om bij de 302 vraagouders de benodigde schriftelijke onderbouwing op te vragen en de lopende kinderopvangtoeslagen stop te zetten. Daarbij is aangegeven dat er sprake is van een vermoeden van misbruik en dat twijfel aanwezig is over het recht op kinderopvangtoeslag.

88. **Van welke data zijn de twee e-mails van de GGD aan de Belastingdienst, waaraan u refereert in uw brief en de beantwoording van Kamervragen?** 3
Deze twee e-mails dateren van 6 april 2011.

89. **Aan wie waren de twee e-mails van de GGD gericht en wat heeft de Belastingdienst daar op dat moment mee gedaan? Bestaan hier nadere documenten over?** 3
Zie hiervoor het antwoord op vraag 35.

90. **Hoeveel lopende CAF-11-zaken worden er met onmiddellijk opgeschort, op welk totaal?** 5
Zie hiervoor het antwoord op vraag 70.

Geprint met Digidoc 2 op 21-06-2019, 12:58

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 101634 - Conceptantwoorden feitelijke vragen CAF 11
Nummer:	2019-0000014150
Algemeen taakverzoek:	Tas heden: conceptantwoorden feitelijke vragen over de Kamerbrief 'Richting een oplossing voor de ouders in de CAF 11-zaak'

Document: Notitie - Conceptantwoorden feitelijke vragen 'Richting een oplossing voor ouders in de CAF 11-zaak' (2019-0000101736)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (AFP)	21-06-2019, 12:55	AFP Paraferen

[redacted] LEEST PARALLEL MEE

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Hbv volgende week.

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
4 september 2018

Notitienummer
2018-0000151866

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

notitie

Dossier AO 5 september 2018: 'Geen powerplay, maar fairplay'

Aanleiding
Hierbij treft u de voorbereidingsset voor het AO op woensdag 5 september over het rapport van de Nationale ombudsman (No): 'Geen powerplay maar fair play' aan. Op woensdagochtend 5 september van 9.00 tot 10.00 uur is een laatste voorbespreking gepland.

Kern
De voorbereidingsset bestaat uit:
1. Spreektekst
2. Spreekmodule CAF 11 Hawaii
3. Q&A's CAF 11 Hawaii
4. Andere Q&A's
5. Factsheets

Toelichting
Naast de spreektekst, spreekmodule en de Q&A's CAF 11 Hawaii treft u op de volgende onderwerpen ook Q&A's en factsheets aan:
- Inhoudsopgave Q&A's:
  1. Onderzoek
  2. Lopende juridische procedures
  3. Schadevergoedingen
  4. Vertrouwelijke inzage
  5. Informeren
  6. Aantallen
  7. Coulance
- Inhoudsopgave factsheets:
  1. Aanbevelingen
  2. Aantallen
  3. Coulance

Geprint met Digidoc 2 op 04-09-2018, 16:59

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 151856 - AO 5 september voorbereidingsdossier KOT
Nummer: 2018-0000023065
Algemeen taakverzoek: PODG: advies om te parferen. 4/9

Document: Oplegnotitie Dossier AO 5 september 2018: 'Geen powerplay, maar fairplay' (2018-0000151866)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
COMM)	04-09-2018, 16:49	COMM voor DGBEL Paraferen
MT)	04-09-2018, 16:46	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Laatste wijziging: (UITVOERINGSBELEID) op 04-09-2018, 16:57

Spoedhalve cc

Ministerie van Financiën

DO 30/8 - 1440

Heden

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

30/8 akkoord

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl
Direct contact

Datum
29 augustus 2018
Notitienummer
2018-0000148016
Auteur
[redacted]
Van
Kopie aan
Bijlagen
2

notitie

Aangepaste antwoorden vragen lid Omtzigt over telefoonnotities en inzagerecht burgers in gegevens

Inleiding

- Op 27 augustus jl. zijn met u de antwoorden op vragen van het lid Omtzigt over bovenstaande notities besproken. U wilde aanpassingen van de antwoorden op een aantal punten. Die aanpassingen zijn in bijgaand antwoordenset doorgevoerd.
- In aanloop naar het AO van 5 september ontvangt u deze week nog een voorbereiding. Maandag 3 september staat een voorbespreking voor dit AO gepland, waarbij de stukken met u besproken worden.

Beslispunten

- Indien u instemt met de aangepaste antwoorden, wordt u verzocht de brief aan de voorzitter van de Tweede kamer te ondertekenen.
- Na instemming met de brief aan de Kinderombudsman, verstuurd u een kopie van deze brief, die ondertekend wordt door [redacted] Belastingdienst, ook aan de TK.

Kern

- De antwoorden zijn aangepast op de volgende onderdelen:

1. Voorbeelden van telefoonnotities zijn bijgevoegd,
2. Informatie over aantallen ouders die in deze zaak immateriële en materiele schadevergoedingen/rentevergoedingen hebben ontvangen is toegevoegd,
3. Documenten betreffende het CAF Team Hawaii worden ter inzage aan de TK ter beschikking gesteld. Met de griffie van de TK zullen afspraken worden gemaakt op welke wijze deze ter inzage geregeld wordt.

- Indien gewenst worden de aangepaste antwoorden nog met u besproken.

Ministerie van Financiën

> Retouradres

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl
Inlichtingen
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2018-0000148397

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Antwoorden op Kamervragen van het lid Omtzigt (CDA)

Geachte voorzitter,

Het lid Omtzigt (CDA) heeft mij op 6 augustus jl. vragen gesteld over het stopzetten van de kinderopvangtoeslag en de gevolgen daarvan en het inzagerecht van de burger in gegevens en telefoonnotities bij de BelastingTelefoon (kenmerk: 2018Z14510).

Hierbij stuur ik u de antwoorden op deze vragen.

Hoogachtend,

De staatsecretaris van Financiën,

Menno Snel

Geprint met Digidoc 2 op 29-08-2018, 15:19

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 148016 Aangepaste antwoorden lid Omtzigt over stopzetten kinderopvangtoeslag
Nummer: 2018-0000022513
Algemeen taakverzoek: PODG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 29/8

Document: Antwoorden op Kamervragen van het lid Omtzigt (CDA) (2018-0000148397)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	29-08-2018, 15:15	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	29-08-2018, 14:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	29-08-2018, 14:05	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	29-08-2018, 14:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: DOOR DG BEL ONDERTEKENDE BRIEF MEESTUREN MET ANTWOORDEN Reactie op het stopzetten van de kinderopvangtoeslag aan ouders in 2014 (2018-0000147973)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	29-08-2018, 15:15	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	29-08-2018, 14:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	29-08-2018, 14:05	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	29-08-2018, 14:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: Notitie: aangepaste antwoorden vragen lid Omtzigt over telefoonnotities en inzagerecht burgers in gegevens (2018-0000148016)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	29-08-2018, 15:15	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	29-08-2018, 14:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	29-08-2018, 14:05	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	29-08-2018, 14:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: NIET MEESTUREN MET ANTWOORDEN KAMERVRAGEN Bijlagen Wob besluit scan 6 stuks (2018-0000148147)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	29-08-2018, 15:15	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	29-08-2018, 14:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	29-08-2018, 14:05	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	29-08-2018, 14:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: Bijlage, voorbeelden van telefoonnotities (2018-0000147970)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	29-08-2018, 15:15	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	29-08-2018, 14:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	29-08-2018, 14:05	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	29-08-2018, 14:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

[redacted]

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

gezien en geteekend 4/9 en digidoc verwerkt

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
3 september 2018

Notitienummer
2018-0000151131

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

Bijlagen
2

notitie

'Geen powerplay maar fair play': aanvullende stukken naar TK

Aanleiding

- In de beantwoording van de Kamervragen van het lid Omtzigt inzake het stopzetten van kinderopvangtoeslag van een casus uit 2014 (verzonden 30 augustus jl.) heeft u richting Kamer aangegeven alle u bekende documenten aan de Kamer te zullen verstrekken.
- Deze documenten zijn afgelopen vrijdag bij de griffie ter vertrouwelijke inzage gelegd. Gisteravond zijn alsnog twee documenten uit 2016 gevonden. In deze notitie adviseren wij u hoe om te gaan met deze documenten.

Beslispunt

- Wij adviseren u akkoord te gaan met het alsnog vertrouwelijk verstrekken van de twee documenten aan de Kamer en bijgevoegde aanbiedingsbrief aan de Kamer te ondertekenen.

Toelichting

- Op 6 augustus jl. heeft het lid Omtzigt vragen gesteld over het stopzetten van de kinderopvangtoeslag in een casus uit 2014. Het gaat om een casus waarover inmiddels diverse Kamervragen beantwoord zijn.
- In de Kamervragen vraagt de heer Omtzigt naar documenten gerelateerd aan CAF 11 of CAF 11 Hawaii. Deze documenten bevatten persoonsgegevens en geven bovendien inzicht in de handhavingsstrategie. Om die reden zijn de documenten vertrouwelijk.
- Om de Kamer toch een goed beeld te geven van het onderzoek uit 2014 en de onderliggende documentatie heeft u (antwoord 13) de Kamer toegezegd alle u bekende documenten vertrouwelijk ter inzage te zullen leggen.
- Gisteravond is gebleken dat er nog twee documenten in deze kwestie zijn. Deze documenten zijn dus afgelopen vrijdag niet aan de Kamer verstrekt. Daarom adviseren wij u deze na te zenden. Wij hebben bijgevoegde brief daartoe opgesteld.

Geprint met Digidoc 2 op 04-09-2018, 12:34

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 151131 'Geen powerplay maar fair play': aanvullende stukken ter vertrouwelijke inzage TK
Nummer: 2018-0000022934
Algemeen taakverzoek:

Document: 'Geen powerplay maar fair play': aanvullende stukken naar TK (2018-0000151131)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	04-09-2018, 12:26	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	04-09-2018, 12:10	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen

Document: Aanvullende stukken ter vertrouwelijke inzage in dossier: 'Geen powerplay maar fair play' (2018-0000151132)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	04-09-2018, 12:26	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	04-09-2018, 12:11	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (COMM)	04-09-2018, 11:17	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (MT)	04-09-2018, 11:04	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Spoedhalve cc [redacted]

Ministerie van Financiën

10/9-13.15 uur

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

9/9

2.5.m. bespreken.

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
7 september 2018

Notitienummer
2018-0000153549

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

notitie

Oplegnotitie concept Kamerbrief 'geen powerplay maar fair play'

Inleiding
Tijdens het ordedebat van 4 september jl. heeft het lid Omtzigt u verzocht om de acht interne documenten over de zaak 'geen powerplay maar fair play', die de Kamer eerder ter vertrouwelijke inzage heeft ontvangen, openbaar te maken. Ook heeft de Kamer om een brief gevraagd ter voorbereiding op een plenair debat dat waarschijnlijk later deze maand zal plaatsvinden.

Bijgaand ontvangt u een concept van deze brief.

Beslispunt
- Indien u instemt met deze conceptbrief zal deze dinsdag 11 september as. verstuurd worden naar de Tweede Kamer.
- De brief wordt begin volgende week met u besproken.

Kern
De brief bespreekt achtereenvolgens:
- Waarom niet de documenten zelf openbaar worden gemaakt, maar de informatie uit de documenten in de brief is opgenomen;
- De kwestie rondom het interne onderzoek/evaluatierapport waar het lid Omtzigt destijds om heeft verzocht wordt;
- Een uitgebreide weergave van de context van de casus;
- Een geobjectiveerde weergave van de acht documenten, deels geparafraseerd en in quotes;
- Een vooruitblik met de aankondiging van Belastingdienst/Toeslagen om onder andere de werkwijze van de Belastingdienst/Toeslagen met werkinstructies te analyseren.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Uitvoeringsbeleid
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2018-0000153577

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Kinderopvangtoeslag

Geachte voorzitter,

Ik heb uw Kamer op 30 augustus en 4 september jongstleden acht documenten over de kinderopvangtoeslag ter vertrouwelijke inzage toegestuurd. De documenten hebben betrekking op een zaak die speelde in 2014 bij een gastouderbureau, waar de Belastingdienst onregelmatigheden constateerde aangaande de rechtmatigheid van de kinderopvangtoeslag.

Uw Kamer heeft tijdens het ordedebat van 4 september jongstleden mij verzocht bovenstaande documenten openbaar te maken. Laat ik vooropstellen dat uw Kamer recht heeft op ~~[illegible]~~ informatie. Ook hecht ik eraan dat wij het debat op basis van juiste en volledige informatie voeren.

Het is staand beleid van het kabinet dat interne documenten als zodanig geen onderwerp worden gemaakt van politiek debat. Ook betreft het hier documenten die betrekking hebben op inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen, waarvan openbaarmaking via de Wob is geweigerd. Omdat ik belangrijk dat uw kamer goed wordt geïnformeerd, heb ik besloten u de interne documenten vertrouwelijk te verstrekken. ~~U heeft de wens uitgesproken de documenten alsnog openbaar te willen ontvangen. Omdat ik het belangrijk vind dat wij het debat op basis van juiste en volledige informatie voeren, verstrek ik u~~ de informatie uit de documenten in deze brief.

Evaluatie
Voordat ik nader inga op de documenten reageer ik kort op het verslag van het ordedebat vorige week dinsdag. In dat verslag wordt verwezen naar antwoorden op vragen van uw Kamer van juni jongstleden[1]. Uw Kamer vroeg of er in het kader van het onderzoek naar 'Geen powerplay maar fair play' een intern onderzoek is gedaan naar de operatie 'CAF 11 Hawaii'. En indien dit het geval was, of uw Kamer het rapport uit 2015 zou mogen ontvangen.

Het onderzoek 'Geen powerplay maar fair play' is een onderzoek van de Nationale ombudsman (hierna No) uit 2017. Naar aanleiding hiervan is er geen intern

[1] Vergaderjaar 2017-2018, 31 066, nr. 408

Zo is ook grantwond in mijn ....

onderzoek naar 'CAF 11 Hawaii' uitgevoerd. Wel heeft de Belastingdienst op eigen initiatief de casus geëvalueerd in februari 2016. Hoewel deze evaluatie niet is gestart naar aanleiding van het rapport van de No, was het wel goed geweest om het bestaan van de evaluatie te noemen. Het evaluatierapport 'CAF 11 Hawaii' heeft uw Kamer op 30 augustus jongstleden ontvangen.

Context

De zaak startte in 2013 na signalen van de GGD. Het Combiteam Aanpak Facilitators (vanaf hier: CAF team) van de Belastingdienst deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. Bevindingen van dit onderzoek gaven reden voor controle. Begin 2014 vonden er ongeveer 20 werkbezoeken plaats bij gastouders en het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte. Kinderen bleken bijvoorbeeld bij controles vaak niet aanwezig te zijn. Dit versterkte het vermoeden dat er ten onrechte kinderopvangtoeslagen waren verstrekt.

De Belastingdienst besloot de toeslag van 2014 van de 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten, per 1 september 2014 stop te zetten. Deze beslissing werd genomen om mogelijke terugvorderingen niet verder te laten oplopen. Als ik terugblik had ondanks de signalen eerst moeten worden vastgesteld of de ouders nog recht hadden op een toeslag. Ik betreur de onwenselijke situatie die is ontstaan voor deze ouders. Ouders zijn uitgenodigd op het Belastingkantoor om de bewijstukken voor het recht op toeslag te overleggen. Veel ouders hebben daar gebruik van gemaakt en zijn op 1 september 2014 langsgekomen. Op basis van de aangeleverde bewijsstukken heeft de Belastingdienst/Toeslagen de aanvraag opnieuw beoordeeld. Gebleken is toen dat er geen recht bestond op kinderopvangtoeslag over de jaren 2013 en 2014. Ouders zijn daarover bij beschikking van 6 oktober 2014 geïnformeerd. Een kopie van deze beschikking is bijgevoegd bij het rapport van de No.

Het onderzoek van de No is mede ingegeven door een uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017. In een hoger beroepsprocedure over een individuele zaak heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de door de Belastingdienst gevolgde procedure in 2014 (van beëindiging van de kinderopvangtoeslag) veroordeeld. Volgens de Raad van State heeft de Belastingdienst bij de beëindiging van het toeslagvoorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels gehandeld. De No constateert in zijn rapport ook dat de Belastingdienst de beschikkingen aan de ouders in kwestie onvoldoende heeft gemotiveerd. Een groot aantal ouders heeft later bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van de toeslag. De Belastingdienst heeft in juli 2016 de werkwijze in deze aangepast.

Ik wil u ook het tijdsbeeld schetsen waarin deze casus plaatsvond. De zaak speelde in een tijd waarin de aandacht zowel maatschappelijk als politiek sterk was gericht op het voorkomen van misbruik en fraude met toeslagen. Dat leidde tot een aanscherping van de regels en toetsing op rechtmatigheid. Ook de zogenoemde Bulgarenfraude was destijds actueel. Dit leidde tot veel onbegrip, ook in uw Kamer. Vooropgesteld dat aandacht voor het bestrijden van fraude er nooit toe mag leiden dat goedwillende burgers de dupe worden van het optreden van de overheid, kan ik deze context niet onbenoemd laten.

Weergave van de documenten
De informatie uit de documenten die uw Kamer ontvangen heeft, wordt hieronder beschreven. In 2013 heeft het CAF team in de casus de volgende constateringen gedaan. In de casusbeschrijving staat onder meer dat de GGD het gastouderbureau "al enige tijd als een "slecht" bureau" beschouwt. Ook vermeldt de casusbeschrijving dat: "de GGD Rijnmond begin 2013 een inspectie-actie heeft uitgevoerd waarbij (bijna) alle gastouders van dit bureau hebben bezocht vanwege signalen dat er zaken niet kloppen waarbij ca 60% van de gastouders (opvang-inhoudelijk) als negatief is beoordeeld. Vraagouders waren over het algemeen heel ontevreden. De klachten betroffen dan het afhandelen van de financiën, het aanleveren van jaaropgaven, veranderingen in het contract en andere administratieve zaken."

"De inspecteur van de GGD heeft een gastouder geïnspecteerd: *Ik ben al vaak bij deze gastouder geweest, maar heb er nooit kinderen aangetroffen... Iedere keer zijn de vraagouders op vakantie (tijdens schoolweken) of is er iets anders waardoor de kinderen niet zijn gekomen. Ergens klopt er iets niet."*

Het CAF team benoemt in de casusbeschrijving een aantal onderzoekspunten, zoals de vraag of er privé en bedrijfsmatig voldoende premies en belastingen worden afgedragen, de vraag of er daadwerkelijk kinderopvang plaatsvindt waarvoor kinderopvangtoeslag uitbetaald wordt, de vraag of er voldoende toezicht is op de administratie en de vraag of de aanwezigheidsregistratie betrouwbaar is. Een aandachtspunt voor het CAF is dat er mogelijk een relatie is met een eerdere fraudezaak. De conclusie is dat toekomstige maatregelen afhankelijk zijn van de uitkomsten van het nader onderzoek.

In april 2014 heeft binnen Belastingdienst een interne overdracht van deze zaak plaatsgevonden. Het team dat de behandeling van de zaak overnam is door middel van een overdracht voorzien van informatie over het onderzoek dat tot dan toe uitgevoerd was. Er zijn tot april 2014 twintig gevallen beoordeeld waarin gastouderopvang door bemiddeling van het betrokken gastouderbureau plaatsvond. De Belastingdienst heeft hiervoor de gastouders benaderd.

Uit de interne overdrachtsdocument komt het beeld naar voren dat er in het merendeel van de aanvragen zaken zijn die vragen oproepen, zoals urenstaten die suggereren dat de aanvraag incorrect is. Ook kwam het geregeld voor dat de gastouder zei dat er geen opvang meer was terwijl de kinderopvangtoeslag bij de vraagouder gewoon door loopt. Op basis van deze signalen wordt aangeraden elke aanvrager te verzoeken naar de balie te komen met bewijsstukken om de rechtmatigheid van de aanvraag aan te tonen."

In de onderliggende bevindingen vermeldt de Belastingdienst dat de situatie per onderzocht geval verschillend is, wat het voor de Belastingdienst lastig maakt tot een conclusie te komen. Andere bevindingen zijn onder meer:

"In meerdere gevallen wisselen de gastouder en vraagouder van rol en passen ze op elkaars kinderen op', 'aanvragen kinderopvangtoeslag van vraagouder komen vaak niet overeen met urenstaten van de gastouder, vaak komen de urenstaten niet overeen met de gefactureerde uren' en 'een gastouder met drie vraagouders

waarvan bij nog maar één de opvang loopt; bij andere twee vraagouders loopt de kinderopvangtoeslag door, één ouder is Vertrokken Onbekend Waarheen (VOW), een ander is heeft niet op vraagbrieven gereageerd."

Ongeveer tegelijk met de interne overdracht van de behandeling is een draaiboek opgesteld voor het onderbreken van de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag van de betrokken vraagouders en voor het uitnodigen aan de balie en het verwerken van bewijsstukken. Vanaf juni zou daardoor geen kinderopvangtoeslag meer uitbetaald worden. Voorzien werd dat uiterlijk 15 juli 2014 alle ouders aan de balie geweest zouden zijn en op 4 augustus 2014 alle ontvangen informatie verwerkt zou zijn. De uitbetaling van kinderopvangtoeslag zou vanaf dat moment hervat worden voor de ouders die konden laten zien dat zij recht hadden op kinderopvangtoeslag. Feitelijk heeft de uitvoering van de voorziene stappen op een later moment plaatsgevonden dan begin april 2014 voorzien werd, in de meeste gevallen is de uitbetaling opgeschort vanaf september.

In mei 2014 heeft het CAF team een bezoek gebracht aan het gastouderbureau. Naar aanleiding hiervan is een interne notitie opgesteld. Tijdens dit bezoek zijn vijf dossiers bekeken, waarvan vier willekeurig geselecteerd zijn. De Belastingdienst constateerde daarbij onvolkomenheden en risico's ten aanzien van de verstrekking van kinderopvangtoeslag en de heffing van belastingen. Onder meer constateert de Belastingdienst dat op de jaaropgaven voor de ouders de daadwerkelijke opvanguren overeenkomstig de maandstaten overgenomen worden, maar dat in drie van de vijf gevallen de kosten van de gastouder niet volledig door de vraagouder betaald en in één geval helemaal niet voldaan zijn aan het gastouderbureau. De maandstaten moeten bij dit gastouderbureau per twee maanden achteraf ingeleverd worden, terwijl de facturen op grond van de werkelijk gemaakte opvanguren gedateerd zijn op de 20e of 21e van de desbetreffende maand (*"Dit wijst op antidatering van de facturen met daadwerkelijke opvanguren"*). De maandstaten zijn niet gedateerd.

Het betrokken gastouderbureau beschikt over DigiD inloggegevens van klanten. De Belastingdienst heeft nader onderzocht of het gastouderbureau een centrale rol kan hebben gespeeld bij mogelijk misbruik van toeslagen. Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de IP-adressen.

Medewerkers die betrokken waren bij de stopzetting van de kinderopvangtoeslagen bij het desbetreffende gastouderbureau hebben de casus CAF 11 Hawaii geëvalueerd. In dat rapport van februari 2016 constateren zij dat het door de omvang van de zaak moeilijk is samenhang te zien tussen de bewijsstukken die door de verschillende vraagouders aangeleverd zijn. De beoordeling heeft zich daardoor gericht op het door individuele aanvragers aangedragen bewijsmateriaal, en niet op een mogelijke rol van het gastouderbureau als facilitator van misbruik. Zoals ook in het document wordt aangegeven is er *"dus vooral op individueel niveau gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen"*: indien een aanvraag is afgewezen, is dit op individuele gronden gedaan. *"Veelal is er afgewezen omdat er onvolledig gereageerd is of dat er onvoldoende aangetoond is dat alle kosten voor de kinderopvang zijn voldaan."*

Na het onderbreken van de betaling van de kinderopvangtoeslag is door een groot deel van de ouders bezwaar aangetekend. Onder meer om de collega's die

belast zijn met de bezwaarbehandeling de context van deze bezwaren mee te geven, zijn collegiale handreikingen gedaan door middel van de casus, d.d. april 2016 en een leidraad voor de afhandeling, d.d. 24 juni 2016. Dit zijn geen officiële werkinstructies, maar interne communicatie op operationeel niveau. De handreikingen hebben tot doel de kwaliteit en uniformiteit van de bezwaarschriftbehandeling te verbeteren. Uiteraard dient elk bezwaar op gelijke wijze beoordeeld te worden.

In de genoemde handreiking worden onder meer de bevindingen uit de hiervoor genoemde onderzoeken samengevat. Op grond van die bevindingen wordt in die handreiking de verwachting uitgesproken dat in veel gevallen ouders hun bezwaar waarschijnlijk niet krijgen toegekend. Zoals ik eerder in deze brief heb aangegeven leek het er op, gebaseerd op de bewijsstukken die aanwezig waren bij de gastouders, dat bij bijna 90% van de aanvragen iets niet klopte. Die verwachting is ingegeven door de ervaring van medewerkers bij soortgelijke zaken en betreft een persoonlijke inschatting. Het gaat hier nadrukkelijk niet om een instructie, zoals ook expliciet is opgenomen in het betreffende document en e-mail uitwisselingen tussen medewerkers, april 2016.

Vooruitblik

Met deze brief geef ik uw Kamer inzicht in de werkprocessen en inhoud van de zaak uit 2014. Hoewel excuses naar de ouders zijn gemaakt en de aanbevelingen van de No zijn opgevolgd, doet dat niet af aan de zeer vervelende situatie die is ontstaan. Ik betreur dat ouders door toedoen van de Belastingdienst zijn geraakt. Ouders van wie achteraf bleek dat zij wel recht hadden op kinderopvangtoeslag. Ook hebben mensen hebben te lang op een antwoord op hun bezwaarschrift moeten wachten. Dat vind ik met uw Kamer ongewenst. De Belastingdienst heeft vanaf medio 2016 de afhandeling van bezwaren aanzienlijk versneld.

Tenslotte meld ik u dat ik eerder op de hoogte had willen zijn van het bestaan van het "Evaluatie Rapport CAF 11 Hawaii" en van de collegiale handreikingen voor de bezwaarbehandeling. Toeslagen heb ik opdracht gegeven inzicht te geven in de gang van zaken die ertoe geleid heeft dat deze documenten pas later naar uw Kamer zijn verstuurd. Daarnaast heeft hij de opdracht gekregen te onderzoeken welke verbeteringen noodzakelijk zijn om te waarborgen dat documenten die voor de sturing en verantwoording van kantoor Toeslagen noodzakelijk zijn, bekend en beschikbaar zijn.

Om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen analyseert de Belastingdienst de wijze waarop handreikingen als deze tot stand komen en in de praktijk door medewerkers worden gebruikt. [De uitkomsten daarvan deel ik met uw Kamer tijdens het plenaire debat, **bespreekpunt.**]

Bij het stopzetten van toeslagen heeft de Belastingdienst geleerd. Als bewijsstukken ontbreken wordt aanvragers verzocht deze alsnog in te dienen. De toeslag wordt niet meer automatisch stopgezet. Deze werkwijze is, samen met de motivering op de beschikkingen, aangepast per juli 2016. De verbeterde dienstverlening aan burgers vind ik een goede ontwikkeling. De Belastingdienst zet daarmee in op voorkomen in plaats van genezen.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Financiën,

Cluster Uitvoeringsbeleid

Ons kenmerk
2018-0000153577

Menno Snel

Geprint met Digidoc 2 op 07-09-2018, 13:31

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 153549 - Brief TK: 'Geen powerplay maar fair play'

Nummer: 2018-0000023334

Algemeen taakverzoek: PODG: Advies aan DGBD om te paraferen. [ ] 7/9

COM parafeert omwille van de tijd, maar heeft niet goed mee kunnen kijken.
we wijzen er op dat de 8 dpcs nog secuur naast de brief moeten worden gelegd, bij voorkeur door een niet-BD-partij.

Document: Oplegnotitie concept Kamerbrief 'geen powerplay maar fair play' (2018-0000153549)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[ ] (MT)	07-09-2018, 13:28	DGBEL Paraferen
[ ] (BEDRIJF)	07-09-2018, 13:16	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[ ] (COMM)	07-09-2018, 12:51	COMM voor DGBEL Paraferen
[ ] (MT)	07-09-2018, 12:38	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: 180709 Concept Kamerbrief Kinderopvangtoeslag 'Geen powerplay maar fair play' (2018-0000153577)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[ ] (MT)	07-09-2018, 13:28	DGBEL Paraferen
[ ] (BEDRIJF)	07-09-2018, 13:16	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[ ] (COMM)	07-09-2018, 12:51	COMM voor DGBEL Paraferen
[ ] (MT)	07-09-2018, 12:38	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Spoedhalve cc [ ]

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

Brief DGB 15442 is getekend en verzonden op 11/9/18

notitie

Kamerbrief Kinderopvangtoeslag: 'Geen powerplay, maar fair play'

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 september 2018

Notitienummer
2018-0000154588

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Aanleiding
Hierbij ontvangt u een tweede concept van de Kamerbrief over de zaak 'geen powerplay, maar fair play' ter bespreking op 11 september om 9:45.

Beslispunt
- Als u akkoord bent met deze versie van de brief wordt deze op **dinsdag 11 september** naar de Kamer verzonden.

Kern:
Naar aanleiding van het eerste concept is:
- De geobjectiveerde weergave van de acht documenten gecontroleerd en ten dele aangepast;
- Het geweigerde Wob-verzoek uit de tekst gehaald. Deze wordt in de vorm van een Q&A in de voorbereiding voor het plenaire debat aangeleverd;
- De aantallen ouders worden ook in een Q&A voor het debat toegevoegd;
- De lijn op de zelfevaluatie is aangepast en terug te lezen onderaan de eerste pagina.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Uitvoeringsbeleid
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

zie Brief DgB 15442. graag in het verdrag het zelfde werkmapnummer aanhouden

Datum
Betreft Kinderopvangtoeslag

Ons kenmerk
2018-0000154697

Uw brief (kenmerk)

Geachte voorzitter,

Ik heb uw Kamer op 30 augustus en 4 september jongstleden acht documenten over de kinderopvangtoeslag ter vertrouwelijke inzage toegestuurd. De documenten hebben betrekking op een zaak die speelde in 2014 bij een gastouderbureau, waar de Belastingdienst onregelmatigheden constateerde aangaande de rechtmatigheid van de kinderopvangtoeslag.

Uw Kamer heeft tijdens het ordedebat van 4 september jongstleden mij verzocht bovenstaande documenten openbaar te maken. Omdat ik het belangrijk vind dat uw Kamer goed wordt geïnformeerd, heb ik besloten u de interne documenten vertrouwelijk te verstrekken. De informatie uit de documenten verstrek ik u in deze brief. Het is staand beleid van het kabinet dat interne documenten als zodanig geen onderwerp worden gemaakt van politiek debat. Ook betreft het hier deels documenten die betrekking hebben op inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen.

Evaluatie
Voordat ik nader inga op de documenten reageer ik kort op het verslag van het ordedebat vorige week dinsdag. In dat verslag wordt verwezen naar antwoorden op vragen van uw Kamer van juni jongstleden[1]. Uw Kamer vroeg of er in het kader van het onderzoek naar 'Geen powerplay maar fair play' een intern onderzoek is gedaan naar de operatie 'CAF 11 Hawaii'. En indien dit het geval was, of uw Kamer het rapport uit 2015 zou mogen ontvangen.

Het onderzoek 'Geen powerplay maar fair play' is een onderzoek van de Nationale ombudsman (hierna No) uit 2017. Naar aanleiding hiervan is er geen intern onderzoek naar 'CAF 11 Hawaii' uitgevoerd. Wel heeft de Belastingdienst een zelfevaluatie uitgevoerd naar de casus in februari 2016. In de beantwoording op uw vragen over de 21ste halfjaarssrapportage, heb ik aangegeven dat in het kader van het onderzoek naar 'Geen powerplay maar fair play' geen intern onderzoek is uitgevoerd. Uw Kamer vroeg naar aanleiding van de 21ste halfjaarssrapportage

[1] Vergaderjaar 2017-2018, 31 066, nr. 408

naar een rapport uit 2015. De zelfevaluatie viel dus niet onder de gestelde vraag, maar het was tegelijkertijd beter geweest om in de geest van de gestelde vraag het bestaan van deze evaluatie wel te noemen.

Bij het vertrouwelijk verstrekken van documenten over deze casus zijn in eerste instantie abusievelijk twee documenten niet meegestuurd. Deze heb ik, zodra het bestaan ervan mij duidelijk werd, aan uw Kamer gestuurd. Het evaluatierapport 'CAF 11 Hawaii' heeft uw Kamer op 30 augustus jongstleden vertrouwelijk ontvangen.

Context

De zaak startte in 2013 na signalen van de GGD. Het Combiteam Aanpak Facilitators (vanaf hier: CAF team) van de Belastingdienst spoort fraude met toeslagen op. Het CAF team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. Bevindingen van dit onderzoek waren een reden voor controle. Begin 2014 vonden er ongeveer 20 werkbezoeken plaats bij gastouders en het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte. Kinderen bleken bij controles vaak niet aanwezig te zijn. Dit versterkte het vermoeden dat er ten onrechte kinderopvangtoeslagen waren verstrekt.

De Belastingdienst besloot de toeslag van 2014 van de 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten, per 1 september 2014 stop te zetten. Zoals eerder aangegeven aan uw Kamer hadden van deze groep veertien ouders recht of gedeeltelijk recht op toeslag. De beslissing werd genomen om mogelijke terugvorderingen niet verder te laten oplopen. Al eerder is geconstateerd in de reactie op het rapport van de No dat, terugkijkend, ondanks de signalen eerst had moeten worden vastgesteld of de ouders nog recht hadden op een toeslag. Ik betreur het onwenselijke proces dat is ontstaan voor alle ouders in deze casus.

Ouders zijn indertijd uitgenodigd op het Belastingkantoor om de bewijstukken voor het recht op toeslag te overleggen. Veel ouders hebben daar gebruik van gemaakt en zijn rond 1 september 2014 langsgekomen. Op basis van de aangeleverde bewijsstukken heeft de Belastingdienst/Toeslagen de aanvraag opnieuw beoordeeld. Op dat moment is geconstateerd dat de meeste ouders geen recht hadden op kinderopvangtoeslag over 2013 en 2014. Ouders zijn daarover bij beschikking van 6 oktober 2014 geïnformeerd. Een kopie van deze beschikking is bijgevoegd bij het rapport van de No. De beschikkingen zijn individueel naar ouders verstuurd.

Het onderzoek van de No is mede ingegeven door een uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017. In een hoger beroepsprocedure over een individuele zaak heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de door de Belastingdienst gevolgde procedure in 2014 (van beëindiging van de kinderopvangtoeslag) veroordeeld. Volgens de Raad van State heeft de Belastingdienst bij de beëindiging van het toeslagvoorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels gehandeld. De No constateert in zijn rapport ook dat de Belastingdienst de beschikkingen aan de ouders in kwestie onvoldoende heeft gemotiveerd. Een groot aantal ouders heeft later bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van de toeslag. De Belastingdienst heeft in juli 2016 de werkwijze aangepast. De reactie

op het rapport van de No heb ik uw Kamer, d.d. 10 november 2017, doen toekomen.

De casus speelde in een tijd waarin de aandacht zowel maatschappelijk als politiek sterk was gericht op het voorkomen van misbruik en fraude met toeslagen. Dat leidde tot een aanscherping van de regels en toetsing op rechtmatigheid. Ook de zogenoemde Bulgarenfraude was destijds actueel. Dit leidde tot veel maatschappelijk onbegrip, ook in uw Kamer. Vooropgesteld dat aandacht voor het bestrijden van fraude er nooit toe mag leiden dat goedwillende burgers de dupe worden van het optreden van de overheid, hecht ik eraan deze context te benoemen.

Weergave van de documenten

De informatie uit de documenten die uw Kamer ontvangen heeft, wordt hieronder beschreven. In 2013 heeft het CAF team in de casus de volgende constateringen gedaan. Het CAF (Combiteam Aanpak Facilitators) is opgericht om fraude met toeslagen door facilitators gestructureerd aan te pakken en te voorkomen. In de casusbeschrijving staat onder meer dat de GGD het gastouderbureau "al enige tijd als een "slecht" bureau" beschouwt. Ook vermeldt de casusbeschrijving dat: *"de GGD begin 2013 een inspectie-actie heeft uitgevoerd waarbij (bijna) alle gastouders van dit bureau hebben bezocht vanwege signalen dat er zaken niet kloppen waarbij ca 60% van de gastouders (opvang-inhoudelijk) als negatief is beoordeeld. Vraagouders waren over het algemeen heel ontevreden. De klachten betroffen dan het afhandelen van de financiën, het aanleveren van jaaropgaven, veranderingen in het contract en andere administratieve zaken."*

Het CAF team benoemt in de casusbeschrijving een aantal onderzoekspunten, zoals de vraag of er privé en bedrijfsmatig voldoende premies en belastingen worden afgedragen, de vraag of er daadwerkelijk kinderopvang plaatsvindt waarvoor kinderopvangtoeslag uitbetaald wordt, de vraag of er voldoende toezicht is op de administratie en de vraag of de aanwezigheidsregistratie betrouwbaar is. Een aandachtspunt voor het CAF is dat er mogelijk een relatie is met een eerdere fraudezaak. De conclusie is dat toekomstige maatregelen afhankelijk zijn van de uitkomsten van het nader onderzoek.

In april 2014 heeft binnen Belastingdienst een interne overdracht van deze zaak plaatsgevonden. Het team dat de behandeling van de zaak overnam is door middel van een overdrachtsdocument voorzien van informatie over het onderzoek dat tot dan toe uitgevoerd was. Er zijn tot april 2014 twintig gevallen beoordeeld waarin gastouderopvang door bemiddeling van het betrokken gastouderbureau plaatsvond. De Belastingdienst heeft hiervoor de gastouders benaderd.

Uit dit interne overdrachtsdocument komt het beeld naar voren dat er in het merendeel van de aanvragen zaken zijn die vragen oproepen, zoals urenstaten die suggereren dat de aanvraag incorrect is. Ook kwam het geregeld voor dat de gastouder zei dat er geen opvang meer was terwijl de kinderopvangtoeslag bij de vraagouder gewoon door loopt. Op basis van deze signalen wordt aangeraden elke aanvrager te verzoeken naar de balie te komen met bewijsstukken om de rechtmatigheid van de aanvraag aan te tonen.

Ongeveer tegelijk met de interne overdracht van de behandeling is een draaiboek opgesteld voor het onderbreken van de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag van de betrokken vraagouders en voor het uitnodigen aan de balie en het verwerken van bewijsstukken. Vanaf juni zou daardoor geen kinderopvangtoeslag meer uitbetaald worden. De ouders die het verzoek kregen om naar de balie te komen, hadden op dat moment het recht op kinderopvangtoeslag moeten houden. Hun bewijsstukken hadden moeten aantonen dat zij geen recht hadden op toeslag. Dat blijkt uit de interne overdracht.

De hervatting van uitbetaling van de kinderopvangtoeslag heeft op een later moment plaatsgevonden dan begin april 2014 voorzien werd. In de meeste gevallen is de uitbetaling opgeschort vanaf september 2014.

In de onderliggende bevindingen vermeldt de Belastingdienst dat de situatie per onderzocht geval verschillend is. Andere bevindingen zijn onder meer:
"In meerdere gevallen wisselen de gastouder en vraagouder van rol en passen ze op elkaars kinderen op', 'aanvragen kinderopvangtoeslag van vraagouder komen vaak niet overeen met urenstaten van de gastouder, vaak komen de urenstaten niet overeen met de gefactureerde uren' en 'een gastouder met drie vraagouders waarvan bij nog maar één de opvang loopt; bij andere twee vraagouders loopt de kinderopvangtoeslag door, één ouder is Vertrokken Onbekend Waarheen (VOW), een ander heeft niet op vraagbrieven gereageerd."

In mei 2014 heeft het CAF team een bezoek gebracht aan het gastouderbureau. Naar aanleiding hiervan is een interne notitie opgesteld. Tijdens dit bezoek zijn vijf dossiers bekeken, waarvan vier willekeurig geselecteerd zijn. *"We kregen volledige medewerking. Stukken waarvan we een afschrift wilden kregen we direct mee. Houder kon op BSN nummer van de VO ons alle gegevens verstrekken."*

De Belastingdienst constateerde bij het bezoek onvolkomenheden en risico's ten aanzien van de verstrekking van kinderopvangtoeslag en de heffing van belastingen. Onder meer constateert de Belastingdienst dat op de jaaropgaven voor de ouders de daadwerkelijke opvanguren overeenkomstig de maandstaten overgenomen worden, maar dat in drie van de vijf gevallen de kosten van de gastouder niet volledig door de vraagouder betaald en in één geval helemaal niet voldaan zijn aan het gastouderbureau. De maandstaten moeten bij dit gastouderbureau per twee maanden achteraf ingeleverd worden, terwijl de facturen op grond van de werkelijk gemaakte opvanguren gedateerd zijn op de 20e of 21e van de desbetreffende maand (*"Dit wijst op antidatering van de facturen met daadwerkelijke opvanguren"*). De maandstaten zijn niet gedateerd.

Het betrokken gastouderbureau beschikt over DigiD inloggegevens van klanten. De Belastingdienst heeft nader onderzocht of het gastouderbureau een centrale rol kan hebben gespeeld bij mogelijk misbruik van toeslagen. Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de IP-adressen. In het document staat dat "op basis van deze uitkomsten mag de analyse van de IP-adressen geconcludeerd kan worden dat het desbetreffende GOB een rol heeft gespeeld bij het mogelijk misbruik van toeslagen, gelet op de centrale rol van deze IP-adressen".

Medewerkers die betrokken waren bij de stopzetting van de kinderopvangtoeslagen bij het desbetreffende gastouderbureau hebben een zelfevaluatie uitgevoerd naar de casus CAF 11 Hawaii. In die zelfevaluatie van februari 2016 constateren zij dat het door de omvang van de zaak moeilijk is samenhang te zien tussen de bewijsstukken die door de verschillende vraagouders aangeleverd zijn. De beoordeling heeft zich daardoor gericht op het door individuele aanvragers aangedragen bewijsmateriaal, en niet op een mogelijke rol van het gastouderbureau als facilitator van misbruik. Zoals ook in het document wordt aangegeven is er *"dus vooral op individueel niveau gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen"*: indien een aanvraag is afgewezen, is dit op individuele gronden gedaan. Verder: *"Er is in de afwijsgronden dan ook geen patroon te zien. Veelal is er afgewezen omdat er onvolledig gereageerd is of dat er onvoldoende aangetoond is dat alle kosten voor de kinderopvang zijn voldaan."*

Na het onderbreken van de betaling van de kinderopvangtoeslag is door een groot deel van de ouders bezwaar aangetekend. Onder meer om de collega's die belast zijn met de bezwaarbehandeling de context van deze bezwaren mee te geven, zijn collegiale handreikingen gedaan door middel van de casus, d.d. april 2016 en een concept leidraad voor de afhandeling, d.d. 24 juni 2016. Dit zijn geen vastgestelde werkinstructies, maar interne communicatie op operationeel niveau. Uiteraard dient elk bezwaar op gelijke wijze en aan de hand van wet- en regelgeving beoordeeld te worden.

In de genoemde handreiking worden onder meer de bevindingen uit de hiervoor genoemde onderzoeken samengevat. Op grond van die bevindingen wordt in die handreiking de verwachting uitgesproken dat in veel gevallen ouders hun bezwaar waarschijnlijk niet krijgen toegekend. Zoals ik eerder in deze brief heb aangegeven leek het erop, gebaseerd op de bewijsstukken die aanwezig waren bij de gastouders, dat bij bijna 90% van de aanvragen iets niet klopte. Het gaat hier nadrukkelijk niet om een instructie, zoals ook expliciet is opgenomen in het betreffende document en e-mail uitwisselingen tussen medewerkers, april 2016. Verder wil ik benadrukken dat deze handreiking in geen geval heeft geleid tot andere uitkomsten.

Vooruitblik

Met deze brief geef ik uw Kamer inzicht in de werkprocessen en inhoud van de zaak uit 2014. Hoewel excuses naar de ouders zijn gemaakt en de aanbevelingen van de No zijn opgevolgd, doet dat niet af aan de zeer vervelende situatie die is ontstaan. Ik betreur dat ouders door toedoen van de Belastingdienst zijn geraakt. Ouders van wie achteraf bleek dat zij wel recht hadden op kinderopvangtoeslag. Ook hebben mensen te lang op een antwoord op hun bezwaarschrift moeten wachten. Dat vind ik met uw Kamer ongewenst. De Belastingdienst heeft vanaf medio 2016 de afhandeling van bezwaren aanzienlijk versneld.

Tenslotte meld ik u dat ik eerder op de hoogte had willen zijn van het bestaan van het "Evaluatie Rapport CAF 11 Hawaii" en van de collegiale handreikingen voor de bezwaarbehandeling. [redacted] Toeslagen heb ik opdracht gegeven inzicht te geven in de gang van zaken die ertoe geleid heeft dat deze documenten niet bij de eerste zending naar uw Kamer zijn verstuurd. Daarnaast heeft hij de opdracht gekregen te onderzoeken welke verbeteringen noodzakelijk zijn om te

waarborgen dat documenten die voor de sturing en verantwoording van kantoor Toeslagen noodzakelijk zijn, bekend en beschikbaar zijn. De uitkomsten daarvan deel ik met uw Kamer voorafgaand aan het plenaire debat.

Van het stopzetten van toeslagen zoals in 2014 heeft plaatsgevonden, heeft de Belastingdienst geleerd. Als bewijsstukken ontbreken om het recht op toeslag vast te stellen, wordt aanvragers verzocht deze alsnog in te dienen. De toeslag wordt niet meer automatisch stopgezet. Deze werkwijze is, samen met de motivering op de beschikkingen, aangepast per juli 2016. De verbeterde dienstverlening aan burgers vind ik een goede ontwikkeling. De Belastingdienst zet daarmee in op voorkomen in plaats van genezen.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Geprint met Digidoc 2 op 11-09-2018, 09:41

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD - Brief KOT: 'Geen powerplay maar fair play'
Nummer: 2018-0000023535
Algemeen taakverzoek: PODG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted]11/9

Document: Oplegger Kamerbrief Kinderopvangtoeslag: 'Geen powerplay, maar fair play' (2018-0000154588)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	11-09-2018, 08:55	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	10-09-2018, 17:50	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BJZ/BBO)	10-09-2018, 17:49	BJZ/BBO Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	10-09-2018, 16:57	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	10-09-2018, 16:42	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: Kamerbrief Kinderopvangtoeslag 'geen powerplay, maar fair play' (2018-0000154697)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	11-09-2018, 08:55	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	10-09-2018, 17:50	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BJZ/BBO)	10-09-2018, 17:49	BJZ/BBO Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	10-09-2018, 16:56	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	10-09-2018, 16:42	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

[redacted]

Ministerie van Financiën

wo 26/9 - 0830 uur

TER BESPREKING t.b.v. 26 sept
Aan
de Staatssecretaris 26/9

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
24 september 2018

Notitienummer
2018-0000162289

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

notitie

Actielijst CAF 11 Hawaii

Aanleiding
Naar aanleiding van de artikelen in Trouw over het achterhouden van informatie door de Belastingdienst is het project 'CAF 11 Hawaii' over stopgezette kinderopvangtoeslag besproken. Tijdens die bespreking is ook vooruitgekeken naar het plenaire debat en de beantwoording van nieuwe vragen van het lid Omtzigt over bovengenoemde casus. In de bespreking is een aantal zaken benoemd die in de aanloop naar het debat uitgezocht en uitgewerkt dienen te worden. In de bijlage zijn de gemaakte afspraken benoemd en voorzien van actiehouders. Conform de wens van de staatssecretaris zal in aanloop naar het debat de voortgang van de acties twee keer per week met hem besproken worden.

Bespreekpunten

- Bijgaande actielijst wordt op woensdag 26 september om 8:30 met u besproken.
- U krijgt tijdens het overleg per actiepunt een mondelinge update van de voortgang. Deze voortgang bereikt u na afloop van de bespreking ook schriftelijk.
- Voorafgaand aan het nog te plannen plenaire debat wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van deze acties. In de brief worden passages opgenomen over:
  1). Het erkennen van de verkeerde werkwijze;
  2). De beoordeling van de 17 lopende zaken;
  3). Het in gang gezette proces voor het opstellen van een instructie;
  4). De maatregelen voor een betere informatiehuishouding.

Geprint met Digidoc 2 op 24-09-2018, 15:57

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 162289 - Actielijst CAF 11 Hawaii
Nummer: 2018-0000024674
Algemeen taakverzoek: PODG: advies aan DGBD om te paraferen. 24/9

Document: Notitie actielijst CAF 11 Hawaii (2018-0000162289)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	24-09-2018, 15:52	DGBEL Paraferen
(COMM)	24-09-2018, 15:31	COMM voor DGBEL Paraferen
(BEDRIJF)	24-09-2018, 15:26	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(MT)	24-09-2018, 15:00	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Ministerie van Financiën

WO 26/9 08:30 uur

TERSTOND

TER INFORMATIE
Aan
de Staatssecretaris 26/9

Uitvoeringsbeleid DGBel
Inlichtingen
[redacted]@belastingdienst.nl

AT.J. Veen
a.t.j.veen@minfin.nl
06 11468702

Datum
21 september 2018

Notitienummer
2018-0000160416

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Toeslagen - onderzoek naar verstrekking stukken bij beantwoording Kamervragen

Aanleiding

Op 30 augustus zijn Kamervragen van het lid Omtzigt over het project 'CAF 11 Hawaii' in een zaak over kinderopvangtoeslag beantwoord. De Kamer verzocht in die vragen om alle interne en relevante documenten over de zaak mee te sturen. Dat is in eerste instantie niet gebeurd. Niet alle stukken zijn aan u verstrekt om de Kamervragen volledig te beantwoorden. Naar aanleiding van die constatering heeft [redacted] Belastingdienst aan [redacted] Toeslagen de opdracht gegeven na te gaan hoe het heeft kunnen gebeuren dat niet alle relevante documenten door Belastingdienst/Toeslagen verstrekt zijn. Deze opdracht hield ook in na te gaan hoe werkinstructies en andere documenten die voor de sturing en verantwoording van de behandeling door kantoor Toeslagen van belang zijn, tot stand komen en opgeslagen worden, na te gaan op welke punten zich tekortkomingen voordoen en verbeteringen te benoemen.

Kernpunten

- Bijgaand treft u ter informatie de rapportage van [redacted] Toeslagen.
- Uit de rapportage blijkt de achtergrond van het (aanvankelijk) niet verstrekken van documenten voor de beantwoording van Kamervragen.
    - De verklaring voor het (in juni 2018) niet verstrekken van het 'Evaluatie rapport CAF 11' is gelegen in de afweging dat dit document niet voldoet aan de kenmerken zoals genoemd in de vraag van de Tweede Kamer. Dit document maakte deel uit van de op 30 augustus bij de Kamer vertrouwelijk ter inzage gelegde set documenten.
    - De twee andere documenten die op 4 september nagezonden zijn, waren door verschillende oorzaken niet in beeld bij de beantwoording van de Kamervragen op 30 augustus.
- In de rapportage is een aantal verbetervoorstellen opgenomen. De [redacted] Toeslagen zal deze verbeteringen in gang zetten.

Toelichting

Het onderzoek van Toeslagen richtte zich op drie documenten:

- Het document 'Evaluatie rapport CAF 11 Hawaii' was bekend tijdens de beantwoording op 8 juni 2018 van de Kamervraag naar intern onderzoek naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman. Toeslagen heeft dit document niet in de beantwoording van de Kamervraag in juni betrokken omdat het document beoordeeld is als zich niet kwalificerend als intern onderzoek, niet gemaakt is naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman en er niet (zoals vermeld in de vervolgvraag van de Kamer) in 2015 over gerapporteerd is.

Dit document maakt wel deel uit van de op 30 augustus vertrouwelijk ter inzage gelegde set documenten. Uit dit document komt het citaat in Trouw: 'Er is dus vooral op individueel niveau gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen.'

- De 'Concept leidraad afhandeling bezwaren [redacted]/Hawaii versie 0.1 d.d. 24-06-2016' is niet bij de op 30 augustus vertrouwelijk ter inzage gelegde documenten gevoegd omdat bij de verstrekking van stukken uitgegaan is van de inventarislijst bij een eerder Wob-besluit inzake CAF 11. Dit document is niet op deze lijst gezet omdat het document – hoewel geschreven naar aanleiding van de bezwaarbehandeling in de CAF 11 zaak – de algemene werkwijze bij bezwaarbehandeling beschrijft.
- Het document 'Casus Hawaii, CAF zaak [redacted] GOB > Bezwaar' is niet bij de op 30 augustus vertrouwelijk ter inzage gelegde documenten gevoegd omdat het niet gevonden is bij de inventarisatie van stukken voor het hiervoor genoemde Wob-verzoek. Uit dit document komt het citaat in Trouw: 'Waarschijnlijk kun je bijna niks toekennen.'
- Uit de rapportage blijkt verder dat verbeteringen aangebracht dienen te worden door procedures voor beantwoording van Kamervragen en voor de totstandkoming van werkinstructies en andere relevante documenten op te stellen en formeel vast te stellen, door de kenbaarheid van de status van documenten te verbeteren, en door maatregelen te treffen die de vindbaarheid en toegankelijkheid van documenten verbeteren. De directeur Toeslagen zal deze verbeteringen in gang zetten.

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
[redacted] Belastingdienst

Belastingdienst/Toeslagen
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@belastingdienst.nl
www.minfin.nl

Datum
17 september 2018

Notitienummer
2018-0000158962

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Toeslagen

Kopie aan
[redacted] Control en Bedrijfsvoering DGBel

Bijlagen
Kamervragen dd. 6 augustus 2018 met antwoorden, nrs. 8 t/m 15

notitie

Verstrekking van documenten door Belastingdienst/Toeslagen

Inleiding

Op 4 september heeft u mij opdracht gegeven na te gaan hoe het heeft kunnen gebeuren dat bij de beantwoording van Kamervragen over de CAF 11-zaak niet alle gerelateerde documenten door Belastingdienst/Toeslagen (B/T) zijn verstrekt. Tevens werd gevraagd om na te gaan hoe werkinstructies en andere voor behandeling relevante sturings- en verantwoordingsdocumenten tot stand komen en opgeslagen worden. Daarbij was het verzoek om tekortkomingen en verbeteringen te benoemen. Met deze notitie informeer ik u over mijn bevindingen en over de noodzakelijke verbeteringen.

Kernpunten

- Het document 'Evaluatie rapport CAF 11 Hawaii' was bekend tijdens de beantwoording op 8 juni 2018 van de Kamervraag naar intern onderzoek naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale ombudsman (verder: No). B/T heeft dit document niet in de beantwoording betrokken omdat het document beoordeeld is als zich niet kwalificerend als intern onderzoek, niet gemaakt is naar aanleiding van het onderzoek van de No en er niet in 2015 over gerapporteerd is.
- De 'Concept leidraad afhandeling bezwaren [redacted] Hawaii versie 0.1 d.d. 24-06-2016' is niet bij de op 30 augustus vertrouwelijk ter inzage gelegde documenten gevoegd omdat bij de verstrekking van stukken uitgegaan is van de inventarislijst bij een eerder Wob-besluit inzake CAF 11, waarop dit document niet voorkwam.
- Het document 'Casus Hawaii, CAF zaak [redacted] GOB > Bezwaar' is niet bij de op 30 augustus vertrouwelijk ter inzage gelegde documenten gevoegd omdat het niet gevonden is bij de inventarisatie van stukken voor het hiervoor genoemde Wob-verzoek.
- Bevindingen:
- Tijdens het onderzoek is gebleken dat er geen vastgestelde procedures bekend zijn voor de beantwoording van Kamervragen en voor de vaststelling van werkinstructies door B/T. Ook is opgemerkt dat werkinstructies en andere voor de sturing van en verantwoording over de behandeling door kantoor Toeslagen relevante documenten op verschillende plaatsen opgeslagen zijn. Dit werkt belemmerend voor de toegankelijkheid en vindbaarheid van documenten. Hierdoor is niet uit te sluiten dat bepaalde documenten niet gevonden worden als daarnaar gezocht wordt.

- Aanbevelingen:
- Op grond van deze bevindingen moeten verbeteringen worden voorgesteld. De procedures voor beantwoording van Kamervragen en voor de totstandkoming van werkinstructies en andere relevante documenten moeten worden opgesteld en formeel worden vastgesteld. De vindbaarheid en toegankelijkheid van documenten moet worden verbeterd door de kenbaarheid van de status van documenten te verbeteren.
- Deze aanbevelingen over de te treffen verbeteringen neem ik over. Ik zal stappen in gang zetten om te komen tot het opstellen en vaststellen van de genoemde procedures, om de kenbaarheid van de status van documenten te verbeteren, en om de vindbaarheid en toegankelijkheid van documenten te verbeteren.

Toelichting

Opdracht

Naar aanleiding van de constatering dat Toeslagen niet alle stukken aan de staatssecretaris verstrekt heeft die van belang waren voor de beantwoording van vragen van de Tweede Kamer, verstrekt [redacted] Belastingdienst aan [redacted] Toeslagen de opdracht:

1. te onderzoeken hoe het heeft kunnen gebeuren dat niet alle relevante documenten door Toeslagen aan de staatssecretaris zijn verstrekt,
2. te onderzoeken hoe werkinstructies opgesteld worden voor de handmatige behandeling door medewerkers van Toeslagen, hoe deze werkinstructies door of namens de leiding van Toeslagen vastgesteld worden, en hoe werkinstructies en andere voor de sturing en verantwoording van Toeslagen relevante documenten opgeslagen / gearchiveerd worden; naar aanleiding daarvan aan te geven op welke punten zich tekortkomingen voordoen en verbetermaatregelen te benoemen,

En daarover aan [redacted] Belastingdienst te rapporteren.

Onderzoek

Het onderzoek is onder mijn verantwoordelijkheid door Belastingdienst/Toeslagen uitgevoerd. Medewerkers van B/T die in juni en augustus 2018 betrokken zijn geweest bij de beantwoording van de kamervragen over de CAF 11-zaak is gevraagd om toelichting, emails en documenten. Daarnaast is aan de uitvoerende teams van B/T gevraagd vragen te beantwoorden over werkinstructies en andere voor de sturing en verantwoording relevante documenten. Hun antwoorden zijn gebruikt bij het onderkennen van tekortkomingen en bij het formuleren van verbetermogelijkheden.

Onderdeel 1. Verstrekking documenten - verloop van de vraagstelling en de beantwoording

Op 8 juni 2018 is geantwoord op kamervragen over de 21e Halfjaarsrapportage Belastingdienst[1]. Vraag 41 luidt: Is er in het kader van het onderzoek naar 'geen powerplay maar fairplay' een intern onderzoek gedaan naar de operatie 'caf 11 hawaii'? Zo ja, wanneer is dat gedaan en kunt u het rapport uit 2015 aan de Kamer doen toekomen? Het antwoord op deze vraag luidt: In het kader van het onderzoek `Geen powerplay maar fair play´ is geen intern onderzoek uitgevoerd naar de genoemde operatie.

[1] Vergaderjaar 2017-2018, Kamerstuk 31066 nr. 401, bijlage blg-839367

Bij de voorbereiding van de beantwoording was het 'Evaluatie rapport CAF 11 Hawaii' in beeld. Het document is opgesteld in februari 2016 maar niet gedateerd. In het document worden cijfers vermeld waarboven staat: 'Opbrengsten (cijfers voorjaar 2015)'.
B/T heeft het document niet als onderzoek willen betitelen, en er is geen (ander) onderzoek uit 2015 bekend. De afweging die B/T gemaakt heeft, is dat het 'Evaluatie rapport CAF11 Hawaii' bedoeld is om op het niveau van medewerkers de opgedane bevindingen in de voorliggende casus te delen. De inhoud bevat niet de resultaten van een uitgevoerd intern onderzoek of uitgevoerde evaluatie, ook al draagt het document wel de titel 'Evaluatie rapport'. Zowel een intern onderzoek als een evaluatie zijn in deze casus niet uitgevoerd. Bij een intern onderzoek wordt ten minste de gehanteerde werkwijze tegen het licht gehouden en bij een evaluatie hoort onder meer een beschouwing over wat er niet goed is gegaan. In het 'Evaluatie rapport CAF11 Hawaii' zijn deze onderdelen niet terug te vinden.

Daarnaast is het rapport niet opgesteld in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman. Het rapport is van februari 2016. Het onderzoek van de Nationale ombudsman dat geresulteerd heeft in het het rapport 'Geen powerplay maar fair play' is in 2017 uitgevoerd. Binnen B/T is overwogen een stap verder te gaan dan het beantwoorden van de vraag zoals die gesteld is en het 'Evaluatie rapport CAF11 Hawaii' te noemen in het antwoord. Daarbij zou echter aangegeven moeten worden dat dit document vanwege zijn aard niet openbaar gemaakt kan worden. Er is daarom gekozen voor de beantwoording van de vraag zoals die gesteld is.

Op 12 juni 2018 wordt een Wob-verzoek over CAF11 Hawaii afgewezen. Bij het besluit is een inventarislijst opgenomen van de documenten die betrekking hebben op de zaak. Dat zijn de volgende 6 documenten:

1. CAF11 beschrijving d.d. 7-10-2012 (N.B. betreft onjuist jaartal, moet 2013 zijn)
2. Overdrachtsdocument CAF11 d.d. 3-4-2014
3. Draaiboek CAF11 d.d. 10-4-2014[2]
4. INTERNE NOTITIE met bevindingen 21-5-2014
5. Analyse d.d. 1-6-2014
6. Evaluatie rapport CAF11

Voor het opstellen van deze lijst is langs de lijn van het proces naar stukken gezocht: voorbereiding, primaire besluiten, bezwaar en (hoger) beroep. De stukken zijn verzameld uit de gemeenschappelijke filegebieden ('Q-schijven') van team Handhavingsregie, teams Bezwaar en team Beroep. De gemeenschappelijke filegebieden van CAF en van de teams Integraal Subjectgericht Toezicht (IST) waren hiervoor niet toegankelijk. Deze teams zijn mondeling gevraagd naar het bestaan van werkinstructies die voor het Wob-verzoek van belang waren, waarop aangegeven is dat deze er niet zijn.

Bij het opstellen van de inventarislijst was het document 'Concept leidraad afhandeling bezwaren [redacted] Hawaii versie 0.1 d.d. 24-06-2016' in beeld. Aanleiding voor het opstellen van de Concept leidraad was de moeite die bezwaarbehandelaren hadden met de omvang van de dossiers. B/T heeft de afweging gemaakt dat, hoewel de bezwaarschriften in de zaak CAF11 Hawaii de aanleiding waren voor het opstellen van de concept leidraad, de inhoud niet specifiek gericht is op de behandeling van bezwaren in deze casus. De Concept leidraad is generiek opgesteld en kan bij de behandeling van ieder bezwaarschrift van de kinderopvangtoeslag worden gebruikt. De Concept leidraad is daarom niet opgenomen op de inventarislijst. Uit de Concept leidraad zelf blijkt expliciet dat dit geen instructie is.

---

[2] Uit de bestandsnaam van dit document blijkt dat het om een concept gaat

Op 6 augustus 2018 stelt de Tweede Kamer 28 vragen over het stopzetten van de kinderopvangtoeslag. Op 30 augustus worden deze beantwoord (vragen en antwoorden 8 t/m 15 zijn opgenomen in de bijlage).
De Kamer vraagt specifiek naar het 'evaluatierapport CAF 11'. Daarop is het 'Evaluatie rapport CAF11' ter vertrouwelijke inzage verstrekt. Bij de beantwoording van de kamervragen over het bestaan van andere stukken is uitgegaan van de inventarislijst bij het Wob-besluit van 12 juni 2018, omdat aangenomen werd dat de inventarislijst de documenten bevatte die betrekking hadden op de CAF 11 operatie. Het document 'Concept leidraad afhandeling bezwaren [redacted]Hawaii versie 0.1 d.d. 24-06-2016' stond niet op de genoemde inventarislijst. B/T heeft geen vastgestelde procedure voor de beantwoording van kamervragen die aanwijzingen geeft voor de manier waarop de beantwoording van kamervragen tot stand dient te komen.
In een artikel van 4 september 2018 citeert dagblad Trouw uit twee documenten van de Belastingdienst:

- 'Er is dus vooral op individueel niveau gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen.' Dit komt uit het 'Evaluatie rapport CAF11' van februari 2016. Dit document stond op de inventarislijst van het Wob-besluit van 12 juni en is op 30 augustus vertrouwelijk aan de Tweede Kamer ter inzage verstrekt.
- 'Waarschijnlijk kun je bijna niks toekennen.' Dit komt uit een document 'Casus Hawaii, CAF zaak [redacted] GOB > Bezwaar' van april 2016.

Het document 'Casus Hawaii, CAF zaak [redacted] GOB > Bezwaar' is bij de behandeling van het Wob-verzoek van 20 maart 2018, en daardoor bij de beantwoording van de kamervragen van 6 augustus 2018, niet in beeld geweest. Het document is binnen B/T eerder via email beschikbaar gesteld en in het filegebied van de IST-teams geplaatst. In de bedoelde mail geeft de opsteller van het document aan dat er geen aparte instructie is voor bezwaar (in deze casus), en dat de bezwaarbehandeling de reguliere procedure doorloopt. Bij het opstellen van de inventarislijst voor het eerder genoemde Wob-besluit is het document niet aangetroffen en is het bestaan ervan niet gemeld. Toen duidelijk werd dat dit document ter vertrouwelijke kennisname aan de Tweede Kamer gestuurd zou worden is ook de 'Concept leidraad afhandeling bezwaren [redacted]Hawaii versie 0.1 d.d. 24-06-2016' weer in beeld gekomen. Beide documenten zijn alsnog vertrouwelijk ter inzage gelegd.

Onderdeel 2. Opstellen, opslaan en beschikbaar stellen van werkinstructies voor de handmatige behandeling en andere voor de sturing en beheersing relevante documenten

Ter beantwoording van de tweede onderzoeksvraag zijn vragen voorgelegd aan de productieteams en aan een deel van de regieteams[3]. Daarnaast is het overzicht dat B/T heeft van alle gedeelde netwerkschijven opgevraagd en is gezocht naar (vastgestelde) procedurebeschrijvingen voor de totstandkoming van werkinstructies. Er heeft geen verder onderzoek naar documenten, opslagstructuren e.d. plaatsgevonden.

De volgende vragen zijn voorgelegd aan de teams:

- Welke formeel vastgestelde werkinstructies worden binnen het team gebruikt?
- Zijn de werkinstructies die langs deze weg tot stand zijn gekomen toereikend voor de uitvoering van de verschillende processen binnen het team?
- Als er sprake is van (behoefte aan) aanvullende handreikingen, instructies en soortgelijke documenten, welke stukken zijn dit?

[3] Productieregie / Kwaliteitsregie, Handhavingsregie (HHR), Toezicht, Integraal Subjectgericht Toezicht (IST), Uitval/Uitworp, Belcentrum / Stella, Klacht, Bezwaar, Beroep, Fraude en Vraag.

- Als er sprake is van (behoefte aan) aanvullende handreikingen, welke waarborgen zijn getroffen voor de kwaliteit, actualiteit, toegankelijkheid en kenbaarheid van de status van deze handreikingen?
- Welke andere voor de sturing en verantwoording van Toeslagen relevante documenten zijn er?
- Als er sprake is van andere voor de sturing van verantwoording van Toeslagen relevante documenten, welke waarborgen zijn getroffen voor de kwaliteit, actualiteit, toegankelijkheid en kenbaarheid van de status van deze documenten?

Uit de reacties van de teams blijkt dat er diverse locaties zijn voor het aanhouden van instructies en andere relevante documenten.

- Via intranet zijn het handboek, de werkinstructies / modules en de kennisbank te benaderen.
- Sommige teams maken gebruik van ConnectPeople en maken daar wiki's op aan. Een wiki kan door iedere medewerker aangemaakt worden, er zijn geen algemeen geldende afspraken voor het beheer van wiki's die gebruikt worden in het primaire proces.
- Teams kunnen ook gebruik maken van gemeenschappelijke filegebieden waardoor aan specifieke groepen medewerkers (zoals de medewerkers van een team) toegangsrechten kunnen worden toegekend. Voor B/T zijn er tenminste ongeveer 80 van deze Q-schijven, waarvan overigens duidelijk is dat deze niet allemaal voor het primaire proces gebruikt worden. Op deze Q-schijven kan een veelvoud aan mappen staan. Gezien de naamgeving is een deel van Q-schijven verouderd en mogelijk niet meer in gebruik. Er bestaat onduidelijkheid over hoe het beheer van deze Q-schijven geregeld is.

Voor de documenten die als gemeenschappelijk kaderstellend beschouwd worden voor de uitvoering (handboek, werkinstructies en kennisbank) zijn geen geformaliseerde procedures beschikbaar voor het opstellen, reviewen, goedkeuren / vaststellen en beheer. Uit de reacties op de vragen is niet zonder meer op te maken dat de teams een volledig gelijk beeld hebben van wat (anders dan de in de vorige zin genoemde bronnen) als werkinstructie beschouwd wordt, en van wat de voor de sturing en verantwoording van Toeslagen relevante documenten zijn.

De voor de sturing van en verantwoording over de behandeling binnen B/T relevante documenten bevinden op uiteenlopende plaatsen. Uit de rondgang langs de teams komen signalen dat deze versnippering leidt tot slechte toegankelijkheid, en dat de bronnen deels niet actueel zijn.

Uit de punten hiervoor volgt dat het niet uit te sluiten is dat – zoals in de onderhavige zaak het geval is geweest – bepaalde relevante documenten niet gevonden worden als daarnaar gezocht wordt voor beantwoording van kamervragen of anderszins.

Naast de documenten die van belang zijn voor de uitvoering van en verantwoording over het primaire proces zijn er voor de sturing en verantwoording relevante documenten te onderkennen waar het gaat om agenda's en stukken van het regieteamleidersoverleg (RTO) en het MT B/T, MT-besluiten, (jaar)plannen, rapportages en verantwoordingen.

- De stukken en verslagen (inclusief besluiten) van het MT-overleg B/T worden vanaf 2013 in iBabs bewaard. De verslagen van het MT-overleg (inclusief besluiten) zijn voor alle medewerkers toegankelijk via intranet. Naast de reguliere MT-overleggen zijn er MT-dagen. Op deze MT-dagen wordt onder andere gereflecteerd op de onderlinge samenwerking en worden inhoudelijke onderwerpen geagendeerd als deze niet tot een

volgend regulier MT-overleg kunnen wachten. Van de MT-dagen wordt geen verslag gemaakt.

- Het RTO is een overleg tussen regieteamleiders en dient ter voorbereiding op de besluitvorming in het MT over onderwerpen die meer dan één regiegebied raken. De stukken en verslagen van het RTO worden vanaf 2014 in iBabs bewaard en zijn toegankelijk voor daartoe geautoriseerde medewekers.
- In dit kader bestaan de (jaar)plannen uit de ingediende begroting van B/T, de budgetbrieven aan B/T en het jaarcontract. De rapportages en verantwoordingen bestaan uit het maandbeeld KPI's (kantoor en keten), de maandelijkse verzuimrapportage en de tweemaandelijkse reflectie door [redacted] Toeslagen daarop, de maandelijkse financiële rapportage en de viermaandsrapportages. De documenten worden matig gestructureerd opgeslagen op een Q-schijf.

Verbetermaatregelen

1. Het is aan te bevelen vast te leggen op welke wijze werkinstructies, behandelkaders en andere voor documenten die voor de behandeling, de besturing en de verantwoording van belang zijn, opgesteld, gereviewd, vastgesteld, toegankelijk gemaakt en beheerd worden. De beschrijving van deze processen en de daarbij betrokken taken, rollen en verantwoordelijkheden moet vastgesteld worden door [redacted] Toeslagen.

2. De hiervoor genoemde beschrijving biedt aanknopingspunten voor het benoemen van de status van de verschillende documenten. Uit de documenten die volgens de in het vorige punt genoemde processen tot stand komen, moet de status van het desbetreffende document blijken.

3. Het advies is maatregelen te treffen om de vindbaarheid en toegankelijkheid van werkinstructies en andere relevante documenten te verbeteren. Deze maatregelen moeten onder meer gericht zijn op het beheer en op de actualiteit, volledigheid en eventuele overtolligheid van de documenten die op dit moment opgeslagen zijn.

4. Het verdient aanbeveling een actuele procesbeschrijving te laten opstellen en vaststellen voor de beantwoording van kamervragen. In deze procesbeschrijving en de bijbehorende beschrijving van taken, rollen en verantwoordelijkheden, zou ingegaan moeten worden op de te zetten stappen en de te betrekken medewerkers van andere onderdelen van B/T bij de beantwoording van kamervragen in het algemeen, en bij het achterhalen van (mogelijk) relevante documenten in het bijzonder.

Bijlage. Kamervragen dd. 6 augustus 2018 met antwoorden, nrs. 8 t/m 15

Vraag 8
Klopt het dat er een «evaluatierapport CAF 11» geschreven is?

Antwoord 8
Ja er bestaat een document met die titel. Het document geeft weer wat de aanleiding is geweest voor het massaal opvragen van bewijsstukken, de ervaringen bij de behandeling en de resultaten daarvan. De aanleiding was een onderzoek vanuit het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) waarbij het sterke vermoeden ontstond dat er misbruik werd gemaakt van de kinderopvangtoeslag. (...)

Vraag 9 t/m 12
Kunt u het evaluatierapport aan de Kamer doen toekomen?
Welke andere stukken over CAF 11 of CAF 11 Hawaii zijn er?
Kunt u de andere stukken die betrekking hebben op de CAF 11 (Hawaii) operatie aan de Kamer doen toekomen?
Kunt u in ieder geval het draaiboek CAF 11 en de bijhorende instructies aan de Kamer doen toekomen, aangezien dit verouderde materiaal geen inzage biedt in de actuele werkwijze van de Belastingdienst nu de procedures veranderd zijn?

Antwoord 9 t/m 12
Ik ben graag bereid uw Kamer vertrouwelijk inzage te geven in het evaluatie-rapport CAF 11 Hawaii (de naam van het betreffende onderzoek) en de achterliggende documenten, waaronder het draaiboek. Naar personen en organisaties herleidbare gegevens zijn uit oogpunt van privacy onherkenbaar gemaakt. (...)

Vraag 13
Was er een werkinstructie (in CAF 11 of in het CAF-domein) of iets dergelijks die ongeveer inhield dat mensen, wiens kinderopvangtoeslag 2014 werd terug gevorderd, geen nieuwe kinderopvangtoeslag toegekend kregen, wat voor een aanvraag ze ook deden?

Antwoord 13
Een instructie zoals hier beschreven heb ik niet aangetroffen. Alle mij bekende documenten in het kader van het onderzoek CAF 11 Hawaii verstrek ik aan uw Kamer ter vertrouwelijke inzage. (...)

Vraag 14
Was er een werkinstructie (in CAF 11 of in het CAF-domein) of iets dergelijks die ongeveer inhield dat mensen, wiens kinderopvangtoeslag 2014 werd terug gevorderd, geen nieuwe kinderopvangtoeslag toegekend kregen, wat voor een aanvraag ze ook deden? Hoe zag die instructie of werkwijze eruit en wanneer en op wie was die van toepassing?

Antwoord 14
Zoals hiervoor is aangegeven heb ik geen werkinstructie zoals hier beschreven aangetroffen. (...)

Vraag 15
Was er een werkinstructie (in CAF 11 of in het CAF-domein) of iets dergelijks die ongeveer inhield dat mensen, wiens kinderopvangtoeslag 2014 werd terug gevorderd standaard verteld werd dat zij niet de juiste bewijsstukken opgestuurd hadden, maar dat hen niet werd meegedeeld welke bewijsstukken ze nog moesten insturen? Hoe zag die instructie of werkwijze eruit en wanneer en op wie was die van toepassing?

Antwoord 15
Een werkwijze zoals hier wordt beschreven, is mij niet bekend. Het is wel voorgekomen dat in de brief aan de aanvragers van kinderopvangtoeslag niet altijd expliciet is aangegeven welke bewijsstukken nog moesten worden opgestuurd. In die gevallen is wel aangegeven dat de aanvrager niet voldoende heeft aangetoond dat de kosten van kinderopvang waren betaald. Sinds juli 2016 geeft de Belastingdienst expliciet aan welke ontbrekende informatie van de burger nog gewenst is.

Geprint met Digidoc 2 op 24-09-2018, 15:23

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 160416 Verstrekking documenten door Belastingdienst/Toeslagen
Nummer: 2018-0000024112
Algemeen taakverzoek: PODG: advies aan DGBD om te paraferen. 24/9

Document: DGBD 160416 Notitie Toeslagen - onderzoek naar verstrekking stukken bij beantwoording kamervragen (2018-0000160416)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(COMM)	24-09-2018, 14:45	COMM voor DGBEL Paraferen
(BEDRIJF)	24-09-2018, 12:39	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(MT)	24-09-2018, 12:20	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
(BEDRIJF)	21-09-2018, 13:07	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
MT)	21-09-2018, 11:20	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
(MT)	24-09-2018, 15:17	DGBEL Paraferen

Document: Verstrekking van documenten door Belastingdienst/Toeslagen (2018-0000158962)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	24-09-2018, 15:17	DGBEL Paraferen
(COMM)	24-09-2018, 14:45	COMM voor DGBEL Paraferen
(BEDRIJF)	24-09-2018, 12:39	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(MT)	24-09-2018, 12:20	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
(BEDRIJF)	21-09-2018, 13:07	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(MT)	21-09-2018, 11:20	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

10/8 door DGB naar EW gemaild!

Ministerie van Financiën

HEDEN, TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

2e opm blz 4

Directoraat-Generaal Belastingdienst
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl

Datum
9 augustus 2017
Notitienummer
2017-0000165236
Auteur
[redacted]
Van
[redacted] Toeslagen
Bijlage
1

notitie

Rapport Ombudsman "Geen powerplay, maar fairplay"

Aanleiding
Naar aanleiding van een ontvangen klacht heeft de Nationale ombudsman een onderzoek ingesteld naar het stopzetten van kinderopvangtoeslagen bij klanten van gastouderbureau [redacted] te [redacted] en naar de behandeling van daaropvolgende bezwaren. Het rapport van de Nationale ombudsman hierover is woensdag 9 augustus gepubliceerd en is eerder door de Nationale ombudsman onder embargo verstrekt aan de Volkskrant.

Met dit memo wordt u geïnformeerd over de hoofdlijnen van deze casus, over de conclusies en aanbevelingen van de Nationale ombudsman en over de woordvoeringslijn.

Kern
U wordt geadviseerd kennis te nemen van de casus, de conclusies van de Nationale Ombudsman en de woordvoeringslijn, hetgeen er samengevat op neerkomt dat:

- Er in 2012 / 2013 in het kader van de fraudebestrijding / handhaving concrete aanleiding bestond voor de Belastingdienst om de rechtmatigheid van de administratie van [redacted] en van de individuele toeslagaanvragen te onderzoeken;
- Zodoende zijn per 1 september 2014 230 toeslagen gestopt, waarover betreffende ouders in juli 2014 zijn geïnformeerd;
- Edoch hierbij – conform de conclusies van de Nationale Ombudsman – het burgerperspectief onvoldoende is meegewogen en het stopzetten van de toeslagen onvoldoende zorgvuldig heeft plaatsgevonden;
- In concreto: a) de kinderopvangtoeslag op voorhand is beëindigd, alvorens ouders stukken hebben overlegd, b) Belastingdienst / Toeslagen te laat heeft gewezen op de mogelijkheid van bezwaar en op de mogelijkheid van het indienen van een nieuwe aanvraag en c) trage afhandeling van de bezwaarschriften;
- Inmiddels op nagenoeg alle ingediende 390 bezwaren een beslissing is genomen; globaal de helft gegrond is. Hierbij is gehandeld conform uitspraak van de Raad van State. Er lopen nog 73 beroepszaken;
- Herhaling wordt voorkomen a.g.v. de nieuwe werkwijze sinds de zomer van 2016. Deze behelst dat de Belastingdienst eerst gegevens opvraagt, alvorens de toeslag stop te zetten. Ook is de afhandeling van bezwaren verbeterd door o.a. vergrote capaciteit.

en de andere helft dus ongegrond – nog steeds ernstig – –

- Naar aanleiding van deze casus heeft het lid Omtzigt op 10 juli schriftelijke vragen gesteld (zie bijlage). Op 9 augustus heeft hij aangekondigd aanvullende vragen te stellen naar aanleiding van de publicatie in de Volkskrant (nog niet ontvangen). Wij stellen voor beide set vragen gezamenlijk te beantwoorden.

Toelichting

Hoofdlijn van de casus

- In 2012 en 2013 ontving het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst het signaal dat mogelijk misbruik gemaakt werd van de kinderopvangtoeslag door vraagouders en/of gastouders aangesloten bij [redacted].
- In november 2013 heeft de Belastingdienst 20 bij [redacted] aangesloten gastouders bezocht. In april 2014 heeft de Belastingdienst met het oog op de rechtmatigheid van de kinderopvangtoeslag de administratie van [redacted] onderzocht. Uit de onderzoeken bleek niet dat [redacted] misbruik van de kinderopvangtoeslag faciliteerde. De bevindingen over de individuele toeslagaanvragen liepen uiteen en gaven aanleiding de rechtmatigheid daarvan te controleren.
- Belastingdienst/Toeslagen heeft daarop de kinderopvangtoeslagen gestopt die betrekking hadden op gastouders die werkten voor [redacted]. Dit gaat om ca. 230 toeslagen die betrekking hadden op de bemiddeling door [redacted] en een aantal andere toeslagen omdat een deel van de betrokken gastouders ook voor andere gastouderbureaus werkzaam was. In de meeste gevallen zijn de betrokken vraagouders hierover in juli 2014 geïnformeerd en is de toeslag gestopt per 1 september. Reeds betaalde voorschotten werden op dat moment niet teruggevorderd. Ouders is gevraagd stukken te overleggen waaruit blijkt dat zij recht hebben op de toeslag. Uit de eerste brief aan de ouders bleek niet dat zij bezwaar konden aantekenen tegen de stopzetting.
- Na het verwerken van de ontvangen gegevens van ouders heeft Toeslagen in november 2014 beschikkingen afgegeven. Daarbij is de toeslag teruggevorderd, in een aantal gevallen ook voor 2012 en 2013.
- Op deze beschikkingen heeft Toeslagen 390 bezwaren ontvangen. De behandeling van een substantieel deel van deze bezwaren heeft te lang geduurd (november 2016: bij 40% van de afgedane bezwaren een termijnoverschrijving, gemiddeld 18 maanden). Inmiddels zijn op nagenoeg alle bezwaren beslissingen genomen. Globaal is de helft van de bezwaren gegrond. Er lopen nog 73 beroepszaken.
- In een individueel geval heeft de Raad van State in maart 2017 uitspraak gedaan. Die uitspraak bevat twee belangrijke elementen: (1) Toeslagen had eerst gegevens moeten opvragen en beoordelen en pas daarna in voorkomende gevallen de toeslag moeten stoppen. Toeslagen heeft de werkwijze reeds medio 2016 langs deze lijn aangepast. (2) Hoewel een aanvrager in principe voor het hele jaar de kosten van opvang moet aantonen om recht te hebben op kinderopvangtoeslag, kan dat in dit geval niet gevraagd worden voor de maanden waarover de toeslag gestopt is. Toeslagen is daarom bezig de afgewezen bezwaren en beroepen, voor zover op deze toeslagen nog niet definitief is beschikt, opnieuw te beoordelen. In eerste instantie richt Toeslagen zich hierbij op de groep ouders die vertegenwoordigd wordt door de gemachtigde die de klacht heeft ingediend bij de Nationale ombudsman.

- Ouders hadden de mogelijkheid na het stoppen van de toeslag een nieuwe aanvraag in te dienen indien zij inmiddels wel aan de voorwaarden voldeden. Toeslagen heeft hen daar niet op gewezen. Omdat het stopsignaal in het systeem van Toeslagen per 1 september nieuwe aanvragen tot die datum overrulede, lukte het niet een nieuwe aanvraag per 1 september in te dienen.
- Voor het herbeoordelen van afgewezen bezwaren en beroepen naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State is het noodzakelijk dat Toeslagen beschikt over de gegevens die geleverd moeten worden door ouders of hun gemachtigde. Op dit moment weigert de gemachtigde van eerder genoemde groep van ca. 30 ouders de benodigde gegevens beschikbaar te stellen. Deze gemachtigde is ook degene die de klacht heeft ingediend bij de Nationale ombudsman, die tot dit onderzoek heeft geleid. Zij heeft eveneens geklaagd bij de Autoriteit Persoonsgegevens dat Toeslagen bij het uitvoeren van toezicht profileert op nationaliteit, wat niet het geval is. Gastouderbureau [redacted] heeft schadevergoeding geclaimd, de Belastingdienst heeft deze claim afgewezen.

Conclusies en advies Nationale ombudsman

Het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft zich gericht op de vraag of Toeslagen voldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de toeslaggerechtigde ouders en behoorlijk gehandeld bij:

- het onderzoek naar de rechtmatigheid en de beëindiging van het voorschot kinderopvangtoeslag;
- de behandeling van de ingediende bezwaarschriften.

Het oordeel van de Nationale ombudsman is samengevat:

- Toeslagen heeft het burgerperspectief onvoldoende meegewogen. Grote nadelige (financiële) gevolgen voor ouders stonden niet in verhouding tot het doel, het voorkomen van onterecht uitgekeerde kinderopvangtoeslag. Toeslagen heeft het risico voor een grote groep bonafide ouders onvoldoende onderkend. Er waren minder ingrijpende manieren voorhanden om hetzelfde doel te bereiken.
- Geen 'fair play' tijdens en na de beëindigingsprocedure: Toeslagen heeft de kinderopvangtoeslag op voorhand beëindigd. Als de vraagouders de opgevraagde stukken hadden verstrekt maar Toeslagen meer stukken nodig had, heeft Toeslagen geen tweede kans gegeven nadere stukken of informatie te leveren. In de brieven en beschikkingen heeft Toeslagen niet aangegeven welke gegevens of bewijsstukken ontbraken of onvoldoende waren. Toeslagen heeft betrokkenen te laat gewezen op de mogelijkheid van bezwaar. Daarnaast heeft hij de vraagouders belemmerd om een nieuwe aanvraag in te dienen per 1 september 2014.
- Te weinig voortvarendheid bij de behandeling van de bezwaarschriften: Toeslagen is in de behandeling van een aanzienlijk deel van de bezwaren ernstig tekortgeschoten. Door de trage afhandeling en door het te laat nemen van adequate maatregelen heeft hij langdurige rechtsonzekerheid veroorzaakt bij de indieners.
- Geschonden vertrouwen herstellen: Toeslagen heeft een groot aantal gezinnen door zijn onevenredig harde aanpak in financiële problemen gebracht en hun vertrouwen geschonden. De Nationale ombudsman beveelt aan de vraagouders die overlast hebben ondervonden excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.

Woordvoeringslijn

De Belastingdienst heeft het rapport van de Nationale Ombudsman bestudeerd en herkent zich in de getrokken conclusies. De Belastingdienst betreurt het dat mensen bij wie de stopzetting achteraf onterecht heeft plaatsgevonden, daar overlast van heeft ondervonden.
De door de Ombudsman geconstateerde problemen met de werkwijze van Toeslagen zoals die was in 2014, kunnen niet meer voorkomen omdat sinds juli 2016 de werkwijze is aangepast.

In de zomer van 2016 is de manier waarop toeslagen worden stopgezet veranderd. In de nieuwe werkwijze worden gegevens van toeslaggerechtigden opgevraagd voordat de toeslagen worden stopgezet. Pas daarna volgt een besluit over het voort- dan wel stopzetten van de toeslag. Tegen dit besluit kan bezwaar worden gemaakt. Ook is de afhandeling van de bezwaren verbeterd. Zo is de capaciteit bij de behandeling vergroot en is er geen achterstand in bezwaarschriftenbehandeling.

Q&A
Krijgen deze mensen een schadevergoeding?
Zaken worden op individueel niveau afgehandeld. Als een verzoek tot schadevergoeding wordt ingediend wordt dit volgens de daarvoor geldende regels afgehandeld. Ook wordt heffingsrente vergoed over het door Toeslagen ten onrechte teruggevorderde bedrag.

Hoe zit het met de afgeronde zaken?
Voor wat betreft de afgeronde zaken is de burger in 49 procent van de gevallen in het gelijk gesteld.

In hoeverre is de capaciteit vergroot?
De capaciteit is zodanig aangepast en de voorraden zijn weggewerkt waarmee we binnen de wettelijke termijnen de bezwaren afdoen.

Waarom zijn bepaalde zaken nog steeds niet afgehandeld?
Behandeling kan pas worden afgerond nadat gevraagde gegevens zijn aangeleverd. De zaken die nog niet zijn afgerond, wachten nog op aanlevering van gegevens.

Gaat de Belastingdienst excuses maken of op een andere wijze het vertrouwen herstellen?
De Belastingdienst erkent dat de stopzetting onvoldoende zorgvuldig heeft plaatsgevonden en heeft daarom ook de werkwijze aangepast.

Omvang Toeslagen
Toeslagen keert jaarlijks ruim 10 miljard euro uit aan ruim 6 miljoen huishoudens

2017Z10190

Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over de opschorting en stopzetting van kinderopvangtoeslag. (ingezonden 10 juli 2017)

1
Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State, waarbij de Belastingdienst in het ongelijk is gesteld en een aan ouder, wiens kinderopvangtoeslag in september 2014 is stopgezet en is teruggevorderd voor dat jaar, alsnog moet worden uitbetaald? (1)

2
Hoe beoordeelt u de gang van zaken in dit specifieke geval? Kunt u aangeven welke zaken er in uw ogen zijn misgegaan bij de Belastingdienst/Toeslagen?

3
De Raad van State is van oordeel dat de Belastingdienst/Toeslagen bij de stopzetting van het voorschot niet heeft gehandeld in overeenstemming met de systematiek van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir), omdat opschorting op grond van artikel 23 Awir meer wettelijke waarborgen biedt dan het op nihil stellen van het voorschot op grond van artikel 16, vijfde lid, Awir en betrokkene niet gewezen is op de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen; bij hoeveel mensen heeft de Belastingdienst/Toeslagen een voorschot stopgezet zonder dat zij op de mogelijkheid gewezen zijn dat zij hiertegen bezwaar konden maken?

4
Van hoeveel mensen die via het betreffende gastouderbureau kinderopvangtoeslag kregen is de kinderopvangtoeslag stopgezet en teruggevorderd? Bij hoeveel mensen is dit achteraf teruggedraaid?

5
Hoeveel van deze mensen hebben bezwaar gemaakt en hoeveel van deze bezwaren zijn op tijd behandeld? Kunt u aangeven hoe lang het gemiddelde bezwaar geduurd heeft?

6. Van hoeveel toeslaggerechtigden is het bezwaar afgewezen met als motivering dat zij na de datum van stopzetting niet de volledige kosten betaald hadden en daarom voor het hele jaar geen recht hadden op kinderopvangtoeslag?

7
Klopt het dat ouders is verzocht om met bewijsstukken naar het belastingkantoor te komen en dat deze ouders maanden later een bericht ontvingen dat: 'Op basis van de bewijsstukken hebben wij de aanvraag opnieuw beoordeeld. Wij zetten uw aanvraag kinderopvangtoeslag stop omdat de bewijsstukken niet juist waren', maar dat deze ouders, hoezeer ze ook aandrongen, niet te horen kregen welke stukken onjuist waren in de ogen van de Belastingdienst?

8
Hoeveel mensen hebben in 2014 en 2015 een brief ontvangen van de Belastingdienst dat hun toeslag is stopgezet vanwege onjuiste bewijsstukken, zonder dat vermeld werd welke bewijsstukken niet juist waren?

9
Hoe kan een toeslaggerechtigde, wiens toeslag wordt stopgezet of teruggevorderd en die afhankelijk is van de toeslag om de kosten van kinderopvang te kunnen betalen, snel aantonen dat de toeslag ten onrechte is stopgezet of teruggevorderd?

10
Kunt u de beleidsinstructies voor het stopzetten, controleren en terugvorderen van kinderopvangtoeslag in 2014 en 2015 openbaar maken?

11
Mag de Belastingdienst opschorten of stopzetten als de toeslaggerechtigde de gevraagde informatie aanlevert en deze informatie geen aanwijzingen bevat dat geen recht bestaat op toeslagen?

12
Waren de beleidsinstructies voor controle, stopzetten en terugvorderen van kinderopvang 2014 en 2015 in overeenstemming met de Awir? Indien zij niet in overeenstemming daarmee waren, op welk(e) punt(en) was er dan een afwijking?

13
Welke wijzigingen in beleid vonden er plaats in 2013 en 2014 naar aanleiding van de zogenaamde Bulgarenfraude?

14
Zijn er ouders, kinderopvanginstellingen/gastouders en bemiddelingsbureaus die een onnodig grote schade geleden hebben van het abrupt stopzetten en terugvorderen van kinderopvangtoeslag in 2014? Zo ja, om hoeveel mensen en instellingen gaat het dan?

15
Kunt u deze vragen een voor een en binnen de reguliere termijn van drie weken beantwoorden?

1) ABRvS 8 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:589.

Geprint met Digidoc 2 op 10-08-2017, 10:09

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGB 165236 Rapport Ombudsman "Geen powerplay, maar fairplay"
Nummer: 2017-0000014956
Algemeen taakverzoek:

Document: Notitie Rapport Ombudsman "Geen powerplay, maar fairplay" (2017-0000165236)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted](MT)	09-08-2017, 17:43	DGBEL Paraferen
[redacted](COMM)	09-08-2017, 14:06	COMM voor DGBEL Paraferen

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING EN BESPREKING (8 OKTOBER, 1400)
Aan
de staatssecretaris

notitie

CAF 11 Hawaii Kamerbrief en antwoorden Omtzigt

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
5 oktober 2018

Notitienummer
2018-0000168804

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
3

Aanleiding

Naar aanleiding van een artikel in Trouw van 15 september, heeft het lid Omtzigt in de regeling van werkzaamheden van 19 september gevraagd of u de daarin geschetste problematiek herkent en hoe deze kan worden opgelost. Naar aanleiding van dit bericht, 'Fiscus blijft informatie achterhouden in rechtszaken om kinderopvangtoeslag' heeft het lid Omtzigt ook schriftelijk vragen ingediend. De concept Kamerbrief en de conceptbeantwoording treft u bijgaand aan. Beoogde verzending vindt plaats in de week van 8 oktober. Er is nog geen plenair debat gepland.

Beslispunten

- Excuses
  - Uw akkoord om in de brief excuses te maken voor de zaak waar lid Omtzigt naar verwijst en de aan het licht gekomen tekortkoming in het gehele CAF 11-project. Deze tekst is aan het eind van de tweede alinea opgenomen.
- Rapportageverplichting
  - Uw akkoord om in de volgende Halfjaarsrapportage te rapporteren over de voortgang van de maatregelen. Dit is in de laatste alinea van de brief opgenomen.
- Beleidsbesluit
  - Het beleidsbesluit Toeslagen is als bijlage toegevoegd en kan, bij uw goedkeuring, nog voor het plenaire debat in de Staatscourant worden gepubliceerd. Zie hieronder.
- Schadevergoeding
  - Bent u akkoord met het toekennen van een schadevergoeding wegens schending van de redelijke termijn aan ouders in het CAF 11 Hawaii project bij wie de afhandeling van bezwaar langer heeft geduurd dan twee jaar. Zie hieronder.

Bespreekpunten

- De concept Kamerbrief en de antwoorden op de Kamervragen van Omtzigt over het achterhouden van documenten in rechtszaken.
- De eerste uitkomsten van de zoektocht van de EDP auditors bespreken en het in overleg nasturen van document(en) naar de Kamer.
- Maatregel 3 over het versturen van brieven aan ouders.
- Uitspraak 25/9: appreciatie Financiën.

Toelichting

1. **Beleidsbesluit**

- U wordt gevraagd een besluit te nemen over het publiceren van een beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen (in bijlage). Dit besluit is voorbereid (te ondertekenen door of namens u). Het beleidsbesluit kan rond het tijdstip van verzending van de brief aan de Tweede Kamer worden gepubliceerd in de Staatscourant. Het zal enige tijd duren voordat de werkwijze bij Toeslagen in lijn is gebracht met het beleidsbesluit.

- In het beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen zullen beleidsregels worden opgenomen over hoe Toeslagen voorgenomen beleid vastlegt en op basis daarvan rechtsvragen beoordeeld.
    - Een rechtsvraag is: een individuele vraag die in het uitvoerings- en toezichtsproces van de Belastingdienst/Toeslagen opkomt en waarop in de wet, jurisprudentie en eerder vastgelegd uitvoeringsbeleid geen duidelijk en eenduidig antwoord te vinden is en waarbij het antwoord gevolgen kan hebben voor gelijksoortige gevallen en daarom is op te vatten als nieuw beleid. Antwoorden op rechtsvragen zullen uiteindelijk in een beleidsbesluit door of namens u worden vastgelegd; net zoals nu het geval is in de fiscaliteit.

- In het beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen zijn ook beleidsregels opgenomen over de procesvertegenwoordiging van Toeslagen. Deze zal in lijn worden gebracht met de procesvertegenwoordiging in de fiscaliteit. Dit betekent dat in beginsel twee ambtenaren ter zitting aanwezig zullen zijn waaronder een procesdeskundige.

2. **Schadevergoeding**

- U wordt gevraagd een beslissing te nemen over de immateriële schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn in de bezwaarfase.

- Ouders krijgen momenteel van de rechter op verzoek een vergoeding als de afhandeling van bezwaar en beroep langer heeft geduurd dan twee jaar. Voor ieder (deel van een) halfjaar dat het langer heeft geduurd wordt een vergoeding van €500,- toegekend.

- Wilt u in het CAF Hawaii-dossier
    a. pro-actief en;
    b. zonder dat er sprake moet zijn van beroep iedere ouder bij wie de behandeling van het bezwaar langer heeft geduurd dan twee jaar een immateriële schadevergoeding verstrekken? We kunnen deze maatregel zodanig isoleren, dat er juridisch geen precedentwerking vanuit gaat.

- In het CAF Hawaii-dossier gaat het vooralsnog, op basis van een 95% overzicht, om twintig gevallen. De kosten hiervan zijn in de ordegrootte van 15.000 euro en worden door de Belastingdienst zelf opgevangen (binnen artikel 1 van begroting IX).

- Cijfers:
  2014: 6 (waarvan 3 in beroep zijn gegaan)

2013: 10 (waarvan 6 in beroep zijn gegaan)
2012: 4 (waarvan 2 in beroep zijn gegaan)

3. Ter bespreking: de concept Kamerbrief en de antwoorden op de Kamervragen van Omtzigt over het achterhouden van documenten in rechtszaken door Toeslagen.

- De Kamerbrief en conceptantwoorden zijn toegevoegd. Graag horen wij uw opmerkingen.
- De vier beslispunten in deze notitie hebben betrekking op de Kamerbrief.
- Twee specifieke vragen liggen voor: over de derde maatregel en de uitspraak in de rechtszaak (zie punt 4 en 5).

4. Maatregel 3: brieven aan de ouders

- Ter bespreking: een brief aan belanghebbenden met een specificatie van de ontbrekende bewijsstukken en met als bijlage het verslag van bevindingen.
    - Het is eerder als optie besproken dat aan belanghebbenden in het project CAF 11 Hawaii aan wie geheel of gedeeltelijk geen KOT is toegekend een brief gezonden wordt.
    - In deze brief kunnen belanghebbenden erop worden gewezen dat zij alsnog bewijsstukken kunnen aanleveren met daarbij de specificatie welke bewijsstukken ontbreken. Ook worden belanghebbenden gewezen op de mogelijkheid om inzage in hun dossier te krijgen en wordt het verslag van bevindingen als bijlage bij de brief gevoegd.
    - Toeslagen zou deze brief in de week van 8 oktober kunnen versturen.

- **Aandachtspunten:**
- Mogelijk **niet** versturen, omdat:
    - Er geldt een herzieningstermijn van vijf jaar waarin ouders nog bewijsstukken kunnen aanleveren om het recht op toeslag vastgesteld te krijgen.
    - Voor ouders met een zaak uit 2012 is de herzieningstermijn van vijf jaar reeds verstreken. Zij kunnen geen bewijsstukken meer aanleveren om de toeslag alsnog vastgesteld te krijgen. Hierdoor ontstaat een verschil met ouders die nog wel binnen de termijn van vijf jaar vallen. Het oprekken van deze vijfjaarstermijn schept een precedent voor andere zaken en is daarom niet wenselijk.
    - Ouders met een zaak uit 2013 kunnen na ontvangst van de brief nog twee maanden een verzoek indienen. Dit verzoek hoeft niet binnen de vijf jaar te worden afgerond.
    - Daarnaast moet worden besloten of de verwachting is dat ouders worden geholpen met de verzending van deze brief of dat dit een in hun ogen afgesloten zaak opnieuw openbreekt.
- Echter geldt ook; als de brief **niet** wordt verstuurd wordt feitelijk alleen coulant opgetreden in lopende beroepszaken, waarbij ouders wel op basis van het verslag van bevindingen bewijsstukken mogen aanleveren.
- Een tekst die in de Kamerbrief kan worden opgenomen luidt als volgt:

"Naast de lopende zaken zijn er zaken in het CAF 11-project waarin de belanghebbenden geen kinderopvangtoeslag is toegekend of waarin de toekenning afwijkt van de aanvraag omdat bewijsstukken ontbreken. In deze zaken staat de toekenning van de kinderopvangtoeslag onherroepelijk vast. De regelgeving bepaalt echter dat Toeslagen onder voorwaarden – waarvan in dit geval de belangrijkste is dat niet meer dan vijf jaar zijn verstreken na afloop van

het berekeningsjaar - een definitief vastgestelde of herziene tegemoetkoming in het voordeel van de belanghebbende herziet. Deze belanghebbenden hebben dus voor het berekeningsjaar 2013 tot het einde van dit jaar en voor het berekeningsjaar 2014 tot eind 2019 de gelegenheid alsnog de ontbrekende bewijsstukken aan te leveren.
Ik zal de betreffende belanghebbenden benaderen en over deze mogelijkheid informeren. In deze brief worden de belanghebbenden erop gewezen dat zij nog steeds bewijsstukken kunnen indienen, wordt gespecificeerd welke bewijsstukken ontbreken en wordt het verslag van bevindingen bijgevoegd. Ook vermeldt de brief dat belanghebbenden inzage kunnen vragen in hun dossier en wordt hen verzocht contact met de Belastingdienst/Toeslagen op te nemen als zij meer stukken willen hebben. Als voorbeeld voeg ik zo'n brief als bijlage bij. Naar verwachting worden de eerste brieven ... verzonden en zijn alle brieven uiterlijk .. verzonden."

5. Uitspraak Trouw

- Trouw heeft tweemaal aandacht besteed aan een KOT-zaak die diende bij de rechtbank Amsterdam.
  In de uitspraak van de rechtbank Amsterdam is het volgende aan de orde gekomen:

- De beslissing op bezwaar is niet in geschil (KOT is in de beslissing op bezwaar toegekend
- De wettelijke rente is niet in geschil (was al toegekend)
- Schadevergoeding vanwege overschrijding redelijke termijn is toegekend: € 2.000,-
- Het verzoek om schadevergoeding vanwege schending van de rechten van het kind is afgewezen.
- De rechtbank heeft zich niet uitgelaten over de vraag of het verslag van bevindingen of de gespreksnotities als op de zaak betrekking hebbende stukken kunnen worden gekwalificeerd.
- De rechtbank heeft wel vastgesteld dat het recht op KOT al op **3 september 2014** kon worden vastgesteld (dit is uiteindelijk pas gebeurd bij de beslissing op bezwaar in april 2018)
    - Toelichting op dat laatste punt: belanghebbende heeft op 3 september 2014 alle bewijsstukken aangeleverd over de periode van 1 oktober 2013 tot augustus 2014. De aanvraag was vanaf 1 januari 2013. Over de periode januari 2013 t/m september 2013 voldeed belanghebbende niet aan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag, omdat er geen gastouderbureau bij betrokken was.
      Er wordt door Toeslagen geen hoger beroep ingesteld. Voor het plenaire debat wordt een Q&A opgesteld om vragen hierover te beantwoorden.

De uitspraak van de rechter luidt als volgt:
"27. Anders dan verweerder heeft aangevoerd, is er geen reden de periode rond het overleg tussen partijen in mei 2017 buiten beschouwing te laten. Reeds lang voorafgaand aan dat overleg had verweerder op het bezwaar kunnen beslissen. Aan de hand van de door eiseres op 3 september 2014 overgelegde stukken had verweerder namelijk al op dat moment kunnen vaststellen dat eiseres recht had op kinderopvangtoeslag. De rechtbank volgt verweerder niet in de ter zitting naar voren gebrachte stelling dat er toen betaalbewijzen ontbraken. Alle relevante betaalbewijzen bevonden zich naar het oordeel van de rechtbank bij de door eiseres op 3 september 2014 overgelegde stukken. Dat verweerder die mening destijds ook was toegedaan, blijkt bovendien uit de interne notities van

verweerder van 30 september 2014. Daarin staat: "Burger heeft bankafschriften overgelegd, hieruit blijkt dat er voor de maanden oktober 2013 tot en met juli 2014 kinderopvangkosten volledig zijn betaald aan [gastouderbureau]." Gesteld noch gebleken is dat er voor het toeslagjaar 2014 andere gegevens ontbraken. Mede gelet op het voorgaande is er geen reden de periode van overleg, waarvan verweerder overigens ook niet duidelijk heeft kunnen maken hoe lang die periode heeft geduurd, buiten beschouwing te laten."

Toezicht
Tot slot een opmerking over toezichtstrategie.
Een specifieke dimensie van de CAF 11-zaak is toezicht. Als de toezichtstrategie bij Toeslagen (te) streng is heeft dat consequenties voor de procesafhandeling van burgers.

De tijdelijk aangestelde landelijk vaktechnisch coördinator Formeel recht heeft mede als taakopdracht de rol van de toezicht binnen Toeslagen beter vorm te geven. De uitkomsten van het onderzoek door de EDP auditors naar op de zaak betrekking hebbende stukken (waaronder eventuele instructies) kunnen daarbij een rol spelen.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Uitvoeringsbeleid
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2018-0000168853

Auteurs
[redacted]

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Kinderopvangtoeslag CAF-11

Geachte voorzitter,

Uw Kamer heeft in Kamervragen en debatten op verschillende momenten aandacht gevraagd voor de casus 'CAF 11 Hawaii', die ook onderwerp van onderzoek is geweest van de Nationale Ombudsman. Naar aanleiding van een artikel in Trouw van 15 september, heeft het lid Omtzigt in de regeling van werkzaamheden van 19 september gevraagd of ik mijzelf in de geschetste problematiek herken en hoe deze kan worden opgelost. In deze brief ga ik hierop in. Verder bied ik u hierbij de antwoorden aan op de vragen van het lid Omtzigt over het bericht 'Fiscus blijft informatie achterhouden in rechtszaken om kinderopvangtoeslag' (ingezonden 19 september 2018).

De casus
In de Kamervragen wordt verwezen naar de individuele zaak die op 10 september jl. voorde rechtbank van Amsterdam diende. In de uitspraak van 25 september jl. is geconcludeerd dat eerder had kunnen worden beslist. De ouder heeft in de procedure om bepaalde stukken gevraagd. Dat betekent in een zaak als deze dat gespreksnotities, telefoonnotities en verslagen van bevindingen naar mijn mening ruimhartig hadden moeten worden verstrekt. De beschikking om de kinderopvangtoeslag stop te zetten was onvoldoende gemotiveerd, waardoor het voor de ouder onduidelijk was welke bewijsstukken nog moesten worden aangeleverd. Daarnaast had het recht op de toeslag eerder vastgesteld kunnen en moeten worden. De geconstateerde tekortkomingen in deze casus staan niet op zichzelf, maar zeggen iets over de wijze waarop in het project CAF 11 is gehandeld. Ook de Nationale ombudsman bracht dit in zijn rapport 'Geen powerplay maar fair play' uit 2017 aan het licht. Ik bied voor zowel de tekortkoming in deze casus, als voor het gehele procesverloop in het project CAF 11, mijn excuses aan.

Project CAF 11
Om vanuit deze casus breder te kijken naar de problematiek in het gehele project CAF 11 schets ik een beeld van het CAF-team en het verloop van de zaak. De casus is onderdeel van het project CAF 11 Hawaii; een project van Toeslagen dat zich richt op een bepaald gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Dit project werd uitgevoerd door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de

Belastingdienst, dat tot doel heeft fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen.

De zaak startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. Bevindingen van dit onderzoek waren een reden voor controle. Begin 2014 vonden er ongeveer 20 werkbezoeken plaats bij gastouders en het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte.

De Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) besloot de toeslag van 2014 van de 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten, per 1 september 2014 stop te zetten. Ouders zijn destijds uitgenodigd op het belastingkantoor om de bewijstukken voor het recht op toeslag te overleggen. Bij de beoordeling daarvan heeft de Toeslagen geconstateerd dat de meeste ouders geen recht hadden op kinderopvangtoeslag over 2013 en 2014. Een groot aantal ouders heeft bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van de toeslag. De afhandeling van die bezwaren heeft vervolgens erg lang geduurd.

Drie problemen

Als ik terugkijk naar de CAF 11-zaak spelen er drie problemen. Een eerste probleem is de te hoge snelheid waarmee de kinderopvangtoeslag van de ouders in deze casus is stopgezet en het vervolgens trage proces van beoordeling van het recht op toeslag. Dit hangt samen met het tweede probleem van informatievoorziening. Zowel intern binnen Toeslagen als extern naar ouders en uw Kamer is niet voldaan aan de standaard die daarvoor staat. Wat betreft de interne communicatie bleek de structuur en sturing in de CAF 11-zaak onvoldoende op orde, waardoor interne communicatie en werkprocessen binnen Toeslagen niet aan de vereiste standaarden voldoet. Dit vraagt om een verbeteringen van de processen. De problemen met het interne proces hebben geleid tot tekortkomingen in de informatievoorziening naar ouders en uw Kamer. Tot slot is het zelflerend vermogen van Toeslagen op dit vlak te beperkt geweest. Het is niet gelukt om gaandeweg het proces voor een betere afhandeling voor ouders te zorgen.

Het onderkennen van de tekortkomingen in het dossier CAF 11 Hawaii en de communicatie daarover is niet goed verlopen. Mede ingegeven door de tijdgeest, gericht op het voorkomen en aanpakken van fraude, heeft de focus gelegen op de bestrijding van fraude en is de menselijke maat ~~soms~~ ondergesneeuwd geraakt. Dit heeft vervelende consequenties gehad voor goedwillende ouders van wie de toeslag onterecht is stopgezet, terwijl later bleek dat zij wel recht hierop hadden. ~~Er staat vast dat~~ dit in de toekomst anders ~~moet~~. Ouders moeten op de diensten van Toeslagen kunnen rekenen. Dat kon in deze zaak niet.

Maatregelen

Ik neem de problemen in deze casus zeer serieus. Naar aanleiding van de geconstateerde problemen kondig ik vijf maatregelen aan:

1. Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen;
2. Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken;
3. Brief versturen in de overige CAF 11-zaken [PM];
4. Schadevergoeding schending redelijke termijn;
5. Verbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst.

Maatregel 1. Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen
Naar aanleiding van de beroepszaak van 10 september jl. heb ik de opdracht gegeven om de systemen bij Toeslagen te doorzoeken op stukken die niet eerder in de dossiers van belanghebbenden in het CAF 11-project gevoegd zijn. Daarvoor zijn onder meer twee interne auditors van de directie Grote Ondernemingen, die ICT-processen controleren, aan de slag gegaan. In alle zestien zaken zijn aanvullende stukken aangetroffen. Onder deze aanvullende stukken bevinden zich zogenoemde verslagen van bevindingen, een uitdraai van gespreksnotities met inbegrip van eventuele telefoonnotities, en de brieven waarin Toeslagen excuses heeft aangeboden voor de overlast die belanghebbenden hebben kunnen ondervinden door het stopzetten van de kinderopvangtoeslag in 2014. Het informatiebeheer in de CAF 11-zaak is dus op dit moment niet op orde. De uitkomsten van het onderzoek moeten laten zien waar het schort en leiden tot voorstellen waar het beter moet.

Maatregel 2. Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken
De interne dossiers van de lopende CAF 11-beroepszaken zijn aan de Landsadvocaat verstrekt met het verzoek te beoordelen of de dossiers stukken bevatten die als op de zaak betrekking hebbende stukken kwalificeren, maar niet eerder aan de rechter zijn verstrekt. Van een aantal stukken heeft de Landsadvocaat vastgesteld dat deze alsnog aan het procesdossier moeten worden toegevoegd. Daarvan is door Toeslagen de juridische afweging gemaakt dat de stukken niet relevant zijn voor de rechtszaak. Dat is hersteld.

Onder deze aanvullende stukken bevinden zich zogenoemde verslagen van bevindingen, een uitdraai van werkaantekeningen, met inbegrip van eventuele telefoonnotities, en de brieven waarin ik mijn excuses heb aangeboden voor de overlast die belanghebbenden hebben kunnen ondervinden door het stopzetten van de kinderopvangtoeslag in 2014.

De Landsadvocaat heeft reeds een aantal lopende beroepszaken beoordeeld. De Landsadvocaat is van oordeel dat de verslagen van bevindingen en de excuusbrief in het algemeen als op de zaak betrekking hebbende stukken aan te merken zijn en de werkaantekeningen niet. Tegelijkertijd geeft de Landsadvocaat aan dat van geen enkel type document bij voorbaat gezegd kan worden of dit wel of niet op de (concrete) zaak betrekking heeft. Dit vergt namelijk altijd een beoordeling van het dossier en van de stellingen van de desbetreffende belanghebbende in het licht van de resterende geschilpunten en tegen de achtergrond van de geldende rechtspraak. Om een voorbeeld te geven, in voorlopig vier zaken is het verslag van bevindingen volgens de Landsadvocaat geen op de zaak betrekking hebbend stuk, in de andere zaken wel.

Ik heb de Landsadvocaat gevraagd de stukken die volgens hem op de zaak betrekking hebben in te brengen in de lopende beroepsprocedures. De Landsadvocaat zal zijn onderzoek voortzetten en in de overige zaken zorgen dat in ieder geval alle op de zaak betrekking hebbende stukken worden ingebracht. Ook als de EDP-auditors nog relevante stukken aantreffen, zullen deze worden voorgelegd aan de Landsadvocaat en worden ingebracht in de lopende beroepsprocedures.

Maatregel 3. Brief versturen in de overige CAF 11-zaken
[PM]

Maatregel 4. Schadevergoeding schending redelijke termijn
In lijn met de aanbevelingen van de Nationale ombudsman heb ik Toeslagen de opdracht gegeven om in zaken waarin de behandeling van het bezwaarschrift langer heeft geduurd dan twee jaar, ook als door de ouders daar niet om is verzocht, immateriële schadevergoeding toe te kennen vanwege schending van de redelijke termijn voor zover dat nog niet reeds is gebeurd. Deze compensatie wordt toegekend ongeacht of de belanghebbende na bezwaar in beroep of hoger beroep is gegaan. Voor ieder (deel van een) half jaar dat het langer heeft geduurd dan twee jaar wordt een vergoeding van € 500,- toegekend. De schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn in de bezwaarfase is in dit besluit ruimhartiger dan in het bestuursrecht gebruikelijk is. Daarmee geldt dit besluit als compensatie exclusief voor de CAF 11 Hawaii zaken.

Maatregel 5. Verbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen
In mijn brief van 11 september[1] heb ik gemeld dat er twee stukken ten onrechte niet ter vertrouwelijke inzage aan de Kamer zijn gegeven. Een van deze stukken is in eerste instantie niet gevonden. Van het andere stuk is ten onrechte geoordeeld dat het niet op CAF 11 betrekking had. Naar aanleiding hiervan is aan [redacted] Toeslagen de opdracht gegeven om de procedures voor het vaststellen, opslaan, beheren en opleveren van werkinstructies en andere voor de sturing en verantwoording relevante documenten op te stellen en na te leven. Daarmee moet het beter mogelijk worden om bij bezwaarschriften, rechtszaken om tijdig de juiste stukken aan de betrokken burger te verstrekken en vervolgens verantwoording af te leggen aan mij en aan uw Kamer.

In deze zaak is duidelijk geworden dat de instructies en werkwijze van Toeslagen niet transparant zijn. Ik heb drie verbetermaatregelen in gang gezet.
Er is een beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen opgesteld. Met het beleidsbesluit worden gewaarborgd dat medewerkers bij Toeslagen vakinhoudelijke vragen ter check terugleggen bij specialisten Formeel Recht. In dit beleidsbesluit wordt geregeld hoe Toeslagen om dient te gaan met rechtsvragen. Dat zijn vragen die in het uitvoerings- en toezichtsproces van Toeslagen opkomen en waarop de wet, jurisprudentie en vastgelegd uitvoeringsbeleid geen duidelijk en eenduidig antwoord geven.

Het beleidsbesluit bevat ook regels omtrent procesvertegenwoordiging van de directie Toeslagen. Daarin staat onder andere dat, net als in de rest van de Belastingdienst, de procesvertegenwoordiging bij rechtszaken moet bestaan uit twee medewerkers. Daarbij moet wel worden bedacht dat het inregelen van een dubbele procesvertegenwoordiging tijd nodig heeft. De werkwijze bij Toeslagen wordt in lijn gebracht met het besluit. Ik verwacht het beleidsbesluit uiterlijk 12 oktober in de Staatscourant te publiceren. Daarnaast stel ik een coördinator aan die de vaktechnische kennis binnen Toeslagen waarborgt. De landelijke groep coördinatoren houden zich bezig met advisering, standpuntbepaling en implementatie. Dit moet de informatievoorziening over bijvoorbeeld nieuwe regelgeving verbeteren. Ook is van het belang dat de toezichtsstrategie in de CAF 11-zaak onder de loep wordt genomen en dat het toezicht in toekomstige zaken conform andere dienstonderdelen van de Belastingdienst plaatsvindt.

Rapportage over maatregelen
Het optreden van Toeslagen in het dossier CAF 11 Hawaii is tot mijn spijt niet altijd goed en zorgvuldig geweest. Ouders hebben niet op de Toeslagen kunnen

[1] Kamerstukken II 2017-2018, 31066, nr. 428

rekenen. Mede ingegeven door de tijdgeest is de menselijke maat soms uit het oog verloren. Daarnaast is gebleken dat de informatiehuishouding niet op orde was, waardoor de informatievoorziening aan de burger, mij en uw Kamer tekort is geschoten. In de toekomst willen we dit beter doen. Met de hiervoor beschreven maatregelen heb ik hiertoe een aanzet gegeven. Ik informeer u over de voortgang van deze maatregelen in de volgende halfjaarsrapportage, die in het voorjaar van 2019 naar de Kamer wordt verzonden.

Cluster Uitvoeringsbeleid

Ons kenmerk
2018-0000168853

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Ministerie van Financiën

TERSTOND
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
1 oktober 2018

Notitienummer
2018-0000165870

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

notitie

Bespreking voortgang KOT - CAF 11 Hawaii

Aanleiding

Op woensdag 26 september zijn er zeven acties op het CAF 11 Hawaii project vastgesteld. Ook zijn de uitkomsten van het interne onderzoek naar werkinstructies bij Toeslagen besproken. In deze notitie wordt in navolging hierop een reactie gegeven op het artikel in Trouw van 29/1 (1). Daarnaast wordt de voortgang beschreven op vier acties: de zoekactie EDP auditors (2), de herbeoordeling beroepszaken Landsadvocaat (3), de vaktechnische inbedding d.m.v. beleidsbesluit (4) en een schadevergoeding redelijke termijn (5).

Op 5 oktober ontvangt u de concept Kamerbrief en de beantwoording op de vragen van Omtzigt. Beoogde verzending is dinsdag 9 oktober. Er is nog geen plenair debat gepland.

Bespreekpunten

- De optie voor een beleidsbesluit voor Toeslagen met als een doel een betere vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst;
- De optie van het toekennen van een schadevergoeding op grond van schending redelijke termijn;
- De eerste bevindingen van de EDP auditors en de Landsadvocaat.

Kern

1. Artikel Trouw

- Trouw heeft afgelopen zaterdag wederom aandacht besteed aan de Kot-zaak bij rechtbank Amsterdam. De rechtbank heeft dinsdag 25 september 2018 uitspraak gedaan. De uitspraak is vrijdag 28 september 2018 gepubliceerd op rechtspraak.nl.
- De Kot over 2014 is door Toeslagen toegekend op 3 april 2018. De rechtbank oordeelt dat de Toeslagen op 3 september 2014 al had kunnen vaststellen dat belanghebbende recht had op kinderopvangtoeslag omdat de stukken destijds compleet waren. De rechtbank kent in lijn met de jurisprudentie een vergoeding toe wegens overschrijding van de redelijke termijn van euro 2000 (euro 500 voor elk halfjaar of gedeelte daarvan dat de procedure langer heeft geduurd dan twee jaar). Overige schadevergoeding (EVRK) wordt niet toegekend wegens onvoldoende onderbouwing.

2. EDP auditors

- Op de zaak betrekking hebbende stukken zijn een deelverzameling van alle stukken die zich in een dossier bevinden. Alle op de zaak betrekking hebbende stukken kunnen alleen verstrekt worden als het onderliggende dossier volledig is.
- Om de volledigheid in kaart te brengen, heeft de Toeslagen de opdracht gekregen om (nogmaals) alle systemen te doorzoeken op stukken die niet in de dossiers van belanghebbenden in het CAF 11 Hawaii project gevoegd zijn. De opdracht spitst zich toe op de zaken in dit project waarin beroep loopt. Tegelijkertijd is dezelfde opdracht aan twee EDP auditors van de Belastingdienst/Grote Ondernemingen verstrekt. Tot nu toe heeft de zoekactie van de EDP auditors één stuk naar boven gebracht, dat nader beoordeeld zal moeten worden.
- De EDP auditors zijn vooralsnog drie dagen bezig geweest de locaties die moeten worden doorzocht in kaart te brengen. Vervolgens zullen zij die bestandlocaties gaan doorzoeken naar nieuwe CAF 11 Hawaii documenten.

3. Bevindingen Landsadvocaat

- De Landsadvocaat is bezig de zaken in dit project waarin beroep loopt te beoordelen en een analyse te maken over de op de zaak betrekking hebbende stukken. Daarnaast zal een advocaat van kantoor Landsadvocaat morgen al in een Kot-procedure de Toeslagen vertegenwoordigen.
- Er is een memo van de Landsadvocaat onderweg naar het ministerie, waarin de bevindingen op de eerste drie beroepszaken worden besproken. U ontvangt de conclusies hieruit zodra deze bij ons bekend zijn.

4. Beleidsbesluit

- Er wordt een beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen (te nemen door of namens u) voorbereid. Het beleidsbesluit kan rond het tijdstip van verzending van de brief aan de Tweede Kamer worden gepubliceerd.
- In het beleidsbesluit Bestuursrecht Belastingdienst/Toeslagen zullen regels worden gegeven hoe Toeslagen dient om te gaan met rechtsvragen. Een rechtsvraag is: een individuele vraag die in het uitvoerings- en toezichtsproces van de Toeslagen opkomt en waarop in de wet, jurisprudentie en eerder vastgelegd uitvoeringsbeleid geen duidelijk en eenduidig antwoord te vinden is en waarbij het antwoord gevolgen kan hebben voor gelijksoortige gevallen en daarom is op te vatten als nieuw beleid. Antwoorden op rechtsvragen zullen uiteindelijk in een beleidsbesluit door of namens u worden vastgelegd; net zoals nu het geval is in de fiscaliteit.
- In het beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen zullen ook regels worden gegeven over de procesvertegenwoordiging van de Belastingdienst/Toeslagen. Deze zal in lijn worden gebracht met de procesvertegenwoordiging in de fiscaliteit. Dit betekent dat in beginsel twee ambtenaren ter zitting aanwezig zullen zijn waaronder een procesdeskundige.

5. Schadevergoeding

Beleidsvoornemen (gehele Belastingdienst):

- Als de afhandeling van een bezwaar langer heeft geduurd dan twee jaar, kan de indiener van het bezwaarschrift verzoeken om immateriële schadevergoeding.
- Voor ieder (deel van een) half jaar dat het langer heeft geduurd dan twee jaar wordt een vergoeding van € 500,- toegekend.
- Uitzondering: als de beslissing op bezwaar is aangehouden in overleg/op verzoek van de indiener kan dit reden zijn de vergoeding te matigen.
- Bovenstaand beleidsvoornemen is ruimhartiger dan het systeem van immateriële vergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn zoals dat thans geldt op basis van de jurisprudentie. Toekenning is daar pas aan de orde in de beroepsfase, ook al is de vertraging opgelopen in de bezwaarfase.

CAF 11 Hawaii

- Als de afhandeling van een bezwaar langer heeft geduurd dan twee jaar, krijgt de indiener van het bezwaarschrift een schadevergoeding.
- Voor ieder (deel van een) half jaar dat het langer heeft geduurd wordt een vergoeding van €500,- toegekend.
- Uitzondering: als er beroep is ingesteld, kan bij de rechter om schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn worden verzocht.

Cijfers (aantallen gevallen waarbij bezwaartermijn is overschreden):

- Op basis van 95% van het interne overzicht:

  2014: 6 (waarvan 3 in beroep zijn gegaan)
  2013: 9 (waarvan 6 in beroep zijn gegaan)
  2012: 4 (waarvan 1 in beroep is gegaan)

Bijlage 1. Actielijst CAF 11 Hawaii

v/x	Kamerbrief/debat	Herbeoordeling
v	1/10 12:00 aanlevering eerste passages Kamerbrief: 1. Erkenning (werkwijze Toeslagen, informatiehuishouding, motivering interne besluitvorming) - [redacted] 2. Instructie (rechtsvragen (procedures RvS, vastgestelde constructie 8:42 Awb) - [redacted] 3. Stavaza 17 lopende zaken - [redacted]/Toeslagen 4&5. Actie beschrijven brieven sturen (recht op schadevergoeding redelijke termijn en aanvullend bewijs aanleveren) - [redacted]/Toeslagen	26/9 Start EDP auditor zoeksystemen 28/9 Dossiers liggen bij landsadvocaat voor herbeoordeling. 1/10 Contact EDP auditor [redacted] 1/10 Contact landsadvocaat eerste indruk + inbreng rechtszaak 2/10 [redacted] Concept beleidsbesluit – reactie op de lijn van het stuk
	2/10 12:00 aanlevering eerste passages Kamerbrief: 1. Erkenning (werkwijze Toeslagen, informatiehuishouding, motivering interne besluitvorming) - [redacted] 2. Instructie (rechtsvragen (procedures RvS, vastgestelde constructie 8:42 Awb) - [redacted] 3. Stavaza 17 lopende zaken - [redacted]/Toeslagen 4&5. Actie beschrijven brieven sturen (recht op schadevergoeding redelijke termijn en aanvullend bewijs aanleveren) - [redacted]Toeslagen 28/10 Feedback voor 10:00, tasversie rondsturen.	27/9 Toeslagen/[redacted]afronden check 16 dossiers. 27/9 Dossiers naar Landsadvocaat en EDP auditor ([redacted].
	2/10 Bespreking voortgang acties met staatssecretaris. 5/10 Voorzien: conceptbrief en antwoorden vragen Omtzigt in de tas. 8/10: Bespreking brief en antwoorden met staatssecretaris en beoogde verzending Kamerbrief.	1/10 Eerste bevindingen LA retour Week 1/10 conceptbrieven maken voor totale groep min 14 min 17. En groep 166 plus 55. Niet actief op andere dossiers zoekacties doen. Voorleggen aan staatssecretaris: • een brief aan ouders met daarin aangegeven dat ze recht op schadevergoeding hebben of; • een brief aan ouders met de mogelijkheid om aanvullend bewijs te leveren om het recht op kinderopvangtoeslag alsnog vast te stellen. 2/10 Landsadvocaat meevragen naar tweede zaak (en andere zaken
	Week 8/10: Verwachting plenaire debat. In procedurevergadering 26 september wordt mogelijk een datum gepland.	8/10 voorafgaand aan plenaire debat brieven versturen?

Andere acties: evt later opnemen in de Kamerbrief:
Actie 6. Structureren informatiehuishouding
Bespreekpunt bij staatssecretaris 26/9: eerst dossier afronden, later beslissen of een intern onderzoek wordt gestart (geen klopjacht naar autorisaties).

Actie 7.
Ouders hebben moeite om vordering af te lossen. Er zou een groep zijn die geen betalingsregeling kan krijgen (soort beslagvrije voet). Stellen dat er opzet of grove schuld is geweest, krijg je geen betalingsregeling, daar kan je tegen procederen.
Kamerlid Peters (CDA) heeft 3 september jl. vragen gesteld over betalingsregeling. Antwoorden zijn uitgegaan.

Werkwijze 8:42 Awb
Uitstraling naar andere dienstonderdelen. Schadevergoeding breder trekken, telefoonnotities Beltel.

Bijlage 2. Bespreking staatssecretaris KOT 26/9

Twee stukken ter bespreking:
- Intern onderzoek werkwijze
- Actielijst

Intern onderzoek werkwijze
Vragen:
- Waarom waren niet alle relevante documenten boven tafel;
- Hoe stelt Toeslagen werkinstructies op? + archieffunctie

Verbetervoorstellen:
- Proces Kamervragen beschrijven;
- Informele aanwijzingen - onderscheid formeel en informeel + gearchiveerd;
- Evt derde vraag voor later: hoe kan zo'n instructie naar buiten komen?

Doel: beter beschrijven wat de status is en het boven tafel krijgen. Collega's moeten zelf aangeven dat dit stuk bestaat.
Probleem: Bij initiële zoektocht niet zelf boven tafel gekomen. Aanwijzing is aan een groep medewerkers verstrekt.
Geen semantische discussie: medewerkers hadden bestaan ervan moeten melden (groep van ongeveer 20-40 behandelaren).

Link naar telefonisch bezwaren afdoen: toetsing door beleid Den Haag.
Dat wellicht ook richting dit dossier.

Actielijst
- Hoe staat het met de herbeoordeling?
  - Wat is op de zaak betrekking hebbend stuk (8:42), wat wordt overgelegd?
  - Bevindingenverslag niet meegestuurd, want inhoud is in processtukken aanwezig.
- Hoe luidde de beleidsinstructie?
  - Instructie ontbrak.
  - Onderscheid intern en extern gebruik.
  - Als belanghebbende het opvraagt moet het worden verstrekt.
  - Staatssecretaris: als we maar zeker weten dat er niet ergens een informele instructie ligt. Beeld: Belastingdienst helpt niet de burger, ook hebben we 8:42. Toeslagen is het eens met beeldvorming.
- Staatssecretaris: wat kunnen we doen om zaken recht te zetten?
  - Actielijst komt op: erkennen, herbeoordeling rechtszaken.
  - BBO: check op mailtjes, is alles boven water? FJZ: alles nog een keer langslopen. EDP auditor en Landsadvocaat ingeschakeld.
  - Doel: dossier afsluiten. Focus ligt op dossiers die relevant zijn.

Timing en acties
- Antwoorden Omtzigt + brief: 3 weken termijn. Vrijdag 5 oktober concept, 10 oktober deadline. Plenair debat vindt voor het herfstreces plaats. Structuur: wat hebben we aangetroffen, wat hebben we gedaan.
- Actie 2: werkwijze aanpassen. Belastingdienst breed checken. Landelijk vaCo vrijgesteld voor Toeslagen. Dossiers vrijdag naar Landsadvocaat voor herbeoordeling, EDP auditor kijkt ook mee.
- Precedentwerking: uitzondering in deze gevallen (woord ruimhartig checken). Individuele casussen oplossen, maar in de toekomst richten op betere structuur/inbedding. Schadevergoeding: overal gelijk. Toeslagen is nu strenger dan de rest. Tekstje schadevergoeding in Kamerbrief, in notitie toelichting geven. In principe: gelijk met de rest, niet ruimhartiger.
- Lessons learned: voorkomen. Oplossing: beleidsbesluit (in lijn met Blauw).

Bijlage 3. Artikel Trouw 29/9
Bijlage 4. CAF 11 Hawaii stuk dat bij zoektocht Lavaco en EDP auditors naar voren is gekomen.

Geprint met Digidoc 2 op 01-10-2018, 17:26

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 165870 Agenda bespreking KOT
Nummer: 2018-0000025255
Algemeen taakverzoek: PODG: Advies aan dgbd om te paraferen. [redacted] 1/10

Document: Bespreking voortgang KOT - CAF 11 Hawaii (2018-0000165870)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	01-10-2018, 17:24	DGBEL Paraferen
[redacted] COMM)	01-10-2018, 16:26	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] BJZ/BBO)	01-10-2018, 16:20	BJZ/BBO Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	01-10-2018, 16:02	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	01-10-2018, 14:02	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

[redacted] spoedheidshalve CC
01/10/18

Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
9 oktober 2018

Notitienummer
2018-0000171584

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Bijlagen
3

notitie

CAF 11 brief en antwoorden Omtzigt

Aanleiding

Op 8 oktober is het eerste concept van de Kamerbrief en beantwoording Omtzigt met u besproken. Naar aanleiding daarvan zijn de teksten herzien.

Bespreekpunten

- Wat betreft de verzending van de brief is met u afgesproken dat de zoekactie van de EDP auditors wordt afgewacht voordat de brief aan de Kamer wordt verzonden.
    - Als het haalbaar is om het aantal nieuwe stukken dat naar boven komt voor het weekend te beoordelen, gaat de brief uit met de nazending.
    - Als blijkt dat de opdracht van de EDP auditors niet voor het weekend wordt afgerond stellen wij voor de brief met de twee beoordeelde stukken te versturen (ter vertrouwelijke inzage en geobjectiveerd weergegeven in de brief, zie ook bijlagen). De nazending van de laatste stukken uit de zoekactie van de EDP auditors volgt dan in één zending en voorafgaand aan het plenaire debat. In de tekst van de bijgevoegde brief is van deze situatie vooralsnog uitgegaan.

Kern

De belangrijkste aanpassingen in de brief zijn als volgt:

- De **opdrachten** aan de EDP auditors en Landsadvocaat zijn duidelijker van elkaar gescheiden (maatregel 1 en 2);
- De **motivering** voor het vragen van de Landsadvocaat is toegelicht en een toelichting op het **ruimhartig verstrekken** van documenten (maatregel 2);
- Het **versturen van brieven** aan ouders over het aanleveren van bewijsstukken kan desgewenst in het debat worden genoemd (was maatregel 3);
- In het **beleidsbesluit** is opgenomen dat *in beginsel* twee betrokken ambtenaren de dienst vertegenwoordigen. Als sprake is van een relatief eenvoudige procedure kan hiervan worden afgeweken. Dit kan enkel met toestemming van de Vaktechnisch Coördinator Toeslagen. Het inrichten van een proces met dubbele vertegenwoordiging, zoals dat bij Blauw is opgenomen in het beleidsbesluit, kan op dit moment niet vanwege te beperkte capaciteit bij Toeslagen. Er is in de Kamerbrief toegezegd om de procesvertegenwoordiging tussen de dienstonderdelen met elkaar in lijn te brengen om de kwaliteit te waarborgen. Wellicht wordt deze maatregel na een weging ook bij andere delen van dienst geïmplementeerd (maatregel 4 en bijlage);
- In de Kamervragen is het **toezicht van Toeslagen** in relatie tot overschrijden redelijke termijn uitgelegd (vraag 10).

526298 00272
1866248 01094

Toelichting

Samenvatting bespreking voortgang maatregelen CAF 11-zaak
8 oktober, 14:15

- Akkoord op de vier beslispunten.
- Toon niet terughoudend en verdedigend.
- Stukken ruimhartig verstrekken, maar dusdanig dat het geen precedent schept. Zekerheid houden dat we het effect kunnen beperken tot deze zaak.
- Beleidsbesluit: consequenties voor procesvertegenwoordiging. Logisch dat implementatie personele consequenties enige tijd zal duren. Snel akkoord vragen van SZW, BZK en VWS. DGFZ op de hoogte en akkoord.
- Focus in de brief: wat moet er anders gebeuren, hoe heeft de Belastingdienst geleerd van de fouten?
- Reden voor inzet Landsadvocaat duidelijker in de brief: we zijn kritisch op onszelf (niet op de burger). Zorgvuldigheid en goede afhandeling in de lopende zaken vooropgesteld.
- Bij stukken verstrekken gaat het over het algemeen over bevindingenverslagen en gespreksnotities (en andere stukken: daarmee is verstrekking van de stukken meer dan strikt noodzakelijk). Andere stukken die niet op de zaak betrekking hebben (vb bevestigingsmail) gaan mee in het interne dossier en kan de burger desgevraagd inzien. Drie voorbeelden van stukken die niet worden verstrekt worden in de brief weergegeven. Het advies van de Landsadvocaat wordt opgenomen in het verstrekken van stukken.
- Later bezien of er meer aan de voorkant kan worden gestuurd: wat voor instructies worden door Toeslagen gemaakt.
- Het werk van de EDP auditors versnellen en wachten met het verzenden van de Kamerbrief. Liever één nazending met stukken.
- Is er awb conform gewerkt: inmiddels wel voor het verzenden van stukken, niet voor de termijnen waarmee bezwaren behandeld zijn.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Uitvoeringsbeleid
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
Betreft Kinderopvangtoeslag CAF 11 project

Ons kenmerk
2018-0000171620

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
2

Geachte voorzitter,

Uw Kamer heeft in Kamervragen en debatten op verschillende momenten aandacht gevraagd voor het project 'CAF 11 Hawaii' (hierna: CAF 11) van Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) waarnaar ook de Nationale ombudsman onderzoek heeft gedaan. Naar aanleiding van een artikel in Trouw van 15 september heeft het lid Omtzigt in de regeling van werkzaamheden van 19 september gevraagd of ik mijzelf in de geschetste problematiek herken en hoe deze kan worden opgelost. In deze brief ga ik hierop in. Verder bied ik u hierbij de antwoorden aan op de vragen van het lid Omtzigt over het bericht 'Fiscus blijft informatie achterhouden in rechtszaken om kinderopvangtoeslag' (ingezonden 19 september 2018).

De casus
In de Kamervragen wordt verwezen naar de individuele zaak die op 10 september jl. voor de rechtbank van Amsterdam diende en waarvan op 25 september een uitspraak was. De beschikking om de kinderopvangtoeslag stop te zetten was onvoldoende gemotiveerd. Hierdoor was het voor de ouder onduidelijk welke bewijsstukken nog moesten worden aangeleverd. Ook na het stopzetten van de kinderopvangtoeslag heeft Toeslagen de ouder niet goed geïnformeerd over het aanleveren van bewijsstukken. Vanzelfsprekend heeft een belanghebbende recht op tijdige en volledige kennisneming van alle op de zaak betrekking hebbende stukken. De ouder heeft bovendien gedurende de procedure om bepaalde stukken gevraagd. Zeker als een belanghebbende om bepaalde stukken vraagt, moeten deze naar mijn mening ruimhartig worden verstrekt. Dat gaat bijvoorbeeld over gespreksnotities en verslagen van bevindingen. Daarnaast volgt uit de uitspraak in deze rechtszaak dat het recht op de toeslag eerder vastgesteld had kunnen en moeten worden. De behandeling heeft dus te lang geduurd. De geconstateerde tekortkomingen in deze casus staan niet op zichzelf en zeggen iets over de wijze waarop in het project CAF 11 is gehandeld. De Nationale ombudsman bracht dit in zijn rapport 'Geen powerplay maar fair play' uit 2017 aan het licht. Ik bied voor zowel de tekortkoming in deze casus, als voor het gehele procesverloop in het project CAF 11, aan de desbetreffende ouders en uw Kamer, mijn excuses aan.

Project CAF 11
De zaak is onderdeel van het project CAF 11; een project van Toeslagen dat zich richt op een specifiek gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Dit project werd uitgevoerd door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst, dat tot doel heeft fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen.

Het project startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. De bevindingen uit dit onderzoek waren reden voor verdere controle. Begin 2014 vonden er daarom controlebezoeken plaats bij ongeveer 20 gastouders en bij het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de onderzochte gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte.

Toeslagen besloot de toeslag van 235 ouders die gebruik maakten van gastouderopvang door een bij het bureau aangesloten gastouder per 1 september 2014 stop te zetten. Ouders zijn destijds uitgenodigd op het belastingkantoor om de bewijstukken voor het recht op toeslag te overleggen. Bij de beoordeling daarvan heeft Toeslagen geconstateerd dat de meeste ouders geen recht hadden op kinderopvangtoeslag over 2013 en 2014. Een groot aantal ouders heeft bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van de toeslag. De afhandeling van die bezwaren heeft vervolgens erg lang geduurd.

Drie problemen
Als ik terugkijk naar het project CAF 11 spelen er drie problemen.
Een eerste probleem is de te hoge snelheid waarmee de kinderopvangtoeslag van de ouders in dit project is stopgezet en het vervolgens trage proces van beoordeling van het recht op toeslag. Dit hangt samen met het tweede probleem, dat van de informatievoorziening. Zowel intern binnen Toeslagen als extern naar ouders en uw Kamer is niet voldaan aan de standaard die daarvoor staat. Wat betreft de interne communicatie bleek de structuur en sturing in het project CAF 11 onvoldoende op orde. Dit vraagt om een verbetering van interne communicatie en werkprocessen binnen Toeslagen. Ook de informatievoorziening naar de ouders en uw Kamer schoot tekort. Tot slot is het zelflerend vermogen van Toeslagen op dit vlak te beperkt geweest. Het is niet gelukt om gaandeweg het proces voor een betere afhandeling voor ouders te zorgen.

Het onderkennen van de tekortkomingen in het project CAF 11 is niet goed verlopen. Ingegeven door de tijdgeest, gericht op het voorkomen en aanpakken van fraude, heeft de focus gelegen op de bestrijding van fraude en is de menselijke maat uit het oog verloren. Dit heeft vervelende consequenties gehad voor goedwillende ouders van wie de toeslag is stopgezet, terwijl later bleek dat zij wel recht hierop hadden. De werkwijze is sinds medio 2016 aangepast, kinderopvangtoeslag mag niet direct worden stopgezet. Ouders moeten op de diensten van Toeslagen kunnen rekenen. Dat konden zij in dit project niet.

Maatregelen
Ik neem de problemen in dit project zeer serieus. Naar aanleiding van de geconstateerde problemen kondig ik vier maatregelen aan:

1. Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen;
2. Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken;
3. Schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn bij bezwaarafhandeling;
4. Verbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst.

Maatregel 1. Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen
Naar aanleiding van de beroepszaak van 10 september jl. heb ik de opdracht gegeven om de systemen bij Toeslagen te doorzoeken op stukken die niet eerder in de dossiers van belanghebbenden in het CAF 11-project gevoegd zijn. In alle nog lopende beroepszaken zijn aanvullende stukken aangetroffen.

In mijn brief van 11 september heb ik gemeld dat er twee stukken ten onrechte niet ter vertrouwelijke inzage aan de Kamer zijn gegeven. Naar aanleiding hiervan is aan [redacted] Toeslagen de opdracht gegeven om de procedures voor het vaststellen, opslaan, beheren en opleveren van werkinstructies en andere voor de sturing en verantwoording relevante documenten op te stellen en na te leven. Daarmee moet het beter mogelijk worden om bij bezwaarschriften en rechtszaken tijdig de juiste stukken aan de betrokken burger te verstrekken en vervolgens verantwoording af te leggen aan mij en aan uw Kamer.

Ook heb ik opdracht gegeven de systemen van Toeslagen te doorzoeken op stukken over het CAF 11-project die niet eerder aan het licht gekomen zijn. Daarvoor zijn onder meer twee interne auditors van de directie Zeer Grote Ondernemingen, die ICT-processen controleren, aan de slag gegaan.
De auditors hebben eerst de relevante processen rondom het project CAF 11, de informatiesystemen en vastleggingen en de mogelijke vindplaatsen van mogelijk relevante gegevens geïnventariseerd.

Zij hebben geconcludeerd dat de gemeenschappelijke netwerkschijven en de persoonlijke netwerkschijf van de toenmalige projectleider van CAF 11 relevante stukken zouden kunnen bevatten. Vervolgens hebben zij de gemeenschappelijke schijven in kaart gebracht. Daarbij zijn miljoenen bestanden geïdentificeerd die aan de hand van trefwoorden doorzocht worden. Dit heeft een lange doorlooptijd. Bij deze brief leg ik u ter vertrouwelijke inzage reeds twee stukken voor die de EDP auditors gevonden hebben. Het eerste stuk betreft (primaire) aantekeningen van een bezoek aan het gastouderbureau die hebben gediend als basis voor het eerder al aan u ter vertrouwelijke inzage verstrekte rapport. Het tweede stuk is een formulier opgemaakt voor de overdracht van het CAF 11 project aan het behandelteam. Als uit de zoekopdracht van de auditors naast deze twee stukken nog andere relevante documenten naar boven komen worden deze later met uw Kamer gedeeld.

Maatregel 2. Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken
De dossiers en de aangetroffen aanvullende stukken in de lopende CAF 11-beroepszaken zijn aan de Landsadvocaat verstrekt met het verzoek te beoordelen of de aanvullende stukken kwalificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken. De Landsadvocaat heeft dit onderzoek inmiddels afgerond. Hij is van oordeel dat de verslagen van bevindingen waarin een beoordeling van de overgelegde bewijsstukken is opgenomen en de excuusbrief in het algemeen als op de zaak betrekking hebbende stukken aan te merken zijn en de werkaantekeningen (notities van verrichte werkzaamheden, zoals de aantekening dat een brief is verstuurd en telefoonnotities, tenzij deze betrekking hebben op contactmomenten) niet.

Tegelijkertijd geeft de Landsadvocaat aan dat van geen enkel stuk bij voorbaat gezegd kan worden of dit wel of niet op de (individuele) zaak betrekking heeft. Dit vergt altijd een beoordeling van het dossier en van de stellingen van de desbetreffende belanghebbende in het licht van de resterende geschilpunten en tegen de achtergrond van de geldende rechtspraak. Om een voorbeeld te geven, in een aantal zaken is het verslag van bevindingen volgens de Landsadvocaat geen op de zaak betrekking hebbend stuk, in de andere zaken wel.

Ik heb de Landsadvocaat gevraagd om de stukken die volgens hem op de zaak betrekking hebben in te brengen in de lopende beroepsprocedures. Daarnaast heb ik hem verzocht om tot het moment dat de eerdergenoemde maatregel op het vlak van procesvertegenwoordiging is geëffectueerd, zorg te dragen voor de procesvertegenwoordiging. In het licht van mijn toezegging om ruimhartig stukken te verstrekken, heb ik hem ook gevraagd om in alle lopende beroepsprocedures het verslag van bevindingen in te brengen, ook als dat naar zijn oordeel in die zaak niet op de zaak betrekking heeft.

Dit geldt ook voor de werkaantekeningen. Als de EDP-auditors nog relevante stukken aantreffen, zullen deze wederom worden voorgelegd aan de Landsadvocaat voor beoordeling om te worden ingebracht in de lopende beroepsprocedures. Door de drie eerder beschreven problemen die zich specifiek voordeden in het project CAF 11 is er sprake van bijzondere omstandigheden in dit project. Ik vind het daarom logisch om de stukken ruimhartiger te verstrekken dan strikt juridisch noodzakelijk is. Ook stukken die evident op geen enkele manier als op de zaak betrekking hebbend kwalificeren worden overigens wel meegenomen naar de beroepszaken. Als de burger deze desgevraagd in wil zien is dit mogelijk. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om een automatische bevestiging van een afspraak of een administratieve verwerking.

Maatregel 3. Schadevergoeding schending redelijke termijn
Ik heb Toeslagen de opdracht gegeven om in zaken waarin de behandeling van het bezwaarschrift, met inbegrip van een eventuele afgeronde beroepsfase, langer heeft geduurd dan twee jaar immateriële schadevergoeding toe te kennen vanwege schending van de redelijke termijn, ook als door de ouders daar niet om is verzocht en voor zover dat nog niet reeds is gebeurd.

In lopende procedures zal Toeslagen de ouders actief wijzen op de mogelijkheid om de rechter (alsnog) om een schadevergoeding te verzoeken.
Voor ieder (deel van een) half jaar dat de behandeling langer heeft geduurd dan twee jaar wordt een vergoeding van € 500,- toegekend. Deze schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn in de bezwaarfase is ruimhartiger dan volgt uit de vaste jurisprudentie van de bestuursrechter. Gezien de eerder beschreven bijzondere omstandigheden in dit dossier geldt deze vorm van compensatie exclusief voor het project CAF 11.

Maatregel 4. Verbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen
In deze kwestie is duidelijk geworden dat de instructies en werkwijze van Toeslagen niet transparant zijn. Ik heb verbetermaatregelen in gang gezet.
Er is een beleidsbesluit Bestuursrecht Toeslagen opgesteld, bestaande uit twee delen.

Ten eerste waarborgt het beleidsbesluit dat medewerkers bij Toeslagen rechtsvragen op het terrein van het formele recht voorleggen aan specialisten formeel recht. Het betreft vragen die in het uitvoerings- en toezichtsproces van Toeslagen opkomen en waarop de wet, jurisprudentie en vastgelegd uitvoeringsbeleid nog geen duidelijk en eenduidig antwoord geven.

Ten tweede bevat het beleidsbesluit regels omtrent de procesvertegenwoordiging van Toeslagen. Daarin staat onder andere dat de procesvertegenwoordiging bij rechtszaken in beginsel bestaat uit twee medewerkers. Als uitzondering op deze regel kan bij eenvoudige zaken, met instemming van de vaktechnisch coördinator Toeslagen, de procesvertegenwoordiging door één medewerker worden gedaan. Daarbij moet wel worden bedacht dat het inregelen van deze procesvertegenwoordiging tijd nodig heeft. De werkwijze bij Toeslagen wordt in lijn gebracht met het besluit. Ik verwacht het beleidsbesluit binnen een week in de Staatscourant te publiceren. De bestaande regels voor procesvertegenwoordiging voor de dienstonderdelen zullen op termijn worden geharmoniseerd, waarbij kwaliteitsborging voorop staat.

Ik verwacht dat het Besluit Bestuursrecht Toeslagen later nog verder aangevuld zal worden. Daarnaast stel ik een landelijk coördinator aan die de vaktechnische kennis binnen Toeslagen waarborgt en zich bezighoudt met advisering, standpuntbepaling en implementatie. Dit moet de informatievoorziening over bijvoorbeeld nieuwe regelgeving verbeteren.

Tot slot is van het belang dat de toezichtsstrategie in het CAF 11-project en in toekomstige zaken conform andere dienstonderdelen van de Belastingdienst plaatsvindt. Dit is in aanvulling op de aanbevelingen van de Nationale ombudsman die in 2017 zijn geïmplementeerd[1].

[1] Kamerstukken II 2017-2018, 31066 nr. 387.

Rapportage over maatregelen
Het optreden van Toeslagen in het dossier CAF 11 is tot mijn spijt niet altijd goed en zorgvuldig geweest. Ouders hebben niet op Toeslagen kunnen rekenen. Mede ingegeven door de tijdgeest is de menselijke maat soms uit het oog verloren.

Ons kenmerk
2018-0000171620

Daarnaast is gebleken dat de informatiehuishouding niet op orde was, waardoor de informatievoorziening aan de burger, mij en uw Kamer tekort is geschoten. In de toekomst willen we dit beter doen. Met de hiervoor beschreven maatregelen heb ik hiertoe een aanzet gegeven. Ik informeer u over de voortgang van deze maatregelen in de halfjaarsrapportage Belastingdienst, die in het voorjaar van 2019 naar de Kamer wordt verzonden.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Geprint met Digidoc 2 op 09-10-2018, 17:05

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD Kot Kamerbrief en antwoorden Omtzigt herzien
Nummer: 2018-0000026315
Algemeen taakverzoek: PODG/BDG: advies aan dgBD om te paraferen [redacted] 9/10

Document: Oplegnotitie CAF 11 brief en antwoorden Omtzigt (2018-0000171584)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	09-10-2018, 16:48	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	09-10-2018, 16:32	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	09-10-2018, 15:21	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	09-10-2018, 14:45	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
[redacted] BJZ/JZ)	09-10-2018, 17:01	BJZ/JZ Paraferen

Document: Kamerbrief voortgang CAF 11 project (2018-0000171620)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BJZ/JZ)	09-10-2018, 17:01	BJZ/JZ Paraferen
[redacted] (MT)	09-10-2018, 16:48	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	09-10-2018, 16:32	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	09-10-2018, 15:21	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	09-10-2018, 14:45	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen

Document: Kamervragen Omtzigt over het achterhouden van documenten in CAF 11 Hawaii opmerkingen (2018-0000171623)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BJZ/JZ)	09-10-2018, 17:01	BJZ/JZ Paraferen
[redacted] (MT)	09-10-2018, 16:48	DGBEL Paraferen

Document: Besluit bestuursrecht Toeslagen (2018-0000171624)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] BJZ/JZ)	09-10-2018, 17:01	BJZ/JZ Paraferen
[redacted] (MT)	09-10-2018, 16:48	DGBEL Paraferen

[redacted]

Spoedshalve via cc. door paraferlijn

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl
Datum
19 september 2018
Notitienummer
2018-0000160499
Auteur
[redacted]
Van
Belastingdienst
Kopie aan

notitie

Toeslagen: artikel Trouw over mogelijk achterhouden van informatie over de Belastingdienst

Aanleiding

- Het dagblad Trouw heeft op 15 en 17 september jl. twee artikelen over de kinderopvangtoeslag gepubliceerd. In het artikel van 15 september meldt Trouw dat de Belastingdienst stukken (bewust) achterhoudt voor ouders, van wie de kinderopvangtoeslag in 2014 is stopgezet (zaak 'Geen powerplay maar fair play'/ project CAF 11 Hawaii).
- Op 19 september jl. heeft Omtzigt met steun een brief over dit onderwerp gevraagd en meer spreektijd voor het plenaire debat wat nu spoedig zal worden ingepland.
- Directe aanleiding voor het artikel is de mondelinge behandeling van een rechtszaak in hoger beroep van een van de ouders die plaatsvond op 10 september jl. bij de Rechtbank Amsterdam.
- Ter informatie ontvangt u:
- een reactie op zes constateringen gedaan in het eerste artikel in Trouw;
- een analyse van de juridische kwalificatie van:
  - het verslag van bevindingen in deze zaak (type 1) en
  - de gespreksnotities in deze zaak (type 2);
- een toelichting op het project CAF 11 Hawaii in den brede;
- een vooruitblik op het plenaire debat over 'Geen powerplay maar fair play' (nog te plannen door de Tweede Kamer).

Bespreekpunten

Op basis van de verkregen informatie leggen wij u geen beslispunten voor. Wel informeren wij u over de bevindingen die volgen uit de verstrekte informatie:

- Belangrijkste informatiepunt: er is uitgezocht welke documenten betrekking hebben op de casus die op 10 september diende.
- Wat is er misgegaan?
- Voor de casus die op 10 september diende is de conclusie dat het verslag van bevindingen, het stuk waar Trouw naar verwijst, had moeten worden gedeeld, aangezien het in dit geval als een op de zaak betrekking hebbend stuk in de zin van artikel 8:24 Algemene wet bestuursrecht moet worden beschouwd, en dus niet in lijn met oordeel van de Hoge Raad is gehandeld. Dit is verkeerd gegaan en wij betreuren deze gang van zaken. Het verslag van bevindingen is door Toeslagen behandeld als interne en persoonlijke aantekeningen.
- Als het verslag van bevindingen in deze zaak wordt verstrekt, dan heeft dat geen gevolgen voor het recht op kinderopvangtoeslag. Het verslag van bevindingen bevat geen aanvullende of nieuwe informatie maar bevat een (gedeeltelijke) samenvatting van informatie uit stukken die wel

betrekking hebben op de zaak. Dit doet niet af aan de conclusie dat dit bevindingenverslag met de ouder had moeten worden gedeeld.

- Welke acties zijn in gang gezet?
- De informatie uit deze bevindingenverslagen moet voortaan standaard worden verwerkt in het primair besluit, zodat de ouder is geïnformeerd over ontbrekende stukken. Deze werkwijze moet binnen de gehele Belastingdienst worden gecontroleerd.
- Het zoeksysteem wordt verbeterd om tijdig informatie boven tafel te krijgen en situaties als deze in de toekomst te voorkomen.
- Er wordt onderzoek gedaan hoe dit interne document naar buiten is gegaan. Als actie ligt voor om de toegang van medewerkers tot informatie te beperken.
- De uitkomsten van het onderzoek naar de collegiale handreiking worden volgende week met u gedeeld.
- Voor de overige 16 beroepszaken wordt per geval minutieus bekeken of de verslagen van bevindingen worden verstrekt. De wijze waarop dit moet gebeuren zal nader moeten worden bekeken. Voor deze zaken waarin het (hoger) beroep nog loopt, gaat het onder meer over het niet verstrekken van gespreksnotities en het verslag van bevindingen, maar ook over de inhoud van het besluit. De geschilpunten voor deze zaken moeten in gang worden gezet.
- Wij gaan ook aan de slag met een brief aan de Tweede Kamer over dit onderwerp.

Kern casus

In deze casus is het belangrijk om te onderkennen dat het dossier uiteenvalt in twee delen, waarvan in deze notitie het tweede deel centraal staat. De twee delen zijn 1) het project CAF 11 Hawaii en 2) de daaruit voorvloeiende individuele zaken. Meer specifiek:

1) Welke informatie is vanaf maart 2018 over het project CAF 11 Hawaii met de Kamer gedeeld?

- De afgelopen maanden is er een aantal stukken (brieven, antwoorden op Kamervragen etc.) naar de Tweede Kamer verstuurd in de casus: 'Geen powerplay maar fair play'.
- Vervolgens heeft u de Tweede Kamer op 30 augustus en 4 september jl. acht interne documenten over het project CAF 11 Hawaii ter vertrouwelijke inzage toegestuurd. Tot slot bent u in een brief van 11 september jl. aan het verzoek van de Kamer tegemoetgekomen om de informatie te verstrekken op de acht documenten, maar de documenten zelf niet te openbaren.

2) Welke informatie is over individuele zaken gedeeld? Ook hier zijn Kamervragen over gesteld.

- De Commissie Financiën (leden Leijten en Omtzigt) stelden in maart jl. vragen over het mogelijk achterhouden van telefoonnotities door de Belastingdienst. De antwoorden daarop heeft u op 16 mei 2018 aan de Tweede Kamer gestuurd. Strekking van de beantwoording is dat een bestuursorgaan alle op de zaak betrekking hebbende stukken aan de bestuursrechter dient te zenden. De beslissing per dossier om welke stukken het in concreet gaat is in eerste instantie voorbehouden aan het bestuursorgaan en uiteindelijk aan de rechter. Dit antwoord is op 30 augustus herhaald. Daarbij is ook aangegeven dat niet expres beroep wordt afgewezen.
- Op 6 augustus heeft het lid Omtzigt u opnieuw vragen gesteld over bovengenoemde casus. Deze vragen hadden betrekking op een uitspraak van de Hoge Raad van 4 mei 2018 over de reikwijdte van artikel 8:42 Algemene wet bestuursrecht. De antwoorden op deze vragen heeft u de Kamer op 5 september jl. gestuurd. Kort gezegd staat hierin dat op de

zaak betrekking hebbende stukken in beroepszaken met de burger moet worden gedeeld.

- Meer specifiek: welke informatie is in de zaak waar op maandag 10 september bij de rechtbank Amsterdam de mondelinge behandeling plaatsvond met de ouder gedeeld? Deze uitspraak volgt doorgaans zes weken na de mondelinge behandeling. Op deze zaak geeft de verdere notitie een toelichting.

1. Constateringen in Trouw

In het artikel in Trouw worden zes constateringen gedaan over het handelen van de Belastingdienst in deze zaak. Deze zijn inclusief korte reactie hieronder opgenomen:

1) *Tijdens de zitting noemde de Belastingdienst de stukken niet relevant, omdat ze niet van invloed zijn geweest om de toeslag stop te zetten. Daarmee negeert de fiscus de uitspraak van de Hoge Raad die stelt dat alle relevante stukken voor de rechter gebracht moeten worden. Ook de toezegging van de staatssecretaris wordt genegeerd.*

Reactie: Trouw heeft hier een punt. Tot op heden heeft Toeslagen het verslag van bevindingen (is een verslag waarin de feiten van een individuele casus zijn opgesomd) en een deel van de gespreksnotities niet als op zaak betrekking hebbende stukken beschouwd. Het verslag bestaat dus wel degelijk en de inschatting om het niet te verstrekken is onjuist. Deze stukken zijn inmiddels beoordeeld door de voorzitter vaktechniek, de landelijk vaktechnisch coördinatoren en de concerndirectie fiscaliteit. Daaruit blijkt dat het verslag van bevindingen door hen als een op de zaak betrekking hebbend stuk wordt beschouwd. Zie uitgebreid: verslag van bevindingen.

2) *De ouders moesten zelf aantonen dat zij recht hadden op toeslag, maar de Belastingdienst vertelde hen niet welke gegevens zij moesten overleggen.*

Reactie: Dit ligt genuanceerder dan Trouw schrijft. De ouders moeten inderdaad aantonen dat zij recht hadden op toeslag. In deze zaak heeft de Belastingdienst niet aangegeven welk gegeven in het bijzonder ontbrak. In deze zaak is het verslag van bevindingen niet verstrekt toen de ouder bezwaar heeft ingediend, daaruit had de ouder wel kunnen afleiden welk gegeven nog ontbrak. Zie kopje: verslag van bevindingen.

3) *Tijdens de zitting weigerde de Belastingdienst opnieuw een intern verslag [verslag van bevindingen] te delen met de rechtbank.*

Reactie: Zie reactie bij 1 en het kopje: verslag van bevindingen.

4) *De Belastingdienst heeft daarnaast interne telefoonnotities achtergehouden van gesprekken die de ouder voerde met de fiscus. Bij de rechtbank werden er acht ingediend, maar uit interne stukken van de Belastingdienst blijkt dat het er minimaal dertien zijn.*

Reactie: In totaal gaat het om vijftien gespreksnotities. De advocaat verzocht om gespreksnotities waaruit het contact bleek tussen ouder en Belastingdienst en de gespreksnotities die zien op 2014. Dat waren er acht en deze zijn verstrekt. Zie kopje: gespreksnotities.

5) *In een van de achtergehouden gespreksnotities uit december 2014 staat expliciet dat er geen toeslag mocht worden toegekend, ook als de ouder kon aantonen dat zij er recht op heeft.*

Reactie: Een gespreksnotitie met deze tekst is niet aangetroffen in dit dossier. Het is niet uit te sluiten dat het citaat dat deze notitie uit het dossier van een andere casus komt. Zie kopje: gespreksnotities.

6) *De Belastingdienst stuurde bewust aan op het afwijzen van bezwaren, deze stukken werden achterhouden voor de Tweede Kamer.*

Reactie: Tot op heden is niet gebleken dat er bewust is aangestuurd op het afwijzen van bezwaren. Er wordt gedoeld op de stukken die vertrouwelijk met de Kamer, en later in briefvorm, zijn gedeeld. Daarvan is aangegeven dat deze collegiale handreikingen bestaan, maar niet hebben geleid tot een ander proces. Zie kopje: CAF project.

De drie kopjes die daaruit blijken zijn achtereenvolgens: 'verslag van bevindingen' (3), 'gespreksnotities' (4) en het project CAF 11 Hawaii (5). Voorafgaand aan deze stukken wordt een korte weergave gegeven van de beroepszaak die op maandag 10 september voor lag (2).

2. De individuele beroepszaak

De individuele casus waar Trouw over bericht is onderdeel van het project CAF 11 Hawaii dat in 2014 is uitgevoerd. Bij deze ouder is in 2014 het recht op kinderopvangtoeslag voor de jaren 2012 tot en met 2014 gecontroleerd.

Toezicht (1)
Voor de periode van april 2012 tot en met september 2013 is de kinderopvangtoeslag stopgezet omdat er geen sprake was van opvang via een gastouderbureau. Voor de periode vanaf oktober 2013 is de kinderopvangtoeslag stopgezet omdat niet het volledige contract met het gastouderbureau was overgelegd. De toeslag uit de maanden dat deze wel is verstrekt is teruggevorderd.

Dit is ten dele gecommuniceerd naar de ouder met een brief van 15 december 2014 waarin staat dat de overgelegde bewijsstukken onvoldoende waren om het recht op kinderopvangtoeslag vast te stellen.

Bezwaar (2)
De ouder is in bezwaar gegaan tegen de stopzetting van de kinderopvangtoeslag voor de jaren 2013 en 2014. Voor het jaar 2012 is de burger niet in bezwaar gegaan. Toeslagen heeft de ouder, gedurende behandeling van bezwaar, tweemaal verzocht om bewijsstukken om het recht op toeslag te kunnen vaststellen. Na de eerste brief aan de ouder, waarin expliciet is aangegeven welke bewijsstukken moesten worden overgelegd, is in het proces daarna door Toeslagen niet meer gecommuniceerd welke informatie ontbrak.

- Het bezwaar voor 2013 is gedeeltelijk gegrond verklaard voor wat betreft de opvang via het gastouderbureau vanaf oktober 2013. Voor de periode daarvoor is geen kinderopvangtoeslag toegekend en diende het teruggevorderde bedrag betaald te worden. De ouder heeft hier geen beroep tegen aangetekend.
- Het bezwaar voor 2014 is gegrond verklaard. De inhoud van de toekenning is niet meer in geschil. Bij zowel het bezwaar voor 2013 als het bezwaar voor 2014 is een proceskostenvergoeding toegekend. Daarnaast is de wettelijke rente vergoed bij de herziene toekenningen.

Beroep (3)
Voor het jaar 2014 is de ouder in beroep gegaan. Het beroep valt in twee elementen uiteen, namelijk een verzoek om schadevergoeding en een verzoek om stukken (gespreksverslagen en verslag van bevindingen) te verstrekken.
De ouder heeft verzocht om 1) een proceskostenvergoeding voor de kosten voor rechtsbijstand in bezwaar, 2) vergoeding van de wettelijke rente, 3) vergoeding vanwege overschrijding van de redelijke termijn en 4) een vergoeding vanwege schending van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.
Met de beslissing op bezwaar en de herziene beschikking was al proceskostenvergoeding bezwaar (1) en de wettelijke rente toegekend (2). Op

zitting is voorts erkend dat de redelijke termijn is overschreden en dat Toeslagen zich kan vinden in een vergoeding voor de overschrijding van de redelijke termijn (3) (dit is standaard 500 euro per half jaar vertraging). De schadevergoeding vanwege schending van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (4) is betwist, hier wordt nog uitspraak over gedaan.

Daarnaast geeft de advocaat aan dat zij het vermoeden heeft dat niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken zijn overgelegd. Voorts doet de advocaat een verzoek om alle gespreksnotities waaruit telefonisch contact van de burger met de belastingdienst blijkt, en nadere informatie over het jaar 2014, te overleggen. Dit betreft acht van de vijftien notities en deze acht worden ter zitting bij de rechtbank overgelegd.

Ter zitting vraagt de advocaat aan Toeslagen of er nog andere stukken zijn. Hierop heeft de procesgemachtigde van Toeslagen geantwoord dit niet te weten. Hierop legt de advocaat uit zichzelf een verslag van bevindingen over, dit stuk is door Toeslagen niet aan de ouder of zijn advocaat verstrekt. Het verslag van bevindingen, zoals hieronder wordt toegelicht, had wel de status van een op de zaak betrekking hebbend stuk moeten krijgen.

3. Verslag van bevindingen – documenttype 1

Verslag van bevindingen is wel op de zaak betrekking hebbend stuk
Als er twijfel is over de vraag of een bepaald document een op de zaak betrekking hebbend stuk is, dan dient deze vraag te worden voorgelegd aan vaktechnische infrastructuur formeel recht (onder meer de landelijk vaktechnisch coördinatoren formeel recht Landelijk Vaktechnisch Overleg formeel recht, voorzitter Kennisgroep formeel recht en de hoofddirectie fiscaliteit, formeel recht). Nadere bestudering van het verslag van bevindingen van deze casus, leert dat de gehanteerde lijn niet de juiste is. Dit betekent dat het verslag van bevindingen in deze casus wordt gekwalificeerd als een op de zaak betrekking hebbend stuk.

Status van het verslag van bevindingen
Bij de behandeling van de bezwaren in deze casus waren in de loop van de tijd verschillende medewerkers betrokken. Om te zorgen voor een efficiënte overdracht van kennis over individuele zaken is in iedere CAF-zaak een verslag van bevindingen gemaakt. In dit verslag werd door de eerste behandelaar een klantbeeld geplaatst (gegevens over o.a. oude, partner, kinderen, inkomen en opvang) en een samenvatting van de genomen acties zoals het versturen van een vraagbrief met daarbij de lijst met gevraagde stukken.

Door het opstellen van dit document werd voorkomen dat een andere behandelaar in verschillende systemen moet kijken wat er was gebeurd. Op basis van dit document kan onder meer worden vastgesteld welke stukken zijn gevraagd, welke zijn ingeleverd en welke ontbreken.

Werkwijze Toeslagen
Op dit moment is de lijn van Toeslagen dat een verslag van bevindingen niet behoort tot op de zaak betrekking hebbende stukken. Een verslag van bevindingen wordt daarom niet overgelegd aan een belanghebbende, diens gemachtigde of de rechter. De exacte reden waarom het verslag van bevindingen, dat overigens in alle CAF-zaken worden opgemaakt (dus niet uitsluitend in de CAF zaken uit het project CAF 11 Hawaii), niet werden gedeeld met de ouder of diens gemachtigden is niet formeel vastgelegd. Het verslag van bevindingen is door Toeslagen behandeld als interne en persoonlijke aantekeningen. Het verslag van bevindingen bevat geen aanvullende of nieuwe informatie maar bevat een (gedeeltelijke) samenvatting van informatie uit stukken die wel betrekking hebben op de zaak. Het interne karakter of het feit dat er geen nieuwe zaken in het bevindingenverslag worden benoemd, doen niet af aan de conclusie dat dit bevindingenverslag met de ouder had moeten worden gedeeld.

4. Gespreksnotities – documenttype 2

Status van de gespreksnotities
Dit is een verzamelplek voor allerhande aantekeningen (aantekeningenveld, zou een betere benaming zijn), waaronder:

- contact vanuit de belastingdienst met de ouder of derden (verzonden sms'en, telefonisch contact)
- contact vanuit de ouder met de Belastingdienst (baliebezoek, telefonisch contact)
- interne behandeling en opmerkingen tussen behandelaren (behandelaar heeft actie verricht en neemt daarover een kort bericht op, zoals brief verzonden)

Werkwijze Toeslagen
De lijn van Toeslagen is dat niet alle gespreksnotities op de zaak betrekking hebbende stukken zijn en daarom niet automatisch worden overgelegd. Dit is ook eerder gecommuniceerd richting de Kamer in antwoord op gestelde Kamervragen. Per individuele zaak wordt bekeken of er in een dossier gespreksnotities aanwezig zijn die van belang kunnen zijn (geweest) voor de beoordeling van het recht op een toeslag. Indien dit het geval is, worden deze notities toegevoegd aan het dossier.

Oordeel formeel recht
De concerndirectie fiscaliteit, formeel recht is van oordeel dat deze werkwijze strookt met artikel 8:42 Awb.

Toelichting: gespreksnotities in de individuele zaak
De advocaat had specifiek verzocht om gespreksnotities waaruit telefonisch contact van de ouder met de Belastingdienst bleek en gespreksnotities met informatie over het jaar 2014. Er is vervolgens gekeken welke notities daarop betrekking hadden en die zijn overgelegd. Van de in totaal 15 gespreksnotities zijn er 8 overgelegd. In deze casus is wel bekeken of de stukken inhoudelijk van invloed waren voor de beoordeling van het recht op een toeslag.

5. Het project CAF 11 Hawaii

Er zijn inmiddels acht stukken vertrouwelijk met de kamer gedeeld over CAF 11 Hawaii. Er zijn uitgebreide zoekslagen verricht en er zijn geen andere documenten over CAF 11 Hawaii aangetroffen. Er kan echter op dit moment niet de garantie worden gegeven dat er geen andere stukken zijn. Door de dienst Toeslagen worden op dit moment echter wel nadere stappen ondernomen met betrekking tot de zaak CAF 11 Hawaii. Deze worden hieronder besproken.

In het antwoord op Kamervragen wordt de schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn in de bezwaarfase niet genoemd.

"Vraag 7: *Hoeveel gezinnen hebben een materiele en immateriële schadevergoeding (niet zijnde de nabetaling van kinderopvangtoeslag waar zij recht op hadden) ontvangen en om hoeveel geld gaat het?*

Antwoord 7: *In beginsel geldt dat schadevergoeding, die verschuldigd is wegens de vertraging in de voldoening van een geldsom, bestaat uit de wettelijke rente. Dit betekent dat met de vergoeding van de wettelijke rente geacht wordt dat alle schade, ontstaan door vertraging in de voldoening van een geldsom, is voldaan. Elke ouder die alsnog kinderopvangtoeslag heeft gekregen, is conform artikel 27 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir), een rentevergoeding over het na te betalen bedrag toegekend. Dat betreft 109 ouders.*

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een verzoek om aanvullende schadevergoeding in te dienen. Tot nu toe hebben drie ouders een dergelijk verzoek ingediend. Deze verzoeken zijn alle drie afgewezen omdat die ouders niet hebben aangetoond dat sprake is van geleden schade als gevolg van de stopzetting van de kinderopvangtoeslag. Tegen één afwijzing is bezwaar aangetekend. De behandeling van dit bezwaar loopt nog."

Op grond van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens heeft een belanghebbende recht op een uitspraak binnen een redelijke termijn. Wanneer een bestuursorgaan te lang doet over de behandeling van een bezwaar, kan hij verzoeken om schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn. De schadevergoeding bedraagt € 500 per half jaar overschrijding. In een deel van de CAF 11 Hawaii-zaken is verzocht om schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn in de bezwaarfase. Die is in een aantal gevallen toegekend. Toeslagen maakt een overzicht waarin staat in welke zaken de redelijke termijn is overschreden, of er een verzoek is gedaan, of dit is gehonoreerd en zo ja, tot welk bedrag.

Documenten in relatie tot CAF 11 Hawaii (2)
Gezien het feit dat recent stukken zijn opgedoken die bij een eerdere zoektocht naar stukken niet zijn gevonden, is de dienst Toeslagen bezig met een hernieuwde zoektocht naar stukken die nog niet bekend zijn. Er is al navraag gedaan bij het merendeel van de betrokken teams waar hernieuwde zoekopdrachten op de digitale samenwerkingsgebieden zijn gedaan. Hier zijn vooralsnog geen onbekende stukken uit voortgekomen.

Verder zal worden gekeken of het mogelijk is om vanaf een centraal punt een zoekopdracht te doen binnen alle digitale samenwerkingsgebieden binnen Toeslagen op de termen "CAF 11", "Hawaii" en "[redacted]". Het is nog niet duidelijk of dit technisch gezien mogelijk. Tot slot zal nog navraag worden gedaan bij de medewerkers die in 2014 bij de regie van het onderzoek betrokken waren of zij nog documenten in hun mail of persoonlijke schijven hebben die nog niet bekend zijn.

Casusspecifieke informatie gedeeld met de buitenwereld (3)
Het is bevreemdend dat er een verslag van bevindingen en gespreksnotities buiten de dienst Toeslagen zijn opgedoken, terwijl deze niet aan partijen en de rechtbank zijn verstrekt. Dit is iets dat voor het eerst opviel na de uitzending van Nieuwsuur in maart. Er is door twee medewerkers van team beroep een melding gedaan bij [redacted] Toeslagen. Een melding was naar aanleiding van de uitzending en de ander was naar aanleiding van een zitting bij de rechtbank. Er is door [redacted] contact opgenomen met het ministerie van Financiën om te kijken of er de mogelijkheid was tot het doen van een nader onderzoek. De conclusie was dat er op dat moment te weinig informatie was om een gericht nader onderzoek te doen.

Beperken interne toegang informatie binnen Toeslagen (4)
Binnen de dienst Toeslagen is het besluit genomen om de toegang tot de stukken in individuele zaken van het project CAF 11 Hawaii te beperken. Alle reeds bekende stukken zullen worden verplaatst naar een centrale digitale locatie waar slechts enkele personen toegang tot zullen hebben.

Werkinstructie – onderzoek (5)
Aan de Kamer is op 4 september vertrouwelijk een notitie uit 2016 over het project CAF 11 Hawaii gezonden. In deze notitie staat "Waarschijnlijk kun je bijna niets toekennen". Deze notitie is geen officiële werkinstructie, maar een document met achtergrondinformatie voor de bezwaarbehandelaar. De behandelaar moest elk dossier op zijn eigen merites beoordelen. De opmerking dat er waarschijnlijk niets toegekend kan worden is een persoonlijke verwachting van de auteur van de notitie gebaseerd op ervaringen. Dit is ook zo toegelicht

aan de Kamer bij brief van 11 september. Overigens is het merendeel van de ingediende bezwaarschriften gegrond verklaard.

Aan [redacted] Toeslagen is door u gevraagd te onderzoeken hoe het kan dat niet alle stukken zijn overgelegd in reactie op de Kamervragen. Hierbij is ook gevraagd te kijken naar de hoe werkinstructies en andere documenten die voor de sturing en verantwoording van de behandeling door kantoor Toeslagen van belang zijn, tot stand komen en opgeslagen worden, op welke punten zich tekortkomingen voordoen en verbeteringen te benoemen. Deze notitie met uitkomsten wordt volgende week voorgelegd aan u.

Voor de 17 zaken waarin het (hoger) beroep nog loopt, gaat het onder meer over het niet verstrekken van gespreksnotities en het verslag van bevindingen, maar het ook over de inhoud van het besluit.

Samenhang andere zaken (6)
Bij het nemen van besluiten over bijvoorbeeld het delen van bevindingenrapporten en gespreksnotities is het van belang om te kijken naar de impact op andere vergelijkbare zaken. In alle CAF-zaken zijn bevindingenverslagen gemaakt per casus.

Geprint met Digidoc 2 op 19-09-2018, 17:17

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DBGB 160499 -Notitie kinderopvangtoeslag nav artikelenTrouw
Nummer:	2018-0000024346
Algemeen taakverzoek:	PODG: advies aan DGBD om te paraferen. 19/9

Document: Toeslagen: artikel Trouw over mogelijk achterhouden van informatie over de Belastingdienst (2018-0000160499)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	19-09-2018, 17:12	DGBEL Paraferen
(BJZ/BBO)	19-09-2018, 17:00	BJZ/BBO Paraferen

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
3 januari 2019

Notitienummer
2019-0000000359

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

notitie

Wob-verzoek juridische kosten CAF 11

Aanleiding

Op 14 november heeft [redacted] een Wob-verzoek ingediend bij de Belastingdienst/Toeslagen over de juridische kosten in het CAF 11 dossier. Dit betreft het dossier dat in de Tweede kamer aan de orde is geweest over de kinderopvangtoeslag die van een aantal ouders is stopgezet, aangezien er vermoeden van misbruik bestond door het gastouderbureau. Op dit moment lopen er nog zaken bij de Raad van State tegen de Belastingdienst/Toeslagen, waar de Landsadvocaat bij betrokken is.
Wegens de mogelijke publicitaire gevolgen in verband met de media-aandacht voor dit dossier, brengen wij u op de hoogte van de verzending van het besluit (zie bijlage).

Kern

- De verzoeker is ook de advocaat van een aantal ouders.
- Verzoeker vraagt concreet om drie zaken:
  - De facturen en tijdschrijflijsten van de vijf advocaten van de Landsadvocaat (Pels Rijcken) die op dit dossier zitten;
  - De kosten gemaakt door de interne juridische afdeling van de Belastingdienst Toeslagen die met dit dossier bezig zijn; en
  - De totale kosten van dit project.
- De facturen en de tijdschrijflijsten van de vijf advocaten van Pels Rijcken worden niet openbaar gemaakt. Het is vaste jurisprudentie van de Raad van State dat de tijdsbesteding (en tijdschrijflijsten) van de advocaten niet openbaar wordt gemaakt.
  Aangezien er in dit geval nog sprake is van een lopende procedure worden ook de –op dit moment al betaalde- facturen van Pels Rijcken geweigerd.
- Binnen de Belastingdienst/Toeslagen en ook binnen het Ministerie van Financiën wordt niet op specifieke dossiers tijd geschreven. Er wordt alleen op de verschillende werkzaamheden (zoals bijv. behandelen beroep, behandelen bezwaar) geschreven. Hierdoor is het niet mogelijk om aan te geven hoeveel kosten er in het kader van het CAF 11 dossier zijn gemaakt.
- Gezien de proceshouding van verzoeker is de kans groot dat ze in bezwaar gaat.

Geprint met Digidoc 2 op 16-01-2019, 18:08

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 0359 Spoed: Wob-verzoek openbaarmaking kosten CAF11 en externe advocaten
Nummer: 2018-0000031891
Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. 16/1
Bestemd voor

Document: Printinstructie tbv printen voor de staatssecretaris (2019-0000003411)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	16-01-2019, 17:25	DGBEL Paraferen
(COMM)	16-01-2019, 10:37	COMM voor DGBEL Paraferen
(BJZ/JZ)	14-01-2019, 13:01	DJZ Paraferen
(MT)	11-01-2019, 17:20	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen

Document: Notitie Wob-verzoek juridische kosten CAF 11 (2019-0000000359)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(BJZ/JZ)	14-01-2019, 13:01	DJZ Paraferen
(MT)	11-01-2019, 17:20	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
(BEDRIJF)	10-01-2019, 16:28	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
FISCALITEIT)	10-01-2019, 10:48	DGBEL/Fiscaliteit Paraferen
(MT)	16-01-2019, 17:25	DGBEL Paraferen
COMM)	16-01-2019, 10:37	COMM voor DGBEL Paraferen

Document: Besluit Wob-verzoek kosten CAF 11 (2019-0000000267)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(BJZ/JZ)	14-01-2019, 13:01	DJZ Paraferen
MT)	11-01-2019, 17:20	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
) (BEDRIJF)	10-01-2019, 16:28	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(FISCALITEIT)	10-01-2019, 10:48	DGBEL/Fiscaliteit Paraferen
(MT)	16-01-2019, 17:25	DGBEL Paraferen
COMM)	16-01-2019, 10:37	COMM voor DGBEL Paraferen

Ministerie van Financiën

8/3 - 10[00] 11[00] = besproken

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

8/3

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
5 maart 2019

Notitienummer
2019-0000038907

Auteur

[redacted]

Van

[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
5

notitie

CAF 11 Beantwoording Kamervragen Omtzigt en plan van aanpak Toeslagen

Aanleiding

Op 25 februari heeft het lid Omtzigt vragen gesteld over de kinderopvangtoeslag die bij veel gezinnen is stopgezet, het CAF 11-project en de brieven van de Kinderombudsman. Bijgaand treft u de beantwoording van de vragen aan. Daarnaast informeren wij u over de ontwikkelingen in het CAF 11 dossier in aanvulling op de eerdere overzichtsnotitie (bijlage 1) die met u is gedeeld. Vrijdag 8 maart om 10.00 uur is een bespreking met u ingepland, CAF 11: overzicht stand van zaken.

Bespreekpunt

- Bijgaand treft u de conceptantwoorden op de Kamervragen aan (bijlage 2). Wij horen graag uw reactie op de gekozen toon. De antwoorden worden nog vervolmaakt, alvorens de definitieve versie aan u wordt voorgelegd.

Toelichting

1. Actiepuntenlijst

- In de brief van 11 oktober heeft u vier maatregelen aangekondigd om de werkwijze bij Toeslagen te verbeteren. Toeslagen heeft een actiepuntenlijst opgesteld om de voortgang te monitoren (bijlage 3).
- Twee maatregelen zijn, zoals eerder met u is gedeeld, gerealiseerd:
  - de schadevergoeding schending redelijke termijn is toegekend
  - de herbeoordeling van de lopende CAF 11 beroepszaken is afgerond
- Toeslagen werkt momenteel aan de uitvoering van de twee andere maatregelen:
  - de verbetering van de vaktechnische inbedding
  - het interne onderzoek naar informatiebeheer bij Toeslagen.

2. Toezichtlijsten en beroepszaken

- De vragen van de advocate met betrekking tot de toezichtlijsten zijn op 22 februari 2019 beantwoord (bijlage 4). Omtzigt verwijst daar impliciet naar in een van zijn vragen. We verwachten nog een reactie van de advocate op ons antwoord. Toeslagen heeft geconstateerd dat de gebruikte lijsten zijn toegestaan. Wel is sinds 1 maart 2019 de website aangepast teneinde AVG-conform te zijn. Ouders krijgen een melding indien de toegang van de digitale omgeving tijdelijk is ontzegd.
- Momenteel lopen er nog veertien (hoger) beroepsprocedures, waarbij de landsadvocaat is ingeschakeld.
- Alle bezwaarschriften die zijn ingediend naar aanleiding van de stopzetting in 2014 zijn afgehandeld. Door de betrokken advocaat zijn de

afgelopen periode meerdere nieuwe bezwaarschriften en verzoeken om herziening ingediend. Deze nieuwe procedures zijn in één team belegd en alle uitgaande communicatie wordt nagekeken voor verzending.
- Daarnaast lopen twee bezwaarprocedures tegen de afgewezen Wob-verzoeken.

3. Civiele zaak en AP
- Op 6 februari 2019 heeft de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in de civiele procedure. De vorderingen van het gastouderbureau zijn afgewezen. Het is nog mogelijk voor het gastouderbureau om in hoger beroep te gaan.
- Tijdens de civiele procedure heeft de betrokken advocaat gesteld dat zij de beschikking heeft over een lijst met 317 BSN's met daaraan gekoppeld meerdere persoonsgegevens en dat zij deze lijst niet overlegt. Inmiddels heeft Toeslagen dit als voorlopig datalek aan de AP gemeld.
- Indien blijkt dat zij daadwerkelijk beschikt over deze gegevens zullen wij de betrokkenen informeren.

4. Kinderombudsman
- Op 15 februari 2019 heeft de Kinderombudsman Toeslagen een brief gestuurd.
- In deze brief is aangegeven dat het onderzoek naar de positie van de rechten van het kind binnen CAF 11 wordt afgesloten.
- Daarnaast heeft de Kinderombudsman aangegeven dat bij het nemen van besluiten binnen de geldende wettelijke kaders ruimte zou kunnen zijn voor een belangenafweging om in de besluitvorming rekening te houden met de rechten van het kind.
- De conceptreactie op de brief van de Kinderombudsman is toegevoegd (bijlage 5). [redacted] Toeslagen gaat binnenkort met de Kinderombudsman in gesprek om deze belangenafweging te bespreken.

5. Aanvullende stukken in CAF 11 procedures
- Nadat de landsadvocaat zich had gesteld in de lopende procedures, zijn alle dossiers nogmaals doorlopen en zijn de op de zaak betrekking hebbende stukken overgelegd.
- In enkele procedures zijn deze stukken al ingebracht en in enkele procedures moet dit nog plaatsvinden.
- Daarnaast zijn in enkele procedures nieuwe geschilpunten ontstaan waarbij door de landsadvocaat namens Toeslagen nieuwe stukken zijn overgelegd.

Geprint met Digidoc 2 op 07-03-2019, 09:01

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 38907 CAF 11 - Beantwoording Kamervragen Omtzigt en plan van aanpak
Nummer:	2019-0000005169
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies aan DG BD om te paraferen. [redacted] 6/3
	CAF-11 stukken ten behoeve van de bespreking as vrijdag 8/3.

Document: Oplegnotitie CAF 11 Beantwoording Kamervragen Omtzigt en actiepuntenlijst Toeslagen (2019-0000038907)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	06-03-2019, 18:07	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	06-03-2019, 16:22	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	06-03-2019, 15:30	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Comm 152 aangehaakt

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

Belastingdienst Toeslagen
Inlichtingen
[redacted]@belastingdienst.nl
www.minfin.nl

Datum
2 januari 2019

Notitienummer
2018-0000230284

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Toeslagen

Kopie aan
[redacted]

notitie

Bankafschriften en schermprints Toeslagen

Aanleiding

Op 31 december 2018 zijn stukken bij de rechtbank ingediend in één van de procedures in het CAF-11-dossier. In de voorbereiding voor deze beroepsprocedure zijn enkele aanvullende documenten (bankafschrift en schermprint informatiesysteem) aangetroffen die zijn overgelegd. Het aantreffen van deze aanvullende documenten is ook relevant voor de andere CAF-11 procedures. Deze notitie informeert u over de feiten en het vervolgproces. De Belastingdienst/Toeslagen betreurt deze gang van zaken.

Kern

- In de voorbereiding van dit dossier is bij het aanleveren van de stukken aan de landsadvocaat gebleken dat Toeslagen bankafschriften van de kinderopvangorganisatie en een schermprint uit een informatiesysteem in bezit heeft die classificeren als op de zaak betrekking hebbende stukken.
- In twee nu lopende beroepsprocedures is geconstateerd dat deze bankafschriften en schermprints tot op heden niet als op de zaak betrekking hebbende stukken in het dossier zijn herkend en zijn overgelegd.
- De stukken zijn voor de komende procedures alsnog aan de landsadvocaat verstrekt en worden door hem ingediend, te starten op 31 december 2018, conform uw toezegging aan de Kamer (in de andere procedure voor 5 januari 2019).
- De Belastingdienst/Toeslagen heeft 2015-2016, tijdens de behandeling van Caf 11-bezwaren, bij een bank bankafschriften van de kinderopvangorganisatie opgevraagd.
- Deze bankafschriften zijn in digitale vorm (pdf-files) aan de Belastingdienst/Toeslagen verstrekt en in Caf 11-procedures gebruikt ter controle van door ouders verstrekte eigen bankafschriften.
- Het bankafschrift dat in het dossier op 31 december 2018 is overgelegd, levert overigens naar inschatting van de landsadvocaat geen nieuwe materiele informatie op; de gegevens in het door de Belastingdienst opgevraagde bankafschrift bevestigen de informatie die al door de ouder(s) is verstrekt.

- Banken zijn verplicht tot het desgevraagd verstrekken van bankafschriften aan de Belastingdienst/Toeslagen (conform art. 1a lid 1 letter c Uitvoeringsbesluit Awir). Aanleiding tot discussie zou kunnen zijn dat in de Nota van Toelichting uw voorganger heeft aangegeven dat deze verplichting is beperkt tot bankafschriften van de ouder (Staatsblad 2015, 302). Deze uitlating heeft doorgaans een lager bindingsniveau dan het uitvoeringsbesluit zelf.
- De schermprints uit het informatiesysteem bevatten gegevens betreffende de kinderopvang. Deze gegevens zijn door de kinderopvangorganisaties aangeleverd.
- Het is mogelijk dat de pers aandacht zal schenken aan deze kwesties.
- Tevens is een spreeklijn opgenomen.

Toelichting

- In procedures waarin het onderzoek nog niet is gesloten (de mondeling behandeling van de beroepsprocedure heeft nog niet plaatsgevonden) worden deze bankafschriften door de Belastingdienst/Toeslagen alsnog overgelegd.
- Dit is in lijn met uw beantwoording van de Kamervragen waarin u heeft aangegeven dat in de lopende beroepsprocedures alle op de zaak betrekking hebbende stukken worden gecontroleerd en zo nodig aangevuld.
- Tot op heden is in andere beroepsprocedures waarin deze stukken zijn overgelegd het al dan niet mogen opvragen van bankafschriften door de Belastingdienst/Toeslagen niet door belanghebbenden opgebracht. Gebeurt dit in deze zaak wel, dan toetst de rechter het door de Belastingdienst/Toeslagen aangedragen bewijs en kan zo ook het opvragen van de bankafschriften toetsen.
- In deze zaak zijn de stukken op 31 december 2018 ingediend, daarna zal de rechtbank een datum voor de zitting bepalen.
- De Belastingdienst/Toeslagen is van mening dat de uitspraak op bezwaar ook zonder deze bankafschriften wordt gedragen.
- Ook in deze procedure wordt de wederpartij vertegenwoordigd door dezelfde advocaat die vaak contact heeft met de media.

Woordvoeringslijn

- De Belastingdienst hecht aan een goede procesgang en heeft eerder aangegeven stukken ruimhartig te verstrekken.

- In een dossier betreffende kinderopvangtoeslag dat eerder in de publiciteit is geweest, zijn aanvullende op de zaak betrekking hebbende stukken gevonden.

- Deze stukken zijn door de Landsadvocaat overgelegd in een lopende beroepsprocedure.

- Ook in andere lopende beroepsprocedures zullen conform de eerdere toezegging van de staatssecretaris deze aanvullende stukken worden overgelegd.

- De Belastingdienst/Toeslagen betreurt het dat deze stukken niet eerder als op de zaak betrekking hebbende stukken zijn overgelegd.

Geprint met Digidoc 2 op 04-01-2019, 11:56

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 230284 Toeslagen/ Bankafschriften Toeslagen
Nummer:	2018-0000033403
Algemeen taakverzoek:	BDG: advies om te paraferen. COM, DJZ en FJZ zijn per e-mailakoord. [redacted] 3/1

Document: Notitie Bankafschriften en schermprints Toeslagen (2018-0000230284)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	03-01-2019, 16:06	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	03-01-2019, 15:48	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

13/3

Cluster Uitvoeringsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
11 maart 2019

Notitienummer
2019-0000042081

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
2

notitie

Beantwoording vragen Omtzigt CAF-11

Aanleiding
Het lid Omtzigt heeft vragen gesteld over de kinderopvangtoeslag, die bij veel gezinnen is stopgezet, het CAF 11-project en de brieven van de Kinderombudsman (ingezonden 25 februari 2019). Bijgaand vindt u de beantwoording.

Beslispunt
Wij vragen uw akkoord op bijgevoegde beantwoording.

Kern
In de vragen heeft Omtzigt onder andere aandacht voor de reactie van [redacted] Belastingdienst van 30 augustus 2018 op de brief van de Kinderombudsman, andere CAF-zaken en het gebruik van toezichtlijsten.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

DG Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2019-0000042099

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Beantwoording vragen lid Omtzigt CAF-11

Geachte voorzitter,

Hierbij doe ik u de beantwoording van de vragen van het lid Omtzigt (CDA) toekomen over de kinderopvangtoeslag, die bij veel gezinnen is stopgezet, het CAF 11-project en de brieven van de Kinderombudsman (ingezonden 25 februari 2019).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

2019Z03791
Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over de kinderopvangtoeslag, die bij veel gezinnen is stopgezet, het CAF 11-project en de brieven van de Kinderombudsman (ingezonden 25 februari 2019).

1
Heeft u meerdere brieven van de Kinderombudsman ontvangen over het stopzetten van de kinderopvangtoeslag? Zo ja, waarom heeft u dat in het kader van het befaamde CAF 11-dossier niet eerder aan de Kamer gemeld?

De Kinderombudsman heeft twee brieven gestuurd. Uw Kamer heeft op 5 september 2018 de reactie van [redacted] Belastingdienst van 30 augustus ontvangen op de eerste brief van 31 juli 2018 van de Kinderombudsman. De Kinderombudsman heeft recentelijk op 15 februari 2019 een tweede brief gestuurd aan [redacted] Toeslagen. Op 8 maart jl. is een reactie aan de Kinderombudsman verstuurd. De twee brieven van de Kinderombudsman, en mijn reactie op de laatste brief, zijn voor de volledigheid bijgevoegd.

2
Kunt u de briefwisseling met de Kinderombudsman aan de Kamer doen toekomen, tezamen met uw appreciatie van de vraag of de Belastingdienst zich gehouden heeft aan het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK)?

Met betrekking tot de briefwisseling met de Kinderombudsman verwijs ik naar het antwoord op vraag 1. Bij de uitvoering van de Wet op de kinderopvangtoeslag is er geen strijdigheid met het Verdrag inzake de rechten van het kind (hierna: Verdrag). Vanuit het Verdrag heeft een kind - in de Nederlandse situatie via de ouders – recht op een minimum voor levensonderhoud. De kinderopvangtoeslag is echter niet bedoeld om in dit minimum te voorzien, maar is een tegemoetkoming in de kosten van de opvang van kinderen van ouders die werken.

3
Kunt u een reactie geven over de opmerking van de Kinderombudsvrouw over het beëindigen van de kinderopvangtoeslag en het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag?

In de brief van de [redacted] Belastingdienst van 30 augustus 2018 aan de Kinderombudsman is aangegeven dat de toeslagen in de voorliggende casus niet meteen gestopt hadden moeten worden en die praktijk is gewijzigd. Dit heb ik ook aan uw Kamer gemeld in mijn brief van 11 oktober 2018.[1] Voor wat betreft het niet opnieuw kunnen aanvragen heeft de [redacted] aangegeven dat ouders wel een nieuwe aanvraag konden indienen. Dat hebben verschillende ouders gedaan. Ook voor nieuwe aanvragen moest aan de hand van de te overleggen bewijstukken worden beoordeeld of er recht bestond op kinderopvangtoeslag. Deze beoordeling heeft, zoals vermeld in de brief van 11 oktober, te lang geduurd. Daarbij kan ik mij voorstellen dat de wijze waarop een nieuwe aanvraag kon worden ingediend, voor de ouders in deze zaak niet duidelijk is geweest.

4
Hoeveel CAF-zaken (CAF 1, CAF 2, CAF 16) zoals CAF 11 zijn er geweest? Kunt u van elk van deze zaken de evaluatie aan de Kamer doen toekomen?

CAF is een verzamelnaam voor een veelheid aan (voorstellen tot) projecten van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst. Doel van dit team is fraude gepleegd door facilitators gestructureerd en zichtbaar in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Een deel van de CAF-projecten is niet volledig tot uitvoering gekomen, bijvoorbeeld omdat de opgevraagde informatie geen aanleiding heeft gegeven tot nader onderzoek. Als een CAF-zaak wel

[1] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434.

tot uitvoering komt wordt de voortgang gemonitord door het betreffende projectteam. Aangezien een uniforme werkwijze ontbreekt, ontbreekt ook een uniform overzicht van de projecten. Het CAF-11 project is, gezien het verloop en de afhandeling, een project dat heeft geleid tot een zelfevaluatie.

5
Kunt u alle versies van het evaluatierapport CAF 11 aan de Kamer doen toekomen?

Het evaluatierapport CAF 11, ook wel de zelfevaluatie genaamd, zoals door de EDP-auditors aangetroffen, heb ik op 11 oktober 2018 ter vertrouwelijke inzage met uw Kamer gedeeld. Zoals gebruikelijk kunnen er natuurlijk wel onderhandenwerkversies zijn van dit rapport.

6
Bij hoeveel ouders is de kinderopvangtoeslag in de periode 2013-2015 stopgezet en is zodanige actie ondernomen dat zij niet opnieuw een kinderopvangtoeslag konden aanvragen?

Ik kan helaas niet achterhalen bij hoeveel ouders de kinderopvangtoeslag in de betreffende periode is stopgezet. Bij Toeslagen zijn geen gevallen bekend waarbij het voor ouders niet mogelijk was om, digitaal, schriftelijk of telefonisch, een nieuwe aanvraag in te dienen. Bij het antwoord op vraag 3 beschrijf ik dat ouders wel een nieuwe aanvraag konden indienen en dat ik mij kan voorstellen dat de wijze waarop een nieuwe aanvraag kon worden ingediend, voor de ouders in deze zaak niet duidelijk is geweest. Ik heb eerder gemeld in de brief van 11 oktober 2018 dat ook de afhandeling te lang heeft geduurd.

7
Bij hoeveel ouders is de kinderopvangtoeslag in de periode 2013-2015 stopgezet, werd verteld dat zij niet de juiste stukken hadden aangeleverd, maar werd niet verteld welke stukken zij konden aanleveren?

Ik kan helaas niet achterhalen bij hoeveel ouders het niet aanleveren van de juiste stukken de oorzaak was van het stopzetten van de toeslag. Dat dit niet goed is gegaan en dat de praktijk daarom is gewijzigd heb ik eerder aan uw Kamer gemeld.[2]

8
Klopt het dat u de landsadvocaat nu de dossiers laat behandelen over de terugvorderingen van de kinderopvangtoeslag uit die periode? Kunt u aangeven hoeveel geld dat tot nu toe gekost heeft en in welke zaken?

Uit een oogpunt van zorgvuldigheid heb ik de Landsadvocaat gevraagd voorlopig de procedures in het CAF-11 project te begeleiden. Ik acht het van belang dat met een frisse juridische blik naar de nog lopende dossiers wordt gekeken. Het is staand beleid dat de kosten van lopende procedures niet openbaar worden gemaakt. Het bekend worden hiervan zou de procespositie en -strategie van de Staat of zijn bestuursorganen kunnen ondergraven, hetgeen onevenredig benadelend zou zijn.

9
Hoeveel burgers in alle CAF-projecten hebben langer dan een half jaar moeten wachten op uitspraak in bezwaar? Op welke wijze zijn deze burgers later gecompenseerd?

Zoals ik bij vraag 4 heb aangegeven, betreft CAF een veelheid aan (voorstellen tot) projecten. Er is geen samenvattend overzicht dat inzicht geeft in de duur van de bezwaartermijn. Daarom is de overschrijding van de beslistermijnen voor het CAF-11 project handmatig in kaart gebracht. Daarover heb ik uw Kamer geïnformeerd in mijn brief van 11 oktober 2018.

---

[2] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434.

Bij overschrijding van de wettelijke termijn voor het nemen van een beslissing ontvangen ouders automatisch een compensatie voor gederfde rente. Daarnaast kunnen ouders aanspraak maken op een immateriële schadevergoeding bij overschrijding van de redelijke termijn. Bij het CAF-11 project wordt deze laatste schadevergoeding proactief toegekend.

10
Kunt u aangeven hoe burgers op een toezichtslijst geplaatst worden (of werden), wat dat betekent voor hun rechten, of zij dan kinderopvangtoeslag konden aanvragen, of zij konden weten of zij op de lijst stonden en of zij daar bezwaar tegen konden maken?

Toeslagen werkt met geautomatiseerde processen. Daardoor kunnen burgers snel bediend worden en hun rechten effectueren. Tegelijkertijd dient misbruik en fraude te worden voorkomen. Bij Toeslagen is het toezicht, net als bij andere onderdelen van de Belastingdienst, risicogericht georganiseerd. In de geautomatiseerde processen zijn bepaalde risicomodules ingebouwd. Plaatsing op een lijst voorkomt dat een toeslag automatisch door het systeem toegekend wordt. Voor toekenning moet een behandelaar de aanvraag of wijziging handmatig beoordelen. Omdat plaatsing op een lijst geen gevolgen heeft voor de rechten van ouders, worden zij hier niet apart over geïnformeerd. Wel kunnen ouders in uitzonderlijke situaties worden uitgesloten van het burgerportaal. Ook in die situatie heeft de ouder nog steeds de mogelijkheid om een aanvraag doen. Ouders worden dan per brief gevraagd om telefonisch contact te zoeken met Toeslagen. Tegen deze toezichthandelingen staat geen bezwaarmogelijkheid open. Wel is bezwaar en vervolgens beroep bij de onafhankelijke rechter mogelijk tegen handelingen die een direct financieel gevolg hebben, zoals een opschorting van een uitbetaling van een voorschot of een terugvordering.

11
Kunt u aangeven welke wetten, regels en verdragen de Belastingdienst geschonden heeft in de CAF-zaken?

De volgende wetten zijn, in onderlinge samenhang bezien, van belang bij de aanvraag en toekenning van een kinderopvangtoeslag: de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en de Wet kinderopvang. Zoals ik in mijn brief van 11 oktober 2018 heb geschreven, heeft de behandeling in de CAF-11 zaak te lang geduurd en is de informatievoorziening richting de betrokken ouders tekort geschoten.

12
Wilt u een precieze tijdlijn en feitenrelaas geven aangaande de vraag wanneer welke besluiten genomen zijn in de CAF-zaken, wanneer onjuiste instructies gegeven zijn, wanneer die zijn rechtgezet, hoeveel mensen het betrof, inclusief de achterliggende documenten?

In de brieven van 11 september en 11 oktober 2018 heb ik uw Kamer geïnformeerd over het verloop in de CAF-11 zaak. Er is geen samenvattend overzicht dat inzicht geeft in het verloop van andere CAF-zaken. Daarom is dat niet zonder grote inzet van mensen en middelen te achterhalen.

13
In uw brief van 11 september 2018 geeft u een toelichting op de collegiale handreiking. Hoe verklaart u dat Belastingdienst/Toeslagen op pagina 15 van het rapport van de Nationale ombudsman deze handreiking als instructie benoemt?

De collegiale handreiking die toegelicht is in de brief van 11 september 2018 en de instructie die benoemd is in het rapport van de Nationale ombudsman van 9 augustus 2017 zijn twee verschillende stukken. De collegiale handreiking is geen vastgestelde werkinstructie, maar betreft interne communicatie op operationeel niveau. De instructie in het rapport van de Nationale ombudsman betreft individuele aanwijzingen voor de klantbehandeling in de CAF-11 zaak.14

Wilt u deze vragen ten minste twee dagen voor het plenaire debat over de kinderopvangtoeslag en CAF-11 Hawaii aan de Kamer doen toekomen?

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

1) 'Kinderombudsman tikt belastingdienst op de vingers', Trouw, 18 februari 2019.
2) Kamerstuk 31 066, nr. 428.

Geprint met Digidoc 2 op 11-03-2019, 17:36

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 42081 Beantwoording vragen Omtzigt CAF-11
Nummer: 2019-0000005784
Algemeen taakverzoek: BDG: advies om te paraferen. [redacted] 11/3
Beantwoording Omtzigt CAF-11, staatssecretaris kan om 17u lezen.

Document: Oplegnotitie beantwoording vragen Omtzigt CAF-11 (2019-0000042081)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	11-03-2019, 17:32	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	11-03-2019, 17:18	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (MT)	11-03-2019, 17:04	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Document: Beantwoording vragen lid Omtzigt CAF-11 (2019-0000042099)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	11-03-2019, 17:32	DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	11-03-2019, 17:18	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (Enk) (MT)	11-03-2019, 17:04	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

1 D/2 per email

Ministerie van Financiën

20/2 - 15.00 uur

graag bespreken tijdens komend werkoverleg (20/2)

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris 1 D/2

notitie

CAF11: overzicht stand van zaken

Cluster Uitvoeringsbeleid

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
13 februari 2019

Notitienummer
2019-0000028333

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan
[redacted] Fiscale en Juridische zaken

Bijlagen
3

Aanleiding

- Vorige week heeft u een notitie ontvangen over de uitspraak van de Rechtbank Den Haag in de CAF11 zaak. Over de gevolgen van die uitspraak wordt u bijgepraat tijdens het werkoverleg met DG Belastingdienst op **20 februari om 15.00 uur**.
- In de notitie van vorige week is aangekondigd dat u nog een overzichtsnotitie zou ontvangen over andere ontwikkelingen in het CAF11 dossier. Dit is die overzichtsnotitie.
- In deze notitie ontvangt u:
  1. Conceptantwoorden op vragen van de advocaat het gastouderbureau, [redacted], over het gebruik van toezichtlijsten door Toeslagen (bijlage 1);
  2. De reactie vanuit Financiën op de klacht die de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in 2017 heeft ontvangen van de advocaat van het gastouderbureau, [redacted] over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen (Bijlage 2);
  3. Stand van zaken lopend Wob-verzoek [redacted] (Bijlage 3);
  4. Onderzoek van de Kinderombudsman naar aanleiding van CAF11; (Bijlage 4)
  5. Een overzicht van de voortgang van verbetermaatregelen die zijn ingezet bij Toeslagen naar aanleiding van CAF11 (Bijlage 5). Tijdens uw gesprek met [redacted] Belastingdienst op 20 februari zal de nieuwste versie van bijlage 3 met u worden besproken.

Beslispunt

- Voordat de antwoorden op vragen van [redacted] over het gebruik van toezichtlijsten door Toeslagen worden verzonden, kunt u overwegen pro-actief de Tweede Kamer te informeren. De brief kan een bredere inhoud bevatten en ook de voortgang van de verbetermaatregelen aan de orde laten komen en eventueel het rapport van de Kinderombudsman. Bent u akkoord met het sturen van een kamerbrief?

Kernpunten

1. Gebruik toezichtlijsten door Toeslagen

- Door een gemachtigde ([redacted]) is een aantal vragen gesteld over verschillende soorten lijsten die door Toeslagen worden gebruikt bij de vaststelling van het recht op toeslagen. Deze vragen zijn aan de [redacted] Toeslagen, [redacted] en in een

procedure over de vaststelling van de kinderopvangtoeslag bij de Raad van State gesteld.
- Vanuit Toeslagen is aan [redacted] toegezegd dat zij deze week een reactie op haar vragen ontvangt, maar wij willen u eerst in gelegenheid stellen of de TK eerst moet worden geïnformeerd omdat wij verwachten dat deze informatie media-aandacht kan krijgen.

Korte samenvatting
- Toeslagen maakt gebruik van een toezichtlijst waarop aanvragers van een toeslag staan, waarbij er sprake is van een vermoeden van misbruik of oneigenlijk gebruik. De aanvragen op deze lijst worden niet automatisch afgedaan, maar handmatig door een medewerker van de Toeslagen. De aanvrager van een toeslag krijgt waar hij of zij recht op heeft. Daarnaast wordt beoogd te voorkomen dat een burger later een terugvordering krijgt.
- De 'uitsluitlijst burgerportaal' is het zwaarste middel, dat enkel in bijzondere situaties wordt ingezet. Momenteel staan 4 personen op deze lijst en hebben daarmee tijdelijk geen toegang meer tot het digitale burgerportaal. Burgers worden hiervan met een brief op de hoogte gesteld.
- De andere lijsten (uitsluitlijst formeel beschikking, indicatie afwijkende behandeling en insluitlijst) grijpen in op verschillende fasen in het geautomatiseerde proces. Het is voor een burger wel mogelijk om zelf aanvragen of wijzigingen te doen.
- Uit onderzoek van Toeslagen is gebleken dat van de meer dan 5 miljoen toeslagbetrokken huishoudens 7.029 personen, met daarnaast een eventuele partner, op de toezichtlijst staan. Drie ouders aangesloten bij het gastouderbureau staan op de toezichtlijst, maar niet vanwege het CAF11-dossier. (maar vanwege ...?)
- Deze middelen worden niet alleen ingezet bij controle van het recht op toeslag, maar ook om te voorkomen dat burgers een onjuiste beschikking ontvangen bij handmatige wijzigingen door Toeslagen.

Mogelijke risico's gebruik lijsten
- Het gebruik van deze lijsten is op grond van de AVG toegestaan. Wel zijn in dit concrete dossier aan twee voorwaarden van de AVG niet volledig voldaan. Het betreft de informatieverplichting op de website van de Belastingdienst en of het gebruik van lijsten voldoende omschreven is in het (nog niet gepubliceerde) register van verwerkingen.
- Dit betekent bijvoorbeeld dat de 4 personen die op de uitluitlijst burgerportaal staan vooraf kennis hadden moeten kunnen nemen van het beleid op dit punt en niet achteraf zoals nu is gebeurd.
- Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat het plaatsen op 1 van deze lijsten geen besluit is waartegen bezwaar of beroep kan worden ingesteld. De rechter heeft zich daarover echter nog niet uitgelaten.
- Wel kan een betrokkene op grond van de AVG bijvoorbeeld verzoeken om van een lijst te worden verwijderd. Tegen een afwijzende beslissing op een dergelijk verzoek staat bezwaar en beroep open.
- Door [redacted] is aan [redacted] gevraagd of hij toezicht houdt op de lijsten. [redacted] heeft deze vraag nog niet beantwoord.
- Toeslagen werkt momenteel aan een aanpassing van de website om het in lijn te brengen met de AVG.

2. <u>Correspondentie met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen</u>
- De AP, externe toezichthouder, heeft op 6 juli 2017 [redacted] Belastingdienst verzocht om informatie over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen. Strekking van het antwoord is dat de Toeslagen, conform de Awir, mag beschikken over gegevens over de nationaliteit. De nationaliteit wordt uiteraard niet gebruikt als selectiecriterium om bij aanvragers van kinderopvangtoeslag (extra) toezicht uit te voeren.

- Op 26 november 2018 verzoekt de AP de minister van Financiën om informatie c.q. documenten. De aanleiding is berichtgeving in de media over stopzetting van de kinderopvangtoeslag en een brief van u daarover aan de Tweede Kamer. [ ] Belastingdienst heeft op 7 december 2018 de gevraagde informatie gestuurd. Op 17 december 2018 is een aanvulling gestuurd (alle brieven zijn als bijlage bijgevoegd).

Functionaris voor gegevensbescherming (interne toezichthouder)

- In mei 2017 krijgt de toenmalige [ ] [ ] van de AP het signaal dat er geklaagd is over Toeslagen en het vastleggen van de tweede nationaliteit. Op 30 juni 2017 stelt [ ] [ ] per e-mail vragen aan [ ]
- Uit het bericht blijkt dat [ ] al een jaar eerder contact heeft gezocht met Toeslagen; ook blijkt dat er eerder telefonisch contact is geweest tussen [ ] en haar. In een e-mail van 21 juli 2017 van [ ] aan [ ], n.a.v. nieuw telefonisch contact, verwijst [ ] naar de brief van 18 juli 2017 (zie hierboven) aan de AP.
- In maart 2018 stelt [ ] in een andere procedure (over kinderopvang) dat er een klacht is ingediend bij de AP. Het blijkt dat zij zich op 23 februari 2018 bij [ ] heeft beklaagd over de reactie op haar e-mail van 30 juni 2017.
- Op 7 januari 2019 heeft [ ] vragen gesteld aan de [ ] over het gebruik van toezichtlijsten. De vragen komen grotendeels overeen met de vragen die zij aan Toeslagen heeft gesteld. [ ] is betrokken bij advisering over AVG-aspecten in dit verband.

3. Wob-verzoek

- [ ] heeft in november 2018 een Wob-verzoek ingediend inzake de juridische kosten van het CAF 11-Hawaii proces. Zij heeft hierbij gevraagd naar de interne juridische kosten evenals de kosten gemaakt door de Landsadvocaat (facturen van de advocaten die deze zaak behandelen). Het primaire verzoek is op 22 januari jl. afgewezen en er zijn geen documenten openbaar gemaakt (beschikking is als bijlage bijgevoegd).
- U bent van deze afwijzing en het versturen van het Wob-verzoek op de hoogte gesteld middels een notitie (bijgevoegd). [ ] is inmiddels in bezwaar gegaan. De hoorzitting in Utrecht is 14 februari.

4. Kinderombudsman en het CAF11 –dossier

- Op 31 juli 2018 heeft de Kinderombudsman een brief aan Toeslagen gestuurd waarin zij Toeslagen verzoekt om in het CAF 11 dossier vanuit het kinderrechtenperspectief te reflecteren op twee besluiten: het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en het niet meer opnieuw aan kunnen vragen van de toeslag. Op 30 augustus 2018 is door [ ] gereageerd op deze brief (beide brieven zijn bijgevoegd). Betoogd is dat Toeslagen het belang van het kind niet hoeft mee te wegen bij het stopzetten van de toeslag omdat de kinderopvangtoeslag niet gaat over het recht van kinderen om naar de opvang te kunnen gaan maar over het recht van werkende ouders op een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang.
- 14 februari is een reactie door de Kinderombudsvrouw verzonden, o.a. naar [ ] Toeslagen (zie bijlage). Zij schrijft dat Toeslagen wel binnen de mogelijkheden van de voor de Belastingdienst geldende wet- en regelgeving de mogelijke gevolgen voor het kind of de groep kinderen en daarmee hun belang had moeten bepalen voor het besluit om de kinderopvang stop te zetten per 1 september 2014. Toeslagen werkt momenteel aan een reactie op deze brief. Een medewerker van de Kinderombudsman heeft daarbij aangegeven dat zij heeft vernomen dat [ ] contact heeft met een journalist die hier eventueel, afhankelijk van de inhoud van de brief, aandacht aan zal besteden.

5. Voortgang maatregelen Toeslagen n.a.v. CAF 11

Periodiek wordt u door [redacted]Belastingdienst bijgepraat over de voortgang van de verbetermaatregelen die eind vorig jaar zijn ingezet. In bijlage 3 bij deze notitie vindt u de laatste versie van de actiepuntenlijst. De inhoud van deze lijst zal met u besproken worden op 20 februari.

Bijlage 1
Antwoorden op vragen over toezichtlijsten

Bijlage 2
Correspondentie met de Autoriteit Persoonsgegevens over onder vastleggen tweede nationaliteit

Bijlage 3
Stukken lopen Wob-verzoek

Bijlage 4
Stukken onderzoek Kinderombudsman naar CAF11

Bijlage 5
Voortgang maatregelen Toeslagen die zijn ingezet n.a.v. CAF 11

Geprint met Digidoc 2 op 15-02-2019, 15:24

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 28333 - CAF11: overzichtsnotitie
Nummer:	2019-0000003404
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies aan DGBD paraferen. 14/2
	COM wijst er op dat de vraag in bijlage 1 nog een duidelijker (bevestigend) antwoord behoeft: "Is het plaatsen op deze toezichtlijsten / uitsluitlijsten / insluitlijsten gebaseerd op wetgeving?" Spoedshalve wel door.

Document: OUDE VERSIE CAF11: overzicht stand van zaken (2019-0000026945)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	14-02-2019, 16:00	DGBEL Paraferen
(COMM)	14-02-2019, 15:26	COMM voor DGBEL Paraferen
(MT)	14-02-2019, 12:02	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
BEDRIJF)	13-02-2019, 17:34	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
(MT)	13-02-2019, 16:53	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Laatste wijziging: UITVOERINGSBELEID) op 14-02-2019, 18:11

spoedshalve cc

Ministerie van Financiën

29/B - 11N - 1130

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

notitie

Kamerbrief naar aanleiding van CAF-11 debat

Cluster Fiscaliteit

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
28 maart 2019

Notitienummer
2019-0000055133

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Fiscaliteit

Kopie aan

Bijlagen
1

Aanleiding

Op 21 maart jl. heeft u plenair met de Kamer gedebatteerd over CAF-zaken bij Toeslagen. In het debat heeft u toegezegd de Kamer deze week schriftelijk te informeren over twee onderwerpen. Het eerste onderwerp betreft de tot nu toe gemaakte kosten door de Landsadvocaat in het CAF-11 dossier. Het tweede onderwerp betreft een vraag van de heer Van Weyenberg over de gang van zaken bij een contractfout. De brief waarmee de Kamer wordt geïnformeerd, is als bijlage toegevoegd.

Beslispunt
Indien u akkoord bent met de brief, kunt u deze ondertekenen.

Toelichting

1. Kosten landsadvocaat

U heeft toegezegd de Kamer in de week van 25 maart te informeren over de kosten die de Landsadvocaat tot nu toe gemaakt heeft in het CAF-11 dossier (zie bijlage voor de relevante passage uit het stenogram). De totaalkosten van de Landsadvocaat in het CAF-11 dossier tot en met januari bedragen € 282.000.

2. Toezegging Van Weyenberg terugvordering

Het lid Van Weyenberg (D66) heeft gevraagd of kinderopvangtoeslag automatisch tot vijf jaar wordt teruggevorderd bij de ouders bij een contractfout, terwijl de ouders zich daar niet van bewust waren, of het misschien wel hebben aangekaart. In de brief aan de Kamer is het juridisch kader weergegeven. De Belastingdienst/Toeslagen kan niet strenger zijn dan dit kader, maar hooguit soepeler. Dit heeft de aandacht van de landelijk vaktechnisch coördinator Toeslagen en leidt wellicht tot inkadering van de uitvoeringspraktijk.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Tweede Kamer der Staten-Generaal
de Voorzitter
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Fiscaliteit
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2019-0000055135

Uw brief (kenmerk)

Datum 28 maart 2019
Betreft CAF-zaken bij Toeslagen

Geachte Voorzitter,

Tijdens het plenaire debat met uw Kamer op 21 maart jl. over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen heb ik toegezegd u deze week schriftelijk te informeren over twee onderwerpen. Het eerste onderwerp betreft de tot nu toe gemaakte kosten voor inschakeling van de Landsadvocaat in het CAF-11 dossier. Het tweede onderwerp betreft een vraag van de heer Van Weyenberg of kinderopvangtoeslag automatisch tot vijf jaar terug wordt gevorderd bij de ouders vanwege contractfout, terwijl de ouders zich daar niet van bewust waren, of het misschien wel hebben aangekaart.

Kosten landsadvocaat
Hieronder vermeld ik de tot heden gemaakte kosten van de Landsadvocaat. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure rondom de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF-11. Deze kosten zijn € 282.000. Dit is afgerond op duizenden euro's en omvat honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

De Landsadvocaat is in de bestuursrechtelijke procedures omtrent CAF-11 ingeschakeld om relevante stukken opnieuw te laten beoordelen en proactief te kijken hoe een ruimhartigere verstrekking zou moeten toegepast. Bij de civiele procedure is vertegenwoordiging door een advocaat overigens wettelijk verplicht.

Vraag van de heer Van Weyenberg
Het lid Van Weyenberg (D66) heeft gevraagd of kinderopvangtoeslag automatisch tot vijf jaar wordt teruggevorderd bij de ouders bij een contractfout, terwijl de ouders zich daar niet van bewust waren, of het misschien wel hebben aangekaart.

Ik vat de vraag van het lid Van Weyenberg zo op dat hij vraagt naar de werking van het huidige wettelijke systeem.

Een fout in het contract leidt niet automatisch tot een herziening, maar vergt een individuele weging van feiten en omstandigheden. In artikel 21 van de Algemene wet inzake inkomensafhankelijke regelingen is geregeld in welke gevallen

normaal Nederlands is hier beter.

Toeslagen om niet-fiscale redenen een toegekende tegemoetkoming in het nadeel van belanghebbende binnen vijf jaar kan herzien. Het moet daarbij gaan om feiten of omstandigheden waarvan Toeslagen bij de toekenning redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de tegemoetkoming vermoedelijk tot een te hoog bedrag is toegekend, of om de situatie waarin de tegemoetkoming tot een te hoog bedrag is toegekend en de belanghebbende of zijn partner dit wist of behoorde te weten. Een herziening kan leiden tot een terugvordering.

Cluster Fiscaliteit

Ons kenmerk
2019-0000055135

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Ministerie van Financiën

VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE
Aan de Staatssecretaris

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl

Datum
10 maart 2017

Notitienummer
2017-0000051027

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Uitvoeringsbeleid

notitie

Artikel NRC fiscus neemt islamitische organisaties onder de loep

Aanleiding

NRC schrijft in een artikel van donderdagavond 9 maart jl. dat de Belastingdienst en de opsporingsdienst FIOD het afgelopen halfjaar bij minstens negen islamitische organisaties onderzoek heeft gedaan naar giften en verdachte geldstromen. Er zijn vermoedens van fraude, witwassen en misbruik van de belastingvoordelen voor goede doelen. Ook schrijft NRC dat de financiële onderzoeken onrust veroorzaken in de islamitische gemeenschap (zie bijlage voor het hele artikel).

Beslispunt

Deze nota is ter informatie.

Kern

Kern artikel NRC

- In het artikel wordt een aantal voorbeelden genoemd van onderzoeken die de fiscus zou hebben gedaan naar moskeeën. De onderzoeken zouden zijn gericht op misbruik van de giftenaftrek, misbruik van de ANBI-status en witwassen.
- De NRC stelt daarbij dat de financiële onderzoeken aansluiten bij de wens van het kabinet om meer zicht te krijgen op de financiering van islamitische centra. „Het ministerie van Financiën heeft ons al laten weten dat de belastingdienst liefdadigheidsorganisaties scherper gaat controleren", stelt voorzitter van de landelijke koepelorganisatie van moskeeën CMO.
- De Belastingdienst is door de NRC om commentaar gevraagd. De Belastingdienst heeft aangegeven geen uitspraken te kunnen doen over individuele gevallen. Deze lijn is in het artikel opgenomen.

Kern onderzoek Belastingdienst

- Uit onderzoek van het CAF blijkt dat er met name sprake is van vervalste kwitanties in de situaties dat er sprake is van contante betalingen. Deze bevinding is ook aan de Kamer gemeld in het kader van de evaluatie giftenaftrek. Resultante van onderzoek heeft er toe geleid dat het CAF bij deze gemeenschap is uitgekomen als het gaat om valse kwitanties in de giftensfeer.
- In het NRC-artikel wordt genoemd dat islamitische instellingen afzien van de ANBI-status. De FIOD constateert deze trend ook.

Acties Belastingdienst

- *Combinatieteam aanpak facilitators (CAF)*

Het CAF heeft aangegeven dat er geen sprake is van etnisch profileren. Resultante van onderzoek heeft er echter wel toe geleid dat het CAF bij deze gemeenschap is uitgekomen als het gaat om valse kwitanties in de giftensfeer. Overigens heeft eerder onderzoek geleid tot een grootschalig onderzoek naar giftenaftrek bij een christelijke gemeenschap, de Noorse Broeders. Het onderzoek van het CAF is verricht om zicht te krijgen op de kasadministratie van de desbetreffende ANBI's. Uit onderzoek naar de kasadministratie volgt wie wel echt giften heeft gedaan. Het CAF kan vervolgens in het heffingsproces de schifting maken tussen echte en valse giften. Essentieel blijkt daarbij te zijn dat er met name sprake is van vervalste kwitanties in de situaties dat er sprake is van contante betalingen. Deze bevinding is ook aan de Kamer gemeld in het kader van de evaluatie giftenaftrek. Uit de betreffende onderzoeken is vrijwel altijd gebleken dat de kasadministratie ondeugdelijk is. Dit heeft als bijkomende consequentie dat daardoor de ANBI-status moet worden ingetrokken van de instellingen die het betreft.

ANBI-team

In zijn algemeenheid geldt dat ANBI onderzoek doet op basis van risico-signalen. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar wel of geen geloofsrichting. Indien de Belastingdienst signalen heeft over misbruik van belastingfaciliteiten, met name in de giftensfeer, dan wordt in een vroegtijdig stadium het ANBI-team gevraagd om zich een oordeel te vormen over de ANBI-status van een instelling die betrokken is bij het vermeende misbruik. Afgelopen twee jaren is daarbij nauw samengewerkt met andere dienstonderdelen, met name het CAF-team. Bij (strafrechtelijke) onderzoeken naar wegsluizen van geld wordt het ANBI-team ingeschakeld indien de betrokken instelling de ANBI-status heeft. Het ANBI kan zich een beeld vormen of de weggesluisde gelden al dan niet zijn besteed aan het algemeen belang (of aan een particulier belang). Ook bij deze onderzoeken wordt samengewerkt met CAF, FIOD en ook met OM/politie. Voor wat betreft de in het artikel genoemde instellingen geldt dat bij een deel de status (4) is ingetrokken of dat er nog er nog 2 onderzoeken lopen. Een aantal instellingen die in het artikel wordt genoemd zijn niet bij het ANBI-team in onderzoek.

- *FIOD*

In het NRC-artikel worden diverse onderzoeken naar Islamitische instellingen genoemd. De FIOD geeft aan dat deze niet allemaal worden uitgevoerd door de FIOD, maar ook of alleen door de Belastingdienst respectievelijk politie. De FIOD is pas aan zet als er gerede vermoedens zijn dat sprake is van schending van een strafrechtelijk voorschrift. Onderzoeken van de FIOD richten zich dus niet specifiek op islamitische instellingen. Binnen de FIOD loopt momenteel een onderzoek naar twee islamitische instellingen. Dit ziet op (inkomende) geldstromen waarvan de herkomst respectievelijk de uiteindelijke bestemming onduidelijk is. Daarnaast is er een lopend onderzoek naar een islamitische instelling die wordt verdacht van witwassen en fiscale fraude. Deze instellingen hebben/hadden geen ANBI-status. In het NRC-artikel wordt genoemd dat islamitische instellingen afzien van de ANBI-status. De FIOD constateert deze trend ook.

Artikel NRC

Fiscus neemt 9 islamitische organisaties onder de loep

Onderzoek naar giften

De fiscus vermoedt fraude en misbruik van de status voor goede doelen bij negen islamitische organisaties. Zijzelf ontkennen opzet.

- Andreas Kouwenhoven
- Merijn Rengers

9 maart 2017 om 22:23

De Belastingdienst en de opsporingsdienst FIOD hebben het afgelopen halfjaar bij minstens negen islamitische organisaties onderzoek gedaan naar giften en verdachte geldstromen. Er zijn vermoedens van fraude, witwassen en misbruik van de belastingvoordelen voor goede doelen. Dat blijkt uit een inventarisatie van *NRC*. De financiële onderzoeken veroorzaken onrust in de islamitische gemeenschap.

Al eerder was bekend dat islamitische organisaties in Utrecht, Tilburg en Geleen worden verdacht van het witwassen van grote sommen geld. Donderdag meldde *NRC* een witwasonderzoek bij een Iraanse onderwijsinstelling in Voorburg. Nu blijkt dat fiscale autoriteiten bij nog meer islamitische organisaties de boekhouding onderzoeken.

Lees ook: Dubieuze financiering van universiteit Iran in Voorburg

Bij de Stichting Islamitisch Centrum Amsterdam-West, een moskee van de Turkse Süleymanci-beweging, zouden bedragen niet goed in de boeken staan. De Belastingdienst heeft eind vorig jaar met terugwerkende kracht de zogeheten anbi-status ingetrokken. Deze bood de stichting en haar donateurs

de afgelopen jaren grote belastingvoordelen, zoals de aftrekbaarheid van giften. De stichting zegt over de ontstane situatie in overleg te zijn met de fiscus.

Half miljoen aan donaties

De boekhouding van de zogenoemde 'Glazen moskee' in de Rotterdamse wijk Feijenoord wordt eveneens onderzocht. Voor de aankoop van dit gebedshuis kwam een half miljoen euro aan donaties binnen. Moskeevoorzitter Jounes Hannati bevestigt het onderzoek, maar benadrukt dat alle giften keurig zijn verantwoord in de boekhouding. De Belastingdienst geeft geen informatie over individuele zaken.

Afgelopen december bleek dat het Openbaar Ministerie de Islamitische universiteit van Europa (IUE) in Rotterdam verdenkt van grootschalige misbruik van haar anbi-status. Het OM vermoedt dat de school zo'n tweeduizend valse kwitanties heeft uitgeschreven. Donateurs konden daardoor veel meer geld van de belasting aftrekken dan zij de school schonken.

Het OM heeft daarom voor 1,15 miljoen euro beslag gelegd op de Haagse woning van professor Sofjan S.Deze voorzitter van het College van Bestuur van de IUE geniet ook bekendheid als vertaler van de Koran in het Nederlands.

De financiële onderzoeken sluiten aan bij de wens van het kabinet om meer zicht te krijgen op de financiering van islamitische centra. „Het ministerie van Financiën heeft ons al laten weten dat de belastingdienst liefdadigheidsorganisaties scherper gaat controleren", zegt Rasit Bal, voorzitter van de landelijke koepelorganisatie van moskeeën CMO.

Moskeekoepel SIORH (Den Haag, Leiden en omgeving) meldt dat er bij haar leden „lopende en afgeronde" belastingonderzoeken spelen. „Er is vooral veel onduidelijkheid over de anbi-status", zegt vicevoorzitter Abdelhamid Bouzzit. „De politiek heeft die wazigheid gecreëerd door de anbi te betrekken in de discussie over buitenlandse financiering van moskeeën."

'Goede' of 'slechte' moskeeën

„Onze leden menen dat de Belastingdienst de controles misbruikt om zicht te krijgen op eventuele buitenlandse donateurs", vervolgt hij. „Ze willen daarmee vaststellen of een moskee 'goed' of 'slecht' is. Dit wordt ervaren als de zoveelste stok om moskeeën mee te *bashen*."

Ook de Rotterdamse koepelorganisatie SPIOR is kritisch. „Moskeeën zamelen nou eenmaal veel cash geld in", zegt directeur Marianne Vorthoren. „Dat kan tot problemen leiden met kwitanties, die nodig zijn om een gift via de anbi-regeling aftrekbaar te maken. Een kwitantie uitschrijven gaat in tegen het religieuze gevoel van mensen: je loopt niet te koop met je vrijgevigheid."

Eén Rotterdamse moskee heeft haar anbi-status zelfs preventief opgezegd. „Omdat ik geen gezeur wil", zegt de bestuurder van deze moskee. „Alles wat met moskeefinanciering te maken heeft staat zó onder hoogspanning, dat ik weinig vertrouwen heb in de neutrale blik van de Belastingdienst. Ze vinden altijd wel iets. Daarom hebben wij gezegd: laat die belastingaftrekposten maar zitten."

10/3 14/15

Geprint met Digidoc 2 op 10-03-2017, 13:22

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGB 51027 Artikel NRC 2017
Nummer: 2017-0000004907
Algemeen taakverzoek:

Document: artikel NRC ANBI (2017-0000051027)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (COMM)	10-03-2017, 13:19	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (MT)	10-03-2017, 13:06	DGBEL Paraferen
[redacted] (UITVOERINGSBELEID)	10-03-2017, 12:59	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

[redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de Staatssecretaris

23/4

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl

Datum
9 april 2019

Notitienummer
2019-0000046744

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Fiscale en Juridische zaken

notitie

DGB2019-46744 Twee Wob-beslissingen op bezwaar CAF 11

Aanleiding
Er zijn bezwaarschriften ingediend tegen de twee Wob-besluiten die zijn genomen in het kader van CAF 11.
Bijgaand treft u de twee concept-beslissingen op bezwaar aan.

Kern
Bezwaar 1 inzake de documenten m.b.t. CAF 11 en de inhoud ervan, is deels gegrond.
Bezwaar 2 inzake de kosten van de juridische procedures CAF 11, is ongegrond.

Toelichting

Wob-besluit 1: openbaarmaking van alle documenten die betrekking hebben op CAF 11
Het primaire besluit is niet correct, omdat niet alle documenten in het primaire besluit zijn genoemd en beoordeeld. De bezwaarde geeft terecht aan dat er meer documenten zijn dan het in het besluit genoemde aantal van zes. Uit de brieven over CAF 11 die door u naar de Tweede Kamer zijn gestuurd is namelijk op te maken dat er naast deze zes nog tien andere documenten bestaan.
Het Wob-verzoek heeft dus betrekking op zestien documenten in plaats van zes. Verder is zij het er niet mee eens dat ten aanzien van deze zes documenten is beslist dat ze in het geheel niet openbaar worden gemaakt.
Deze zes documenten zijn daarom opnieuw beoordeeld. Dit heeft geleid tot de constatering dat delen ervan, voor zover ze niet betrekking hebben op controlestrategie, wel openbaar moeten worden gemaakt.
De beoordeling van de andere tien documenten heeft ook geleid tot de constatering dat die deels openbaar moeten worden gemaakt.
De informatie die openbaar wordt gemaakt is minder dan de informatie die ter vertrouwelijke kennisneming met de Kamer is gedeeld.

Wob-besluit 2: de kosten die de Staat heeft gemaakt naar aanleiding van de juridische procedures die betrekking hebben op CAF 11 zaken
Op 29 maart 2019 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de kosten van de Landsadvocaat. Daardoor is die informatie openbaar geworden en valt ze niet meer onder het bereik van de Wob.

De specificatie van de declaraties waarom ook wordt verzocht wordt niet openbaar gemaakt. Dat zou inzicht geven in bedrijfsvertrouwelijke informatie van de Landsadvocaat. Openbaarmaking daarvan zou dan tot onevenredige benadeling van de Landsadvocaat kunnen leiden. In de jurisprudentie, waarnaar

in de beslissing op bezwaar wordt verwezen, wordt deze opvatting gesteund. Om deze redenen is het bezwaar ongegrond.

Desondanks is het wel redelijk om de proceskosten te vergoeden. Doordat u recent de Kamer hebt geïnformeerd over de kosten van de juridische bijstand van de Landsadvocaat is de bezwaargrond vervallen waarin dit punt aan de orde kwam. Dit was bezwaarde niet bekend toen zij het bezwaarschrift indiende en ook tijdens de hoorzitting was dit nog niet bekend.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Advocatencollectief Trias
t.a.v.
Parkweg 22
5701 PS Helmond

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Inlichtingen

@
belastingdienst.nl

Ons kenmerk
2019-0000058000

Datum
Betreft Beslissing op bezwaar tegen Wob-besluit 12 juni 2018 CAF 11

Bijlagen
Inventarislijst en 16 (deels) openbaar te maken documenten

Geachte

Op 5 juli 2018 heeft u bezwaar gemaakt tegen het Wob besluit van 12 juni 2018 over de documenten CAF 11. Uw bezwaar is per fax en later (9 juli 2018) per post door ons ontvangen. Na uitstel voor het indienen van aanvullende gronden heb ik deze ontvangen op 19 januari 2019. Naar aanleiding daarvan is op 14 februari 2019 een hoorzitting gehouden. Daarvan heeft u een verslag ontvangen dat u is toegestuurd (verslag bijgevoegd). Op 28 februari 2019 heeft u op het verslag gereageerd (reactie bijgevoegd).
In deze brief neem ik een beslissing op uw bezwaar.

Bezwaargronden
Uw bezwaar richt zich op de onvolledigheid van de in het besluit genoemde documenten. U wijst er op dat uit de brieven die de Staatssecretaris in het najaar van 2018 over de CAF 11 zaak aan de Tweede Kamer heeft gezonden, sprake is van zestien documenten, terwijl het besluit van 12 juni 2018 er zes noemt. U wilt dat deze zestien documenten openbaar worden gemaakt.
U wilt verder dat de in de brief van 11 oktober 2018 genoemde bijzondere omstandigheden van het project CAF 11 worden meegewogen bij de vraag of de stukken openbaar gemaakt moeten worden: in de brief wordt opgemerkt dat het logisch is "om stukken ruimhartiger te verstrekken dan strikt juridisch noodzakelijk is".
U bent het er niet mee eens dat het openbaar maken van de stukken leidt tot onevenredige benadeling van alle betrokkenen. U wijst er op dat het verzoek komt vanuit het gastouderbureau en dat niet duidelijk is waarom alle betrokkenen onevenredig benadeeld zouden worden. Het gastouderbureau wordt volgens u in zijn verdediging geschaad wanneer de documenten niet openbaar gemaakt worden. U meent dat het niet openbaar maken van de stukken daarom strijdig is met artikel 6 EVRM.
Onevenredige benadeling van de Belastingdienst door inkijk in de werkwijze, met name het uitvoeren van toezicht op wet- en regelgeving mag volgens u ook geen

bezwaar tegen openbaarmaking van de stukken zijn, nu het om een werkwijze en taaktuitvoering gaat die gefaald heeft.
U verzoekt om gegrondverklaring van het bezwaar en een vergoeding van de gemaakte proceskosten.

Wettelijk kader
Uitgangspunt van de Wob is dat - in het belang van een goede en democratische bestuursvoering - overheidsdocumenten op verzoek openbaar worden gemaakt. Dit uitgangspunt geldt niet als een specifieke geheimhoudingsplicht zich ertegen verzet of als één of meer uitzonderingsgronden van de Wob van toepassing zijn. Het verzoek moet betrekking hebben op documenten die feitelijk beschikbaar zijn en niet al openbaar gemaakt zijn.

Beoordeling van uw bezwaar
In uw bezwaar wijst u er op dat in de brieven die over deze problematiek aan de Tweede Kamer zijn gestuurd, sprake is van zestien documenten, terwijl het besluit van 12 juni 2018 er zes noemt. Dat is juist. Op de bij deze brief gevoegde inventarislijst staan de 16 documenten die naar de Tweede Kamer zijn gestuurd. Met de opmerking over het ruimhartiger verstrekken van stukken dan strikt juridisch noodzakelijk wordt bedoeld het verstrekken van stukken in het kader van beroepsprocedures en niet het openbaar maken van de stukken CAF 11 in het licht van de Wob.
Ik merk op dat het niet de bedoeling van de Wob is om extra documenten te verkrijgen waardoor de procespositie van een van de partijen sterker zou kunnen worden. De bedoeling van de Wob is dat overheidshandelen kan worden beoordeeld in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, zie het hierboven genoemde wettelijk kader.

Beoordeling documenten
Met inachtneming van wat ik hiervoor heb opgemerkt heb ik alle 16 documenten (her)beoordeeld. Dit heeft ertoe geleid dat ik al deze documenten (deels) openbaar maak. Per document is op de inventarislijst aangegeven op basis van welke uitzonderingsgronden van de Wob passages niet openbaar zijn gemaakt. U treft deze gronden ook aan op de openbaar gemaakte documenten zelf. Staat in de inventarislijst of in de documenten geen uitzonderingsgrond genoemd, dan betreft het persoonsgegevens.

Ter toelichting merk ik nog het volgende op.

Geheimhoudingsbepaling Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)
In één document is een passage opgenomen die betrekking heeft op een fiscale aangelegenheid. Deze passage heb ik onleesbaar gemaakt vanwege de fiscale geheimhoudingsplicht van artikel 67 AWR (zie wettelijk kader).

Inspectie, controle en toezicht
Met het oog op artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob heb ik diverse passages onleesbaar gemaakt die betrekking hebben op het toezichtsproces binnen Belastingdienst/Toeslagen. Het openbaar worden van die informatie zou kunnen leiden tot een afname van de compliance en bemoeilijking van het toezicht, omdat algemeen bekend zou worden op welke wijze het toezicht is vormgegeven.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
Ik heb alle namen en contactgegevens van personen onleesbaar gemaakt, omdat ik van oordeel ben dat hun privacy prevaleert boven het belang van openbaarheid. De gegevens waarop artikel 10, lid 2, e, van toepassing is zijn daarom onleesbaar gemaakt.

Onevenredige benadeling
Gelet op art. 10, lid 2, onder g, van de Wob heb ik de naam van het gastouderbureau dat in diverse documenten naar voren komt onleesbaar gemaakt. Ik ben van oordeel dat er sprake zou zijn van mogelijke onevenredige benadeling van dat bureau wanneer die naam openbaar gemaakt zou worden.

Intern beraad
In een aantal documenten zijn teksten onleesbaar gemaakt die zijn aan te merken als 'persoonlijke beleidsopvattingen voor intern beraad'. Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie hoeft te worden verstrekt over in de documenten opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen en conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten. Waar dit van toepassing is blijkt dat uit de documenten.

Besluit
Uw bezwaar is gegrond. Het besluit van 12 juni 2018 wordt vervangen door dit besluit. Dit besluit met bijlagen wordt openbaar gemaakt door plaatsing op www.rijksoverheid.nl

Proceskostenvergoeding
U heeft verzocht om een vergoeding voor gemaakte kosten. Omdat het bezwaar gegrond is verklaard heeft u recht op een vergoeding van kosten conform het Besluit proceskosten bestuursrecht. Het gaat om twee punten: een voor het opstellen van het bezwaarschrift (€ 512) en een voor de hoorzitting (€ 512).
Het totale bedrag is € 1.024.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën,
namens deze,

[redacted]
[redacted] Belastingdienst

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.
Indien u zich niet met dit besluit kunt verenigen, kunt u daartegen binnen zes weken na dagtekening daarvan een beroepschrift indienen bij de Rechtbank 's-Hertogenbosch. Het beroepschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden waarop het beroep rust. U kunt ook digitaal beroep instellen bij genoemde rechtbank via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Geprint met Digidoc 2 op 16-04-2019, 14:18

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGB 46744 Bezwaar tegen 2 Wob-besluiten CAF 11
Nummer: 2019-0000003790
Algemeen taakverzoek: ☐ Toeslagen heeft via de mail aangegeven akkoord te zijn

Document: DGB2019-46744 Notitie over twee beslissingen op bezwaar tegen Wob-besluiten CAF 11 (2019-0000046744)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BJZ/JZ)	16-04-2019, 12:51	DJZ Paraferen
[redacted] (MT)	11-04-2019, 15:20	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	11-04-2019, 13:01	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	10-04-2019, 17:06	DGBD/FJZ Paraferen
[redacted] (MT)	10-04-2019, 15:15	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (MT)	16-04-2019, 14:09	DGBD Paraferen
[redacted] COMM)	16-04-2019, 13:30	COMM voor DGBEL Paraferen

Document: Beslissing op bezwaar tegen Wob-besluit 12 juni 2018 CAF 11 (2019-0000058000)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BJZ/JZ)	16-04-2019, 12:51	DJZ Paraferen
[redacted] (MT)	11-04-2019, 15:20	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	11-04-2019, 13:01	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	10-04-2019, 17:06	DGBD/FJZ Paraferen
[redacted] (MT)	10-04-2019, 15:15	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (MT)	16-04-2019, 14:10	DGBD Paraferen
[redacted] (COMM)	16-04-2019, 13:30	COMM voor DGBEL Paraferen

Document: Openbaar te maken documenten gescand (2019-0000061464)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	16-04-2019, 14:10	DGBD Paraferen
[redacted] (COMM)	16-04-2019, 13:30	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BJZ/JZ)	16-04-2019, 12:51	DJZ Paraferen
[redacted] MT)	11-04-2019, 15:20	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	11-04-2019, 13:01	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	10-04-2019, 17:07	DGBD/FJZ Paraferen
[redacted] (MT)	10-04-2019, 15:15	DGBD/UHB Paraferen

Document: Beslissing op bezwaar tegen Wob-besluit 2019-0000000267 (2019-0000041785)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (COMM)	16-04-2019, 13:30	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BJZ/JZ)	16-04-2019, 12:51	DJZ Paraferen
[redacted] (MT)	11-04-2019, 15:20	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	11-04-2019, 13:01	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	10-04-2019, 17:07	DGBD/FJZ Paraferen
[redacted] (MT)	10-04-2019, 15:15	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (MT)	16-04-2019, 14:10	DGBD Paraferen

[redacted]

[redacted]

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

Ik zie nog een paar kleine suggesties daarna snel uitdoen!

Directoraat-generaal Belastingdienst
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
8 november 2018

Notitienummer
2018-0000182754

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

notitie

Kamerbrief voortgang CAF 11-project

Aanleiding
In de Kamerbrief van 11 oktober heeft u vier maatregelen aangekondigd om de problemen, die door het CAF 11-project aan het licht kwamen, op te lossen. In bijgaande Kamerbrief wordt gerapporteerd over de voortgang van de maatregelen.

Beslispunt
- Uw akkoord wordt gevraagd op verzending van de brief en, als resultaat van het EDP onderzoek, het nazenden van zes documenten aan de Kamer.

Kern
EDP-auditors
- Zes stukken
  - Het onderzoek van de EDP-auditors naar CAF 11-stukken is afgerond.
  - Uit dit onderzoek kwamen zes stukken in relatie tot het CAF 11-project naar boven. Wij stellen voor om deze stukken vertrouwelijk ter inzage aan de Kamer te verstrekken en geobjectiveerd in een korte aanbiedingsbrief. Deze stukken bevatten geen nieuwe informatie en dienen uitsluitend om het dossier compleet te maken. De stukken geven bijvoorbeeld extra context.

- Over het onderzoek
  - De auditors hebben 36 miljoen bestanden in 100 samenwerkingsgebieden van Toeslagen en de persoonlijke schijf van de toenmalige coördinator van het CAF 11 project doorzocht. Dit heeft in totaal 935 treffers opgeleverd, die door FIZ en de tijdelijk Landelijk Vaktechnisch Coördinator zijn beoordeeld.
  - Er zijn veertien stukken aan de Landsadvocaat verstrekt met de vraag om te beoordelen of deze alsnog moeten worden verstrekt in een lopende beroepszaak. De Landsadvocaat heeft geoordeeld dat dit niet het geval is.

- Inhoud van de zes stukken

1. Een rapport van december 2013 over de opzet en uitkomst van een onderzoek bij de gastouders. Zowel administratieve aspecten als de fysieke aanwezigheid van de kinderen zijn onderwerp van dit onderzoek geweest.
2. Het rapport van een bij het gastouderbureau door de Belastingdienst/MKB [redacted] ingesteld boekenonderzoek, d.d. 4 mei 2016. In het rapport staat een aantal kanttekeningen die relevant zijn voor de KOT; het onderzoek leidt niet tot correcties voor de Vpb.
3. De aantekeningen van een gesprek op 16 juni 2016 tussen de [redacted] en [redacted] van CAF 11 en de advocaten en de eigenaar van het gastouderbureau.
4. Een brief van 4 juli 2016 van [redacted] van CAF 11 aan de advocaat van het gastouderbureau waarin wordt ingegaan op de ondernomen acties, de stand van zaken en de verdere afwikkeling van de zaken in het project.
5. Een brief van 22 december 2016 van [redacted] Toeslagen aan de advocaat van het gastouderbureau in reactie op door hem ingediende klachten; in de brief wordt verwezen naar de brief van 4 juli 2016 (onder 4) en het rapport van de Belastingdienst/MKB [redacted] van 4 mei 2016 (onder 2) en wordt ingegaan op een tijdens een derdenonderzoek gedane steekproef.
6. Een brief van 22 december 2016 van [redacted] Toeslagen aan de advocaat van 3 betrokken vraagouders, waarin hij zijn excuses aanbiedt voor de onvoldoende voortvarende afhandeling.

Toelichting
Schadevergoeding

- In de brief wordt ook de voortgang op de drie andere maatregelen besproken: de herbeoordeling door de Landsadvocaat, het verbeteren van de vaktechnische inbedding en het verstrekken van een schadevergoeding.

- Ontvangers schadevergoeding
  - Wat betreft de schadevergoeding is de groep ontvangers groter dan initieel gedacht. De uiteindelijke definitie waar in de Kamerbrief voor is gekozen is ruimhartiger dan in eerste instantie besproken.
  - Daardoor komen meer ouders (ongeveer 50) in aanmerking voor een vergoeding:
    1. *Ouders bij wie de bezwaarfase langer dan twee jaar heeft geduurd*
    2. *Ouders bij wie de bezwaarfase plus de fase bij de rechtbank langer dan twee jaar heeft geduurd.*
  - Voor beide situaties geldt dat als aan de rechter (van de rechtbank) was gevraagd om een vergoeding, deze ook zeker was toegekend.
  - De ouders worden hier per brief over geïnformeerd. De brief wordt rondom deze tijd verstuurd.
  - In de Kamerbrief is opgenomen dat de ouders inmiddels zijn geïnformeerd. Bij verzending van de Kamerbrief moet dit nog wel worden gecheckt.

- Kosten schadevergoeding
  - De vergoeding bedraagt € 500 per half jaar dat het langer heeft geduurd dan twee jaar.

- De periode waarover schade wordt vergoed vangt aan twee jaar na de ontvangst van het bezwaarschrift en eindigt op het moment dat er uitspraak op het bezwaar of (hoger) beroep is gedaan.
- Het gaat om een totaalbedrag van ongeveer € 50.000. Uitbetaling vindt plaats voor eind november.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directoraat-generaal
Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl

Ons kenmerk
2018-0000188431

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Voortgang maatregelen CAF 11-project

Geachte voorzitter,

In de brief van 11 oktober jl.[1] heb ik uw Kamer op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in het project CAF 11. De zaak is ~~onderdeel van het project CAF 11;~~ een project van Toeslagen dat zich richt op een specifiek gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van signalen van de GGD onderzoek. Na controlebezoeken bij 20 gastouders besloot Toeslagen de kinderopvangtoeslag van 235 ouders per 1 september 2014 stop te zetten. ~~Deze ouders maakten gebruik van opvang door een gastouder die werd bemiddeld door het bureau in kwestie~~.

Het CAF 11-project bracht drie tekortkomingen aan het licht. In het project is de toeslag te snel stopgezet, was het informatiebeheer binnen Toeslagen en de informatievoorziening naar de betreffende ouders en uw Kamer niet op orde en was het zelflerend vermogen van Toeslagen te beperkt. Naar aanleiding van deze problemen heb ik in de Kamerbrief van 11 oktober vier maatregelen aangekondigd:

1. ~~I~~ntern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen;
2. ~~H~~erbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken;
3. ~~S~~chadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn bij bezwaarafhandeling;
4. ~~V~~erbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst.

In deze brief informeer ik u over de voortgang van deze acties.

1. Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen

Ik heb twee EDP-auditors, die ICT-processen controleren, opdracht gegeven om de systemen van Toeslagen te controleren of er geen stukken bestaan over het CAF 11-project die niet eerder aan het licht gekomen zijn. Inmiddels is het onderzoek van de EDP-auditors afgerond. Zij hebben miljoenen bestanden in alle samenwerkingsgebieden van Toeslagen doorzocht. Ook is de persoonlijke schijf van [redacted] het CAF 11-project bekeken. Van ~~de~~ deze documenten ~~die naar boven zijn gekomen, zijn~~ er zes relevant voor het CAF 11-project.

[1] Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 434.

Directoraat-generaal Belastingdienst

Ons kenmerk
2018-0000188431

Eerder heeft uw Kamer, in drie zendingen op 30 augustus, 2 september en 11 oktober jl., tien stukken ontvangen die betrekking hebben op het CAF 11 project. In deze brief verstrek ik op hoofdlijnen de informatie uit de zes documenten die in het onderzoek van de auditors naar boven kwam. Ten opzichte van de eerder gedeelde tien documenten bevatten de stukken geen nieuwe informatie. De stukken raken aan de andere tien stukken en geven soms meer context. Voor de volledigheid stuur ik u deze, ter vertrouwelijke inzage, na.

Zes documenten
Het eerste document betreft een rapportage van 3 december 2013 over het CAF 11-project. Het rapport beschrijft de opzet en uitkomst van een onderzoek bij de gastouders in november 2013. Zowel de administratieve aspecten als de fysieke aanwezigheid van de kinderen waren onderwerp in het onderzoek.

Het tweede document is een rapport van een bij het gastouderbureau door Belastingkantoor MKB [redacted] ingesteld boekenonderzoek, d.d. 4 mei 2016. Het onderzoek is ingesteld in verband met de belastingheffing (vennootschapsbelasting). Bij deze gelegenheid is tevens gekeken naar de juistheid van de naleving van de regels uit onder meer de Wet kinderopvang. In het rapport staat een aantal kritische kanttekeningen die verband houden met de kinderopvangtoeslag, en die mogelijk aanleiding vormden tot nader onderzoek door Toeslagen; het onderzoek heeft niet geleid tot correcties.

Het derde document bevat aantekeningen van een gesprek op 16 juni 2016 tussen [redacted] en [redacted] van CAF 11 en de advocaten en de eigenaar van het gastouderbureau. In dit gesprek zijn over en weer tekortkomingen benoemd, en deels weersproken, deels erkend. Voorts zijn werkafspraken (zoals de wijze van selecteren van dossiers) gemaakt voor het onderzoek naar twintig aanvragers (zie hierna bij het vierde document).

Het vierde document is een brief van 4 juli 2016 van [redacted] van CAF 11 aan de advocaat van het gastouderbureau. Deze brief is verzonden naar aanleiding van twee gesprekken tussen [redacted] en de advocaat. In deze brief wordt verslag gedaan van een onderzoek naar twintig aanvragers (deels aangewezen door het gastouderbureau, deels ad random 'getrokken'), wordt de stand van zaken in het project cijfermatig weergegeven, wordt ingegaan op de mogelijkheid van het herstarten van stopgezette toeslagen, en op de verdere voortgang van de tot dan toe traag verlopen afwikkeling van bezwaarschriften.

Het vijfde document is een brief van 22 december 2016 van [redacted] Toeslagen aan de advocaat van het gastouderbureau in reactie op door hem ingediende klachten; in de brief wordt verwezen naar de hiervoor genoemde brief van 4 juli 2016. [redacted] geeft aan dat Toeslagen geen oordeel geeft over de kwaliteit van de administratie van het gastouderbureau, maar op basis van signalen van GGD en/of Belastingdienst een onderzoek instelt naar de rechtmatigheid van aanvragen kinderopvangtoeslag. Dit onderzoek naar twintig aanvragers heeft aanleiding gegeven tot verdergaand onderzoek.

Het zesde document betreft een brief van 22 december 2016 van [redacted] Toeslagen aan de advocaat van drie betrokken vraagouders. Deze brief is een reactie op klachten die de advocaat namens haar cliënten heeft ingediend.

licht de gang van zaken toe en geeft aan dat er voldoende aanleiding was tot de ingestelde onderzoeken. Hij onderschrijft de mening van klager(s) dat Toeslagen voortvarender had moeten handelen en biedt zijn excuses aan voor de trage afhandeling.

2. Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken
De stukken in de lopende CAF 11-beroepszaken zijn opnieuw beoordeeld door de Landsadvocaat. Stukken die kwalificeren als op de zaak betrekking hebbend of die verstrekt worden op basis van de door mij voorgestane ruimhartigheid op dat vlak, zijn ingebracht in de lopende beroepsprocedures. De EDP-auditors hebben naast de zes CAF 11-stukken veertien stukken gevonden die mogelijk relevant zijn in individuele zaken. Zoals in de Kamerbrief van 11 oktober is toegezegd zijn deze stukken aan de Landsadvocaat verstrekt met de vraag om te beoordelen of deze alsnog moeten worden verstrekt in een lopende beroepszaak. De Landsadvocaat heeft geoordeeld dat dit niet het geval is.

3. Schadevergoeding vanwege schending redelijke termijn bij bezwaarafhandeling
In de brief van 11 oktober heb ik gemeld Toeslagen de opdracht te hebben gegeven om in zaken waarin de behandeling van het bezwaarschrift langer heeft geduurd dan twee jaar, immateriële schadevergoeding toe te kennen vanwege schending van de redelijke termijn. Dit is met inbegrip van een eventuele afgeronde beroepsfase en ook als door de ouders daar niet om is verzocht en voor zover dat nog niet reeds is gebeurd. De ouders zijn per brief door Toeslagen geïnformeerd over de overschrijding van de redelijke termijn en de hoogte van de schadevergoeding die zij ontvangen. Het gaat om ongeveer 50 ouders.

4. Verbeteren vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst
Als laatste maatregel kondigde ik aan de vaktechnische inbedding van Toeslagen te verbeteren. Ik gaf de eerste aanzet tot het verbeteren van de vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst met het 'Besluit bestuursrecht Toeslagen'.[2] Dit besluit geeft regels over de beantwoording van rechtsvragen en procesvertegenwoordiging. De komende tijd wordt bezien in hoeverre het besluit uitbreiding behoeft. Daarbij zijn de voor de fiscaliteit geldende besluiten 'Besluit fiscaal bestuursrecht' en 'Besluit beroep in belastingzaken' het uitgangspunt. Ook wordt het bestaande 'Handboek Toeslagen' beoordeeld door vaktechnisch coördinatoren. Dit Handboek is bedoeld als intern naslagwerk en bevat de wet- en regelgeving die van belang is bij het verlenen en toekennen van toeslagen. Eventuele bestuursrechtelijke beleidsregels worden uit het handboek verwijderd. Zo nodig worden deze opgenomen in het Besluit bestuursrecht Toeslagen. De positie van Toeslagen in het landelijk netwerk formeel recht en de kennisgroep formeel recht wordt versterkt. Ook wordt de formatie van de juridische afdeling bekeken en zo nodig uitgebreid. Tot slot stel ik een landelijk vaktechnisch coördinator aan om de vaktechnische kwaliteit binnen Toeslagen en de communicatie met mijn ministerie en de beleidsdepartementen te borgen.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

[2] Staatscourant. 2018 nr. 5563.

Geprint met Digidoc 2 op 09-11-2018, 16:17

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 182754 Kot CAF 11 - brief voortgang maatregelen
Nummer: 2018-0000028173
Algemeen taakverzoek: BDG: advies aan [redacted] om te paraferen. [redacted] 9/11

Document: Oplegnotitie: Kamerbrief voortgang CAF-11 en na te zenden stukken (2018-0000182754)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (COMM)	09-11-2018, 09:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	08-11-2018, 22:16	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	08-11-2018, 13:59	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
[redacted] (MT)	08-11-2018, 11:14	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
[redacted] (BJZ/JZ)	09-11-2018, 15:00	BJZ/JZ Paraferen
[redacted] (MT)	09-11-2018, 13:41	DGBEL Paraferen

Document: Kamerbrief Voortgang maatregelen CAF 11-project (2018-0000188431)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	09-11-2018, 13:41	DGBEL Paraferen
[redacted] (COMM)	09-11-2018, 09:39	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	08-11-2018, 22:16	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	08-11-2018, 13:59	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
[redacted] (MT)	08-11-2018, 11:14	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen
[redacted] (BJZ/JZ)	09-11-2018, 15:00	BJZ/JZ Paraferen

[redacted]

Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

15/4

DGBD

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid & Toeslagen

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
3 april 2019

Notitienummer
2019-0000058437

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Toeslagen

Kopie aan

notitie

Projectvoorstellen toezeggingen CAF-11

Aanleiding

Op 25 maart hebben wij aan u een aanpak voorgesteld ten aanzien van de toezeggingen uit het CAF-11 debat. In deze notitie ontvangt u een voorstel met betrekking tot de gesprekken met betrokken ouders (2) en het onderzoek van de Auditdienst Rijk (4). Hieronder vindt u een overzicht van de stand van zaken van de vijf toezeggingen en twee moties.

Kern

1.	Kosten landsadvocaat en toezegging Van Weyenberg terugvordering	Afgedaan met de Kamerbrief van 29 maart jl.
2.	Gesprekken met betrokken ouders	Voorstel in deze notitie.
3.	Gesprek Kinderombudsman/ombudsman	Uw gesprek met de Kinderombudsman is gepland op 24 april. [redacted] Toeslagen en FJZ sluiten aan. Het gesprek met de Nationale ombudsman is nog niet gepland.
4.	Onderzoek Auditdienst Rijk naar andere CAF-zaken	Voorstel in deze notitie.
5.	Traject Maatwerk in dienstverlening	Op 1 april hebben [redacted] Toeslagen en [redacted] KI&S gesproken met ABD topconsult. Afgesproken is dat naast de discretionaire ruimte in de uitvoering ook huurtoeslag aandacht krijgt in het traject. Bij andere toeslagen lopen acties, zoals het verbeterprogramma van SZW.
1.	Motie Omtzigt inzake het onderzoek naar rechtsbescherming	U ontvangt begin mei een onderzoeksvoorstel.
2.	Motie Leijten over het hanteren van de menselijke maat bij een bezwaarprocedure van Toeslagen	Motie wordt meegenomen in de terugkoppeling aan de Kamer over de verbetering van de vaktechnische inbedding. Dit is voorzien in de eerste of tweede voortgangsrapportage.

Toelichting

1. **Gesprekken met de betrokken ouders**

Opdrachtformulering
De opdracht aan [redacted] Toeslagen is om:
In gesprek te gaan met de betrokken ouders in de CAF-zaak, waarbij de ervaringen van betrokken ouders centraal staan met als doel om daar in de toekomst van te leren. De focus ligt op de menselijke maat van stopzetting en behandeling van bezwaren en beroepen.

Aanpak
Voor de gesprekken worden alle 235 betrokken ouderstellen uit de CAF-11 zaak uitgenodigd. Toeslagen organiseert drie sessies in de omgeving van Eindhoven, waar [redacted] Toeslagen en plaatsvervangend directeuren bij aanwezig zijn. Na afloop van de drie bijeenkomsten vindt een vierde sessie plaats met u, de [redacted] Toeslagen en ongeveer vijftien ouders.

Invulling van de eerste sessies met [redacted] Toeslagen
Opening: De drie sessies starten plenair met een opening door [redacted] Toeslagen. Zij bespreekt de problemen uit het CAF-11 dossier en geeft aan dat Toeslagen het verhaal van ouders wil horen en daar graag lering uit wil trekken. Daarbij wordt benadrukt dat Toeslagen geen (aanvullende) toezeggingen kan doen en niet in kan gaan op individuele zaken.
Subgroepen: Na de opening gaan de ouders uiteen in subgroepen. Bij elke subgroep schuift een MT-lid van Toeslagen aan om de ouders aan te horen. Ook is een medewerker met bemiddelingsvaardigheden aanwezig om het gesprek te faciliteren en worden aantekeningen op een flipover gemaakt, om te borgen dat alle input van ouders wordt meegenomen. Aan het eind van het gesprek kiest de groep een ouder die over deze leerpunten in gesprek wil gaan met u. Als meer ouders in een groep de behoefte voelen om met u in gesprek te gaan, dan bieden wij hen die mogelijkheid.
Afsluiting: De afsluiting is plenair door [redacted] Toeslagen. Zij zal de ouders bedanken voor het delen van hun verhaal, de bevindingen uit de subsessies aan de hand van de flipover samenvatten en het vervolggesprek met u noemen.

Voorlopige invulling van de sessie met u
Deze sessie vindt plaats met ouders die zich in de drie eerdere sessies hebben aangemeld. Om een goed en persoonlijk gesprek te borgen, worden er ongeveer vijftien ouders uitgenodigd. Voorafgaand aan deze bijeenkomst ontvangt u ter voorbereiding een notitie waarin ook de conclusies uit de drie sessies met de [redacted] Toeslagen zijn opgenomen en mogelijke aanvullende acties. Het gesprek kan starten met uw terugkoppeling aan de aanwezige ouders wat u heeft gehoord. Ouders kunnen daar vervolgens op reageren en vragen stellen. Als de toon uit de eerdere drie sessies daar aanleiding toe geeft schuift een bemiddelaar aan die optreedt als gespreksleider. U kunt desgewenst afsluiten met aanvullende acties die u op basis van de conclusies uit de gesprekken in gang wilt zetten.

Planning

De voorgestelde tijdlijn is als volgt:

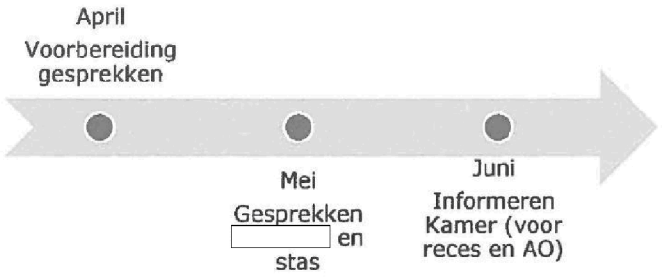

2. Onderzoek ADR naar andere CAF-zaken

Opdrachtformulering

De opdracht aan de ADR is om de volgende onderzoeksvraag te beantwoorden: *Heeft Toeslagen in de periode januari 2014-medio 2016 in andere CAF-zaken toeslaggerechtigden onzorgvuldig behandeld, waarbij een combinatie van het stopzetten in plaats van opschorten van de toeslagen met een te lange afhandeling van het bezwaar/beroep heeft plaatsgevonden?*

Ter beantwoording van de onderzoeksvraag is de opdracht aan de ADR om:

- De relevante CAF-dossiers inhoudelijk te analyseren op de aspecten:
  - Stopzetting/opschorting van toeslagen
  - Klachten/gegronde bezwaren/beroepen
  - Doorlooptijd van de afhandeling
- De analyse door middel van interviews met betrokken medewerkers/ leidinggevenden en documentonderzoek uit te voeren.
- De analyse van bevindingen in de vorm van een rapport op te leveren.

Scope

Conform de brief die voorafgaand aan het Kamerdebat op 21 maart is verzonden zijn CAF-zaken binnen Toeslagen die gedurende de periode januari 2014-medio 2016 zijn uitgevoerd, onderwerp van het onderzoek.

Projectplan

Het project valt in vier delen uiteen en het concept projectplan wordt vooraf binnen het departement afgestemd:

1. Voorbereiding audit door Toeslagen
   a. Inventarisatie onderzoeksdossiers 2014-medio 2016
   b. Dossiersamenstelling per CAF-zaak met de volgende stukken:
      i. Opdrachtformulering
      ii. Verslag van bevindingen
      iii. Eindrapportage
      iv. Kwantitatieve informatie over aantallen burgers, doorlooptijd, correctie etc.
      v. Indien van toepassing: bezwaar-, beroep- en klachtdocumenten
      vi. Overige relevante documenten
   c. Planning afstemmen met ADR
2. Uitvoering audit door ADR, onder meer door interviews met Toeslagen
3. Rapportage audit door ADR
4. Oppakken vervolgacties door Toeslagen o.b.v. audit ADR:
   a. Eventuele verbetermaatregelen in organisatie inbedden
   b. Bij constatering van gelijke gevallen als CAF 11 ook inzetten van excuses en standaard schadevergoeding

De voorgestelde tijdlijn is als volgt:

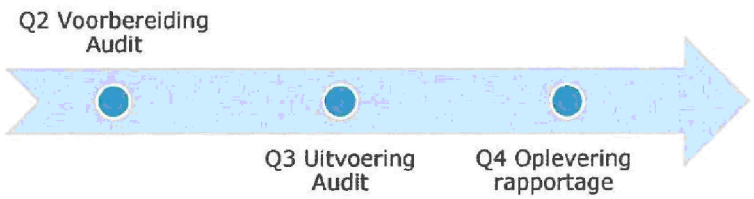

Kantoor Utrecht

Telefoon $groepsnummer$

Postbus 4510, 6401 JA HEERLEN Pays Bas

<Naam>
<Adres>
<PC> <WOONPLAATS>
<Land>

Datum
<datum>

Uw kenmerk
<BSN>

Kenmerk
T-C G

Betreft
Ik nodig u uit voor een gesprek

Geachte $heer/mevrouw achternaam$,

U hebt in het verleden kinderopvangtoeslag gekregen voor opvang via een gastouderbureau. Wij hebben de toeslag in 2014 stopgezet, omdat wij deze wilden controleren. We hebben er destijds niet genoeg over nagedacht wat dit voor u zou kunnen betekenen. In onze behandeling van de toeslagen en de daaropvolgende bezwaren hebben wij fouten gemaakt. Ik besef dat mensen hierdoor in de problemen zijn gekomen. Dat is nooit onze bedoeling geweest. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan. Ook de staatssecretaris van Financiën heeft zijn excuses aangeboden.

Wat betekende dit voor u?
Ik wil graag met u praten. Daarom nodigen de staatssecretaris van Financien en ik u uit om uw verhaal te delen. Ik hoor graag wat het stoppen van de toeslag voor u en andere ouders heeft betekend en hoe u het proces heeft ervaren. Wij willen leren van uw ervaring. Bovendien wil ik voorkomen dat andere ouders met kinderopvangtoeslag ook in deze situatie terechtkomen.

Wilt u met mij in gesprek gaan?
Als u ook met mij wil praten, dan kunt u kunt zich aanmelden voor één van de volgende drie bijeenkomsten met ouders die hetzelfde is overkomen:

- Bijeenkomst 1: op $datum bijeenkomst 1$ van $begintijd$ uur tot $eindtijd$ uur, bij $locatie bijeenkomst 1$. Het adres is $adres bijeenkomst 1$.
- Bijeenkomst 2: op $datum bijeenkomst 2$ van $begintijd$ uur tot $eindtijd$ uur, bij $locatie bijeenkomst 2$. Het adres is $adres bijeenkomst 2$.
- Bijeenkomst 3: op $datum bijeenkomst 3$ van $begintijd$ uur tot $eindtijd$ uur, bij $locatie bijeenkomst 3$. Het adres is $adres bijeenkomst 3$.

Stuur een e-mail naar $e-mailadres$ als u één van de bijeenkomsten bij wilt wonen om uw ervaringen te delen. Zet in uw e-mail uw contactgegevens en welke bijeenkomst uw voorkeur heeft. En of u alleen komt of met uw eventuele partner.

Hebt u vragen over deze brief?
U kunt ons bellen op telefoonnummer: $telefoonnummer$, bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Hoogachtend,

Belastingdienst/Toeslagen

Geprint met Digidoc 2 op 05-04-2019, 14:21

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD58437 Notitie CAF-11 - ADR en gesprekken ouders

Nummer: 2019-0000007929

Algemeen taakverzoek: BDG: graag akkoord geven [ ] 5/4)

Tas heden. Notitie over de projectvoorstellen met betrekking tot de toezeggingen om de ADR een onderzoek te laten uitvoeren naar andere CAF-zaken en gesprekken te voeren met ouders in de CAF-11 zaak.

Document: Notitie projectvoorstellen toezeggingen CAF-11 (2019-0000058437)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	05-04-2019, 14:19	DGBD Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	05-04-2019, 12:48	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] (MT)	05-04-2019, 11:41	DGBD/UHB Paraferen

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

DG Belastingdienst

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
25 maart 2019

Notitienummer
2019-0000052689

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

notitie

Acties naar aanleiding van CAF-11 debat

[redacted] LEEST PARALLEL MEE

Aanleiding

Op 21 maart jl. heeft u plenair met de Kamer gedebatteerd over CAF-11 en andere CAF zaken van Toeslagen. In het debat heeft u vijf toezeggingen aan de Kamer gedaan, welke op 22 maart jl. met u zijn besproken.

De Kamer stemt op 26 maart over de acht moties die zijn ingediend. Eén van de moties, ingediend door het lid Omtzigt, gaat over het uitvoeren van een extern onderzoek naar mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken.

Hierbij, zoals afgesproken op 22 maart j.l., informeren wij u over de uitvoering van de toezeggingen en de aanpak met betrekking tot de motie van Omtzigt.

Beslispunten
Gaat u akkoord met onderstaande vastlegging van de afspraken en de aanpak met betrekking tot de uitvoering van de toezeggingen.

Kern

Hieronder vindt u de gedane toezeggingen aan de Kamer, inclusief de voorgestelde aanpak.

1) **Kosten landsadvocaat en toezegging Van Weyenberg terugvordering**

Toezegging: U heeft toegezegd de Kamer in de week van 25 maart te informeren over de kosten die de Landsadvocaat tot nu toe gemaakt heeft in het CAF-11 dossier. Het gaat om inzet van de Landsadvocaat bij verschillende bestuursrechtelijke procedures, een civiele schadeclaim en algemene advisering. Ook de kosten van procedures die nog niet zijn afgerond worden meegenomen.

Het streven is de Kamer donderdag 29 maart per brief te informeren over de gemaakte kosten. U ontvangt medio deze week een (concept)Kamerbrief over de door de Landsadvocaat gemaakte kosten in de rechtszaken met betrekking tot CAF-11, waarin ook het antwoord op onderstaande vraag van de heer van Weyenberg is opgenomen.

Passage Stenogram:
Van Weyenberg: *"Ik heb nog één specifieke vraag. Ik realiseer me dat het antwoord daarop niet per ommegaande komt. Dus als dat in een brief kan worden meegenomen, vind ik dat ook prima. Begrijp ik nou goed wat mij vandaag werd verteld over de gang van zaken bij een contractfout met de kinderopvangtoeslag waarbij de ouders op zich recht hebben op toeslag, maar er een fout is in het contract? Wordt er dan automatisch tot vijf jaar teruggevorderd bij de ouders vanwege die contractfout, terwijl de ouders zich daar niet van bewust waren, of het misschien wel hebben aangekaart? Is dat inderdaad staand beleid? Ik begrijp dat ik dit iets te precies vraag om daar nu per ommegaande antwoord op te krijgen, maar ik zou er wel graag een schriftelijke reactie op hebben."*

Uw antwoord: *"Dan heb ik volgens mij nog de vraag van de heer Van Weyenberg. Die is inderdaad vrij precies, over die terugvordering. Daar kan ik nu iets over zeggen, maar het is inderdaad vrij ingewikkeld. Misschien is het verstandiger als ik daar een klein beetje meer tijd voor neem in een schriftelijke reactie, en daar nu niet op inga."*

2) **Gesprekken met betrokken ouders**

Toezegging: U heeft toegezegd in gesprek te gaan met betrokken ouders in de CAF-11 zaak. U zei in dit verband dat [ ] Toeslagen het tot haar eerste prioriteit maakt, zodat problemen die bij CAF-11 speelden in de toekomst worden voorkomen. U heeft tevens toegezegd de Kamer te informeren hoe deze gesprekken zijn verlopen, maar niet op het niveau van de individuele zaak.

Aanpak: Het voorstel is om de directeur Toeslagen met individuele burgers in gesprek te laten gaan. Afhankelijk van de gesprekken met de ouders wordt een sessie met u, de directeur Toeslagen en enkele ouders georganiseerd. Binnen twee weken volgt een voorstel.

Het voornemen is om deze gesprekken rond juni 2019, voor het AO Belastingdienst en het zomerreces, af te ronden en de Kamer daarover te informeren. In de gesprekken staan de ervaringen van betrokken ouders centraal met als doel om daar in de toekomst van te leren. De gesprekken vinden daarom achter gesloten deuren plaats. De lopende, individuele beroepsprocedures of juridische kwesties vormen geen onderdeel van de gesprekken.

3) **Gesprek Kinderombudsman/ombudsman**

Toezegging: U heeft toegezegd dat [ ] Toeslagen op korte termijn in gesprek gaat met de Kinderombudsman.

Aanpak: Uw gesprek met de Kinderombudsman is gepland op 24 april 2019 (van 11 tot 12 uur bij de Kinderombudsman). Bij dit gesprek zijn naast u [ ] Toeslagen en [ ] FJZ aanwezig. In overleg met uw secretariaat wordt gekeken of deze datum ook in uw agenda past of dat een ander moment wordt gezocht.

Toezegging: Ook heeft u toegezegd de Nationale ombudsman uit te nodigen voor een gesprek.

Aanpak: Uw gesprek met de Nationale ombudsman wordt binnenkort ingepland. In dat gesprek kunt u desgewenst ook ingaan op de motie Omtzigt (zie onder). [ ] Toeslagen en [ ] Uitvoerings- en Handhavingsbeleid sluiten aan. Het voornemen is om beide gesprekken voor het AO Belastingdienst (voorzien juni 2019) af te ronden en de Kamer daarover te informeren.

4) **Onderzoek Auditdienst Rijk**

Toezegging: U heeft toegezegd de Auditdienst Rijk te laten kijken naar de andere CAF-zaken en de Kamer te informeren over de uitkomsten.

Aanpak: Toeslagen maakt binnen twee weken het projectplan ten behoeve van het onderzoek gereed. De opdracht aan de Auditdienst Rijk wordt door UHB voorbereid en verstrekt. De opdracht aan de ADR zal eerst aan u worden voorgelegd. Als opdrachtgever zal UHB optreden; FJZ leest mee. Verwachting is dat de ADR eind april aan de slag gaat. De afronding van het onderzoek is voorzien voor het kerstreces. [redacted] is ook nauw bij betrokken in het kader van de opdracht vanuit het SGO voor Maatwerk in Dienstverlening.

5) **Traject Maatwerk in dienstverlening**

Toezegging: U heeft toegezegd dat de Belastingdienst aansluit bij het traject van ABD Topconsult over het leveren van maatwerk bij kwetsbare groepen. Op 1 april voeren [redacted] Toeslagen en [redacted] KI&S een gesprek hierover met ABD Topconsult.

Aanpak: Toeslagen en de directie CAP dragen hier zorg voor, BOA kijkt mee. Verwachte afronding van het traject is najaar 2019.

Toelichting: Motie Omtzigt inzake het onderzoek naar rechtsbescherming
Momenteel wordt de uitwerking van de motie van het lid Omtzigt verkend. Besproken is om de Nationale ombudsman een rol in te laten spelen. Dit kan worden opgebracht in uw nog te plannen gesprek met de ombudsman (toezegging 3). De directies FJZ en Vaktechniek zullen het voortouw nemen, DGFZ/FRI, JZ en BOA kijken mee. Bij het aannemen van de motie ontvangt u begin mei een onderzoeksvoorstel, dat midden mei met de Kamer zal worden gedeeld. De motie luidt als volgt:

> De Kamer,
> gehoord de beraadslaging,
>
> overwegende dat juridische rechtsbescherming van burgers een belangrijke pilaar is van het belastingrecht;
>
> constaterende dat in de praktijk soms problemen kunnen ontstaan bij het benutten van deze juridische mogelijkheden, bijvoorbeeld vanwege onvoldoende kennis bij burgers over de mogelijkheden, onduidelijke communicatie door de Belastingdienst, en conflicterende regelgeving;
>
> verzoekt de regering binnen twee maanden een voorstel aan de Kamer te doen toekomen voor een extern onderzoek naar mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken,
> en gaat over tot de orde van de dag.

Uw reactie op de motie: *"Voorzitter. Ik begin met de eerste motie, de motie-Omtzigt op stuk nr. 468. Daarin wordt de regering verzocht om binnen twee maanden een voorstel aan de Kamer te doen toekomen voor een extern onderzoek naar mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken. Het verzoek in de motie is wat anders dan wat ik eerder had toegezegd. Ik snap helemaal wat erachter zit. Het gaat een beetje verder, het betreft een bredere reikwijdte dan alleen een onafhankelijk oog, zoals ik heb gezegd. Maar goed, gelet op de stand van zaken en het gevoelen dat ikzelf en de Kamer hebben, heb ik er wel begrip voor. Daarom laat ik het oordeel hierover uiteindelijk aan de Kamer."*

Geprint met Digidoc 2 op 25-03-2019, 16:43

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 52689 - Notitie over de toezeggingen uit het CAF-11 debat

Nummer: 2019-0000007095

Algemeen taakverzoek: DGBD: Advies aan DGBD paraferen. 25/3

Tas heden. Overzicht van de toezeggingen uit het CAF-11 debat, inclusief de aanpak. De Kamerbrief over de kosten van de LA plus het antwoord op de vraag van Van Weyenberg over terugvorderen tot 5 jaar volgt medio deze week,.

Document: Notitie - toezeggingen uit het CAF-11 debat (2019-0000052689)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	25-03-2019, 16:42	DGBD Paraferen
(BEDRIJF)	25-03-2019, 15:54	DGD/C&F KOP Paraferen
(UITVOERINGSBELEID)	25-03-2019, 15:25	DGBD/UHB Paraferen

Ministerie van Financiën

18/4 - 15³⁰ 16⁰⁰ Vb
24/4 - 11³⁰ - 12³⁰ gesprek

NEDEM
TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris 18/4

DG Belastingdienst
Directie Fiscale en Juridische Zaken

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
16 april 2019

Notitienummer
2019-0000066316

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] FJZ

Kopie aan

Bijlagen
5

notitie

Voorbereiding voor het gesprek met de Kinderombudsman van 24 april a.s.

Aanleiding

- In het debat van 21 maart 2019 over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen (CAF 11 project) heeft u toegezegd met de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman in gesprek te gaan. De Kamer heeft gevraagd om een terugkoppeling van de gesprekken die met ouders, de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman zijn gevoerd. Deze notitie dient ter voorbereiding op het gesprek met de Kinderombudsman op woensdag 24 april.
- Bij het gesprek zijn, naast u en de Kinderombudsman, de volgende personen aanwezig:
  [redacted] Fiscaal-Juridische Zaken, Ministerie Financiën,
  [redacted] Belastingdienst-Toeslagen,
  [redacted] Fiscaal-Juridische Zaken, Ministerie Financiën,
  [redacted], medewerker Kinderombudsman.

- **Kern**
  Zoals toegezegd aan de Tweede Kamer heeft u 24 april a.s. een gesprek met de Kinderombudsman. Onderstaande toelichting is ter voorbereiding op dit gesprek.

Toelichting

Toezegging aan de Kamer

In de Kamer heeft u het volgende toegezegd.

- "Ik ga ook in gesprek — dat ben ik overigens vrij constant — met de Nationale ombudsman over deze en andere zaken en met de Kinderombudsman, met wie ik samen met [redacted] Toeslagen een afspraak heb staan op 24 april, om ervoor te zorgen dat we er ook geen misverstanden over laten bestaan hoe we verdergaan met de zaak. [...] Zowel de Ombudsman als de Kinderombudsman heeft dat formele proces afgerond. De aanbevelingen die zij hebben gedaan, hebben we opgevolgd. Dit gesprek is vooral een informeel gesprek om verder na te gaan hoe we bijvoorbeeld kunnen voorkomen dat we dit in de toekomst weer krijgen. Ik wil graag van hen horen of zij bijvoorbeeld andere zaken kennen of dat zij andere signalen hebben ontvangen waaruit blijkt dat er ergens anders ook iets niet goed gaat. Ik denk echt dat het belangrijk is dat we daarmee wat gaan doen."

Aanleiding voor de Kinderombudsman

- De Kinderombudsman, Margrite Kalverboer, heeft in een brief van 19 maart 2019 aan [redacted] Toeslagen van 15 februari 2019, aangegeven graag

met haar in gesprek te gaan om toe te lichten op welke wijze kinderrechten, zoals neergelegd in het Verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK) meegewogen moeten worden bij besluitvorming. Dit staat voor de Kinderombudsman los van het CAF 11 dossier. Dit was aanvankelijk de reden voor het maken van de afspraak van 24 april a.s.

IVRK

- Het IVRK regelt onder meer het recht van ieder kind om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen, en de lidstaten nemen de nodige maatregelen om de algehele verwezenlijking van dit recht te bewerkstelligen in overeenstemming met hun nationaal recht.
- De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft als volgt gereageerd richting de Kinderombudsman naar aanleiding van de aanbevelingen in het Rapport "Nederlandse kinderen ontkoppeld. Als de verblijfsstatus van je ouders je levensstandaard bepaalt."

  'In het eerste lid van artikel 26 van het VN verdrag inzake de Rechten van het Kind wordt voor de Staten die partij zijn de verplichting vastgelegd voor ieder kind het recht te erkennen om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen. Eveneens volgens het eerste lid, dient de verwezenlijking van dit recht in overeenstemming met hun nationale recht te worden bewerkstelligd. Het tweede lid bepaalt daarbij dat, indien van toepassing, die voordelen dienen te worden afgestemd op de middelen en de omstandigheden van het kind en degenen die voor diens onderhoud verantwoordelijk zijn, als ook op iedere andere overweging die van belang is voor de beoordeling van een verzoek dat door of namens het kind wordt ingediend.Het voorbehoud dat Nederland heeft gemaakt bij artikel 26 van het VN verdrag luidt als volgt: "Het Koninkrijk der Nederlanden aanvaardt het bepaalde in artikel 26 van het verdrag, onder het voorbehoud dat deze bepaling niet verplicht tot een zelfstandig recht van kinderen op sociale zekerheid, daarbij inbegrepen sociale verzekering." Dit voorbehoud is dus geen ontkenning van het in het artikel bepaalde maar zorgt ervoor dat de verstrekking van dit recht plaats vindt binnen de kaders van het Nederlandse stelsel – namelijk via de ouders. Het recht op sociale zekerheid voor kinderen wordt in Nederland aan de ouders toegekend. Het past niet binnen de vormgeving van het Nederlandse socialezekerheidsstelsel om dit recht rechtstreeks aan minderjarige kinderen kind toe te kennen. Het voorbehoud is dus eigenlijk geformuleerd als een interpreterende verklaring en doet niet af aan de sociale bescherming van kinderen. Het Kabinet ziet dan ook geen aanleiding het voorbehoud op te heffen.'

- De Belastingdienst/Toeslagen toetst bij een aanvraag aan het IVRK, wanneer daar een beroep op wordt gedaan. In de bezwaarfase vindt deze toetsing plaats binnen de belangenafweging. In verschillende KOT-zaken is een beroep gedaan op het IVRK en dat beroep is tot op heden niet door de rechter gehonoreerd.
- De vraag naar de toepasselijkheid van het IVRK is ook in Kamervragen van de heer Omtzigt aan de orde gekomen.

Vraag

- "Kunt u de briefwisseling met de Kinderombudsman aan de Kamer doen toekomen, tezamen met uw appreciatie van de vraag of de Belastingdienst zich gehouden heeft aan het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK)?"

Uw antwoord

- "Bij de uitvoering van de Wet op de kinderopvangtoeslag is er geen strijdigheid met het Verdrag inzake de rechten van het kind (hierna: Verdrag). Vanuit het Verdrag heeft een kind - in de Nederlandse situatie via

de ouders – recht op een minimum voor levensonderhoud. De kinderopvangtoeslag is echter niet bedoeld om in dit minimum te voorzien, maar is een tegemoetkoming in de kosten van de opvang van kinderen van ouders die werken."

Standpunt Kinderombudsman

De Kinderombudsman geeft naar aanleiding van het CAF 11 project aan:

- dat het belang van het kind of de groep kinderen afgezet had moeten worden tegen de andere belangen zoals bijvoorbeeld het tegengaan van fraude;
- dat het IVRK altijd van toepassing is op besluitvorming als dit direct of indirect gevolgen heeft voor een kind;
- Indien deze belangenafweging was toegepast, betekent dit niet automatisch dat de besluiten anders zouden zijn geweest maar betekent dit wel dat er een zorgvuldige belangenafweging conform het IVRK was gemaakt;
- dat het wenselijk is dat er in de geautomatiseerde systemen een proces wordt ontwikkeld waarbij automatisch een signaal wordt afgegeven als een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen zodat vervolgens er een belangenafweging wordt toegepast.

Mogelijke reactie op het standpunt Kinderombudsman

- U zou als volgt kunnen reageren, deze reactie borduurt voort op de reactie van [redacted] van 30 augustus 2018.
- Het Verdrag inzake de rechten van het kind regelt onder meer het recht van ieder kind om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekeringen. Daarbij is van belang:

- Nederland aanvaardt dat recht onder voorbehoud;
- Het voorbehoud is geen ontkenning van dat recht;
- Het voorbehoud zorgt er voor dat de verstrekking van dit recht plaats vindt binnen de kaders van het Nederlandse stelsel – namelijk via de ouders;
- De kinderopvangtoeslag is niet een recht als bedoeld in het Verdrag inzake de rechten van het kind;
- De kinderopvangtoeslag is bedoeld:
  voor de ouders, die werken;
  als tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang;
- De Belastingdienst/Toeslagen toetsen bij een aanvraag aan het IVRK, wanneer daar een beroep op wordt gedaan;
- In de bezwaarfase vindt deze toetsing plaats binnen de belangenafweging;
- In verschillende KOT-zaken is een beroep gedaan op het IVRK en dat beroep is tot op heden niet door de rechter gehonoreerd.

Bijlage: correspondentie met de Kinderombudsman
Samenvatting van de bijgevoegde correspondentie met de Kinderombudsman naar aanleiding van het CAF 11 project.

31 juli 2018
Op 31 juli 2018 heeft de Kinderombudsman een brief gestuurd aan [redacted] toeslagen waarin de Kinderombudsman vraagt om vanuit het kinderperspectief te reflecteren op de besluitvorming in 2014 om de kinderopvangtoeslag van 235 ouders te stoppen. Het betreft het CAF 11 dossier. De Kinderombudsman vraagt om inzichtelijk te maken of de belangen van kinderen en hun rechten zijn meegenomen in de besluitvorming in dit dossier. Specifiek betreft het de volgende twee besluiten:

1. Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en
2. Het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag.

30 augustus 2018
[redacted] Belastingdienst heeft 30 augustus 2018 per brief gereageerd. Daarin is het volgende opgenomen:

1. *Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september*

De kinderopvangtoeslag een recht is dat toekomt aan de ouders en niet aan de kinderen. De Kinderopvangtoeslag is bedoeld om arbeidsparticipatie te bevorderen. De rechten en belangen van kinderen zijn daarom geen criteria waarop bij het vaststellen van de kinderopvangtoeslag wordt getoetst. Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag is daarom niet strijdig met het Internationale Verdrag inzake de rechten van het Kind (IVRK).

Volgens een voorbehoud op artikel 26 IVRK hebben kinderen in Nederland geen zelfstandig recht op sociale zekerheidsvoorzieningen. Wel hebben zij er belang bij dat hun ouders kinderopvangtoeslag ontvangen. Daarom had in het CAF 11 dossier eerst het recht op kinderopvangtoeslag moeten worden vastgesteld, voordat deze werd stopgezet. Dat is niet gebeurd. Ook heeft de behandeling van bezwaarschriften te lang geduurd. Hiervoor zijn ook excuses aangeboden.

2. *Het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag*

De veronderstelling dat het niet mogelijk was opnieuw kinderopvangtoeslag aan te vragen was onjuist. Dit was wel mogelijk.

15 februari 2019
Op 15 februari 2019 heeft de Kinderombudsman een reactie teruggestuurd aan [redacted] Toeslagen met als doel om onder de aandacht te brengen dat het IVRK altijd van toepassing is. Het belang van het kind moet altijd worden meegewogen in besluitvorming die kinderen kan raken. Dit belang moet worden afgezet tegen andere belangen, zoals het voorkomen van fraude.
De Kinderombudsman geeft aan dat zij voldoende geïnformeerd is over de besluitvorming in het CAF 11 dossier en geen aanleiding ziet voor het stellen van nadere vragen. Zij wil graag in gesprek gaan met de Belastingdienst om toe te lichten op welke wijze de kinderrechten meegewogen moeten worden bij de besluitvorming. Binnen de geautomatiseerde processen van de Belastingdienst zouden een signaal moeten geven wanneer een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen.

8 maart 2019
[redacted] Belastingdienst heeft op 8 maart 2019 namens u laten weten dat de [redacted] Toeslagen graag met de Kinderombudsman in gesprek gaat.

Geprint met Digidoc 2 op 17-04-2019, 11:52

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 66316 Voorbereiding voor het gesprek met de Kinderombudsman op 24 april a.s.
Nummer:	2019-0000009134
Algemeen taakverzoek:	BDG: steller heeft lijst aanwezigen toegevoegd zoals verzocht. Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 17-4
	BDG: wordt contact met steller gezocht. [redacted] 16-4
	Deze notitie hebben jullie eerder vandaag in concept ontvangen. Reacties zijn voor zover ontvangen verwerkt. Graag jullie hulp bij spoedige parafering. Bij vragen neem contact op met [redacted]

Document: Notitie voorbereiding voor het gesprek met de Kinderombudsman op 24 april a.s. (2019-0000066316)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (COMM)	16-04-2019, 17:19	COMM voor DGBEL Paraferen
(BEDRIJF)	16-04-2019, 17:17	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] (MT)	16-04-2019, 17:06	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (MT)	17-04-2019, 11:45	DGBD Paraferen

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl

Datum
14 december 2016
Notitienummer
2016-0000226576
Auteur
[redacted]
Van
[redacted]Bedrijf
Bijlagen
1

notitie

Wob-verzoek Proced inzake aanpak facilitators

Aanleiding

Proced, 'specialist in formeel belastingrecht, fiscale procedures en fiscale procesvoering', heeft een Wob-verzoek ingediend naar het beleid van de Belastingdienst ten aanzien van facilitators (personen die behulpzaam zijn bij misdragingen van belastingplichtigen).

Advies

Kennisnemen van deze notitie en bijgevoegde brief.

Toelichting

- Uit één van de twee openbaar te maken documenten zou de suggestie kunnen worden gedestilleerd dat een notaris ermee wegkomt wanneer hij de overdrachtsbelasting die zijn cliënten verschuldigd zijn stelselmatig te laat afdraagt. Om formele redenen kan hij namelijk geen fiscale boete krijgen.
- Dit zijn zeer sporadische gevallen. In die gevallen kan de Belastingdienst een dergelijke notaris wel voor de tuchtrechter doen dagen, zodat er toch sprake is van een mogelijke sanctie.
- Het (dynamische) document waarin alle casusposities worden beschreven waar het Combiteam Aanpak Facilitators mee te maken krijgt en waarin ook wordt vastgelegd hoe die zaken worden aangepakt wordt niet openbaar gemaakt vanwege de fiscale geheimhoudingsplicht.
- Vanaf de introductie (dat was in 2014) van de mogelijkheid om medeplegers te beboeten is dit driemaal gebeurd. Ook dat wordt desgevraagd aan de verzoeker meegedeeld.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Proced
t.a.v.
Postbus 399
1180 AJ Amstelveen

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

@minfin.nl

Ons kenmerk
2016-0000203843

Uw brief (kenmerk)
d.d. 10 november 2016

Bijlagen
2

Datum
Betreft Wob-verzoek inzake het beleid ten aanzien van aan facilitators

Geachte

Op 10 november jl. stuurde u mij een Wob-verzoek. In dit verzoek vraagt u mij over negen onderwerpen in relatie tot het Combiteam Aanpak Facilitators (hierna: CAF) informatie openbaar te maken. Gemakshalve verwijs ik naar de opsomming in uw brief. In mijn reactie daarop zal ik die nummering ook aanhouden.

Wettelijk kader
Uitgangspunt van de Wob is dat - in het belang van een goede en democratische bestuursvoering - overheidsdocumenten op verzoek openbaar worden gemaakt. Dit uitgangspunt geldt niet als een specifieke geheimhoudingsplicht zich ertegen verzet of als één of meer uitzonderingsgronden van de Wob van toepassing zijn. Het verzoek moet betrekking hebben op documenten die feitelijk beschikbaar zijn en niet al openbaar gemaakt zijn.

Antwoord op uw vragen, beoordeling Wob-verzoek
1. Er bestaat geen draaiboek met betrekking tot de toepassing van artikel 5:1, lid 2, Awb en/of artikel 67o Awr.
2. Omdat het draaiboek niet bestaat kan ik u daarvan uiteraard ook geen afschrift toesturen.
3. Het CAF komt regelmatig bij elkaar. In die bijeenkomsten worden de onderhanden zaken besproken en worden afspraken gemaakt die altijd betrekking hebben op individuele casusposities. Deze afspraken worden vastgelegd in een dynamisch bestand. Aangezien het gaat om gegevens over personen 'in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet' valt dit document onder de reikwijdte van de fiscale geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Awr. Ik mag het daarom niet openbaar maken.
4. Er bestaat geen vastlegging van het beleid of het plan van aanpak alsmede van de documenten waarin de vastleggingen van de achtergronden van het beleid met betrekking tot de toepassing van artikel 5:1, lid 2, Awb en/of artikel 67o Awr staan vermeld.
5. Er zijn twee standpunten ingenomen door een kennisgroep binnen de Belastingdienst ten aanzien van de uitleg van de bestuurlijke boeten:

A, Memo 'Het opleggen van bestuurlijke boetes aan facilitators' en
B, Memo 'Notaris die nalatig is in het betalen van overdrachtsbelasting (doen pleger)'
Deze twee documenten maak ik grotendeels openbaar.
In beide documenten heb ik de namen en contactgegevens van medewerkers van de Belastingdienst onleesbaar gemaakt. Hierbij verwijs ik naar artikel 10, lid 2, onder e, van de Wob. Ik ben van mening dat de privacy van deze medewerkers zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.
In document B heb ik een alinea op pagina 1 onleesbaar gemaakt, aangezien die alinea verwijst naar een concrete situatie en daarom mogelijk herleidbaar is naar een individu ten aanzien van wie de Belastingdienst actie heeft ondernomen. Die informatie mag ik niet openbaar maken. Dat zou in strijd zijn met artikel 67 van de Awr (fiscale geheimhoudingsplicht).
Aan het einde van het document heb ik een alinea onleesbaar gemaakt die beschouwd moet worden als een persoonlijke beleidsopvatting. Deze maak ik niet openbaar ingevolge artikel 11 van de Wob.

6. De afschriften van de hiervoor genoemde standpunten zijn als bijlagen bij deze brief gevoegd.
7. Er zijn sinds 1 januari 2014 drie boetes opgelegd aan medeplegers.
8. Er wordt door het Ministerie en/of de Belastingdienst geen nader beleid gevoerd met betrekking tot het aanmelden van facilitators bij het afstemmingsoverleg zoals bedoeld in het Protocol AAFD.
9. Er bestaan geen documenten die betrekking hebben op wat ik in antwoord 8 heb opgemerkt.

Besluit
Er zijn drie documenten voorhanden die betrekking hebben op uw verzoek. Eén document maak ik niet openbaar, omdat de fiscale geheimhoudingsplicht erop van toepassing is[1], de twee andere documenten maak ik grotendeels openbaar.[2]

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën,
namens deze,

managementteam Belastingdienst

---

[1] Ten aanzien van mijn beroep op de geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Awr staat geen bezwaar/beroep open op grond van de Awb. Dit betekent dat een eventueel bezwaar zich moet beperken tot de vraag of uw verzoek om openbaarmaking op grond van de Wob terecht is afgewezen met een beroep op artikel 67 van de Awr.
[2] Deze brief is een besluit in de zin van de Awb. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Financiën, kamer KV 2.52, postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en ten minste het volgende bevatten:
a. naam en adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
d. een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
d. een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Belastingdienst

Naam dienstonderdeel
Kennisgroep Formeel Recht

Contactpersoon

memo

Datum
18 juli 2014

Versienummer
14-206-0012

Vastgesteld door
Kennisgroep Formeel Recht

Opdrachtgever

Kopie aan
Leden KG Formeel Recht
Lavaco's en revaco's formeel recht

Bijlagen
Geen

Onderwerp
Het opleggen van bestuurlijke boetes aan facilitators.

Inleiding
Het komt voor dat een persoon (de facilitator) zich bij belastingplichtigen aanbiedt voor het verzorgen van bijvoorbeeld de aangifte inkomstenbelasting, waarbij een teruggaaf wordt voorgespiegeld, en uiteindelijk ook geëffectueerd. De tegenprestatie bestaat uit een deel van de teruggaaf dan wel uit een van te voren afgesproken vast bedrag.

Vragen
1. Kan de boete voor een facilitator, die opzettelijk onjuiste aangiften heeft gedaan voor meerdere belastingplichtigen, middels één beschikking worden opgelegd, of moet er per belastingplichtige een boetebeschikking worden uitgereikt?
2. Spelen de anti-cumulatieregels uit het strafrecht hierbij mogelijk een rol?
3. Kunnen niet bewezen feiten overeenkomstig het commune strafrecht eventueel "ad informandum" worden meegewogen?

Antwoorden
1. De boete voor het doen plegen van meerdere overtredingen door verschillende belastingplichtigen kan middels één boete(-beschikking) worden opgelegd.
2. Nee.
3. Nee.

Beschouwing
Sinds 1 januari 2014 is het nieuwe artikel 67o van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) van kracht. In combinatie met de daderschapsvormen die met de vierde tranche van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) (per 1 juli 2009) zijn geïntroduceerd zijn nu alle deelnemingsvormen uit het commune strafrecht ook van toepassing op het bestuurlijke boeterecht.

Facilitators
Het komt voor dat een persoon (de facilitator) zich bij belastingplichtigen aanbiedt voor het verzorgen van bijvoorbeeld de aangifte inkomstenbelasting, waarbij een teruggaaf wordt voorgespiegeld, en uiteindelijk ook geëffectueerd. De tegenprestatie bestaat uit een deel van de teruggaaf dan wel uit een van te voren afgesproken vast bedrag.

Bij het uitvragen van de belastingplichtigen blijkt vervolgens dat die helemaal niet hebben geweten dat de facilitator ten onrechte allerlei zorgkosten en/of giften heeft opgevoerd. De eerste vraag die moet worden beantwoord is of deze facilitator met toepassing van een van de deelnemingsvormen als dader kan worden aangemerkt.

Doen plegen
In geval van "doen plegen" wordt de fysiek pleger opzettelijk aangezet ("bewogen") tot het plegen van een strafbaar feit. Het plan tot het plegen van het strafbare feit moet aanvankelijk niet bij de fysiek pleger aanwezig zijn geweest. Er moet daarom sprake zijn van een zogenaamd "psychisch omslagpunt" bij de fysiek pleger, bewerkstelligt door de doen pleger.

Daarnaast moet worden vastgesteld dat de fysiek pleger geen strafbare dader is. Het criterium dat hiervoor geldt is dat de fysiek pleger straffeloos moet zijn met betrekking tot het strafbare feit dat aan de doen pleger ten laste is gelegd (*1)

Kwaliteitsdelict
De bestuurlijke boetebepalingen zijn zogenaamde "kwaliteitsdelicten"; de bepalingen richten zich tot personen die een bepaalde kwaliteit bezitten (belastingplichtige/inhoudingsplichtige). Dit betekent niet dat de doen pleger over die kwaliteit dient te beschikken. Iemand kan een kwaliteitsdelict doen plegen als de fysiek pleger de vereiste kwaliteit bezit (*2).

Andere mogelijke deelnemingsvormen
Binnen het door de vragensteller geschetste feitencomplex kan de facilitator als doen pleger worden beboet. Dat neemt niet weg dat onder gewijzigde omstandigheden ook andere deelnemingsvormen aan de orde kunnen komen.

Een voorbeeld ter illustratie.
In een recente uitspraak van gerechtshof Amsterdam (*3) werd door een facilitator een teruggaaf van € 5.000 aan belastingplichtige in het vooruitzicht gesteld zonder dat de belastingplichtige enige relevante informatie aan de facilitator had verstrekt. Voor het verzorgen van de aangifte vroeg de facilitator een tegenprestatie van € 150. Zonder uitvoerig op alle feiten en omstandigheden van de betrokken casus in te gaan, zou in deze casus tot uitlokking kunnen worden geconcludeerd.

Overigens heeft in deze kwestie de belastingplichtige een vergrijpboete gekregen vanwege het voorwaardelijk opzettelijk doen van een onjuiste aangifte.

Één beschikking, of meerdere?

Uit de rechtspraak (*4) kan worden afgeleid dat het is toegestaan om:

- middels één boete(-beschikking) over meerdere jaren (bij diverse correcties binnen hetzelfde middel) gecombineerd verzuimboeten en vergrijpboeten op te leggen,
- middels één boete(-beschikking) over meerdere jaren de maximale verzuimboete op jaarbasis vast te stellen en te laten cumuleren.

Gezien het voorgaande valt niet in te zien waarom het niet zou zijn toegestaan om middels één boete(-beschikking) meerdere boetes op te leggen voor het doen plegen van meerdere overtredingen.

Hoogte van de boete

- *Maximum*

De parlementaire geschiedenis van de medepleger (*5) leert dat voor de hoogte van de vergrijpboete wordt aangesloten bij de pleger:
"Voor de hoogte van de vergrijpboete zal worden aangesloten bij het huidige beleid. Dit betekent dat in geval van opzettelijk of grofschuldig medeplegen van een beboetbaar feit, een boete kan worden opgelegd van 50 respectievelijk 25 procent van de ten onrechte niet geheven of niet of te laat betaalde belasting."

Uit de parlementaire geschiedenis van het huidige artikel 67o AWR blijkt dat deze lijn wordt doorgetrokken (*6):
"De maximale hoogte van de bestuurlijke boete die aan de doen pleger en de uitlokker kan worden opgelegd is gelijk aan de bestuurlijke boete die aan de pleger, de medepleger en de feitelijk leidinggever of opdrachtgever kan worden opgelegd."

Voorgaande is inmiddels ook beleidsmatig vastgelegd (§2, vierde lid van het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst):
"De wettelijke boetemaxima gelden voor de pleger, de medepleger, de doen pleger, de uitlokker, de feitelijk leidinggever en de opdrachtgever."

Dit betekent dat de maximaal op te leggen boete aan de doen pleger gelijk is aan het bedrag van de (navorderings-)aanslagen van de betrokken (straffeloze) belastingplichtigen maal het maximale wettelijke boetepercentage.

- *Evenredigheidsbeginsel*

Indien twee of meer voorschriften zijn overtreden kan voor de overtreding van elk afzonderlijk voorschrift een bestuurlijke boete worden opgelegd (artikel 5:8 van de Awb). De inspecteur is bij het opleggen van een bestuurlijke boete echter wel gebonden aan het evenredigheidsbeginsel (artikel 5:46, tweede lid van de Awb). De inspecteur dient de hoogte van de boete af te stemmen op de ernst van het feit. Dit kan er onder omstandigheden zelfs toe leiden dat de rechter met een beroep op het evenredigheidsbeginsel een soort van meerdaadse samenloop-regeling hanteert (*7).

Echter, het feit dat een bestuurlijke boete is aan te merken als een "criminal charge" in de zin van art. 6, eerste lid van het EVRM brengt niet mee dat op die boete de regels en/of beginselen van het nationale strafrecht van toepassing zijn (*8). De in artikel 55 e.v. van het Wetboek van Strafrecht vastgelegde anti-cumulatieregelingen (eendaadse/meerdaadse samenloop en voortgezette handeling) zijn dus niet onverkort van toepassing op het bestuurlijke boeterecht.

- *"Ad informandum"*

Het feit dat de grondslag van de boete voor de doen pleger wordt gevormd door het bedrag van de aanslag van de betrokken (straffeloze) belastingplichtigen brengt met zich mee dat de inspecteur voor ieder individueel geval zal moeten bewijzen dat er sprake is van het doen plegen van een overtreding. Dit bepaalt immers de (maximale) boete die aan de facilitator is op te leggen.

Het commune strafrecht kent de mogelijkheid van het zogenaamd "ad informandum" voegen van strafbare feiten. De officier van justitie informeert de rechter dan over door de verdachte bekende strafbare feiten zonder deze ten laste te leggen. Dit heeft als voordeel dat de officier van justitie niet alle strafbare feiten hoeft te bewijzen in de tenlastelegging. De rechter mag deze informatie alleen meewegen bij het bepalen van de strafmaat.

Deze regel is niet wettelijk vastgelegd, maar komt voort uit de rechtspraak. Gezien de systematiek van het strafprocesrecht en het specifiek strafprocesrechtelijke karakter van het ad informandum voegen van strafbare feiten, is het onverkort toepassen van een overeenkomstige regel in het bestuurlijke boeterecht niet opportuun.

Legaliteitsbeginsel

Strafbare feiten hebben geen terugwerkende kracht. Dit betekent dat iemand als doen pleger kan worden beboet voor feiten die na 1 januari 2014 zijn begaan. Aangezien voorbereiding en poging niet zijn gecodificeerd in het bestuurlijke boeterecht gaat het alleen om voltooide feiten. Maatgevend is aldus het moment van doen van de onjuiste c.q. onvolledige aangifte.

Samenvattend

- Een facilitator kan worden beboet als doen pleger (ook al ontbeert hij zelf de vereiste kwaliteit),
- de boete voor het doen plegen van meerdere overtredingen kan middels één boete-(beschikking) worden opgelegd,
- het maximum van de boete wordt daarbij bepaald door het totaal van de betrokken (navorderings-)aanslagen maal het wettelijk maximum boetepercentage,
- de anti-cumulatieregels uit het commune strafrecht zijn niet van toepassing, het "ad informandum" voegen van feiten evenmin,
- de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete aan facilitators geldt alleen voor overtredingen begaan na 1 januari 2014.

*1 : HR 11 september 1990, NJ 1991, 276
*2 : zie Reispas-arrest, HR 21 april 1913, NJ 1913, 961
*3 : 1 augustus 2013, nr. 11/00833 (HR 18 april 2014: 81 RO),
*4 : HR 22 januari 2010, 08/03467, BNB 2010/163
*5 : Kamerstukken I, 2007 – 2008, 29 702, C, p. 49.
*6 : toelichting bij amendement lid Neppérus
*7 : HR 13 augustus 2004, 37.920, BNB 2005/42

*8 : HR 31 januari 1990, 26.109, BNB 1990/93

Belastingdienst

Naam dienstonderdeel
Kennisgroep Formeel Recht

Contactpersoon

memo

Datum
9 september 2016

Versienummer
16-205-0011

Vastgesteld door
Kennisgroep Formeel Recht

Kopie aan
Leden KG Formeel Recht
Lavaco's en vaco's formeel recht

Bijlagen
Geen

Onderwerp
Notaris die nalatig is in het betalen van overdrachtsbelasting (doen pleger).

Casus
De casus betreft een notaris die juiste aangiften overdrachtsbelasting heeft gedaan, waarbij de verschuldigde overdrachtsbelasting door de verkrijger van de onroerend zaak tijdig is gestort op de derdengeldenrekening van de notaris. De notaris stort de verschuldigde overdrachtsbelasting niet of niet tijdig door. Hierdoor veroorzaakt de notaris formeel dat de verkrijger niet of niet tijdig de overdrachtsbelasting betaalt.
Art. 67 AWR

Vraag
Kan een notaris die de overdrachtsbelasting niet (tijdig) voldoet, betaalt beboet worden als doen pleger?

Antwoord:
Nee, dat is in beginsel niet mogelijk.
Overigens merkt de kennisgroep op dat ofschoon dit standpunt voor het gros van de gevallen de juiste lijn zal voorstellen, niet is uitgesloten dat in individuele casussen een nuancering van deze algemene lijn mogelijk is.

Beschouwing *(interne toelichting; maakt geen onderdeel uit van het antwoord)*
De overdrachtsbelasting betreft een aangiftebelasting (artikel 17 van de Wet op belastingen van rechtsverkeer (hierna: WBR)). De Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) biedt de mogelijkheid om in geval van het niet tijdig betalen van een aangiftebelasting een verzuimboete (artikel 67c AWR)

526327 00286
1866248 01094

dan wel een vergrijpboete (artikel 67f AWR) op te leggen. Deze boete zal middels een zogenaamde "losse" boetebeschikking worden opgelegd nu er geen met de boete samenhangende naheffingsaanslag zal zijn. Beide artikelen voorzien daarin.
Genoemde artikelen betreffen zogenaamde "kwaliteitsdelicten". Dit houdt in dat de delictsomschrijving in de hoedanigheid van pleger alleen kan worden vervuld door (rechts-)personen met de hoedanigheid van belastingplichtige of inhoudingsplichtige. Voor de overdrachtsbelasting is de verkrijger de belastingplichtige (artikel 16 WBR).
De notaris kan derhalve deze delictsomschrijving niet vervullen in de rol van pleger, maar mogelijk wel in de rol van doen pleger. Dat de doen pleger in die setting niet over de vereiste kwaliteit beschikt staat daar niet aan in de weg (vgl. het Reispas-arrest, HR 21 april 1913, NJ 1913-961).
Ter zake van verkrijgingen waarvan een notariële akte is opgemaakt wordt aangifte gedaan door het aanbieden van die akte ter registratie (artikel 18 WBR). Middels deze akte wordt door de notaris namens de verkrijger aangifte gedaan (artikel 21a Uitvoeringsregeling AWR). Het verschuldigde bedrag aan overdrachtsbelasting wordt door de notaris namens de verkrijger vermeld in een zogenaamde "voetverklaring" bij de akte (art. 7, 1e lid, Uitvoeringsbesluit BR). De notaris is vervolgens ook hoofdelijk aansprakelijk voor het bedrag van de belasting dat op grond van de inhoud van de akte is verschuldigd (art. 7, 3e lid Uitvoeringsbesluit BR).
Uit het bovenstaande blijkt dat de notaris, ondanks dat de verkrijger de belastingplichtige is in de zin van artikel 67c en 67f AWR, een (zeer) belangrijke rol heeft in het proces van aangifte doen en het voldoen van de verschuldigde belasting.

Kan onder die omstandigheden de notaris dan nog worden aangemerkt als "doen pleger" in de zin van artikel 67o, 1e lid, letter a AWR?
Voor het antwoord op die vraag zal eerst gekeken moeten worden naar wat onder "doen plegen" moet worden verstaan. De wetgever heeft voor de betekenis van dit begrip nadrukkelijk aan willen sluiten bij de invulling van de deelnemersbegrippen in het strafrecht:
"Beoogd wordt om voor de bestuursrechtelijke overtreder hetzelfde te laten gelden – de overtreder dezelfde te laten zijn – als de daders en medeplichtigen uit het strafrecht." (artikelsgewijs commentaar bij het wetsvoorstel Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit).

Noch de AWR noch het Wetboek van Strafrecht geeft een definitie van "doen plegen". In de literatuur zijn wel aanknopingspunten te vinden. De Hullu zegt er het volgende over (pag. 454, Materieel strafrecht, 5e druk):
"In de kern gaat het om het opzettelijk bewegen van een ander tot het begaan van een strafbaar feit."

Mr. A.E. Harteveld houdt er een soortgelijke definiëring op na (pag. 153, Plegen en deelnemen):
"Voor een verdere invulling heeft de jurisprudentie gezorgd. Daaruit komt naar voren dat sprake is van doen plegen als iemand opzettelijk teweegbrengt dat een ander een strafbaar feit begaat, terwijl die ander strafrechtelijk niet aansprakelijk is."

Er moet derhalve sprake zijn van een opzettelijk bewegen c.q. teweegbrengen. Bij doen plegen zijn aldus twee partijen nodig: een doen pleger en een feitelijk uitvoerder, waarbij eerstgenoemde laatstgenoemde beweegt tot het plegen van een strafbaar feit. Overigens wordt in dit verband

ook wel van respectievelijk middellijke en onmiddellijke dader gesproken. De doen pleger wordt ook wel de intellectueel pleger genoemd, oftewel de "auctor intellectualis".
In de voorliggende casus wringt het nu juist in deze rolverdeling . Immers, de rol van de belastingplichtige is zowel voor het doen van de aangifte áls de betaling bij uitvoeringsbesluit toebedeeld aan de notaris. Van het opzettelijk "bewegen" (actief dan wel meer passief) kan in beginsel in die hoedanigheid geen sprake zijn, nu de feitelijk taak voor een tijdige betaling niet is toebedeeld aan de norm-adressaat, zijnde de belastingplichtige, maar aan de notaris. Overigens kan niet worden uitgesloten dat in een individueel geval een nuancering van deze algemene lijn mogelijk is.

Ten overvloede merkt de kennisgroep op dat er aan de zijde van de doen pleger sprake moet zijn van opzet gericht op het deelnemen (deelnemingsopzet) én van opzet gericht op een strafbaar feit (delictsopzet).

Dit klemt temeer gezien hetgeen De Hullu over dit opzettelijk "bewegen" stelt (pagina 457, Materieel strafrecht,5e druk):
"Dat de doen pleger heeft bewerkstelligd dat de feitelijk uitvoerder het zijne deed, ligt in het begrip doen plegen besloten. Uit de aanwijzing als dader moet worden afgeleid dat het gedrag met het plegen moet kunnen worden gelijkgesteld, zodat de invloed van de doen pleger dus echt substantieel dient te zijn geweest. Daarom moet een psychisch omslagpunt aanwijsbaar zijn bij de feitelijk uitvoerder, bewerkstelligd door de doen pleger, net als bij uitlokken."

Nu feitelijk de zorg voor een tijdige betaling aan de notaris is toevertrouwd en het niet tijdig betalen ook voor zijn rekening komt, kan er volgens de kennisgroep geen sprake zijn van een *"aanwijsbaar psychisch omslagpunt"* bij de belastingplichtige.
Dat een puur nalaten onder omstandigheden ook een "bewegen" kan opleveren, brengt hier geen verandering in. Van "bewegen" is immers in het geheel geen sprake nu, zoals eerder opgemerkt, de feitelijke zorg voor een tijdige betaling bij de notaris is belegd.
Mr. A.E. Harteveld zegt hier het volgende over:
"Sinds het Pastoor-arrest is kenmerkend voor doen plegen dat de uitvoerder (de onmiddellijke dader) straffeloos is. Voorwaarde vooraf is wel dat deze in strafrechtelijke zin gehandeld heeft."

Van enig "strafrechtelijk" handelen door de belastingplichtige is in het geheel geen sprake. Hij heeft er immers voor gezorgd dat de betreffende middelen tijdig op de rekening van de notaris zijn gestort. De zorg voor een tijdige betaling aan de ontvanger ligt immers niet op zijn weg.
Ten slotte bestaat de situatie van de verontschuldigbare dwaling ten aanzien van de feiten als AVAS-grond (vgl. Melk en water-arrest, 14 feb 1916, NJ 1916, 681). Ook in die situatie is sprake van een feitelijk uitvoerder die in onwetendheid is van de ongeoorloofdheid van zijn handelen. Echter, in die situatie is wel sprake van strafrechtelijk handelen door deze feitelijk uitvoerder. Dit in tegenstelling tot de onderhavige casus.

<u>Het strafrecht</u>
Artikel 69a AWR biedt sinds 1 januari 2014 de mogelijkheid tot strafrechtelijke vervolging in geval van het opzettelijk niet (tijdig/geheel) betalen van belasting welke op aangifte moet worden voldaan of afgedragen. Nu deze bepaling geen (expliciet) kwaliteitsdelict betreft, de wet spreekt van

"Degene die....", kan de notaris deze delictsomschrijving zelf vervullen, als pleger zijnde. Een deelnemingsvorm is hier dus niet voor vereist.
Opmerking verdient verder dat de parlementaire stukken bij deze bepaling nog specifiek wijzen op de mogelijkheid om als bijkomende straf iemand te ontzetten uit de uitoefening van zijn beroep (Kamerstukken 33.754, nr.3, MvT, artikelsgewijze toelichting, pag. 25).

Het tuchtrecht

Artikel 93 van de Wet op het notarisambt (verder: Wna)regelt dat notarissen die in strijd handelen met (o.a.) een bij of krachtens wet gegeven bepaling daarvoor aan tuchtrechtspraak zijn onderworpen.
In de uitspraak van Gerechtshof Amsterdam van 25 augustus 2005 (ECLI:NL:GHAMS:2005:AU1912) ging het Bureau Financieel Toezicht met succes in hoger beroep tegen het oordeel van de Kamer van toezicht over notarissen en kandidaat-notarissen (verder: de kamer). De notaris in kwestie werd (o.a.) verweten bewust de afdracht van overdrachtsbelasting gemiddeld pas na enige maanden over te maken, en dat gedurende een periode van enkele jaren.

Het Hof vond dat de notaris zodanig onzorgvuldig en verwijtbaar had gehandeld dat een maatregel op zijn plaats was, in de vorm van een waarschuwing. Het Hof droeg hier (o.a.) als redengevend voor aan dat het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie haar leden schriftelijk dringend had verzocht de verschuldigde overdrachtsbelasting tijdig af te dragen, en tevens had gewaarschuwd voor een klacht van de Belastingdienst bij de kamer in geval van overtreding.

Conclusie

Nu in deze casus de feitelijke taak voor een tijdige voldoening op aangifte niet bij de belastingplichtige ligt, kan deze als zodanig ook niet worden bewogen tot het plegen van dát feit. Als zodanig kan de notaris ook niet als doen pleger worden aangemerkt in de zin van artikel 67o AWR voor het niet tijdig betalen van de belasting welke op aangifte moet worden voldaan.
Wel zijn er mogelijkheden de notaris voor deze gedraging strafrechtelijk dan wel tuchtrechtelijk aan te pakken.

Overigens merkt de kennisgroep op dat ofschoon dit standpunt voor het gros van de gevallen de juiste lijn zal voorstellen, niet is uitgesloten dat in individuele casussen een nuancering van deze algemene lijn mogelijk is.
Dit kan in een voorkomend geval uitgeprocedeerd worden.

Art. 11 Wob

20/12 16:45

Geprint met Digidoc 2 op 20-12-2016, 09:45

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBEL 226576 Voorleggen Wob-besluit aan Stas
Nummer:	2016-0000016623
Algemeen taakverzoek:	Te paraferen doo[redacted]

Document: Wob-verzoek Proced (2016-0000226576)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (FISCALITEIT)	19-12-2016, 09:45	DGBEL/Raad van Bestuur Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	15-12-2016, 08:16	DGBEL/Bedrijf Juridische Zaken Paraferen

Laatste wijziging [redacted] (BEDRIJF) op 20-12-2016, 09:33

[redacted]

opzien

Ministerie van Financiën

TERSTOND
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

notitie

Oplegnotitie persvragen risico-indicator wel of geen Nederlanderschap bij toeslagen

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
19 april 2019

Notitienummer
2019-0000068365

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

Aanleiding

Op vrijdag 12 april hebben RTL en Trouw vragen gesteld over risicoprofilering bij Toeslagen. RTL en Trouw zijn voornemens om de perspublicatie over het Paasweekend heen te tillen. Bijgaand treft u aan de antwoorden op deze vragen.

Beslispunt

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de beantwoording die voor vandaag is toegezegd aan RTL en Trouw. Wij adviseren u om de publicatie af te wachten, alvorens te beslissen of en welke reactie gewenst is. Een conceptreactie wordt na het weekend aan u voorgelegd.

Beantwoording persvragen RTL en Trouw

Toelichting op de beantwoording

De gestelde vragen gaan primair over zaken van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF). CAF zaken starten op basis van onderbouwde vermoedens van georganiseerd misbruik. Deze vermoedens kunnen vele verschillende bronnen hebben, waaronder signalen van buiten de Belastingdienst van bijvoorbeeld de GGD of gemeenten, constateringen tijdens feitelijk uitgevoerd toezicht door de Belastingdienst of anderszins. Pas na weging van de signalen wordt een CAF zaak gestart. Nationaliteit speelt geen rol bij de weging van vermoedens van fraude en de verdere afhandeling in deze zaken.

Toeslagen maakt gebruik van Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in individuele gevalsbeoordeling. In de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en de toeslagen wetgeving zijn de voorwaarden voor het recht op Toeslagen vastgelegd waaronder een geldige verblijfstitel in Nederland. Iedereen die in Nederland woont kan een toeslag krijgen als hij of zij de Nederlandse nationaliteit heeft of in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning. Dit geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner. Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Dit is ook toegelicht op de website van Toeslagen. Om te kunnen beslissen over een toeslagaanvraag wordt nationaliteit zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen ook in de systemen van toeslagen vastgelegd. Daarnaast wordt het al of niet hebben van Nederlanderschap, waarbij niet nader wordt gekeken welke andere nationaliteit, ook gebruikt in de geautomatiseerde risicoselectie voordat handmatige behandeling plaatsvindt van individuele gevallen. Dit overigens in combinatie met tientallen andere indicatoren die alleen in onderlinge samenhang tot handmatige behandeling kunnen leiden. Behandelaars hebben geen kennis van de reden voor uitworp.

Het onderscheid Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap dat Toeslagen hanteert in de behandeling is volgens de rechtspraak toegestaan als het objectief gerechtvaardigd is. Dat is het geval als met het onderscheid een gerechtvaardigd doel wordt nagestreefd en als de gehanteerde middelen in een redelijke verhouding staan tot het nagestreefde doel. Hierbij is sprake van een zekere beoordelingsmarge bij de vaststelling of en in welke mate verschillen in overigens gelijksoortige situaties een verschil in behandeling rechtvaardigen. Het onderscheid naar Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in wetgeving en in de risicoselectie bij toeslagen zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld mede aan de hand van de (inter)nationale wet- en regelgeving.

Vraag 1

1. Zowel de staatssecretaris als de Landsadvocaat hebben aangegeven dat sprake was van risicoclassificatie, risicoprofielen en behandelvoornemens in het dossier 'CAF". Wat is uw commentaar op onze (gedocumenteerde) informatie dat bij de handhaving en het toezicht door Belastingdienst / Toeslagen selectie heeft plaats gevonden op etnische achtergrond en/of (tweede) nationaliteit?

Antwoord op vraag 1

In het kader van de CAF-zaken heeft geen selectie plaatsgevonden op etnische achtergrond of tweede nationaliteit. CAF zaken starten, zoals in de toelichting aangegeven, op basis van concrete vermoedens van fraude die worden gewogen door een CAF team.

Vragen 2, 3 en 14

2. Wat is uw commentaar op onze informatie dat deze selectie zowel betrekking had op onderzoek naar gastouders, gastouderbureaus, alsook vraagouders? Wilt u dit puntsgewijs en per categorie toelichten?

3. Wat is uw commentaar op onze informatie dat deze selectie – die neerkomt op een vorm van etnisch profileren – zowel geautomatiseerd als handmatig heeft plaatsgevonden?

14. Gebruikt Belastingdienst / Toeslagen nog steeds (tweede) nationaliteit of etnische achtergrond als selectiecriterium bij handhaving en toezicht? Zo nee, waarom niet. Zo ja, waarom wel?

Antwoord op de vragen 2, 3 en 14

Zoals aangegeven heeft bij de selectie en behandeling van CAF zaken Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap geen rol gespeeld. In het algemeen past Toeslagen geautomatiseerde risicoselectie toe bij individuele toeslagaanvragen zoals in de toelichting omschreven.

Vraag 4 en 5

4. Hoe verklaart u dat in het geval van GOB [redacted] (CAF 11 Hawaï) een deel van de door Belastingdienst/Toeslagen onderzochte vraagouders op geen enkele manier gekoppeld kan worden aan [redacted], en evenmin aan gastouders waarmee [redacted] op enig moment een relatie had (over de periode 2012 – 2014)?

5. Hoe verhoudt dit zich tot de beantwoording door de staatssecretaris in het VSO betreffende de onderzoekpopulatie? (TK, 31066, nr 406, 17 mei 2018)

Antwoord op de vragen 4 en 5

Toeslagen kan niet ingaan op individuele zaken vanwege de geheimhoudingsplicht. Wel kan in algemene zin worden gesteld dat in onderzoeken naar georganiseerd misbruik alle gastouders die zijn aangesloten bij een gastouderbureau worden betrokken alsmede alle bij deze gastouders betrokken vraagouders. Het kan voorkomen dat een gastouder gebruik maakt van meer dan één gastouderbureau.

Vragen 6 t/m 9

6. Kunt u toelichten waarom een medewerker van de Belastingdienst in een gesprek in juni 2016 aangeeft dat een van de personen in de onderzoekspopulatie niet gekoppeld is aan [redacted], en ook niet aan een gastouder: "Hij kent hem niet van de gastouders."
7. Hoe verklaart u dat een medewerker van de Belastingdienst inzake CAF11 Hawaï in een excel-bestand de Turkse en Marokkaanse (tweede) nationaliteit van de onderzoekspopulatie had opgenomen?
8. Hoe verklaart u dat de desbetreffende medewerker van de Belastingdienst in juni 2016 verklaarde dat 'we dit allemaal standaard bijhouden'? Hoe verklaart u dat hierbij query's worden gedaan op 'postcode' en op 'toevoeging'?
9. Hoe verklaart u de zaak van de kinderopvang in [redacted], waar in 2014 uitsluitend bij vraagouders met een tweede nationaliteit / andere etnische achtergrond de kinderopvangtoeslag is stopgezet, en bij alle traditioneel 'Nederlandse' namen niet? (Het betreft hier de zaak waarover op 27 juli 2017 een klacht is ingediend bij de Autoriteit Persoonsgegevens).

Antwoord op de vragen 6 t/m 9:

Hoewel Toeslagen niet kan ingaan op individuele zaken, kan wel in algemene zin worden opgemerkt dat gegevens afkomstig zijn uit de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP). De Belastingdienst ontvangt systematisch gegevens uit en is aangesloten op de BRP. Zowel de verblijfstitel als de nationaliteit maakt deel uit van die gegevensset en worden gebruikt voor de vastlegging van het recht op Toeslagen. Dit verklaart waarom deze gegevens zijn opgenomen in de systemen van Toeslagen en kunnen voorkomen in de dataset van queries. Bij een dubbele nationaliteit waaronder de Nederlandse wordt uitgegaan van Nederlanderschap. Zoals gezegd heeft Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap bij het stopzetten van Toeslagen in CAF-zaken geen rol gespeeld.

Vraag 10

Klopt het dat alle CAF-zaken een 'buitenlandse' link hebben?

Antwoord op vraag 10

Nee, dat is niet het geval.

Vraag 11

Klopt het dat de afhandeling van bezwaren werden afgehandeld door de afdeling Buitenland van de dienst in Utrecht?

Antwoord op vraag 11

Nee, dit klopt niet. Toeslagen heeft bezwaarafdelingen in Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Heerlen. Er is geen aparte afdeling Buitenland binnen Toeslagen.

Vraag 12

Waarom heeft u in antwoord op vragen van de Nationale Ombudsman en van de Autoriteit Persoonsgegevens geen duidelijk antwoord gegeven op dit soort vragen, maar uitsluitend de vraag beantwoord of een dergelijke selectie thans nog plaats vindt?

Antwoord op vraag 12

Toeslagen heeft de vragen van de Nationale Ombudsman en de Autoriteit Persoonsgegevens volledig beantwoord.

Vraag 13 en 15

13. Waarom is de Tweede Kamer niet geïnformeerd over deze vorm van selectie?
Wanneer is de huidige ambtelijke en politieke leiding van het ministerie van Financiën geïnformeerd over de hiervoor benoemde feiten?
15. Wanneer is de huidige ambtelijke en politieke leiding van het ministerie van Financiën geïnformeerd over de hiervoor benoemde feiten?

Antwoord op de vragen 13 en 15

De Kamer wordt via het Jaarplan geïnformeerd over de handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Daarin is op hoofdlijnen aangegeven hoe risicoselectie plaatsvindt bij de Belastingdienst. Zoals bekend wordt in het Jaarplan niet in detail op de handhavingskeuzes en het risicogericht toezicht ingegaan, omdat dit mogelijk schadelijk is voor de handhavingsstrategie van de Belastingdienst.

Geprint met Digidoc 2 op 19-04-2019, 15:15

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 68365 Antwoorden persvragen indicator Nederlanderschap-niet-Nederlanderschap
Nummer:	2019-0000009353
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies om te paraferen. [redacted] 19/4
	Tas heden. Beantwoording persvragen RTL en Trouw.

Document: Oplegnotitie persvragen risico-indicator wel of geen Nederlandschap bij toeslagen (2019-0000068365)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	19-04-2019, 15:05	DGBD Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	19-04-2019, 15:01	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] (UITVOERINGSBELEID)	19-04-2019, 14:51	DGBD/UHB Paraferen

Ministerie van Financiën

11|5 - 11[30] - 12[30]

TERSTOND
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris

j cf bespreken

Fiscale en Juridische Zaken

Inlichtingen

Datum
8 mei 2019

Notitienummer
2019-0000078076

Auteur

Van
Fiscale en Juridische Zaken

Kopie aan

notitie

Externe adviesaanvraag kinderopvangtoeslag

Aanleiding

U heeft gevraagd om met opties te komen tot passende afhandeling van de CAF 11 zaken. Graag willen we in een eerste overleg met u de opties bespreken om extern advies te vragen over de afhandeling van de CAF11 – en aanverwante - zaken aan een gezaghebbende deskundige op het gebied van het bestuursrecht. Hierbij wordt gedacht aan de heer Donner. Tevens willen we graag de reikwijdte van een dergelijke adviesaanvraag bespreken.

Beschouwing

- De CAF 11 kwestie loopt inmiddels al enige jaren. Hierbij ligt de Belastingdienst/Toeslagen onder een vergrootglas voor wat betreft het handelen richting de toeslaggerechtigden.
- In de CAF 11 zaken komen een aantal zaken samen: vrij strikte regelgeving met een fraudegevoelig karakter die op onderdelen niet aansluit bij de maatschappelijke realiteit, de Belastingdienst die procedureel een aantal steken heeft laten vallen en burgers die – hierdoor – onvoldoende wisten wat er precies van hen verwacht werd en daardoor in de knel kwamen.
- De strikte wet- en regelgeving biedt de Belastingdienst hierbij als uitvoeringsinstelling weinig marge. Ook voor bonafide gevallen waarin door de toeslaggerechtigden niet geheel aan alle eisen is voldaan. De behandeling van de bonafide gevallen lijkt door de uitspraak van de Raad van State op 24 april 2019 echter in een enigszins ander licht te komen staan.
- Een cruciale vraag bij de afhandeling van de CAF-zaken over kinderopvangtoeslag is de beleidsmarge die de Belastingdienst heeft of kan nemen bij de uitleg van de strikte regelgeving rond de kinderopvangtoeslag en de wijze waarop deze in de jurisprudentie is ingevuld. Zowel naar de toekomst als naar het verleden (onherroepelijk vaststaande beschikkingen). Hiermee hangt verder samen de vraag in welke mate hierbij onderscheid kan worden gemaakt tussen verschillende groepen (CAF11-zaken, andere CAF-zaken en over kinderopvangtoeslagzaken).
- Deze beleidsmarge bepaalt in belangrijke mate de mogelijkheid om in het CAF-dossier tot een voor toeslagaanvragers en Belastingdienst nette en werkbare oplossing te komen (mede in het licht van de door de Belastingdienst gemaakte procedurele fouten).
- Met betrekking tot de hier in te nemen lijnen zou het zeer zinvol kunnen zijn om, in dit specifieke geval, gekwalificeerde externe expertise in te schakelen. Gedacht kan hierbij worden aan de heer P.H. Donner die als gezaghebbend expert wordt beschouwd inzake het bestuursrecht in het algemeen en de verhouding burgers en bedrijven in het bijzonder.

- Als de heer Donner hiertoe bereid is, zien wij op hoofdlijnen twee keuzes met betrekking tot de reikwijdte van een advies:
  1) een smalle variant gericht op de uitspraak van de RvS, of
  2) een bredere variant die betrekking heeft op het hele CAF dossier (kinderopvang) en aanverwante kinderopvangzaken.

Ad 1: Advies op uitspraak RvS.

- Hierbij zou de focus liggen op de vraag welke ruimte de Belastingdienst heeft om de in de RvS uitspraak neergelegde norm voor het "betaalvereiste" – via uitvoeringsbeleid en dus binnen de bestaande wettelijke kaders – voor lopende en toekomstige gevallen nader in te vullen. Anders gezegd, in hoeverre kan en of de bestaande uitvoeringspraktijk op basis hiervan (enigszins) worden versoepelt?

Ad 2: Advies op hele CAF-dossier (kinderopvang) en aanverwante kinderopvangzaken

- De gezaghebbende expertise van Donner kan in deze variant breder worden benut om tot een passende en verdedigbare beleidslijn te komen voor alle CAF- en aanverwante zaken, zowel onherroepelijk vaststaande als lopende en toekomstige zaken. Hiermee zou ook een streep onder het verleden kunnen worden gezet en wordt pro-activiteit getoond richting Kamer en de samenleving op een onderwerp dat steeds aandacht en nieuwe informatie blijft genereren. In deze optie ligt een bredere Adviescommissie voor de hand, onder leiding van de heer Donner.
- Zoals eerder aangegeven kan een meer fundamentele oplossing alleen via aanpassing van wetgeving worden bereikt; dit behoort tot het beleidsterrein van SZW.

- Indien u dhr. Donner verzoekt een advies uit te brengen beperkt tot de uitspraak van de Raad van State bestaat de mogelijkheid dit ook licht te organiseren. Hierbij zou u de route kunnen volgen zoals bij het onderzoek naar de rulings. Hierbij heeft u de Belastingdienst verzocht om een onderzoek te doen en heeft de Belastingdienst de hoogleraren gevraagd om advies. De vraag is wel of deze route in het geval van een onderzoek naar CAF 11 voldoende is. Het is daarnaast rijksbreed gangbaar om bij politiek gevoelige kwesties waarvoor een gezaghebbend advies nodig is aan te sluiten bij de interdepartementale 'leidraad instellen externe commissies', die voortvloeit uit artikel 2 van de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies. Een instellingsbesluit regelt alle rechtstatelijke en praktische zaken en zorgt voor commitment vanuit de MR. Dit kan vanwege de betrokkenheid bij het onderwerp van de opdrachtgevende departementen bij Toeslagen ook wenselijk zijn. Wanneer u kiest voor een breder advies op CAF adviseren wij u in ieder geval aan te sluiten bij de leidraad.

Relatie met motie Omtzigt inzake praktische rechtsbescherming

- Naarmate de adviesaanvraag breder wordt, zal zich de vraag kunnen gaan voordoen hoe die werkzaamheden zich dan verhouden tot de uitvoering van de op 26 maart 2019 aangenomen motie Omtzigt die oproept tot een extern onderzoek naar de mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming.
- Over de uitvoering van deze motie is een notitie naar u onderweg, waarin tevens de inschakeling van externe expertise – andere dan de heer Donner - wordt voorgesteld. Als een brede adviesaanvraag aan de heer Donner over de kinderopvangtoeslag wenselijk is (die dus verder gaat dan de concrete CAF-zaken), zou het een optie zou kunnen zijn om deze trajecten ook samen te voegen. Er wordt dan een Adviescommissie

ingesteld over de praktische rechtsbescherming, onder leiding van of met betrokkenheid van de heer Donner, en deze Commissie zal dan worden gevraagd om op zo kort mogelijke termijn ook specifiek over de kinderopvangtoeslag en CAF 11 te adviseren.

- Vanwege de urgentie van de afhandeling van de CAF-zaken zouden hierover dan wel goede werkafspraken met de Adviescommissie moeten worden gemaakt.

Vervolg

Als een keuze over de reikwijdte is gemaakt, is de eerstvolgende stap dat u - na de gewenste politieke sondering in de coalitie en/of bij betrokken collega bewindspersonen (zoals SZW) - vervolgens de heer Donner benadert en hem vraagt of hij welwillend is om op dit verzoek in te gaan. Vervolgens zal een taakopdracht moeten worden opgesteld en afgestemd met dhr. Donner en kunnen de bijbehorende afspraken in het besluit worden vastgelegd.

Geprint met Digidoc 2 op 09-05-2019, 09:56

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 78076 Notitie adviesaanvraag CAF-zaken
Nummer:	2019-0000010694
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 8/5
	Op verzoek van COM nog enkele tekstuele wijzigingen aangebracht. Belangrijkste is de toegevoegde bullet onder ad 2.

Document: Externe adviesaanvraag kinderopvangtoeslag (2019-0000078076)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	08-05-2019, 17:59	DGBD Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	08-05-2019, 17:52	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] COMM	08-05-2019, 17:19	COMM voor DGBEL Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	08-05-2019, 17:12	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	08-05-2019, 16:58	DGBD/FJZ Paraferen

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

17/5 dank, even belijke vragen
hoe nu verder
te gaan. ook volledig TK-leden.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
13 mei 2019

Notitienummer
2019-0000079666

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

[redacted] LEEST PARALLEL MEE

notitie

CAF-16 Toeslagen

Aanleiding

In de CAF-bespreking van 6 mei over de uitspraak van de Raad van State in de CAF-11 zaak heeft u aandacht gevraagd voor CAF-16. Het lid Omtzigt geeft aan dat bij CAF-16 sprake is geweest van soortgelijke misstanden als in de CAF-11 zaak. Op basis van data-analyse zijn de belangrijkste overeenkomsten en verschillen tussen CAF-11 en CAF-16 geschetst. Daarnaast zijn er steeksproefgewijs twaalf dossiers van vraagouders in de CAF-16 zaak bekeken.

De ADR zal, conform uw toezegging uit het debat van 21 maart jl., eind dit jaar uitspraak doen over het handelen van Toeslagen in CAF-zaken (waaronder CAF-16) die in het tijdsgewricht 2014 tot medio 2016 hebben gespeeld. U ontvangt op korte termijn de onderzoeksopdracht van de ADR.

Kern

- Bij zowel CAF-11 als CAF-16 is destijds gebruikelijke werkwijze voor CAF-zaken gevolgd. Dat betekent dat er voor een deel dezelfde problemen speelden: toeslagen werden direct stopgezet, het was voor ouders niet duidelijk welke informatie nog ontbrak om het recht op toeslag vast te stellen en Toeslagen heeft niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken ingebracht.

- Hoewel de problemen deels gelijk zijn, tonen de zaken op basis van de informatie van Toeslagen ook verschillen. Bij veel ouders in de CAF-16 zaak bleek achteraf dat zij fraude met toeslagen hebben gepleegd. In slechts een kwart van de gevallen werd de toeslag toegekend. Twaalf vraagouders zijn strafrechtelijk vervolgd. Bij CAF-11 bleek het stopzetten van de kinderopvangtoeslag in veel gevallen onterecht. Er zijn geen ouders in de CAF-11 zaak bestraft. Daarnaast zijn bij CAF-16 minder gevallen van de overschrijding redelijke termijn bij bezwaar- en beroepsprocedures in vergelijking tot CAF-11.

Toelichting

1. CAF-11 en CAF-16 op basis van data uit de systemen van Toeslagen

- Uit de data-analyse komt informatie over het stopzetten van toeslagen en behandeling van bezwaren en beroepen.

Overeenkomsten:
- Beide CAF-zaken zijn gestart naar aanleiding van signalen van de GGD en Belastingdienst directie MKB over onjuistheden in de administratie.
- CAF-11 en CAF-16 zijn als CAF-zaak opgepakt door het grote financieel belang voor de Belastingdienst. Bij beide gastouderbureaus stonden veel kinderen inschreven en werden hoge urenstaten opgegeven.
- De toeslagen van vraagouders zijn in beide CAF-zaken stopgezet alvorens bij de vraagouders bewijsstukken op te vragen. Dit was de tot medio 2016 gehanteerde werkwijze.

Verschillen:
- Bij CAF-16 heeft de zaak tot twaalf strafrechtelijke vervolgingen, voornamelijk taakstraffen en voorwaardelijke gevangenisstraffen geleid van een aantal vraag- en gastouders. Bij CAF-11 is geen sprake van strafrechtelijke vervolgingen. In vergelijking tot CAF-11 kregen bij CAF-16 minder ouders hun kinderopvangtoeslag toegekend. Er was bij CAF-16 dus sprake van meer fraude.
- Bij CAF-16 zijn minder gevallen van de overschrijding redelijke termijn bij bezwaar- en beroepsprocedures in vergelijking tot CAF-11.

Tabel 1. Toekenningen & bezwaar-/beroepsprocedures CAF-16 en CAF-11

	CAF-16	CAF-16	CAF-11	CAF-11
Totale populatie	175	100%	235	100%
Bezwaar KOT 2014	103	59%	165	70%
Bezwaar (werkopdracht[1])	119	68%	203	86%
Beroep KOT 2014	27	15%	50	21%
Beroep (werkopdracht)	38	22%	72	31%
Klacht (werkopdracht)	31	18%	44	19%
Totaal aantal met toekenning KOT 2014	54	31%	145	62%
Toekenning KOT 2014 na bezwaar	44	25%	123	52%

2. Steekproeven in de CAF-16 zaak

Bij de steekproef van twaalf (van de 175) dossiers in de CAF-16 zaak is naar vier factoren gekeken: informatievoorziening aan de ouders, uitspraken in de bezwaren en beroepen, het overleggen van op de zaak betrekking hebbende stukken en het plaatsen van ouders op een toezicht-/uitsluitlijst. Deze twaalf dossiers zijn geselecteerd, omdat deze ouders zowel in bezwaar als beroep zijn gegaan.

Informatieverzoeken
- In de twaalf onderzochte dossiers is bij het stopzetten aangegeven welke informatie ouders moesten overleggen om recht op toeslag te krijgen.

[1] Een werkopdracht heeft betrekking op meerdere toeslagen, waardoor in deze aantallen ook bezwaren/beroepen voor andere toeslagen zijn meegeteld.

- Als de aangeleverde informatie vervolgens niet volledig of niet juist was, werd dit niet gespecificeerd. Ouders wisten hierdoor niet goed welke stukken nog moest worden ingediend.
- In alle bezwaren maakte het gebrek aan informatievoorziening onderdeel uit van de procedure. Bij beroepszaken is dit niet meer te achterhalen, maar het ligt voor de hand dat informatievoorziening een geschilpunt was.

Bezwaar en beroepen
- Bezwaren zijn negen keer ongegrond verklaard. Twee bezwaren zijn gegrond verklaard, één bezwaar is afgewezen.
- Zeven beroepen zijn ongegrond verklaard, één beroep is gegrond verklaard en vier beroepen zijn ingetrokken.
- Vaak was de reden van ongegrondverklaring dat ouders de kosten niet aan konden tonen of niet aantonen dat hun kinderen bij de opvang zijn geweest. Ook werd er getwijfeld aan de echtheid van de ingebrachte documenten.

Op de zaak betrekking hebbende stukken
- Uit basis van de uitspraken in deze zaken lijkt dit geen onderdeel te zijn geweest van de beroepsprocedure.
- Wel is gebleken dat Toeslagen in die periode in beroepszaken hetzelfde type stukken ingebracht. Net als bij CAF-11 zijn bij CAF-16 geen interne notities en telefoonnotities ingebracht.

Toezicht-/uitsluitlijst
- Alle aanvragers hebben op een uitsluitlijst gestaan om te voorkomen dat er geautomatiseerd werd beschikt zonder toezicht.
- 130 van de 175 aanvragers stonden op de toezichtlijst. Zoals eerder is toegelicht werden ouders op deze lijst geplaatst om te voorkomen dat er wijzigingen zonder verder toezicht werden doorgevoerd tijdens de beoordeling van de aanspraak op kinderopvangtoeslag.
- Ouders konden wel aanvragen of wijzigingen indienen, maar deze werden handmatig beoordeeld.

Nationaliteit
- In de analyse (de voorloper van de quick scan) van CAF-16 is geen informatie over (de eerste of tweede) nationaliteit opgenomen. Uit een query van CAF-16 blijkt dat bij tien ouders de eerste nationaliteit niet-Nederlands is. De andere 165 ouders hebben Nederlandse nationaliteit als eerste nationaliteit. De tweede nationaliteit werd niet opgenomen.

Geprint met Digidoc 2 op 17-05-2019, 13:04

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 79666 Notitie zaak CAF-16 Toeslagen
Nummer:	2019-0000010927
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 17/5
	Tas van vandaag: verzoek van de staatssecretaris om een notitie over CAF-16.

Document: Notitie zaak CAF-16 Toeslagen (2019-0000079666)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	17-05-2019, 13:02	DGBD Paraferen
[redacted] (DB)	17-05-2019, 12:23	DB Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	17-05-2019, 11:45	DGBD/C&F KOP Paraferen
[redacted] UITVOERINGSBELEID)	17-05-2019, 11:22	DGBD/UHB Paraferen

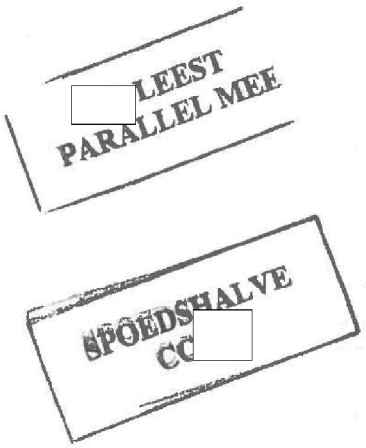

Ministerie van Financiën

6/5-14.30 uur

Retour bg Bel

HEDEN
TER BESPREKING 6/5/2019 14:30U
Aan
de staatssecretaris

6/5

Directoraat-generaal Belastingdienst
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
3 mei 2019

Notitienummer
2019-0000075510

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Fiscale en Juridische Zaken

Kopie aan

[redacted] LEEST PARALLEL MEE

notitie

Notitie n.a.v. uitspraak Raad van State over kinderopvangtoeslag

Aanleiding
De uitspraak van de Raad van State (RvS) van 24 april 2019[1] in een van de nog lopende CAF11 kinderopvangzaken en uw vragen daarover. Tevens zijn bijgevoegd de inmiddels door de heer Omtzigt gestelde Kamervragen over het door de Belastingdienst/Toeslagen (BD/T) doorprocederen tot de RvS in deze zaak en concept-antwoorden op deze vragen. Deze concept-antwoorden zijn uitdrukkelijk nog in bewerking.
De notitie is in dit stadium vooral beschrijvend van aard vanuit het perspectief van de Belastingdienst als uitvoerder van de bestaande wetgeving (zoals ingevuld in de jurisprudentie). Verdergaande opties als aanpassing van de wetgeving of een herbeoordeling van alle lopende en afgesloten zaken worden wel aangestipt, maar hieraan zijn zodanige consequenties verbonden dat uitwerking hiervan meer tijd vergt. Tevens zal dit dan in overleg moeten met het beleidsverantwoordelijke ministerie (SZW).

Kern
- Er bestaat – ook in de CAF-zaken - pas recht op kinderopvangtoeslag indien aan alle daarvoor geldende eisen wordt voldaan. Dit geldt in het bijzonder voor de eis dat *alle* gemaakte kosten van de kinderopvang binnen relatief korte tijd nadat zij zijn gemaakt daadwerkelijk moeten zijn voldaan. Dit betaalvereiste werd in de rechtspraak van de RvS tot nu toe (zeer) strikt uitgelegd.
- In de voorliggende zaak is pas in een zeer laat stadium – tijdens de zitting bij de RvS - (volledige) duidelijkheid ontstaan over de gemaakte kosten en de betaalde vergoedingen. Omdat ook toen nog een beperkt verschil tussen de kosten en de betalingen resteerde, zag de BD/T – mede gezien de zeer strikte jurisprudentie tot op dat moment – onvoldoende ruimte voor een soepele(re) houding. Wel wordt erkend dat de afweging die tot een voor belanghebbende ongunstig besluit hebben geleid transparanter hadden gekund en breder hadden kunnen worden gedeeld. Inmiddels wordt gewerkt aan een intern proces waarin adequate en transparante afwegingen omtrent (hoger) beroep beter wordt geborgd.
- Ook in deze CAF11 zaak heeft de BD/T bij de stopzetting van de kinderopvangtoeslag en het afhandelen van het bezwaar daartegen procedurele steken laten vallen. Dit wordt in de procedure voor de RvS ook niet bestreden. De werkwijze van de BD/T rond de stopzetting van toeslagen is sinds medio 2016 aangepast (eveneens aan de orde in het rapport van de

?

hadden kortje ruimhartigheid beleid beloofd...

[1] ECLI:NL:RVS:2019:1333; enkelvoudige Kamer.

Ombudsman hierover), wat ook al herhaaldelijk aan de Tweede Kamer is gemeld.

- In de uitspraak van 24 april 2019 heeft de RvS de eerdere (zeer) strikte rechtspraak over het betaalvereiste enigszins genuanceerd. Hierdoor ontstaat er iets meer ruimte voor een soepele(re) benadering door de Belastingdienst. Op de aangepaste lijn van de Raad van State kan ook een beroep worden gedaan in alle andere nog openstaande zaken over de kinderopvangtoeslag. Momenteel bekijken we nog wat dit betekent voor de andere lopende CAF11-zaken (ca. 20) en voor andere lopende kinderopvangtoeslagzaken.
- In kinderopvangzaken waarin de toeslagbeschikkingen inmiddels onherroepelijk vaststaan kan de aangepaste benadering van de RvS in beginsel niet meer worden toegepast. U heeft de mogelijkheid hierop beleidsmatig een uitzondering te maken.[2] Het laten doorwerken van nieuwe jurisprudentie naar afgesloten zaken is echter niet gebruikelijk. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat de uitvoeringsconsequenties en de mogelijke uitstralingseffecten van een dergelijke uitzondering zouden zijn.
- Ons idee is om in te publiceren beleid nadere invulling te geven aan de wijze waarop de BD/T om zal gaan met de beleidsruimte die de RvS inmiddels biedt. Deze ruimte blijft evenwel beperkt en zal naar verwachting alleen in een beperkt aantal andere zaken soelaas bieden; voor een echt andere benadering van kinderopvangzaken is aanpassing van de wetgeving over het recht op kinderopvangtoeslag nodig.[3] Bij e.e.a. zal ook het beleidsverantwoordelijke ministerie moeten worden betrokken.
- We zijn ten slotte voornemens om een taskforce in te stellen die een omvangrijke hoeveelheid interne instructies bij de BD/T gaat doorlopen op evt ongepubliceerd (maar wel wenselijk) beleid, zoals de praktijk rond het in bepaalde gevallen accepteren van betalingsregelingen tussen belanghebbende en gastouders / bemiddelingsbureau.

Toelichting

Wettelijk kader

De hoogte van de kinderopvangtoeslag is afhankelijk van de draagkracht van de ouders en de kosten van de kinderopvang. Uitgaande van de door de RvS gevolgde uitleg van het wettelijke systeem geldt hierbij onder meer als voorwaarde dat *alle* verschuldigde kosten voor de kinderopvang daadwerkelijk ten tijde van die opvang of uiterlijk kort daarna worden voldaan. In sommige situatie is volgens de BD/T beperkt uitstel mogelijk.[4] Bij niet-volledige betaling bestaat in het betreffende jaar in het geheel geen recht op kinderopvangtoeslag (ook niet voor een pro rata deel op basis van de wel betaalde kosten). Dit betaalvereiste wordt in de rechtspraak van de RvS tot dusver (zeer) strikt toegepast. Zo bestond in een uitspraak uit begin 2018 geen recht op kinderopvangtoeslag bij een niet-betaald bedrag van € 190 bij totale opvangkosten van € 17 062.[5] Alleen bij afrondingsverschillen, zijnde kleine verschillen tussen de totale kosten van kinderopvang en de aantoonbaar betaalde kosten, kan er van uit worden gegaan dat alle kosten van kinderopvang zijn voldaan. In de jurisprudentie tot op heden gaat het dan om bedragen van € 48 (op een totaalbedrag aan kosten van € 5800) en € 36 (bij een totaalbedrag van € 9500) op jaarbasis.

De bewijslast inzake de gemaakte kosten en de betaling ervan ligt bij de vraagouder. De BD/T kan verder de uitbetaling van voorschotten geheel of gedeeltelijk opschorten als redelijkerwijs kan worden vermoed dat het voorschot onterecht of tot een te hoog bedrag is verleend.

---

[2] Art. 5a, lid b, UR AWIR
[3] De situatie van het niet volledig betalen van de kosten is ook onderdeel van het verbetertraject KOT van SZW, BD/T en Fin gezamenlijk; tot op heden lijkt SZW niet erg ontvankelijk over een proportionaliteitsbeginsel.
[4] In beginsel geldt hierbij een betaaltermijn van twee maanden. Bij (tijdelijke) betalingsproblemen hanteert de BD/T een soepelere voldoeningstermijn, mits het tussen partijen overeengekomen uitstel tijdig aan de Belastingdienst is doorgegeven. Dit beleid is niet als zodanig gepubliceerd, maar wordt wel genoemd in de rechtspraak.
[5] De RvS lijkt hierbij overigens strenger als de verstrekte voorschotten hoger zijn geweest dan de kosten.

Uitspraak Raad van State

In de voorliggende zaak is de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 stopgezet naar aanleiding van, onder meer, een gebrekkige administratie bij het gastouderbureau en aangesloten gastouders. In geschil waren de jaren 2013 en 2014. Voor het jaar 2013 speelde de meer algemene vraag wanneer er sprake is van "volledige betaling". Voor het jaar 2014 ging het meer specifiek om de vraag hoe dit vereiste moet worden toegepast in de situatie waarin de uitbetaling van de toeslag gedurende het jaar is stopgezet. Bij deze zaak is van belang dat belanghebbende tot in een vergevorderd stadium geen (volledige) duidelijkheid had gegeven over de kosten en betalingen en dat de BD/T, gezien de – harde maar - heldere rechtspraak, geen ruimte zag om belanghebbende eerder tegemoet te komen.[6]

Volledige betaling

Voor het jaar 2013 was in geschil of belanghebbende tijdig de volledige kosten had betaald. Hierbij lijkt de RvS zijn eerdere rechtspraak enigszins te nuanceren. Naast de hiervoor genoemde afrondingsverschillen kan er nu ook bij andere beperkte verschillen tussen de opvangkosten en de betaalde bedragen, van uit worden gegaan dat aan het betaalvereiste is voldaan. Bij een niet-betaald bedrag van € 115 was volgens de RvS sprake van "een dusdanig klein verschil dat gezien de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald, [belanghebbende] niet kan worden tegengeworpen dat de kosten van kinderopvang over 2013 niet zijn betaald".

Bewijslast en stopzetten toeslag

De beoordeling of alle kinderopvangkosten daadwerkelijk zijn betaald, vindt in beginsel plaats op jaarbasis (of de kortere periode dat daarin kinderopvang is genoten). In een uitspraak van 8 maart 2017 heeft de RvS hierop al een uitzondering gemaakt voor de gevallen waarin de Belastingdienst/Toeslagen bij de stopzetting van het voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betracht en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. In een dergelijke situatie moet voor de periode vóór de stopzetting en voor de periode na de stopzetting afzonderlijk worden beoordeeld of is voldaan aan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag. In de periode vóór de stopzetting geldt dan onverkort de eis dat volledig moet zijn betaald.

In de uitspraak van 24 april 2019 komt de RvS tot het oordeel dat de BD/T (ook) in deze zaak niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betracht bij het beëindigen van het voorschot. De BD/T had belanghebbende, onder meer, eerst in de gelegenheid moeten stellen de benodigde bewijsmiddelen te verstrekken, alvorens de toeslag te stoppen. In deze uitspraak overweegt de RvS verder expliciet dat het voor de beoordeling van het betaalvereiste in de periode na de stopzetting, voldoende is dat ten minste een substantieel deel van de kosten is betaald (in elk geval de eigen bijdrage).

In verweer werd de toepassing van de gesplitste periode door de BD/T ook niet bestreden. Vervolgens oordeelt de RvS feitelijk dat zowel in de periode vóór de stopzetting als in de periode erna aan het betaalvereiste is voldaan (wat nog wel in geschil was).

Op de zaak betrekking hebbende stukken

Volgens de uitspraak van de RvS heeft belanghebbende ook nog aangevoerd dat niet alle op de zaak betrekking hebbende stukken zijn verstrekt. De RvS komt aan een oordeel hierover niet toe; naar alle waarschijnlijkheid omdat belanghebbende al inhoudelijk geheel in het gelijk wordt gesteld. In deze zaak is onder meer een bepaalde CAF11 handreiking gemotiveerd niet verstrekt. Volgens

---

[6] Ondanks dat de BD/T bij de stopzetting van de toeslagen en de verdere afhandeling daarvan procedurele steken had laten vallen, houdt belanghebbende de bewijslast dat aan de overige voorwaarden, zoals het betaalvereiste is voldaan. Belanghebbende was bij de rechtbank nog in het ongelijk gesteld – en de BD/T dus in het gelijk - omdat hiervoor onvoldoende gegevens waren aangedragen. Na de zitting bij de RvS zijn de toen aangedragen bewijsmiddelen nogmaals beoordeeld, maar zag de BD/T toch (net) onvoldoende ruimte om de zaak buiten de rechter om af te doen.

de Landsadvocaat is deze keuze goed verdedigbaar, hoewel er discussie mogelijk is in hoeverre dit past in "ruimhartig verstrekken".

Gevolgen voor werkwijze Belastingdienst/Toeslagen

Algemeen

Door de samenhang tussen de relevante wetsartikelen en de wijze waarop deze is ingevuld, is een systeem ontstaan waarbij alle kosten van de kinderopvang binnen een korte termijn daadwerkelijk moeten zijn betaald, en waarbij er geen ruimte is voor een pro rata benadering bij gedeeltelijke betaling. Uitgaande van de strikte invulling die de rechtspraak aan de regelgeving rond de kinderopvangtoeslag geeft, is er nog maar (zeer) weinig beleidsruimte voor de Belastingdienst. Met de uitspraak van 24 april 2019 lijkt de RvS de eerdere rechtspraak enigszins te nuanceren waardoor er iets meer ruimte zou ontstaan voor een soepele(re) benadering door de Belastingdienst. Op de aangepaste lijn van de RvS kan eventueel ook een beroep worden gedaan in alle andere nog openstaande zaken over de kinderopvangtoeslag.
De mogelijkheid tot een soepelere houding van de BD/T bij relatief kleine openstaande bedragen heeft als voordeel dat – iets - beter aan als onrechtvaardig ervaren uitkomsten van het huidige systeem kan worden tegemoetgekomen. Nadeel is dat dergelijk maatwerk, mede door de feitelijke criteria die de RvS heeft gesteld, voor de uitvoering lastig en bewerkelijk kan zijn en tot veel discussies aanleiding kan geven over de grenzen. Voorkomen moet worden dat een glijdende schaal ontstaat; zodoende luistert de invulling van "relatief kleine openstaande bedragen" nauw, ook om ongelijke behandeling te voorkomen.
In elk geval is het ons inziens, gezien de aandacht voor de kinderopvangtoeslagzaken, wenselijk om algemeen geldend beleid te maken voor de toepassing van het betaalvereiste en dit te publiceren. Tevens kan in dit kader in algemene zin worden onderzocht welke beleidsmatige ruimte er nog zit in de toeslagregelgeving en of het wenselijk is die ruimte in te vullen. Het gaat dan om het in de uitvoering concretiseren van de – nog steeds - beperkte ruimte binnen de kaders die de RvS heeft gesteld; verdergaande versoepelingen lijken alleen mogelijk via aanpassing van de wetgeving.
We hebben ten slotte het voornemen een taskforce in te stellen die meer in algemene zin het interne Handboek[7] van de BD/T gaat nalopen op eventueel te publiceren beleid. Te denken valt aan de gegroeide praktijk rond betalingsregelingen die tijdig aan de BD/T bekend zijn gemaakt.

toch bekijken hoe we dit werkbaar kunnen maken.

Andere CAF11 zaken

Voor zover nu bekend, zitten er nog 10 andere CAF11-zaken in de beroepsfase en eveneens nog 10 in de bezwaarfase. Dit wordt nog gecheckt.
Op dit moment worden deze lopende zaken nagelopen om te bezien in hoeverre de uitspraak van de RvS van 24 april 2019 hiervoor relevant is. De eerste indruk is dat dit in elk geval in één zaak het geval is. Hier komen we binnen twee weken op terug.
In de kinderopvangzaken waarin de toeslagbeschikkingen inmiddels onherroepelijk vaststaan kan de aangepaste benadering van de RvS door de BD/T in beginsel niet meer worden toegepast. De staatssecretaris heeft echter de juridische mogelijkheid hierop beleidsmatig een uitzondering te maken, hoewel hier ten alle tijden terughoudend mee om moet worden gegaan. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat de consequenties van een dergelijke uitzondering zouden zijn. Te denken valt hierbij aan de gevolgen voor de uitvoering en de precedentwerking naar andere (gevoelige) dossiers, ook buiten Toeslagen. De Ombudsman heeft inmiddels in een mail geïnformeerd of de uitspraak van de RvS voor ons aanleiding zal zijn om ook de vaststaande dossiers te gaan bekijken.

Σ S.M. S.v.P.

ja

[7] Dit is een lijvige verzameling teksten met werkinstructies waarvan een deel zou kunnen kwalificeren als – niet gepubliceerd - beleid. Daarnaast zijn er nog losse werkinstructies.

2019Z08903

(ingezonden 30 april 2019)
Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over een ouder die tot de Raad van State moest doorprocederen om de kinderopvangtoeslag van 2013 en 2014 te krijgen, en nog lopende zaken van ouders

1. Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State van 24 April 2019, waarin de Raad van State de besluiten van de Belastingdienst om de kinderopvangtoeslag stop te zetten en op nul te zetten voor 2013 en 2014 vernietigt, de ouder de facto kinderopvangtoeslag toekent over die jaren, de ouder immateriële schadevergoeding toekent en de Belastingdienst veroordeelt tot het betalen van griffierecht en proceskosten? 1)

Antwoord
Ja.

2. Hoe beoordeelt u het feit dat in deze CAF 11-zaak, waarover zo vaak gesproken is en waarover toegezegd is opnieuw naar de dossiers te kijken, deze ouder helemaal tot de Raad van State diende te procederen, tegen nota bene de landsadvocaat, om kinderopvangtoeslag te krijgen?

Antwoord
De uitvoering van de regeling inzake de kinderopvangtoeslag is opgedragen aan de Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst is daarbij gehouden aan wet- en regelgeving, beleid en jurisprudentie. Het staat de Belastingdienst/Toeslagen niet vrij om daar naar willekeur van af te wijken.
De juridische beoordeling kan soms knap ingewikkeld zijn. Dat blijkt ook uit deze zaak. De rechtbank oordeelde voor beide in geschil zijnde jaren in het voordeel van de Belastingdienst/Toeslagen. In uitspraak op het hoger beroep door belanghebbende tegen de rechtbankuitspraak gaf de Raad van State het gelijk voor beide jaren aan belanghebbende. De Raad van State introduceert daartoe twee nieuwe rechtsregels. Namelijk ten eerste dat een verschil tussen de totale kosten en de betaalde kosten dusdanig klein kan zijn dat het niet in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is nog van belang de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald. Op de tweede plaats dat onder omstandigheden evenmin in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag het niet volledig betalen van de kosten van kinderopvang ten gevolge van het stopzetten van de voorschotten.
De uitkomst in deze zaak acht ik overigens alleszins redelijk. De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige gevallen.

3. Is het u ook opgevallen dat deze zaak behandeld is op 9 oktober 2018 (toen hierover meerdere Kamervragen gesteld waren) en de Belastingdienst bij de behandeling toezegde om over 2013 nog een keer naar de bankafschriften te kijken, en als daaruit zou blijken dat voldoende is betaald, consequenties te trekken? Herinnert u zich dat de staatsraad concludeerde dat dat binnen twee

weken kan en dat de Belastingdienst vanwege een relatief klein verschil persisteert in volledige afwijzing van de hele kinderopvangtoeslag over 2013?

Antwoord
Uit de uitspraak van de Raad van State blijkt dat de zaak ter zitting is behandeld op 9 oktober 2018. Met name over het jaar 2013 was de rechter kritisch omdat uit bankafschriften uit het dossier zou blijken dat de facturen wel waren voldaan en er dus wel een recht op toeslag zou bestaan. Over het jaar 2013 had de Belastingdienst/Toeslagen een verschil geconstateerd van tussen de € 115 en € 215, afhankelijk welke overzichten als uitgangspunt werden genomen. Ter zitting is door de Landsadvocaat aan de rechter voorgesteld dat de Belastingdienst/Toeslagen nog eens naar de bankafschriften kijkt en beoordeelt of de berekening van de rechter dat daaruit blijkt dat voldoende is betaald juist is en de rechter daarover binnen twee weken te berichten. Dit is gebeurd en vervolgens heeft de Landsadvocaat tijdig aan de rechter laten weten dat er een verschil blijft van € 115. Gelet op de toenmalige stand van de jurisprudentie leidde een dergelijk verschil tot de constatering dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat. De jurisprudentie stond destijds alleen een afrondingsverschil toe, zoals de Raad van State ook zelf in haar uitspraak aanhaalt. In de uitspraak van 24 april 2019 komt de Raad van State , zoals in het antwoord op vraag twee toegelicht, met een ander rechtsregel.

4. Hoe beoordeelt u de houding van de Belastingdienst en van de landsadvocaat in deze zaak?

Antwoord
De Belastingdienst/Toeslagen heeft samen met de Landsadvocaat in het hoger beroep bij de Raad van State geopereerd conform de stand van de jurisprudentie. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee en drie.

5. Heeft de Belastingdienst begrepen wat de Ombudsman bedoelde met de titel 'geen powerplay, maar fairplay' in zijn vernietigende rapport 2) dat hij over deze zaak schreef in 2017?

Antwoord
Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat de Belastingdienst/Toeslagen samen met Landsadvocaat niet behoorlijk heeft geopereerd. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee, drie en vier.

6. Herinnert u zich de volgende aanbeveling uit het rapport van de Ombudsman en heeft de
Belastingdienst deze netjes uitgevoerd:

"Toeslagen heeft een groot aantal gezinnen door zijn onevenredig harde aanpak in financiële problemen gebracht en hun vertrouwen geschonden. Het is aan Toeslagen om het geschonden vertrouwen te herstellen. De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed"?

Antwoord
Ja/PM

7. Kunt u de conclusies en aanbevelingen van de Ombudsman een voor een nalopen en aangeven of u van mening bent dat er voldoende uitvoering aan gegeven is?

Antwoord
De Nationale ombudsman heeft op 7 augustus 2017 het rapport "Geen powerplay maar fair play" uitgebracht over de CAF-11 zaak, waarin op basis van twee conclusies vier aanbevelingen worden gedaan. Kort gezegd concludeert de Nationale ombudsman dat Toeslagen bij het opsporen en bestrijden van misbruik het burgerperspectief uit het oog heeft verloren daarnaast wordt Toeslagen de trage behandeling van de bezwaarschriften verweten.

De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om:
1: voortaan - als hij de rechtmatigheid van een lopende kinderopvangtoeslag wil onderzoeken en de lopende toeslag wil opschorten of beëindigen - de procedure te volgen zoals de wetgever deze voor ogen had en ook overigens te voldoen aan het behoorlijkheidsvereiste van 'fair play'.
2: als deze een toeslag(aanvraag) afwijst of beëindigt omdat de aanvrager onvoldoende gegevens of bewijsstukken heeft aangeleverd - in de beschikking duidelijk aan te geven welke informatie en / of bewijsstukken ontbreken of niet voldoen aan de eisen.
3: de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.
4: de voorheen afgewezen bezwaarschriften en de lopende beroepszaken binnen een termijn van drie maanden ambtshalve te toetsen aan de uitspraak van de Raad van State d.d. 8 maart 2017. In die uitspraak oordeelde de Raad van State dat Toeslagen bij de beëindiging van het kinderopvangtoeslag-voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. Deze aanbeveling geldt alleen voor de dossiers waarin betrokkenen voldaan hebben aan hun informatieplicht en alle benodigde gegevens en bewijsstukken aan Toeslagen hebben verstrekt. De Nationale ombudsman verzoekt Toeslagen om hem over drie maanden te informeren over de voortgang en de uitkomsten van deze herbeoordeling.

Toeslagen stopt een toeslag niet meer lopende een onderzoek naar de rechtmatigheid van de aangevraagde toeslag. Pas als uit het onderzoek blijkt dat er geen recht bestaat, wordt de toeslag gestopt. Wel kan, indien noodzakelijk geacht, de uitbetaling van het voorschot tijdelijk worden opgeschort. In de communicatie naar de aanvragers wordt duidelijker aangegeven waarom er geen recht op de toeslag bestaat. Wanneer de reden ligt in het niet overleggen van alle benodigde stukken, wordt duidelijker aangegeven welke stukken ontbreken of niet voldoen. Er zijn excuses gemaakt aan de gedupeerde ouders.
Toeslagen stelt zich coulant op waar het gaat om de termijn waarbinnen de opvangkosten moeten zijn voldaan. Toeslagen betracht coulance bij het treffen van een betalingsregeling. Dit betekent dat een aanvrager eerder in aanmerking komt voor een betalingsregeling waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke draagkracht, wat leidt tot een lager te betalen maandbedrag.
Na herbeoordeling van alle dossiers is gebleken dat ongeveer (100 PM Controleren) ouders over 2014 (geheel of gedeeltelijk) recht hebben op kinderopvangtoeslag. Een aanvrager die van mening is dat bij hem de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 niet of niet juist is toegepast kan zich bij de Belastingdienst/Toeslagen melden. Het dossier wordt dan opnieuw beoordeeld.

8. Hoeveel kosten heeft de Belastingdienst gemaakt in alleen al deze zaak (onder andere eigen kosten, kosten eigen advocaat, kosten landsadvocaat)?

Antwoord
Ik heb dat laatstelijk in mijn brief van 29 maart 2019 aan uw Kamer gedaan over de kosten tot februari 2019 in de CAF 11 zaken. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure rondom de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF 11. De in de brief genoemde kosten zijn € 282.000. Dit is afgerond op duizenden euro's en omvat honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

9. Kunt u aangeven hoe u aankijkt tegen de zaken die nog lopen in de CAF 11-zaak en hoe u ervoor gaat zorgen dat ouders niet onnodig rechtszaken tegen de overheid moeten blijven voeren?

Antwoord
De Belastingdienst/Toeslagen past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige beschikkingen, en dus ook op de nog lopende zaken in CAF 11.
Het kan altijd voorkomen dat de Raad van State tot een ander oordeel komt dan de rechtbank of Belastingdienst/Toeslagen. Dat betekent niet dat er onnodig is geprocedeerd.

10. Ziet u aanleiding om zaken van ouders die niet hebben doorgeprocedeerd tot de Raad van State en nog lopende zaken opnieuw te bestuderen en te beoordelen?

Antwoord
De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen. Het is een algemene rechtsregel dat naar aanleiding van nieuwe jurisprudentie op onherroepelijk vaststaande beschikkingen niet wordt teruggekomen, omdat de nieuwe jurisprudentielijn geldt vanaf moment van uitspraak.
PM Zie ook notitie.

11. Hoe vaak is in de CAF 11-zaak iemand (vraagouder, gastouder of bureau) veroordeeld?

Antwoord
PM TOESLAGEN

12. Hoe vaak heeft de rechter de Belastingdienst (gedeeltelijk) in het ongelijk gesteld in CAF 11-zaken?

Antwoord
PM TOESLAGEN

13. Gaat u persoonlijk om de tafel zitten met de ouders die jarenlang hebben moeten wachten en daardoor niet veel vertrouwen hebben in de Belastingdienst/Toeslagen en/of de landsadvocaat? Zo ja, wanneer?

14. Mogen de ouders iemand meenemen die hen kan bijstaan?

Antwoord op de vragen 13 en 14
In het debat van 21 maart 2019 met uw Kamer heb ik aangegeven dat ik samen met [redacted] Toeslagen contact laat opnemen met de ouders om het gesprek aan te gaan. Ik heb daar aangegeven dat ik mij in het gesprek met de ouders niet ga uitlaten over een eventueel juridisch geschil. Dat hoort thuis in de rechtszaal. Het gesprek heeft wat mij betreft echt het doel om het onbegrip dat nog bij de ouders leeft te helpen oplossen. Inmiddels staat het gesprek met de eerste groep ouders gepland op 15 mei aanstaande.

15. Herinnert u zich dat u in het debat op 21 maart 2019 3 het volgende heeft gezegd: "In ieder geval trof de dienst bij het gastouderbureau blijkbaar een hoop gevallen aan, waarschijnlijk van gastouders die ervoor werkten, waarin de papieren niet in orde waren, waarin uren werden gedeclareerd die er niet waren en nepfacturen werden geschreven. Er waren overzijds dingen. Er was echt veel aan de hand. Dat is geen lichtzinnig moment geweest. Op dat moment besluit zo'n team: hier lijkt er sprake van een facilitator. Dit is geen individueel geval dat vragen oproept, maar hier lijkt erop dat iemand, een bureau, echt bezig is om dingen te organiseren"? 3)

Antwoord
Ja.

16. Kunt u de uitspraken in de vorige paragraaf helder en een voor een onderbouwen?
Antwoord
De onderbouwing voor mijn hiervoor aangehaalde opmerkingen in het debat is te vinden in mijn brief aan uw Kamer van 11 oktober 2018. Daar heb ik het volgende opgemerkt:
"De zaak is onderdeel van het project CAF 11; een project van Toeslagen dat zich richt op een specifiek gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Dit project werd uitgevoerd door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst, dat tot doel heeft fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen.
Het project startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. De bevindingen uit dit onderzoek waren reden voor verdere controle. Begin 2014 vonden er daarom controlebezoeken plaats bij ongeveer 20 gastouders en bij het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de onderzochte gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte."

17. Kunt u deze vragen zorgvuldig beantwoorden en wel voordat u het eerste gesprek met de ouders aangaat?

Antwoord
Ik probeer Kamervragen altijd zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

1) Uitspraak 201710375/1/A2, zie https://www.raadvanstate.nl/@115017/201710375-1-a2/

2) Zie

https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeken/2017095-belastingdienst-treft-232-gezinnen-met- onevenredig-harde-actie

3) Debat over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen, Handeling
2018-2019, nr. 65 item 9

Geprint met Digidoc 2 op 03-05-2019, 13:24

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 75510 Notitie n.a.v. uitspraak RvS kinderopvangtoeslag
Nummer: 2019-0000010329
Algemeen taakverzoek: BDG: advies aan [ ] om te paraferen. [ ] 3/5

Document: Notitie n.a.v. uitspraak Raad van State over kinderopvangtoeslag (2019-0000075510)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[ ] (MT)	03-05-2019, 13:21	DGBD Paraferen
[ ] (BEDRIJF)	03-05-2019, 12:42	DGBD/C&F KOP Paraferen
[ ] (MT)	03-05-2019, 11:34	DGBD/MT FJZ Paraferen
[ ] BJZ/JZ)	03-05-2019, 11:33	DJZ Paraferen
[ ] (COMM)	03-05-2019, 10:55	COMM voor DGBEL Paraferen
[ ] (MT)	03-05-2019, 10:41	DGBD/UHB Paraferen
[ ] (BLKB)	03-05-2019, 10:26	DGBD/FJZ Paraferen

Ministerie van Financiën

Aan
de staatssecretaris

114
4

laat bespreken (en petit comité)

Cluster Bedrijf Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl

[redacted]@minfin.nl

notitie

Definitief concept 23e halfjaarsrapportage

Datum
12 april 2019

Notitienummer
2019-0000064434

Auteur
[redacted]

Aanleiding
Bijgaand treft u de verzendversie van de 23e halfjaarsrapportage en de aanbiedingsbrief aan. Het streven is om de rapportage medio volgende week naar de Eerste Kamer en Tweede Kamer te versturen.

Beslispunt
- Stemt u in met de verzending van de 23e halfjaarsrapportage, aanbiedingsbrieven EK en TK en het jaarverslag APA/ ATR als bijlage?
- Inzake de aanbiedingsbrieven wordt u het volgende voorgelegd:
    - Stemt u in met de verzending van de aanbiedingsbrieven zoals in de bijlage opgenomen of stemt u in met het voorstel van DGFZ:
      DG FZ is van mening om de onderstaande passage niet op te nemen in de voorliggende aanbiedingsbrief:
      "De Belastingdienst staat voor een opgave als het gaat om de implementatie van wet- en regelgeving. De Belastingdienst heeft voor het pakket Belastingplan 2019 circa 70 uitvoeringstoetsen voor wetswijzigingen opgesteld die geïmplementeerd moeten worden. In totaal zijn er in 2018 meer dan 120 uitvoeringstoetsen opgesteld. Eind 2018 werd duidelijk dat de Belastingdienst in 2019 prioriteit moet geven aan de implementatie van een alternatief btw-nummer voor natuurlijke personen. Ook de Brexit leidt tot prioriteitstelling bij de ICT."
      Over het ICT-portfolio is afgesproken om in de aanbiedingsbrief te melden dat het inzicht in de vraag en aanbod van ICT vergroot is en dat de Kamer voor de zomer geïnformeerd wordt over de uitkomsten van dit proces. Een dergelijke passage is nu opgenomen in de aanbiedingsbrief en volstaat volgens DGFZ. Deze neutrale passage staat ook zo in de halfjaarsrapportage zelf. In bovenstaande passage wordt volgens DGFZ al ingegaan op de prioriteringskeuzes. DGFZ stelt voor om in de geplande Kamerbrief over dit onderwerp op één moment het integrale beeld weer te geven en nu op te passen voor gefragmenteerde boodschappen. Daarnaast is de passage over de grote opgave rondom implementatie van wet- en regelgeving en het aantal uitvoeringstoetsen dat jaarlijks uitgevoerd wordt al veelvuldig gecommuniceerd aan de Kamer en acht DGFZ het niet verstandig om dat in deze context hier opnieuw te noemen.

Kern

- Aanbiedingsbrief: Zoals met u is afgesproken wordt in de aanbiedingsbrief teruggeblikt op het eerste jaar "Beheerst vernieuwen".
- Rapportage: U ontvangt een vervolgnotitie met de stand van zaken met betrekking tot de AVG. Bij uw akkoord wordt die tekst overgenomen in de halfjaarsrapportage.
- Ten opzichte van de vorige versie van de vorige bespreekversie van de 23e halfjaarsrapportage zijn redactionele wijzigingen doorgevoerd.
- Na de verzending van de 23e halfjaarsrapportage aan de beide Kamers, wordt gestart met de voorbereiding van het algemeen overleg.

Ministerie van Financiën

bespreken
• AUG?
• stukje stapeling

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Directie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
Betreft 23e Halfjaarsrapportage en Beheerst vernieuwen

Ons kenmerk
2019-0000054433

Uw brief (kenmerk)

Geachte voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer de 23e halfjaarsrapportage van de Belastingdienst. Deze halfjaarsrapportage is bijzonder, omdat het de laatste halfjaarsrapportage van de Belastingdienst is. In het vervolg rapporteert de Belastingdienst op vaste momenten over het Jaarplan Belastingdienst, via de twee voortgangsrapportages en een afsluitende jaarrapportage. Daarnaast is het bijna een jaar geleden dat ik mijn brief 'Beheerst vernieuwen' aan uw Kamer heb gestuurd.

Met Beheerst vernieuwen heb ik een andere invulling gegeven aan de vernieuwingsopgave van de Belastingdienst.[1] Waar eerder werd uitgegaan van een massale aanpak, is de focus sinds Beheerst vernieuwen komen te liggen op een beheerste, stapsgewijze aanpak. Daarbij wordt langs de lijnen van personeel, ICT en sturing een stevig fundament gelegd voor de vernieuwing van de dienst. De 23e halfjaarsrapportage blikt terug op de tweede helft van 2018, maar in deze brief reflecteer ik ook graag over de eerste (voorzichtige) resultaten van deze aanpak Beheerst vernieuwen.

De veranderopgave is groot

Binnen de Belastingdienst wordt hard gewerkt om de veranderopgave van de Belastingdienst vorm te geven. Medewerkers van de Belastingdienst werken naast het reguliere werk onder meer aan de vijf vernieuwingsprojecten uit Beheerst vernieuwen, op de processen Bezwaar, Inning en Auto. Om de doelstellingen van de Belastingdienst op een beheerste manier te halen is de noodzaak onderkend

[1] Kamerstukken II 2017/18, 31066 nr. 403.

526334 00291

1866248 01094

dat inzicht in managementinformatie en risicomanagement noodzakelijk is. Daarom ben ik het Programma Managementinformatie en Risicomanagement gestart. Daarnaast zijn er veel nieuwe medewerkers geworven. De Belastingdienst kan zich meer en meer bezighouden met het toekomstbestendig maken van de organisatie. Dat wil echter niet zeggen dat we er al zijn of dat het einddoel in zicht is. De problematiek rondom de vertraging in de aanslagoplegging schenk- en erfbelasting, de afhandeling van bezwaren binnen de gestelde Awb-termijnen en de bereikbaarheid van de Belastingtelefoon vorig jaar, illustreren dit. De Belastingdienst levert grote inspanningen om deze tegenvallers op te lossen en in de toekomst te voorkomen. Ook het op orde brengen van de managementinformatie en het wegnemen van tekortkomingen vraagt om een meerjarige inspanning. Er is een grote behoefte aan verbeteringen in de dienst. Hoewel er voorzichtige stappen worden gezet kan ik niet genoeg blijven benadrukken dat de veranderopgave van de Belastingdienst onverminderd groot is en dat er nog een lange weg te gaan is. Hierna blik ik aan de hand van de drie pijlers, personeel, ICT en sturing, terug op het eerste jaar van Beheerst vernieuwen.

Eerste pijler Beheerst Vernieuwen: personeel

Ik heb u eerder geschetst dat de Belastingdienst de komende jaren een grote wervingsinspanning moet leveren om de uitstroom op te vangen.[2] Van 2019 tot en met 2022 investeer ik in totaal cumulatief € 100 miljoen ten behoeve van de stabiliteit van de uitvoering. In 2018 is circa € 50 miljoen geïntensiveerd in meer capaciteit bij de dienstonderdelen. De Belastingdienst heeft sinds april 2018 vol ingezet op een nieuwe en intensievere wervingsaanpak.

Om aan de wervingsopgave te kunnen voldoen zijn verschillende maatregelen aangekondigd. De wervingscapaciteit is bijvoorbeeld uitgebreid van 31 naar 76 fte en het wervingsproces is versneld en verbeterd. De zichtbaarheid van de Belastingdienst op de arbeidsmarkt is onder andere vergroot door de opfrissing van de campagne met persoonlijke verhalen van de collega's. De speciale wervingsdagen, de zogenoemde selectieboulevard waarbij sollicitanten bij gebleken geschiktheid binnen één dag een aanstellingsvoorstel ontvangen, zijn een succes. Al met al stemmen de resultaten van de intensievere wervingsaanpak mij hoopvol. In totaal zijn in 2018 ruim 1500 fte ingestroomd. Dit is meer dan er in totaal zijn uitgestroomd (1400 fte). De resultaten van de wervingsaanpak zijn ook de eerste maanden van 2019 positief en de doelstellingen voor de instroom in

[2] Kamerstukken II 2018/19, 31066, nr. 435.

het eerste kwartaal van 2019 zijn ruimschoots gehaald. In het eerste kwartaal 2019 is in totaal 1199 fte ingestroomd. De uitstroom in het eerste kwartaal 2019 is 418 fte. Het eerste kwartaal 2019 is daarmee afgesloten met een toename in bezetting van 781 fte.

Tweede pijler Beheerst Vernieuwen: ICT

In mijn brief 'Beheerst vernieuwen' schreef ik dat de Belastingdienst te maken heeft met complexe en verouderde ICT-systemen die het hart van de primaire processen raken. De verbetering van de ICT binnen de Belastingdienst zal onverminderd een van de grootste uitdagingen blijven.

Een belangrijke activiteit van Beheerst vernieuwen is het systematisch in kaart brengen en verbeteren van ICT-domeinen. Daarbij worden ook de onderlinge verwevenheid van systemen en projecten, de sturing en de financiering inzichtelijk. Ik heb eerder aangegeven dat voor alle ICT-domeinen binnen de Belastingdienst een helder beeld van de beoogde eindsituatie dient te zijn, de zogenoemde domeinarchitecturen.[3] Die domeinarchitecturen zijn belangrijk om gericht te kunnen sturen op de noodzakelijke vernieuwing van de IT-systemen. Inmiddels is voor 10 van de 19 domeinen binnen de Belastingdienst een doelarchitectuur gereed. De Belastingdienst laat de kwaliteit van de doelarchitecturen in 2019 extern toetsen.

De Belastingdienst staat voor een opgave als het gaat om de implementatie van wet- en regelgeving. De Belastingdienst heeft voor het pakket Belastingplan 2019 circa 70 uitvoeringstoetsen voor wetswijzigingen opgesteld die geïmplementeerd moeten worden. In totaal zijn er in 2018 meer dan 120 uitvoeringstoetsen opgesteld. Eind 2018 werd duidelijk dat de Belastingdienst in 2019 prioriteit moet geven aan de implementatie van een alternatief btw-nummer voor natuurlijke personen. Ook de Brexit leidt tot prioriteitstelling bij de ICT.

Onderdeel van de pijler ICT vormt ook het vergroten van het inzicht in de vraag die de uitvoering stelt aan ICT en in het aanbod dat ICT daar tegenover kan stellen. In dat proces worden verbeterstappen gezet, waarbij IV-vraag en IV-aanbod systematisch in kaart worden gebracht voor de totale opgave die de Belastingdienst heeft. Daar is de Belastingdienst sinds de zomer van 2018 mee bezig. Voor de zomer wordt uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van dit proces.

[3] Kamerstukken II 2017/18, 31066 nr. 403.

Projecten eerdere vernieuwingsprogramma's

Begin 2018 had de Belastingdienst ruim 30 projecten in uitvoering vanuit eerdere vernieuwingsprogramma's. Hiervan hebben vier projecten resultaten laten zien in 2018. Het gaat om de volgende projecten:

- verplicht stellen digitaal suppleren omzetbelasting;
- dynamisch monitoren bij het Landelijk incassocentrum;
- niet uitbetalen bij status Vertrokken onbekend waarheen, en
- van Toezichtsondersteuningsprogramma naar Applicatie Toezicht Belastingdienst.

Ook bij andere vernieuwingsprojecten zijn in 2018 positieve resultaten behaald. De zichtbare effecten voor burgers, bedrijven en de Belastingdienst zien met name op nieuwe digitale mogelijkheden. Zoals ook eerder gemeld is het mogelijk gemaakt om online bezwaar in te dienen en te zien, is de proef voor het betalen met iDeal voor ZZP'ers succesvol gebleken en zijn er automatische incassomogelijkheden bij betalingsregelingen ingesteld.

Openstaande vorderingen worden gemonitord en gekoppeld aan verhaalsmogelijkheden. Hierbij krijgen medewerkers van de Belastingdienst voor iedere vordering de meest geschikte behandeling gepresenteerd en een advies voor de uit te voeren actie. Ook zien zij alle openstaande taken in één oogopslag. Door deze procesverbeteringen wordt de invordering op dit vlak gerichter en sneller.

Bij de omzetbelasting is voor de aangiften met teruggave een risicomodel geïmplementeerd. Medewerkers van de Belastingdienst krijgen eerder dan voorheen de hoog-risico aangiften toegewezen ter behandeling. Risicovolle btw-aangiften krijgen hierdoor gerichter aandacht, hetgeen de effectiviteit van de Belastingdienst ten goede komt. Deze verbeteringen leiden er ook toe dat er minder handmatig werk nodig is.

Derde pijler Beheerst Vernieuwen: sturing en beheersing

Met de brief van 14 juni 2018 en in de aanbiedingsbrief van het Jaarplan 2019 Belastingdienst is aangegeven op welke wijze ik uw Kamer in het vervolg periodiek zal informeren over de ontwikkeling van de Belastingdienst, in het bijzonder waar het gaat om de vernieuwingsopgave.[4,5] Op 5 november 2018 heb

[4] Kamerstukken II 2017/18, 31066, nr. 410.
[5] Kamerstukken II 2018/19, 31066, nr. 439.

ik het Jaarplan Belastingdienst 'nieuwe stijl' aan uw Kamer gestuurd. Dit Jaarplan 2019 was een eerste resultaat van de herziening van de planning & rapportage-cyclus van de Belastingdienst.

Vanaf juni van dit jaar start de nieuwe rapportagecyclus waarin drie keer wordt gerapporteerd over het Jaarplan Belastingdienst, met twee tussentijdse voortgangsrapportages (in juni en oktober) en een afsluitende jaarrapportage in mei 2020. Het doel is om uw Kamer meer in samenhang te informeren over de doelstellingen en resultaten van de Belastingdienst. Naast informatie over de vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren zullen de rapportages informatie bevatten over de uitvoering en het toezicht binnen de verschillende doelgroepen, Beheerst vernieuwen en wordt gerapporteerd over de activiteiten op een aantal specifieke thema's. De vormgeving zal aansluiten bij het Jaarplan. De rapportages zullen mee-evolueren met de ontwikkeling van het Jaarplan en kunnen onderwerp van overleg zijn met uw Kamer, in lijn met de motie Lodders c.s. en het overleg dat eerder hierover met de Tweede Kamer is gevoerd.[6]

Ook intern past de Belastingdienst een nieuwe opzet van planning- en verantwoordingsrapportages toe, die bijdragen aan een tijdige en voorspelbare planning & control-cyclus (P&C-cyclus). Vanaf 1 januari 2019 is de nieuwe opzet in werking. De beschikbaarheid van samenhangende managementinformatie en risicomanagement is de basis voor een goed werkende P&C-cylcus. Managementinformatie en risicomanagement zijn immers complementair. Vanwege deze samenhang is het Programma Managementinformatie en Risicomanagement gestart dat zich richt op het genereren van betrouwbare informatie over het presteren van de Belastingdienst en een integrale risicomanagement aanpak.

Tot slot

In een dienst van de omvang van de Belastingdienst worden fouten gemaakt en doen zich te allen tijde risico's voor. Een snelle probleemherkenning en opschaling en vervolgens de inzet van concrete acties zijn een belangrijke manier om hiermee om te gaan. Ik beschouw het als mijn taak om de problemen op te lossen, risico's zo veel mogelijk te beheersen, te leren van fouten uit het verleden en hierover te blijven communiceren met uw Kamer. Daarbij sta ik voor een open cultuur waar de ruimte wordt gevoeld om problemen te adresseren. Een cultuur waar fouten gemaakt mogen worden en waar het gesprek met verantwoordelijken

[6] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 415.

wordt aangegaan om vergelijkbare fouten in de toekomst te voorkomen en te leren van het verleden.

Directie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Ons kenmerk
2019-0000064433

De afgelopen periode heb ik over verschillende onderwerpen het debat met uw Kamer gevoerd. In het debat over de voortgang van het CAF-11 project bijvoorbeeld, heb ik uw Kamer een aantal toezeggingen gedaan. In de bijlage bij de halfjaarsrapportage is een bijgewerkt overzicht van de toezeggingen en moties opgenomen. Vanaf Prinsjesdag 2019 wordt uw Kamer halfjaarlijks geïnformeerd over alle moties en toezeggingen op het gebied van fiscaal beleid en de Belastingdienst.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Geprint met Digidoc 2 op 12-04-2019, 17:06

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 064434 Tekenversie 23e halfjaarsrapportage
Nummer: 2019-0000008827
Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted]12-4

Document: Aanbiedingsbrief Tweede Kamer 23e Halfjaarsrapportage en Beheerst vernieuwen (2019-0000064432)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	12-04-2019, 17:02	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:56	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:37	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	12-04-2019, 16:35	DGBD/C&F KOP Paraferen

Document: Aanbiedingsbrief Eerste Kamer 23e Halfjaarsrapportage en Beheerst vernieuwen (2019-0000064433)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	12-04-2019, 17:01	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:56	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:37	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	12-04-2019, 16:35	DGBD/C&F KOP Paraferen

Document: DGBD 064434 Oplegnotitie definitief concept 23e halfjaarsrapportage (2019-0000064434)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	12-04-2019, 17:02	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:56	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (MT)	12-04-2019, 16:37	DGBD/UHB Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	12-04-2019, 16:35	DGBD/C&F KOP Paraferen

SPOEDSHALVE
CC[redacted]

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

Directie Fiscaal Juridische Zaken
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
10 mei 2019

Notitienummer
2019-0000079070

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Telefoonnotities mogelijke Adviescommissie KOT / toeslagen

Bijgaand – ter formalisering in digidoc - de telefoonnotities die op donderdag 9 mei 2019 aan u zijn verstrekt voor het opnemen van telefonisch contact met een beoogde voorzitter van een in te stellen Adviescommissie op het terrein van de (kinderopvang)toeslagen. De "akkoord"verklaringen in de lijn op de eerdere versie zijn eveneens bijgevoegd.

Belnotitie Adviescommissie uitvoering KOT / toeslagen

Aanleiding

Concrete aanleiding zijn de zogenoemde "CAF11-zaken" inzake de kinderopvangtoeslag. De "CAF-zaken" zijn aanpakken van fraude-dossiers bij de dienst Toeslagen van de Belastingdienst. In deze zaken zijn verschillende dingen misgegaan tussen Belastingdienst en burger, die tot publiciteit hebben geleid. Mogelijk speelt dit breder bij Toeslagen.

Inleidende tekst

Ik wil graag een Adviescommissie instellen en jou vragen om dit voor te zitten en aan mij advies uit te brengen. Voor deze onderzoekscommissie is behoefte iemand van statuur die vertrouwen kan schenken én verstand heeft van het bestuursrecht. Daarom doe ik een beroep op jou.

Verzoek om advies

De adviesaanvraag kan dan in drie delen uiteen vallen:

1. Hoe kunnen we tot een passende oplossing komen in de CAF11 en eventuele aanverwante zaken.
    a. Dit mede in het licht van de uitspraak van 24 april jl. waarbij de RvS een nuancering van haar tot dan toe geldende jurisprudentie heeft gegeven.
    b. De vraag is wat dit voor consequenties heeft voor de uitvoeringspraktijk, voor zowel toekomst als verleden. Het gaat hierbij naast de juridische overwegingen vooral ook om de beleidsmatige ruimte volgend uit wet –en regelgeving.
    c. Ik zou het op prijs stellen, vooruitlopend op het gehele advies, hier tussentijds advies over te ontvangen;
2. Andere CAF-zaken binnen Toeslagen.
    a. Ook bij de andere zaken waarin vermoedens van georganiseerde fraude een rol spelen, komt regelmatig de vraag naar het handelen van de Belastingdienst op en de ruimte die hij heeft binnen bestaande wettelijke kaders.
    b. Het heeft mijn voorkeur als een Adviescommissie ook naar de afhandeling van deze zaken zou kunnen kijken en eventuele lessons learned meegeven.
3. Praktische rechtsbescherming.
    a. Ik zie hier tevens een link met een recent door de Tweede Kamer aangenomen motie van de heer Omtzigt over de praktische rechtsbescherming.
    b. Verzoek aan de adviescommissie is te kijken naar hoe het praktisch met de rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden is gesteld, nu

dit vaak gaat om meer kwetsbare groepen waarbij niet altijd duidelijk is wat van hun wordt verwacht.

Gebruik advies

Mijn intentie is om het uit te brengen advies van de Commissie te gebruiken bij de verdere afhandeling van de CAF11-zaken en evt vergelijkbare zaken en voor de ontwikkeling van toekomstig uitvoeringsbeleid.

Werkwijze advisering / instelling Adviescommissie

Voor de adviescommissie zie op dit moment naast jou als voorzitter, nog plek voor twee leden.

1. We denken daarbij enerzijds aan iemand met een fiscale achtergrond / kennis en ervaring in een uitvoeringsinstantie, bijvoorbeeld [ ] of iemand anders met deze ervaring.
2. Anderzijds een lid dat het maatschappelijke perspectief vertegenwoordigt, gezien de reeds bestaande maatschappelijke discussie, bijvoorbeeld [ ] [ ] Ik sta open voor andere suggesties.

Uiteraard gaan we de reikwijdte van – de vraagstelling en termijn, evt. ambtelijke ondersteuning - het advies in overleg nader bepalen. Hierover kun je desgewenst contact opnemen met mijn [ ]

PM: Bezoldiging vindt plaats conform de wet en het besluit vergoedingen adviescolleges en commissies (max schaal 18BBRA).

PM2: Het is gebruikelijk om een mededeling te doen in de Ministerraad over het voornemen om een commissie in te stellen. Het instellingsbesluit dient aan de MR voorgelegd te worden. Na goedkeuring MR wordt het instellingsbesluit door de bewindspersoon vastgesteld.

Belnotitie Omtzigt

- Zoals je weet neem ik de CAF-problematiek erg serieus en zijn er al meerdere verbetermaatregelen bij de Belastingdienst opgestart;
- Mede de door uitspraak van de Raad van State van 24 april jl., is mij duidelijk geworden dat ook de tot nu toe ingezette verbetermaatregelen nog onvoldoende zijn, wat aanleiding geeft te kijken hoe dit structureler kan worden aangepakt;
- Hierover ben ik enkele mogelijkheden aan het verkennen om tot een goede en structurele oplossing voor de toekomst komen. Eerste stap is het instellen van een zware commissie;
- Ik verwacht hier op korte termijn meer over te kunnen melden, maar wellicht is de afgesproken deadline voor de beantwoording van de Kamervragen van 15 mei a.s. niet haalbaar. Graag jouw begrip hiervoor.

Geprint met Digidoc 2 op 13-05-2019, 15:15

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 79070 Telefoonnotities mogelijke Adviescommissie KOT / toeslagen
Nummer:	2019-0000010828
Algemeen taakverzoek:	BDG: advies om te paraferen [redacted] 10/5

Hierbij de telefoonnotities over Adviescommissie KOT die maandag 9 mei 2019 aan de stas zijn verstrekt, ter formalisering ook nog via digidoc.
Omdat er een "werkdocument" bij moest, heb ik een korte notitie gemaakt met deze strekking. Laat het aan verdeelpunt over wat er hiervan (nogmaals) naar de stas moet.

Document: Telefoonnotities mogelijke Adviescommissie KOT / toeslagen (2019-0000079070)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (BJZ/SECR)	13-05-2019, 15:11	DJZ Paraferen
[redacted] (MT)	10-05-2019, 16:26	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	10-05-2019, 14:51	DGBD/MT FJZ Paraferen
[redacted] (BEDRIJF)	10-05-2019, 14:15	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (FISCALITEIT)	10-05-2019, 14:02	DGBD/FJZ Paraferen

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

Ministerie van Financiën

6/5-14:30 uur

HEDEN
TER BESPREKING – 6/5/2019 14:30U
Aan
de staatssecretaris

wacht nadere aanpassing antwoord 11 nog even af.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
3 mei 2019

Notitienummer
2019-0000075487

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Oplegnotitie beantwoording persvragen nationaliteit CAF-zaken

Aanleiding
Op vrijdag 26 april hebben RTL en Trouw vervolgvragen gesteld over het toezicht van Toeslagen in CAF-zaken en de rol van nationaliteit. Bijgaand treft u de conceptantwoorden aan.

Bespreekpunt
We vragen specifiek uw aandacht voor het antwoord op vraag 11. RTL en Trouw vragen of de Belastingdienst nog steeds toegang heeft tot de oorspronkelijke gegevens in de BRP waarin -voor de wetswijziging van 2016 - tweede nationaliteit is vastgelegd (vraag 11). Toeslagen heeft deze gegevens over tweede nationaliteit nog in de systemen. Komende zomer wordt dit gegeven verwijderd uit de actuele klantbeelden. Toeslagen zoekt uit hoe en wanneer ook historische gegevens over dit gegeven kunnen worden verwijderd of afgeschermd voor behandelaars. De Autoriteit Persoonsgegevens is hiervan op de hoogte en neemt dit mee in haar onderzoek (zie toelichting).

Kern

- Bij de eerdere persvragen hebben we de geautomatiseerde risicoselectie bij Toeslagen toegelicht. In die toelichting is ook het verschil tussen CAF-zaken en de risicoselectie uitgewerkt.
- De nieuwe vragen van RTL en Trouw zien op CAF-zaken, meer specifiek op onze werkwijze in het verleden en de rol van (tweede) nationaliteit.
- In de toelichting bij de beantwoording is de doorontwikkeling van CAF-zaken tussen 2013 en 2018 is beschreven. We benoemen daarbij dat beschikbare gegevens over vraagouders, waaronder nationaliteit, zijn opgenomen in de systemen van Toeslagen. De nationaliteitsgegevens komen voor in de gebruikte queries. Vanaf 2016 werden analyses op basis van de queries ook in quick scans samengevat. Ook de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvragers werd destijds opgenomen in de quick scan. Op basis van deze informatie werd besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak.
- Bij het antwoord op de vragen 5 en 6 zoekt Toeslagen nog uit welke selectiecriteria zijn gebruikt.

Toelichting

- Op 25 april jl. vond het gesprek plaats tussen Toeslagen en de Autoriteit Persoonsgegevens.
- De onderzoeksopdracht van de AP richt zich op onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt, specifiek het verwerken van gegevens over de tweede nationaliteit. Daarnaast richt de onderzoeksopdracht van de AP zich op de vraag of geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering op bijzondere persoonsgegevens, specifiek tweede nationaliteit, in strijd met AVG plaatsvindt.

Beantwoording vervolgvragen RTL en Trouw

Toelichting op de beantwoording

Als context bij de beantwoording van de vragen wordt hieronder de doorontwikkeling van CAF-zaken tussen 2013 en nu toegelicht.

Het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) startte in september 2013 en heeft tot doel fraude, gepleegd door facilitators in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen. Alle CAF-zaken starten met een concreet intern of extern signaal. Zoals eerder aangegeven kunnen deze signalen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constateringen tijdens het toezicht van de Belastingdienst. In 2013 werd bij het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen gemaakt. Deze uitdraai, ook wel query genoemd, bevatte informatie over het gastouderbureau en daarbij alle mogelijke betrokken gast- en vraagouders. Beschikbare gegevens over vraagouders zoals opgenomen in de systemen van Toeslagen, waaronder gegevens over nationaliteit, komen voor in een dergelijke query. Wanneer de analyse van een query aanwijzingen gaf van mogelijk georganiseerd misbruik legde het CAF in sommige gevallen bezoeken af. Vaak was het signaal dat de administratie op bepaalde punten niet leek te kloppen. Bezoeken, in andere documentatie ook wel een "waarneming ter plaatse" of een "actualiteitsbezoek" genoemd, werden afgerond met een verslag van bevindingen. De uitkomsten van het werkbezoek en opvolging daarvan werden binnen het CAF besproken. Er werd besloten tot opvolging als bijvoorbeeld bij het afleggen van het bezoek aan de gastouders onverwacht geen kinderen aanwezig waren of omdat de urenstaten niet klopten. Deze eerste periode van het CAF kenmerkte zich door beperkte documentatie en afstemming over CAF-zaken. Dit maakt het lastig herleidbaar welke afwegingen er destijds zijn gemaakt.

In 2014 is een structureel afstemoverleg door Toeslagen gestart voor een betere coördinatie tussen de teams die een rol hebben in zaken van vermoede fraude. Vanaf 2016 werden analyses op basis van de queries structureel vastgelegd in zogeheten quick scans die een compact en overzichtelijk beeld geven van de situatie. De quick scans bevatten een overzicht van burgerservicenummers van de vraagouders, het soort toeslag, de woonplaats van de vraagouders, urenstaten en de totale financiële omvang. Ook de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvragers werd destijds opgenomen in de quick scan. Op basis van deze informatie werd besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak. Ook in deze periode is niet volledig gedocumenteerd.

In 2016 is de werkwijze aangepast zodat toeslagen in geen geval worden stopgezet voordat nadere informatie bij ouders is opgevraagd. Richting 2018 is het proces verder gestructureerd en omschreven. Sindsdien worden via verslagen besluiten beter vastgelegd. Sinds juli 2018 worden geen gegevens over nationaliteit meer opgenomen in de quick scans, doordat deze informatie in het toezicht niet meer van belang bleek. Vanaf de start in 2013 is het proces rondom CAF-zaken doorontwikkeld. In het najaar van 2018 zijn aan de Tweede Kamer verdere verbetermaatregelen aangekondigd en in gang gezet rondom het informatiebeheer van Toeslagen en de vaktechnische inbedding.

Vragen 1 en 2

1. Sluit u uit dat (tweede) nationaliteit of achtergrond een rol heeft gespeeld bij de onderzoeken naar gastouders bij de zogeheten 'actualiteitsbezoeken' door de Belastingdienst in november 2013? Zo ja, hoe verklaart u dat dat (vrijwel) uitsluitend sprake is van 'niet-Nederlandse' namen bij deze onderzoeken?
2. Kunt u toelichten welke selectiecriteria zijn gehanteerd bij de 'selectie adressen' van de gastouders eind 2013 (zie: Rapportage casus Hawai, 3 december 2014). Sluit u uit dat bij de selectie van de adressen voor deze actualiteitsbezoeken (tweede) nationaliteit of achtergrond van de gastouders (en/of vraagouders) een rol heeft gespeeld?

Antwoord op de vragen 1 en 2

De (tweede) nationaliteit of het Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap van gastouders wordt niet bijgehouden in de systemen van Toeslagen en daardoor niet gebruikt bij de selectie van adressen van gastouders voor actualiteitenbezoeken. Als Toeslagen meerdere signalen ontvangt weegt de omvang van het fraudevermoeden mee, zoals het aantal kinderen, opvanguren en daarmee ook het financieel belang. Bij de selectie van gastouders voor een actualiteitsbezoek wordt, zoals ook uit de Rapportage casus Hawaii van december 2013[1] blijkt, gekeken naar het aantal kinderen en het aantal uur opvang dat de gastouder opgeeft en de vergelijking met de administratie van het gastouderbureau.

Vraag 3

Klopt onze informatie dat deze actualiteitsbezoeken hebben geleid tot rapportages aan het CAF-team?

Antwoord 3

Het was en is andersom. Op basis van rapportages aan het CAF (de fraudesignalen zoals in de toelichting beschreven) wordt besloten een CAF-zaak al dan niet op te pakken en eventueel een actualiteitsbezoek af te leggen. Van het actualiteitsbezoek wordt door het CAF een verslag van bevindingen gemaakt. Dit verslag wordt gebruikt bij de besluitvorming over de vraag of en, zo ja, op welke wijze opvolging moet worden gegeven aan het actualiteitsbezoek.

Vraag 4

In 2014 heeft de Belastingdienst ongeveer 42.000 gastouders een brief gestuurd om hen erop te wijzen dat zij inkomsten uit gastouderopvang over 2013 moeten aangeven. Hoe is de selectie van deze 42.000 gastouders tot stand gekomen? Heeft (tweede) nationaliteit of Nederlanderschap op enigerlei wijze een rol gespeeld bij het vaststellen van deze populatie?

Antwoord 4

Het gaat hier om een communicatieactiviteit van de Belastingdienst om burgers te helpen bij het juist invullen van de aangifte. Op het moment van het versturen van de brief waren 42.000 gastouders geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP).

[1] De rapportage "casus Hawai" dateert uit 2013.

De Belastingdienst heeft dus geen selectie gemaakt binnen deze groep: alle op dat moment geregistreerde gastouders hebben de brief ontvangen.

Vragen 5 en 6

5. Hoe is de onderzoekspopulatie van 87 van de 700 GOB's in 2014 tot stand gekomen waarnaar de Belastingdienst onderzoek deed? Is er een relatie met de actualiteitsbezoeken uit november 2013? Sluit u uit dat (tweede) nationaliteit, Nederlanderschap of achtergrond op enigerlei wijze een criterium was bij deze selectie?
6. Kunt u toelichten hoe de selectie tot stand kwam van de 12 van de 87 zaken die door het CAF nader zijn onderzocht? Hoeveel vraagouders kwamen daarbij in beeld?

Antwoorden op de vragen 5 en 6

[PM: RTL en Trouw leken te vragen naar een onderzoek van SZW, de GGD en Toeslagen over kwaliteitsverbeteringen in het toezicht. Navraag leert dat zij verwijzen naar een Kamerbrief van SZW uit 2015: www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vitbhd8wneui.

Van de 87 gastouderbureaus uit de brief zijn twaalf behandeld als CAF-zaak en de overige 75 behandeld in het reguliere toezicht. De twaalf CAF-zaken zijn verlopen volgens de werkwijze die in de toelichting is beschreven. Van de 75 genoemde bureaus zijn op dit moment zowel de namen van de bureaus als de selectiecriteria nog niet achterhaald. Toeslagen zoekt dit verder uit].

Vragen 7 en 8

7. Uw antwoord op onze vragen 4 en 5 gaat voorbij aan de essentie. Uit ons onderzoek blijkt dat een deel van de vraagouders in CAF 11 Hawaï op geen enkele manier te koppelen is aan een van de gastouders of de gastouderbureaus ( ). M.a.w.: er zijn vraagouders (met een migratie-achtergrond) op de toezicht lijst terechtgekomen, zónder dat er een koppeling was met gastouders of gastouderbureaus die onderwerp waren van onderzoek. Kunt u dit verklaren?
8. Indien die de redenering van de staatssecretaris klopt in het eerder aangehaalde VSO (onderzoek gastouders -> alle gastoudersbureaus -> alle vraagouders), waarom zijn dan aanvullende queries gedaan, waaronder op 'postcode' en op 'toevoeging'? Wat was de noodzaak van dergelijke queries als de onderzoekspopulatie al in beeld was?

Antwoorden op de vragen 7 en 8

In 2011 is het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) ingevoerd. Toeslagen heeft toen een overgangsperiode gehanteerd, waarin nog volgens de handelswijze van voor 2011 gegevens kon worden doorgeven. Dat waren destijds NAW-gegevens. In die periode werd daarom voor het vaststellen van een onderzoekspopulatie ook nog gebruik gemaakt van zoekopdrachten op postcode en huisnummer. Enkele vraagouders maakten gebruik van een ander gastouderbureau met hetzelfde correspondentieadres en dezelfde contactpersoon als het betrokken gastouderbureau. Zij zijn hierdoor in de onderzoekspopulatie opgenomen.

Vraag 9

In uw antwoorden stelt u dat 'niet nader wordt gekeken' naar andere (tweede) nationaliteit, en dat bij dubbele nationaliteit 'wordt uitgegaan van Nederlanderschap'. Uw antwoord is gesteld in de tegenwoordige tijd; onze vraag richt zich op het verleden. Vandaar: werd er destijds in CAF-zaken wel of niet gekeken naar tweede nationaliteit? Speelde (tweede) nationaliteit wel of geen rol in geautomatiseerd en handmatig toezicht/handhaving?

Antwoord 9

Zoals in de vorige beantwoording is toegelicht is er een verschil tussen de geautomatiseerde risicoselectie en CAF-zaken.
De toelichting over het gebruik van Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in de geautomatiseerde risicoselectie geldt ook voor het verleden.
Het gebruik van nationaliteit bij CAF-zaken is in de toelichting bij deze beantwoording beschreven.

Vragen 10 en 11

10. Als 'tweede' nationaliteit geen enkele rol speelde, hoe verklaart u dan dat uit onze informatie blijkt dat medewerkers van de Belastingdienst tweede nationaliteit van vraagouders hebben verwerkt? Wat was de juridische grondslag voor deze verwerking van bijzondere persoonsgegevens?
11. Heeft de Belastingdienst nog steeds toegang tot de oorspronkelijke gegevens in de BRP waarin -voor de wetswijziging van 2016 - tweede nationaliteit is vastgelegd? Welk doel dient deze toegang?

Antwoord op de vragen 10 en 11

De Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, de wetgeving inzake toeslagen en de Vreemdelingenwet 2000 vormen het juridisch kader voor het recht op toeslagen en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan, waaronder de verblijfstitel in Nederland. Iedereen die in Nederland woont kan een toeslag krijgen als hij of zij de Nederlandse nationaliteit heeft of in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning, en aan de overige voorwaarden voldoet. Dit laatste geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner. Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Dit is ook toegelicht op de website van Toeslagen.[2]
Gegevens over Nederlanderschap en de verblijfstitel zijn voor Toeslagen daarom noodzakelijk om het recht op toeslagen vast te kunnen stellen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de Basis Registratie Personen (BRP). De Belastingdienst ontvangt systematisch gegevens uit en is aangesloten op de BRP. Zowel de verblijfstitel als de nationaliteit maakt deel uit van die gegevens. Aangezien een vraagouder de Nederlandse nationaliteit als tweede nationaliteit kan hebben, kan dit relevant zijn voor het vaststellen van het recht op toeslag. Dit verklaart waarom deze gegevens zijn opgenomen in de systemen van Toeslagen.

---

[2] www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/toeslagen/hoe_werken_toeslagen/kan_ik_toeslag_krijgen/nederlandse-nationaliteit-of-geldige-verblijfsvergunning

[Bespreekpunt notitie: In 2015 heeft de BRP een wijziging doorgevoerd waardoor in het geval van Nederlanderschap een eventuele tweede nationaliteit niet meer wordt doorgegeven. Het Toeslagen systeem is hier nog niet op aangepast. Naar verwachting zijn voor het einde van dit jaar de wijzigingen doorgevoerd voor actuele klantbeelden als voor gegevens uit het verleden. Historische gegevens zullen daarbij worden verwijderd ofwel afgeschermd voor behandelaars.]

Vraag 12

U gaf geen antwoord op onze vraag 9, betreffende de kinderopvang in Almere, waarover ook een klacht loopt bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Kunt u verklaren waarom bij deze kinderopvang in 2014 uitsluitend de toeslagen van vraagouders met een 'buitenlandse' naam zijn stopgezet, en bij Nederlandse namen niet?

Antwoord op vraag 12

Zoals ook in de vorige beantwoording is aangegeven kan niet in detail worden ingegaan op individuele zaken. Wel kan worden opgemerkt dat de beschreven situatie niet wordt herkend.

Vraag 13

U stelt dat er geen afdeling buitenland 'is' bij de Belastingdienst. Volgens onze informatie hebben medewerkers van de dienst in Utrecht destijds correspondentie ondertekend als 'specialist bezwaar Buitenland en CAF-bezwaren'.

Antwoord op vraag 13

Zoals in eerdere beantwoording is gesteld heeft Toeslagen geen aparte afdeling Buitenland, maar worden bezwaren behandeld bij de kantoren in Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Heerlen. Wel zijn er medewerkers die gespecialiseerd zijn in grensoverschrijdende zaken. Dit zijn bijvoorbeeld Nederlanders in het buitenland met een recht op toeslag en buitenlandse studenten of arbeidsmigranten die tijdelijk in Nederland verblijven en daarom aanspraak kunnen maken op een toeslag. De medewerker die de e-mail heeft ondertekend was betrokken bij zowel grensoverschrijdende toeslagen als CAF-procedures: hij was dus specialist bezwaar Buitenland, en ook specialist CAF-bezwaren. Deze taken hebben, anders dan ondertekening van de e-mail wellicht doet vermoeden, geen relatie met elkaar. De Belastingdienst heeft overigens voor belastingzaken, zoals bekend, wel een kantoor Buitenland, dat is gevestigd in Heerlen.

Vragen 14 en 15

14. Uit hetgeen u meldt in uw antwoorden – en uit informatie van de Nationale Ombudsman – begrijpen wij dat bij de geautomatiseerde risicoselectie Nederlanderschap een rol speelt. Sluit u uit dat in het verleden tweede nationaliteit een rol speelde in die geautomatiseerde risicoselectie?
15. Begrijpen wij het goed dat de geautomatiseerde risicoselectie op grond van Nederlanderschap, en in combinatie met andere 'indicatoren' kunnen leiden tot automatische uitworp? Kunt u toelichten waarom behandelaars geen kennis hebben van de reden voor uitworp? Uit registraties die wij hebben ingezien menen wij te kunnen afleiden dat behandelaars alle relevante informatie in de systemen van de Belastingdienst kunnen terugvinden.

Antwoord op de vragen 14 en 15

Zoals ook in de eerdere beantwoording is toegelicht is er een verschil in het toezicht bij CAF-zaken en de geautomatiseerde risicoselectie. Voor de werkwijze in CAF-zaken wordt verwezen naar de toelichting.

In de geautomatiseerde risicoselectie werd en wordt de indicator Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap gebruikt voorafgaand aan handmatige behandeling van individuele gevallen. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, wordt uitgegaan van Nederlanderschap. Het gegeven over Nederlanderschap is destijds als indicator toegevoegd om, in combinatie met tientallen andere risico-indicatoren, tot een uitworp te komen voor nadere handmatige beoordeling. De indicator Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap heeft nooit alleen, maar altijd in combinatie met andere indicatoren, tot handmatige beoordeling geleid. (Tweede) nationaliteit is geen indicator.

Behandelaars kunnen de weging van de indicatoren niet inzien en kennen dus niet de reden van selectie. Indicatoren zijn bijvoorbeeld opvangkosten en aantal kinderen. Behandelaren kunnen wel het dossier inzien van de toeslagontvanger. Dit is nodig voor het goed afhandelen van de werkopdracht.

Vraag 16

In uw beslissing op een Wob-verzoek van 7 februari 2016 (over CAF en veelplegers, uw kenmerk: 2017-0000017958) zijn in het Plan van Aanpak en in de CAF tussenevaluatie december 2013 delen van documenten geweigerd. Zie ook met name het deel over 'doelgroep' in de tussenevaluatie, waar het deel over toeslagen is gezwart. Sluit u uit dat in dergelijke doelgroepomschrijvingen sprake is van afkomst, (tweede) nationaliteit of achtergrond?

Antwoord 16

In de gelakte passage uit het Wob-verzoek van 7 februari 2016 wordt niets gezegd over achtergrond/nationaliteit. De passage uit het Wob-verzoek gaat over informatiepositie van Toeslagen in het toezicht.

Geprint met Digidoc 2 op 03-05-2019, 15:02

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 75487 Beantwoording persvragen RTL/Trouw CAF-zaken

Nummer: 2019-0000010325

Algemeen taakverzoek: BDG: advies om te paraferen. [redacted] 3/5

Tas van vandaag: conceptbeantwoording vervolgvragen RTL/Trouw over het toezicht bij CAF-zaken en de rol van nationaliteit

Document: Oplegnotitie beantwoording persvragen nationaliteit CAF-zaken (2019-0000075487)

Naam		Datum en Tijd	Inbox
[redacted]	(MT)	03-05-2019, 14:51	DGBD Paraferen
	BEDRIJF)	03-05-2019, 14:44	DGBD/C&F KOP Paraferen
	(MT)	03-05-2019, 14:42	DGBD/UHB Paraferen

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
7 mei 2019

Notitienummer
2019-0000077034

Auteur
[redacted]

Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Beantwoording persvragen RTL/Trouw profilering bij CAF-zaken van Toeslagen

Aanleiding

Op 6 mei zijn de conceptantwoorden op de vervolgvragen van RTL en Trouw met u besproken over het toezicht van Toeslagen in CAF-zaken en de rol van nationaliteit. In het weekoverleg van 8 mei is een nieuwe versie van de beantwoording besproken.

Beslispunt

Gaat u akkoord met bijgaande antwoorden op de persvragen van RTL en Trouw over profilering bij CAF-zaken van Toeslagen?

SPOEDSHALVE
CC[redacted]

Kern:

Naar aanleiding van het weekoverleg zijn nog twee aanpassingen doorgevoerd:

- De passage in de toelichting over gebrekkige documentatie en afstemming is ingekort. In de toelichting is verwezen naar de Kamerbrief van 11 oktober 2018, waar is beschreven dat het informatiebeheer van Toeslagen niet op orde was.
- Bij het antwoord op vraag 12 is stelliger aangegeven dat de toeslagen niet uitsluitend bij 'buitenlandse' namen zijn stopgezet. Toeslagen heeft de lijst met bij het betreffende gastouderbureau aangesloten vraagouders bekeken en in 2014 zijn ook de toeslagen van ouders met Nederlandse namen (en de Nederlandse nationaliteit) stopgezet.

Beantwoording vervolgvragen RTL en Trouw

Toelichting op de beantwoording

Als context bij de beantwoording van de vragen wordt hieronder de doorontwikkeling van CAF-zaken tussen 2013 en nu toegelicht.

Het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) startte in september 2013 en heeft tot doel fraude, gepleegd door facilitators in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Alle CAF-zaken starten met een concreet intern of extern signaal. Zoals eerder aangegeven kunnen deze signalen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constateringen tijdens het toezicht van de Belastingdienst. In 2013 werd bij het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen gemaakt. Deze uitdraai, ook wel query genoemd, bevatte informatie over het gastouderbureau en daarbij alle mogelijke betrokken gast- en vraagouders. Beschikbare gegevens over vraagouders zoals opgenomen in de systemen van Toeslagen, waaronder gegevens over nationaliteit, komen voor in een dergelijke query. Wanneer de analyse van een query aanwijzingen gaf van mogelijk georganiseerd misbruik legde het CAF in sommige gevallen bezoeken af. Vaak was het signaal dat de administratie op bepaalde punten niet leek te kloppen. Bezoeken, in andere documentatie ook wel een "waarneming ter plaatse" of een "actualiteitsbezoek" genoemd, werden afgerond met een verslag van bevindingen. De uitkomsten van het werkbezoek en opvolging daarvan werden binnen het CAF besproken. Er werd besloten tot opvolging als bijvoorbeeld bij het afleggen van het bezoek aan de gastouders onverwacht geen kinderen aanwezig waren of omdat de urenstaten niet klopten.

In 2014 is een structureel afstemoverleg door Toeslagen gestart voor een betere coördinatie tussen de teams die een rol hebben in zaken van vermoede fraude. Vanaf 2016 werden analyses op basis van de queries structureel vastgelegd in zogeheten quick scans die een compact en overzichtelijk beeld geven van de situatie. De quick scans bevatten een overzicht van burgerservicenummers van de vraagouders, het soort toeslag, de woonplaats van de vraagouders, urenstaten en de totale financiële omvang. Ook de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvragers werd destijds opgenomen in de quick scan. Op basis van deze informatie werd besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak. Zoals bekend is in deze periode door Toeslagen beperkt gedocumenteerd over CAF-zaken.[1]

In 2016 is de werkwijze aangepast zodat toeslagen in geen geval worden stopgezet voordat nadere informatie bij ouders is opgevraagd. Richting 2018 is het proces verder gestructureerd en omschreven. Sindsdien worden via verslagen besluiten beter vastgelegd. Sinds juli 2018 worden geen gegevens over nationaliteit meer opgenomen in de quick scans, doordat deze informatie in het toezicht niet meer van belang bleek. Vanaf de start in 2013 is het proces rondom CAF-zaken doorontwikkeld. In het najaar van 2018 zijn aan de Tweede Kamer verdere verbetermaatregelen aangekondigd en in gang gezet rondom het informatiebeheer van Toeslagen en de vaktechnische inbedding.

---

[1] Kamerstukken II 2017 18, 31 066, nr. 434.

Vragen 1 en 2

1. Sluit u uit dat (tweede) nationaliteit of achtergrond een rol heeft gespeeld bij de onderzoeken naar gastouders bij de zogeheten 'actualiteitsbezoeken' door de Belastingdienst in november 2013? Zo ja, hoe verklaart u dat dat (vrijwel) uitsluitend sprake is van 'niet-Nederlandse' namen bij deze onderzoeken?

2. Kunt u toelichten welke selectiecriteria zijn gehanteerd bij de 'selectie adressen' van de gastouders eind 2013 (zie: Rapportage casus Hawai, 3 december 2014). Sluit u uit dat bij de selectie van de adressen voor deze actualiteitsbezoeken (tweede) nationaliteit of achtergrond van de gastouders (en/of vraagouders) een rol heeft gespeeld?

Antwoord op de vragen 1 en 2

De (tweede) nationaliteit of het Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap van een burger in zijn of haar rol als gastouder wordt niet bijgehouden in de systemen van Toeslagen en daardoor niet gebruikt bij de selectie van adressen van gastouders voor actualiteitenbezoeken. Als Toeslagen meerdere signalen ontvangt weegt de omvang van het fraudevermoeden mee, zoals het aantal kinderen, opvanguren en daarmee ook het financieel belang. Bij de selectie van gastouders voor een actualiteitsbezoek wordt, zoals ook uit de Rapportage casus Hawaii van december 2013[2] blijkt, gekeken naar het aantal kinderen en het aantal uur opvang dat de gastouder opgeeft en de vergelijking met de administratie van het gastouderbureau.

Vraag 3

Klopt onze informatie dat deze actualiteitsbezoeken hebben geleid tot rapportages aan het CAF-team?

Antwoord 3

Het was en is andersom. Op basis van rapportages aan het CAF (de fraudesignalen zoals in de toelichting beschreven) wordt besloten een CAF-zaak al dan niet op te pakken en eventueel een actualiteitsbezoek af te leggen. Van het actualiteitsbezoek wordt door het CAF een verslag van bevindingen gemaakt. Dit verslag wordt gebruikt bij de besluitvorming over de vraag of en, zo ja, op welke wijze opvolging moet worden gegeven aan het actualiteitsbezoek.

Vraag 4

In 2014 heeft de Belastingdienst ongeveer 42.000 gastouders een brief gestuurd om hen erop te wijzen dat zij inkomsten uit gastouderopvang over 2013 moeten aangeven. Hoe is de selectie van deze 42.000 gastouders tot stand gekomen? Heeft (tweede) nationaliteit of Nederlanderschap op enigerlei wijze een rol gespeeld bij het vaststellen van deze populatie?

Antwoord 4

Het gaat hier om een communicatieactiviteit van de Belastingdienst om burgers te helpen bij het juist invullen van de aangifte. Op het moment van het versturen van de brief waren 42.000 gastouders geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP).

[2] De rapportage "casus Hawai" dateert uit 2013.

De Belastingdienst heeft dus geen selectie gemaakt binnen deze groep: alle op dat moment geregistreerde gastouders hebben de brief ontvangen.

Vragen 5 en 6

5. Hoe is de onderzoekspopulatie van 87 van de 700 GOB's in 2014 tot stand gekomen waarnaar de Belastingdienst onderzoek deed? Is er een relatie met de actualiteitsbezoeken uit november 2013? Sluit u uit dat (tweede) nationaliteit, Nederlanderschap of achtergrond op enigerlei wijze een criterium was bij deze selectie?
6. Kunt u toelichten hoe de selectie tot stand kwam van de 12 van de 87 zaken die door het CAF nader zijn onderzocht? Hoeveel vraagouders kwamen daarbij in beeld?

Antwoorden op de vragen 5 en 6

Er wordt verwezen naar de Kamerbrief van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uit 2015.[3] De passage over het toezicht van Toeslagen heeft betrekking op een onderzoek naar toezicht in de gastouderopvang in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Een overzicht van alle resultaten is beschreven in de rapportage "Toezicht versterken door samenwerken" uit 2016.[4] Door de GGD GHOR Nederland, Toeslagen, VNG en individuele GGD-en zijn 77 gastouderbureaus[5] bezocht in de periode 2014 tot en met 2016. Voor de selectie van de 77 bureaus is gebruik gemaakt van de risicoprofielen van de GGD-en en Toeslagen. Toeslagen houdt in de systemen geen gegevens bij over de nationaliteit van houders van gastouderbureaus of gastouders. De nationaliteit van houders van gastouderbureaus of gastouders is dus geen criterium geweest bij de selectie. De uitkomsten van het onderzoek gaven bij veertien bureaus[6] aanleiding voor nader onderzoek door Toeslagen. Bij die bureaus was de administratie niet op orde. Ook gemeenten zijn toezichttrajecten bij de betreffende gastouderbureaus gestart.

Vragen 7 en 8

7. Uw antwoord op onze vragen 4 en 5 gaat voorbij aan de essentie. Uit ons onderzoek blijkt dat een deel van de vraagouders in CAF 11 Hawaï op geen enkele manier te koppelen is aan een van de gastouders of de gastouderbureaus ( ). M.a.w.: er zijn vraagouders (met een migratie-achtergrond) op de toezicht lijst terechtgekomen, zónder dat er een koppeling was met gastouders of gastouderbureaus die onderwerp waren van onderzoek. Kunt u dit verklaren?
8. Indien die de redenering van de staatssecretaris klopt in het eerder aangehaalde VSO (onderzoek gastouders -> alle gastoudersbureaus -> alle vraagouders), waarom zijn dan aanvullende queries gedaan, waaronder op 'postcode' en op 'toevoeging'? Wat was de noodzaak van dergelijke queries als de onderzoekspopulatie al in beeld was?

Antwoorden op de vragen 7 en 8

In 2011 is het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) ingevoerd. Toeslagen heeft toen een overgangsperiode gehanteerd, waarin nog volgens de handelswijze van voor 2011

[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 31 322, nr. 503.
[4] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/10/06/toezicht-versterken-door-samenwerken
[5] De uiteindelijke onderzoekspopulatie betrof 77 en niet 87 gastouderbureaus.
[6] In het rapport is te lezen dat bij veertien, niet twaalf, gastouderbureaus nader onderzoek is gedaan.

gegevens kon worden doorgeven. Dat waren destijds NAW-gegevens. In die periode werd daarom voor het vaststellen van een onderzoekspopulatie ook nog gebruik gemaakt van zoekopdrachten op postcode en huisnummer. Enkele vraagouders maakten gebruik van een ander gastouderbureau met hetzelfde correspondentieadres en dezelfde contactpersoon als het betrokken gastouderbureau. Zij zijn hierdoor in de onderzoekspopulatie opgenomen.

Vraag 9

In uw antwoorden stelt u dat 'niet nader wordt gekeken' naar andere (tweede) nationaliteit, en dat bij dubbele nationaliteit 'wordt uitgegaan van Nederlanderschap'. Uw antwoord is gesteld in de tegenwoordige tijd; onze vraag richt zich op het verleden. Vandaar: werd er destijds in CAF-zaken wel of niet gekeken naar tweede nationaliteit? Speelde (tweede) nationaliteit wel of geen rol in geautomatiseerd en handmatig toezicht/handhaving?

Antwoord 9

Zoals in de vorige beantwoording is toegelicht is er een verschil tussen de geautomatiseerde risicoselectie en CAF-zaken.
De toelichting over het gebruik van Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap in de geautomatiseerde risicoselectie geldt ook voor het verleden.
Het gebruik van nationaliteit bij CAF-zaken is in de toelichting bij deze beantwoording beschreven.

Vragen 10 en 11

10. Als 'tweede' nationaliteit geen enkele rol speelde, hoe verklaart u dan dat uit onze informatie blijkt dat medewerkers van de Belastingdienst tweede nationaliteit van vraagouders hebben verwerkt? Wat was de juridische grondslag voor deze verwerking van bijzondere persoonsgegevens?
11. Heeft de Belastingdienst nog steeds toegang tot de oorspronkelijke gegevens in de BRP waarin -voor de wetswijziging van 2016 - tweede nationaliteit is vastgelegd? Welk doel dient deze toegang?

Antwoord op de vragen 10 en 11

De Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, de wetgeving inzake toeslagen en de Vreemdelingenwet 2000 vormen het juridisch kader voor het recht op toeslagen en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan, waaronder de verblijfstitel in Nederland. Iedereen die in Nederland woont kan een toeslag krijgen als hij of zij de Nederlandse nationaliteit heeft of in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning, en aan de overige voorwaarden voldoet. Dit laatste geldt ook voor de toeslagpartner of, in het geval van huurtoeslag, de medebewoner. Voor iemand die geen verblijfsvergunning heeft, maar wel de nationaliteit van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Dit is ook toegelicht op de website van Toeslagen.[7]

[7] www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/toeslagen/hoe_werken_toeslagen/kan_ik_toeslag_krijgen/nederlandse-nationaliteit-of-geldige-verblijfsvergunning

Gegevens over Nederlanderschap en de verblijfstitel zijn voor Toeslagen daarom noodzakelijk om het recht op toeslagen vast te kunnen stellen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de Basis Registratie Personen (BRP). De Belastingdienst ontvangt systematisch gegevens uit en is aangesloten op de BRP. Zowel de verblijfstitel als de nationaliteit maakt deel uit van die gegevens. Aangezien een vraagouder de Nederlandse nationaliteit als tweede nationaliteit kan hebben, kan dit relevant zijn voor het vaststellen van het recht op toeslag. Dit verklaart waarom deze gegevens zijn opgenomen in de systemen van Toeslagen. Toeslagen beschikt over oorspronkelijke gegevens in de BRP en beziet momenteel de mogelijkheden om deze gegevens te schonen in de systemen.

Vraag 12

U gaf geen antwoord op onze vraag 9, betreffende de kinderopvang in Almere, waarover ook een klacht loopt bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Kunt u verklaren waarom bij deze kinderopvang in 2014 uitsluitend de toeslagen van vraagouders met een 'buitenlandse' naam zijn stopgezet, en bij Nederlandse namen niet?

Antwoord op vraag 12

Zoals ook in de vorige beantwoording is aangegeven kan niet in detail worden ingegaan op individuele zaken. Wel kan worden opgemerkt dat niet uitsluitend bij, in uw woorden, 'buitenlandse' namen de toeslagen zijn stopgezet.

Vraag 13

U stelt dat er geen afdeling buitenland 'is' bij de Belastingdienst. Volgens onze informatie hebben medewerkers van de dienst in Utrecht destijds correspondentie ondertekend als 'specialist bezwaar Buitenland en CAF-bezwaren'.

Antwoord op vraag 13

Zoals in eerdere beantwoording is gesteld heeft Toeslagen geen aparte afdeling Buitenland, maar worden bezwaren behandeld bij de kantoren in Utrecht, Den Haag, Leeuwarden en Heerlen. Wel zijn er medewerkers die gespecialiseerd zijn in grensoverschrijdende zaken. Dit zijn bijvoorbeeld Nederlanders in het buitenland met een recht op toeslag en buitenlandse studenten of arbeidsmigranten die tijdelijk in Nederland verblijven en daarom aanspraak kunnen maken op een toeslag. De medewerker die de e-mail heeft ondertekend was betrokken bij zowel grensoverschrijdende toeslagen als CAF-procedures: hij was dus specialist bezwaar Buitenland, en ook specialist CAF-bezwaren. Deze taken hebben, anders dan ondertekening van de e-mail wellicht doet vermoeden, geen relatie met elkaar. De Belastingdienst heeft overigens voor belastingzaken, zoals bekend, wel een kantoor Buitenland, dat is gevestigd in Heerlen.

Vragen 14 en 15

14. Uit hetgeen u meldt in uw antwoorden – en uit informatie van de Nationale Ombudsman – begrijpen wij dat bij de geautomatiseerde risicoselectie Nederlanderschap een rol speelt. Sluit u uit dat in het verleden tweede nationaliteit een rol speelde in die geautomatiseerde risicoselectie?
15. Begrijpen wij het goed dat de geautomatiseerde risicoselectie op grond van Nederlanderschap, en in combinatie met andere 'indicatoren' kunnen leiden tot automatische uitworp? Kunt u

toelichten waarom behandelaars geen kennis hebben van de reden voor uitworp? Uit registraties die wij hebben ingezien menen wij te kunnen afleiden dat behandelaars alle relevante informatie in de systemen van de Belastingdienst kunnen terugvinden.

Antwoord op de vragen 14 en 15
Zoals ook in de eerdere beantwoording is toegelicht is er een verschil in het toezicht bij CAF-zaken en de geautomatiseerde risicoselectie. Voor de werkwijze in CAF-zaken wordt verwezen naar de toelichting.

In de geautomatiseerde risicoselectie werd en wordt de indicator Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap gebruikt voorafgaand aan handmatige behandeling van individuele gevallen. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, wordt uitgegaan van Nederlanderschap. Het gegeven over Nederlanderschap is destijds als indicator toegevoegd om, in combinatie met tientallen andere risico-indicatoren, tot een uitworp te komen voor nadere handmatige beoordeling. De indicator Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap heeft nooit alleen, maar altijd in combinatie met andere indicatoren, tot handmatige beoordeling geleid. (Tweede) nationaliteit is geen indicator.

Behandelaars kunnen de weging van de indicatoren niet inzien en kennen dus niet de reden van selectie. Indicatoren zijn bijvoorbeeld opvangkosten en aantal kinderen. Behandelaren kunnen wel het dossier inzien van de toeslagontvanger. Dit is nodig voor het goed afhandelen van de werkopdracht.

Vraag 16
In uw beslissing op een Wob-verzoek van 7 februari 2016 (over CAF en veelplegers, uw kenmerk: 2017-0000017958) zijn in het Plan van Aanpak en in de CAF tussenevaluatie december 2013 delen van documenten geweigerd. Zie ook met name het deel over 'doelgroep' in de tussenevaluatie, waar het deel over toeslagen is gezwart. Sluit u uit dat in dergelijke doelgroepomschrijvingen sprake is van afkomst, (tweede) nationaliteit of achtergrond?

Antwoord 16
In de gelakte passage uit het Wob-verzoek van 7 februari 2016 wordt niets gezegd over achtergrond/nationaliteit. De passage uit het Wob-verzoek gaat over informatiepositie van Toeslagen in het toezicht.

Geprint met Digidoc 2 op 08-05-2019, 15:49

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 77034 Beantwoording persvragen RTL/Trouw profilering bij CAF-zaken van Toeslagen
Nummer:	2019-0000010514
Algemeen taakverzoek:	Aangepaste antwoorden persvragen RTL en Trouw over profilering bij CAF-zaken. BDG: advies aan DGBD om te paraferen (8/5)

Document: Oplegnotitie beantwoording persvragen RTL/Trouw profilering bij CAF-zaken van Toeslagen (2019-0000077034)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
) (MT)	08-05-2019, 09:01	DGBD Paraferen
BEDRIJF)	07-05-2019, 20:35	DGBD/C&F KOP Paraferen
(MT)	07-05-2019, 16:59	DGBD/UHB Paraferen

Laatste wijziging: (UITVOERINGSBELEID) op 08-05-2019, 15:22

SPOEDSHALVE
CC

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESPREKING 21 MEI 2019 13 UUR
Aan
de minister
de staatssecretaris

25
5

notitie

Mondelinge vragen Leijten (SP) over etnisch profileren bij Toeslagen

Directie Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

[redacted]

Datum
20 mei 2019

Notitienummer
2019-0000084443

Auteur

[redacted]

Van
[redacted] Cd Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Kopie aan

Aanleiding

Trouw en RTL Nieuws hebben maandag 20 mei artikelen gepubliceerd over etnisch profileren door Toeslagen. Daarbij wordt onder meer verwezen naar een onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens. Naar aanleiding van deze berichten heeft het lid Leijten (SP) mondelinge vragen aangemeld.

Kern

- Hierbij ontvangt u factsheets en Q&A's als voorbereiding op het mondelinge vragenuurtje van morgen.
- Daarnaast bereiden wij een brief voor. U kunt deze brief in het mondelinge vragenuurtje aankondigen. De brief en de voorbereide antwoorden hebben als strekking:
    - Voor het bepalen of iemand recht heeft op toeslagen kan Nederlanderschap relevant zijn.
    - Zaken van vermoede georganiseerde fraude worden gebaseerd op concrete fraudesignalen en niet op nationaliteit.
    - Bij de risicoselectie voor huurtoeslag en kinderopvangtoeslag is wel gebruikgemaakt van Nederlanderschap als een van de tientallen indicatoren bij individuele toeslagaanvragen en bij toezicht op individuele toeslaggerechtigden. De toegevoegde waarde daarvan is met de jaren afgenomen.
    - De Belastingdienst is in afwachting van de uitkomsten van de juridische en maatschappelijke discussie tijdelijk met het gebruik van deze indicator gestopt. Onder andere de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en de Nationale ombudsman buigen zich over het gebruik van profilering, risicoselectie en algoritmen.
    - De tweede nationaliteit is sinds april 2014 niet meer opgenomen in de BRP.

Toelichting

Welke gegevens gebruikt Toeslagen?

- De gegevens die Toeslagen gebruikt over nationaliteit zijn afkomstig uit de Basis Registratie Personen (BRP).
- De verblijfstitel en de nationaliteit maken onderdeel uit van deze gegevens. Dat is de reden dat deze gegevens in de systemen van Toeslagen zijn opgenomen.
- Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, wordt uitgegaan van Nederlanderschap. In het BRP staat, sinds 2014, geen tweede nationaliteit meer geregistreerd, waardoor Toeslagen die ook niet meer ontvangt.

- Echter zijn de oude gegevens nog niet overal verwijderd, het verwijderen van oude gegevens zoals gevraagd door de wet AVG is niet eenvoudig voor de Belastingdienst; het gaat om vele gegevens.

Stand van zaken onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is een onderzoek gestart naar de vraag of de Belastingdienst (bijzondere) persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt onrechtmatig verwerkt. Het gaat specifiek om het verwerken van gegevens omtrent tweede nationaliteit in het Toeslagensysteem of in kader van controle op de toeslagen voor kinderopvang.
- Daarnaast onderzoekt de AP of de Belastingdienst geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd is op bijzondere categorieën van persoonsgegevens - meer specifiek de tweede nationaliteit – in het kader van controle op de toeslagen voor kinderopvang.
- De Autoriteit Persoonsgegevens heeft op 25 april 2019 een 'onderzoek ter plaatse' gedaan bij Toeslagen te Utrecht.
- Een onderzoek van de AP kan soms geruime tijd duren; het is nog onbekend wanneer de uitkomsten worden verwacht.

Geprint met Digidoc 2 op 20-05-2019, 17:27

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 84443 - CAF 11 en etnisch profileren
Nummer:	2019-0000011555
Algemeen taakverzoek:	BDG: advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 20-5

Document: NOTITIE: Mondelinge vragen Leijten (SP) over etnisch profileren bij Toeslagen (2019-0000084443)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	20-05-2019, 17:24	DGBD Paraferen

[redacted] LEEST PARALLEL MEE

- Email akkoord Comm
- wel input J2 en DGF2/fr meegenaden (geen proof)

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

16 bewaren voor debat

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid
Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
14 juni 2019

Notitienummer
2019-0000096768

Auteur
Van
[redacted]
Belastingdienst

Kopie aan

Bijlagen
1

notitie

Set van factsheets over CAF 11

Aanleiding

Als basis voor de Kamerbrief zijn er de afgelopen twee weken factsheets gemaakt om u op alle deelonderwerpen te voorzien van informatie over CAF 11. In bijgaande set zijn alle factsheets tot dusver opgenomen.
Deze factsheets zullen worden gebruikt voor de beantwoording van de feitelijke vragenronde en de voorbereiding voor het nog te plannen plenaire debat.

Kern

Ten opzichte van de eerdere versies is een aantal factsheets nog aangepast:

- In de oplegger wordt een overzicht gegeven van het verloop van CAF 11, waarbij ook een tijdlijn is opgenomen.
- In factsheet 2 is de opbouw van de populatie met de laatste informatie van Toeslagen beschreven. Daarbij is opgenomen dat van de ouders die via gastouders waren aangesloten op de gastouderbureau D. in 2012, 2013 en/of 2014, 30 ouders zijn opgenomen die voorheen klant waren van bureau B. en 99 ouders die voorheen klant waren van bureau E.
- Bij factsheet 5 is een passage toegevoegd over de juridische vraag of met het stopzetten de wet is geschonden.
- In factsheet 10 over nationaliteit is toegevoegd dat uit de ervaringen van medewerkers blijkt dat homogeniteit een aanwijzing kan zijn voor fraude, maar dat dit niet objectief kan worden gereconstrueerd door Toeslagen.
- Bij factsheet 13 is de passage over het opvragen van bankgegevens gewijzigd. De bankgegevens zijn volgens de correspondentie op grond van artikel 53 AWR bij de bankinstelling opgevraagd. Het idee bij het CAF-team was om Toeslagen te laten zien welke informatie nog meer handig kan zijn om te hebben. Voor Toeslagen was geen grondslag aanwezig om gegevens bij banken op te vragen op dat moment. In het vervolg van het onderzoek zijn die gegevens niet meer opgevraagd. Er kwam een grondslag in 2015.
- Bij factsheet 14 over onjuist informeren is toegevoegd dat er excuses zijn gemaakt aan het gastouderbureau in een gesprek, maar dat hier geen verslag van is. Daarnaast is in antwoorden op Kamervragen van Omtzigt van 12 juli 2013 aangegeven dat uitsplitsen naar nationaliteit niet mogelijk was, terwijl dat destijds al wel gebeurde met de query uitvraag.
- Factsheet 16 wordt separaat ter besluitvorming aan u voorgelegd.
- Factsheet 17 over het inschakelen van de landsadvocaat is toegevoegd.
- Tot slot kunnen (naar aanleiding van handmatige verdieping op basis van informatie uit de systemen) cijfers nog wijzigen over onder andere stopzettingen en bezwaarprocedures.

Geprint met Digidoc 2 op 14-06-2019, 14:51

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 96768 Set factsheets over CAF 11
Nummer:	2019-0000013432
Algemeen taakverzoek:	BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. 14/6
	Tas van vandaag: alle factsheets over CAF 11.

Document: Oplegnotitie set van factsheets over CAF 11 (2019-0000096768)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	14-06-2019, 14:46	DGBD Paraferen
BEDRIJF)	14-06-2019, 14:27	DGBD/C&F KOP Paraferen
(UITVOERINGSBELEID)	14-06-2019, 13:57	DGBD/UHB Paraferen

SPOEDSHALVE
CC

Ministerie van Financiën

Heden
TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris 14/6

Directoraat-Generaal
Belastingdienst Bureau DG

Inlichtingen

@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
12 juni 2019

Notitienummer
2019-0000095583

Auteur

Van
Bureau DG

Bijlagen
1. Concept-Kamerbrief

notitie

Reactie op verzoek Tweede Kamer inz. dienstverlening Belastingdienst

Aanleiding

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer d.d. 22 mei 2019 heeft de commissie brieven van meerdere burgers besproken die niet tevreden zijn over de dienstverlening van de Belastingdienst. De commissie (initiatiefnemers: Omtzigt/Leijten) verzoekt u in algemene zin een reactie op deze brieven te geven en deze voor het algemeen overleg Belastingdienst aan de Kamer te doen toekomen. Dit overleg staat gepland voor woensdag 19 juni 2019.

Beslispunt
U wordt gevraagd om in te stemmen met de bijgevoegde conceptbrief aan de commissie Financiën van de Tweede Kamer over de dienstverlening en klachtenprocedure van de Belastingdienst.

oh.

Kern

Aangezien we niet in kunnen gaan op individuele brieven, wordt voorgesteld een vrij procedurele beantwoording van het verzoek aan de Kamer te doen toekomen, waarbij we ingaan op het proces en de termijnen van de beantwoording van verzoeken en klachten.

Toelichting

- De onderwerpen van de brieven zijn van uiteenlopende aard.
- De gemene deler van deze brieven betreft de dienstverlening van de belastingdienst. De auteurs zijn hier ontevreden over.
- Een van de briefschrijvers heeft een klacht over de werkwijze van de Belastingdienst in het lopende CAF 11-dossier.
- In de bijgevoegde conceptbeantwoording zetten we de visie (burgers en bedrijven centraal) en de procedure omtrent dienstverlening en klachtbehandeling door de Belastingdienst kort uiteen. We gaan daarbij specifiek in op (1) belastingheffing; (2) dienstverlening; en (3) de wijze waarop klachten worden afgehandeld.
- We kunnen daarbij niet ingaan op individuele dossiers.
- Tenslotte benadrukken we het belang van het vertrouwen dat burgers en bedrijven moeten kunnen stellen in de dienstverlening van de Belastingdienst.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den haag

Directoraat-Generaal
Belastingdienst Bureau DG

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2019-0000095582

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Verzoek van de vaste commissie voor Financiën over dienstverlening Belastingdienst

Geachte voorzitter,

Op 6 juni 2019 heb ik van de vaste commissie voor Financiën een brief ontvangen met hierin het verzoek om in meer algemene zin een reactie te geven op een aantal recente brieven van belastingplichtigen die niet tevreden zijn over de dienstverlening van de Belastingdienst.

Ik betreur het dat de dienstverlening van de Belastingdienst aanleiding geeft tot ontevredenheid zoals door de briefschrijvers is verwoord. De brieven die zijn bijgevoegd bij het verzoek van de vaste commissie voor Financiën betreffen beleidsvragen (vier brieven), een vraag over ontvangstbevestiging, een vraag over de kinderopvangtoeslag (CAF 11-dossier) waarover u reeds separaat bent geïnformeerd, en een concrete klacht over de uitvoeringspraktijk van de Belastingdienst. Deze brieven worden bij ons in behandeling genomen c.q. zijn reeds in behandeling genomen.

De Belastingdienst stelt in zijn werkwijze burgers en bedrijven centraal en streeft ernaar hun een passende behandeling te bieden. Dergelijk maatwerk vraagt om een zorgvuldige beoordeling van ieder vraagstuk waarbij zowel de kwaliteit als tijdigheid van de geboden dienstverlening gewaarborgd moet zijn.

Ik kan in deze brief niet ingaan op fiscale aangelegenheden van individuele belastingplichtigen, gezien de geheimhoudingsplicht die is opgenomen in artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. In het hiernavolgende zal ik derhalve de nadruk leggen op de procedure voor dienstverlening en klachtenafhandeling. Tevens bestaat de mogelijkheid om de Kamer vertrouwelijk over grieven van burgers te informeren in de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven.

Alle verzoeken worden zo spoedig mogelijk beantwoord. Daarbij merk ik op dat beleidsinhoudelijke vragen een plek moeten krijgen in de beleidsontwikkeling. De termijn van beantwoording hangt af van het onderwerp van de brief en het type verzoek, zoals een bezwaar, klacht of WOB-verzoek. De Belastingdienst volgt, voor zover van toepassing, de termijnen zoals die zijn vastgelegd in de Awb/Awr.

De Belastingdienst maakt bij de behandeling van klachten onderscheid tussen klachten van fiscaalinhoudelijke aard en die over de Belastingdienst zelf. De klachtenprocedure staat vermeld op de website van de Belastingdienst.[1]

Als een burger het niet eens is met de *belastingheffing*, dan kan hij bij de Belastingdienst bezwaar maken en vervolgens in beroep gaan bij de rechter. Een verzoek om toepassing van de hardheidsclausule kan worden ingediend bij het Ministerie van Financiën. Verder kan de burger zich wenden tot de Commissie voor de Verzoekschriften en Burgerinitiatieven van uw Kamer.

Is een burger niet tevreden met de *dienstverlening* door de Belastingdienst, dan kan hij mondeling een klacht indienen bij de BelastingTelefoon. De burger kan ook schriftelijk een klacht indienen via het klachtformulier dat op de website van de Belastingdienst staat, of een brief (laten) schrijven. De klacht wordt toegewezen aan een klachtbehandelaar. Deze belt de klager in de regel binnen een week, zodat de klager weet van hij mag verwachten van de klachtbehandeling. Na het onderzoek van de klachtbehandelaar wordt vastgesteld of de klacht geheel of deels gegrond is, dan wel dat het niet mogelijk is om tot een oordeel te komen. Vervolgens wordt ingezet op de tegemoetkoming aan de klager, zodat deze ervan op de hoogte is dat zijn klacht wordt opgelost indien deze gegrond is. Als de klacht als niet gegrond is beoordeeld, ontvangt hij een toelichting op deze beoordeling.

Als een burger uiteindelijk niet tevreden is over de *manier waarop* de Belastingdienst de klacht heeft behandeld, dan kan hij een klacht indienen bij de Nationale Ombudsman.

Ik acht het van groot belang dat burgers en bedrijven vertrouwen kunnen stellen in de dienstverlening van de Belastingdienst. Samen met de medewerkers van de Belastingdienst blijf ik mij hiervoor inspannen.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

[1] Www.belastingdienst.nl

Geprint met Digidoc 2 op 13-06-2019, 12:00

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 95583 - Reactie op Voorstel Tweede Kamer Burgerberichten Belastingdienst
Nummer: 2019-0000013282
Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DGBD om te paraferen. [redacted] 12-6

Document: Oplegnotitie Verzoek van de vaste commissie voor Financiën over dienstverlening Belastingdienst (2019-0000095582)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	12-06-2019, 15:53	DGBD Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	12-06-2019, 15:47	DGBD/C&F KOP Paraferen

Laatste wijziging: [redacted] COMM) op 13-06-2019, 11:42

Document: Kamerbrief Reactie op verzoek Tweede Kamer inz. dienstverlening Belastingdienst (2019-0000095583)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	12-06-2019, 15:53	DGBD Paraferen
[redacted] BEDRIJF)	12-06-2019, 15:47	DGBD/C&F KOP Paraferen

SPOEDSHALVE
CC [redacted]

Ministerie van Financiën

TERSTOND
TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris

notitie

Mindmap Toeslagen

Directoraat-generaal
Belastingdienst
Cluster Uitvoeringsbeleid

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
29 mei 2019

Notitienummer
2019-0000089666

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] Cd Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Bijlagen
Mindmap overzicht Toeslagenonderwerpen

Aanleiding

U heeft op woensdag 29 mei jl. verzocht om een *mindmap* over alle actuele ontwikkelingen rondom toeslagen. Het is binnen dit korte tijdsbestek nog niet mogelijk om concrete Q&A's op te stellen en deze te categoriseren. Deze worden op een later moment toegezonden.

Kern

- Bijgevoegd treft u de gevraagde *mindmap* aan.
- Het overzicht bevat de volgende onderwerpen:
  - Opsomming openstaande toezeggingen
  - Blok 1. Adviescommissie
  - Blok 2. Gebruik nationaliteit
  - Blok 3. CAF-zaken
  - Geanonimiseerd overzicht lopende procedures CAF 11 voordat het deeladvies commissie-Donner wordt verwacht.

Geprint met Digidoc 2 op 31-05-2019, 10:32

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 89666 Mindmap Toeslagen
Nummer:	2019-0000012398
Algemeen taakverzoek:	BDG: advies om te paraferen 29/5

Document: Oplegnotitie - Mindmap Toeslagen (2019-0000089666)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
(MT)	29-05-2019, 18:20	DGBD Paraferen
(BEDRIJF)	29-05-2019, 17:46	DGBD/C&F KOP Paraferen
(UITVOERINGSBELEID)	29-05-2019, 17:44	DGBD/UHB Paraferen

Mindmap thema's Toeslagen

Opsomming openstaande toezeggingen

- Instellen adviescommissie (opdracht is woensdag 29 mei naar de Kamer verstuurd).
- Een gesprek met de ouders (deze is gepland op 11 juni).
- Een gesprek tussen u en de Nationale ombudsman (moet nog worden gepland). snel doen (vóór 11/6)
- Gesprek met u, [redacted] Toeslagen en de Kinderombudsman (heeft reeds plaatsgevonden).
- Beantwoording Kamervragen, inclusief resterende vragen uit het Vragenuurtje en artikelen pers (wordt hard aan gewerkt).
- De ADR onderzoekt het handelen van Toeslagen in alle CAF-zaken in de periode 2014 tot medio 2016 (resultaat eind 2019 verwacht).
- Naar aanleiding van een toezegging is aangesloten bij het traject van ABD Topconsult over het leveren van maatwerk bij kwetsbare groepen (einde van het jaar kan de Kamer geïnformeerd worden).

Blok 1. Adviescommissie	**Blok 2. Gebruik nationaliteit**	**Blok 3. CAF-zaken**
Adviescommissie Donner	Onderzoek AP	Onderzoek ADR
Uitspraak RvS	BRP	GGD signalen CAF11
Lopende en toekomstige CAF-11 zaken	Geautomatiseerde risicoselectie	Korte stavaza verbetermaatregelen
Ombudsman	Nationaliteit CAF-zaken	Aantallen [redacted]
		Gesprekken ouders/stas
		Rijksbreed: Maatwerk SGO
		Kinderombudsman

OVERZICHT TOESLAGENDOSSIER

BLOK 1. ADVIESCOMMISSIE

Aankondiging Kamerbrief 29-5: instelling adviescommissie uitvoering toeslagen	• Commissie met Donner, [redacted] naar de wijze waarop Toeslagen in het algemeen, en bij kinderopvangtoeslag in het bijzonder, optimaal rekening kan houden met de gerechtvaardigde belangen van de toeslaggerechtigden. • Daarnaast over de mogelijkheden voor Toeslagen om hierbij binnen de wettelijke kaders en de grenzen van de uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden (beleids- en beoordelingsruimte). Als onderdeel van de rechtsbescherming zal ook worden gekeken naar de aanwezigheid van bijzondere persoonsgegevens – meer in het bijzonder [tweede] nationaliteit – bij Belastingdienst/Toeslagen (zie ook Blok 2). • Deeladvies spoedig na het zomerreces, eindrapport voor kerstreces '19. • Het advies van de commissie aangaande de praktische rechtsbescherming van toeslaggerechtigden geeft tevens deels invulling aan de motie Omtzigt (alleen voor wat betreft toeslagen, niet belastingen in het algemeen).

526345
00298
1866248
01094

Toelichting uitspraak Raad van State t.b.v. Kamerbrief volgende week	• Op 24 april heeft de RvS in hoger beroep uitspraak gedaan in een van de CAF 11-zaken, nadat bij de rechtbank een toeslaggerechtigde in het ongelijk was gesteld. Tot voor kort werd in jurisprudentie van de RvS alleen bij afrondingsverschillen ervan uitgegaan dat alle kosten inderdaad zijn voldaan. In de uitspraak van 24 april lijkt de RvS de verplichting die uit het wettelijk kader volgt enigszins te nuanceren. Er kan nu ook bij "grotere" beperkte verschillen tussen de opvangkosten en de betaalde bedragen, van uit worden gegaan dat aan het betaalvereiste is voldaan. • Daarnaast wordt niet betalen vanwege betalingsonmacht door stopzetting niet tegengeworpen aan de ouders. • Deze jurisprudentie wordt meegewogen met alle nog lopende en nieuwe zaken. • De adviescommissie zal mede in het licht van deze uitspraak onderzoeken welke beleids- en beoordelingsruimte Toeslagen heeft in de verdere afhandeling van de CAF en aanverwante –zaken.
Vraag van lid Leijten (SP) over het stopzetten van toeslagen t.b.v. Kamerbrief volgende week	• Volgens de informatie van Toeslagen lopen er op dit moment procedures van elf ouders over verschillende toeslagjaren bij de rechtbank en de Raad van State. In al deze gevallen lag het initiatief om in beroep of hoger beroep te gaan bij de ouders. Het is het recht van ouders om door te procederen. • Uiteraard zal Toeslagen verzoeken van ouders om uitstel wel steunen. Tevens is een optie de betreffende ouders actief te benaderen door de Belastingdienst om in afstemming met de rechtbank of Raad van State tot uitstel te komen. • Ons voorstel voor een passende oplossing is om het oordeel van de adviescommissie af te wachten. • In de periode totdat de adviescommissie haar advies heeft uitgebracht zal de Belastingdienst geen nieuwe (dwang)invorderingsmaatregelen nemen in de CAF11-dossiers.
Welke toekomstige CAF-11 zaken staan op de roi tot het deeladvies van de adviescommissie?	• Aan het einde van de mindmap treft u een tabel met deze zaken inclusief een korte toelichting.
Acties: **Reactie brief Ombudsman van 24/5** **Toezegging uit het debat van 21/3 om in gesprek te gaan met de No**	• Op vrijdag 24 mei ontvingen we een brief van de Nationale ombudsman die verzoekt om in de context van het rapport Geen powerplay maar fair play, te bezien of naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State deze ouders alsnog een behoorlijke oplossing kan worden geboden. • Op die brief wordt een procesreactie voorbereid, waarbij wordt aangegeven dat het advies van de commissie wordt afgewacht alvorens uitspraken over passende oplossingen kunnen worden gedaan. • Daarnaast heeft u in het debat van 21 maart jl. toegezegd met de ombudsman in gesprek te gaan. Dit gesprek moet nog worden ingepland, eventueel kan dit worden ingepland wanneer het deeladvies van commissie Donner is uitgebracht.
BLOK 2. AP en nationaliteit	
Onderzoek AP t.b.v. Kamerbrief volgende week	• De AP onderzoekt of de Belastingdienst – vanaf in ieder geval 6 januari 2014 tot heden - gebruik maakt van (bijzondere) persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt.

526345
00298
1866248
01094

	• Het onderzoek richt zich specifiek op het verwerken van gegevens omtrent tweede nationaliteit in het Toeslagen Verstrekkingen Systeem (TVS) en/of in het kader van de controle op de kinderopvangtoeslag. • Daarnaast onderzoekt de AP of de Belastingdienst – vanaf in ieder geval juni 2016 – geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd op bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer specifiek de tweede nationaliteit – gebruikt in het kader van controle op de kinderopvangtoeslag. • Op 25 april 2019 is een 'onderzoek ter plaatse' gedaan bij Toeslagen. • De AP heeft aangegeven nog geen uitspraken te kunnen doen over de doorlooptijd van het onderzoek.
BRP	• Om in aanmerking te komen voor Toeslagen is de wettelijke voorwaarde dat de aanvrager de Nederlandse nationaliteit heeft of een geldige verblijfsvergunning. • Om te kunnen beslissen over een toeslagaanvraag worden nationaliteit en verblijfstitel vastgelegd. Toeslagen ontvangt deze gegevens vanuit de BRP. Bij een dubbele nationaliteit waaronder de Nederlandse wordt uitgegaan van Nederlanderschap. • Voor iemand zonder verblijfsvergunning, maar wel de nationaliteit van een EU/EEG-land, is voor het recht op toeslag een inschrijving bij de Nederlandse (woon)gemeente vereist. Informeren AP: • Bij nieuwe toeslaggerechtigden wordt sinds 2014 de tweede nationaliteit niet meer geregistreerd in het BRP. Dit heeft u op 18 juli 2017 - desgevraagd – bij de AP aangegeven. • Hierbij ontbrak echter de nuancering dat van toeslaggerechtigden waarbij reeds vóór 2014 wel de dubbele nationaliteit geregistreerd was, de registratie van deze dubbele nationaliteit nog wel is te raadplegen in de systemen van Toeslagen. Dit is niet conform de BRP-wijziging van 2014. • Deze zomer worden de gegevens van vóór 2014 afgeschermd voor medewerkers van Toeslagen. Voor het einde van het jaar zullen deze gegevens definitief worden verwijderd. • In dezelfde brief aan de AP wordt toegelicht dat alleen het onderscheid Nederlander/niet-Nederlander is gehanteerd waarbij personen met een dubbele nationaliteit (waaronder de Nederlandse nationaliteit) als Nederlander zijn opgenomen.
Welke rol speelt nationaliteit in de geautomatiseerde risicoselectie t.b.v. Kamerbrief volgende week	• Risicoselectie wordt toegepast bij individuele toeslagaanvragen en bij toezicht op individuele toeslaggerechtigden (dus niet CAF-zaken). • De indicator Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap wordt gebruikt als één van de indicatoren in de geautomatiseerde risicoselectie, waarna handmatige behandeling plaatsvindt van individuele gevallen. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, wordt uitgegaan van Nederlanderschap. • Het gegeven over Nederlanderschap is destijds als indicator toegevoegd om, in combinatie met tientallen andere risico-indicatoren, tot een uitworp te komen voor nadere beoordeling. Uitworp vindt niet plaats op grond van één enkele indicator, maar altijd op grond van meerdere indicatoren. Acties: • Bij de kinderopvangtoeslag is Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap geen risico-indicator meer sinds medio 2018.

526345
00298
1866248
01094

	• Bij de huurtoeslag had het onderscheid ook geen toegevoegde waarde meer bij de risicoselectie. Daarom is het in de laatste twee risicoselecties al niet meer gebruikt. • Bij de zorgtoeslag en het kindgebonden budget wordt het risicomodel niet gebruikt. Er vindt alleen thematisch toezicht plaats o.b.v. gegevens van zorgverzekeraars en de SVB.
Welke rol speelt nationaliteit bij CAF-zaken t.b.v. Kamerbrief volgende week	• Zaken van het CAF starten op basis van onderbouwde vermoedens van georganiseerd misbruik. Nationaliteit of etnische achtergrond spelen geen rol bij de weging van vermoedens van fraude. • Tot juni 2018 werd de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvrager, samen met bijvoorbeeld het burgerservicenummer, het soort toeslag, woonplaats en urenstaten, opgenomen in een zogenaamde quick scan (of de voorloper van de quickscan). • Op basis van deze informatie werd besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak. Gegevens over nationaliteit zijn medio 2018 uit de quickscan gehaald, doordat deze informatie in het toezicht niet meer van belang bleek.
BLOK 3. CAF-zaken	
Toezegging debat 21/3 over een onderzoek van de ADR naar andere CAF-zaken	• De ADR onderzoekt het handelen van Toeslagen in alle CAF-zaken in de periode 2014 tot medio 2016. • De ADR zal beoordelen of de problemen in het CAF-11 dossier breder hebben gespeeld. Daarbij zullen zij beoordelen of bij andere CAF-zaken toeslagen zijn stopgezet dan wel opgeschort, hoeveel bezwaren en beroepen van ouders gegrond zijn verklaard en of de wettelijke termijnen zijn overschreden bij de afhandeling. • Uw Kamer ontvangt de onderzoeksopdracht zodra deze gereed is. Naar verwachting komt de ADR eind 2019 met zijn bevindingen. • Naar aanleiding van de berichtgeving van 29/5 over de signalen van de GGD zouden we deze vraag als nieuw feit mee kunnen nemen in het ADR onderzoek. Dat kunnen we desgewenst in een separate brief aankondigen 3 of 4 juni.
GGD-signalen: In casusbeschrijving en vervolgens Kamerbrief is beschreven dat er gereageerd is op GGD signalen uit 2013.	• Er was over [redacted] 1 extern signaal van GGD uit 2011. Daarnaast een signaal (FIOD) over [redacted] in 2012. Dit bureau is gelieerd omdat op hun website klanten werden doorverwezen naar [redacted]. • Bij start CAF rond 1-9-2013 zijn liggende signalen opgepakt, waaronder signaal [redacted]. • Uit interne cijferanalyse bleek hoge opvanguren en veel ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouders (risico-factoren) • Na de interne cijferanalyse zijn gastouders bezocht en daar bleken onregelmatigheden: al ingevulde urenstaten ook op kerstdagen en niet bestaande dagen (30 februari), kinderen waren niet aanwezig terwijl ze er wel moesten zijn, facturen niet aanwezig etc. • Vervolgonderzoek bij [redacted] zelf in 2014 waaruit bleek dat informatie gastouders en [redacted] niet op elkaar aansloot daarna besloten tot stopzetting toeslagen medio 2014
Toezegging verbetermaatregelen uit de Kamerbrief van 11 oktober '18. In het najaar	• Verbetering proces Signalen (georganiseerd) misbruik van Toeslagen: vastlegging besluiten (incl mandatering) m.b.t. opvolging signalen incl. afweging en vervolgstappen (gereed) • Verbeteren procedures en werkinstructies: inventarisatie gereed, opschonen/verbeteren ism met Vaktechniek loopt

526345
00298
1866248
01094

van 2018 zijn aan de Tweede Kamer verdere verbetermaatregelen aangekondigd en in gang gezet rondom het informatiebeheer van Toeslagen en de vaktechnische inbedding. Deze trajecten lopen nu.	• Inrichting Vaktechnische structuur: instelling Landelijk Vakgroepcoördinator en Vakgroepcoördinator gereed. Functionele sturing gestart, formele inrichting loopt.
Aantallen CAF-11 ouders: In casus [redacted] gaat het over '235 ouders', deze doelgroep is ook uitgenodigd voor gesprek. In Kamer- en Persvragen wordt gesuggereerd dat dit aantal niet klopt cq dat een deel van de vraagouders niet aan [redacted] te koppelen is.	• Er zijn voor CAF 11 302 BSN's geselecteerd m.b.t. 2012 t/m 2014 • Alle 302 BSN's hebben we kunnen linken aan [redacted] • 235 hadden op het moment van stopzetting nog KOT én zijn stopgezet zonder brief vooraf • 67 anderen hebben allemaal informatieverzoek vooraf ontvangen, hiervan • *17 BSN's hadden in 2014 wel KOT maar was al eerder stopgezet; 16 door ouder zelf • *50 BSN's hadden alleen in 2012-2013 KOT
Toezegging gesprekken met betrokken ouders in de CAF-11 zaak. Daarbij heeft u toegezegd de Kamer te informeren hoe deze gesprekken zijn verlopen, maar niet op het niveau van individuele zaken.	• Er hebben op 15, 17 en 22 mei jl. gesprekken plaatsgevonden met [redacted] en medewerkers van Belastingdienst/Toeslagen. • Op dinsdag 11 juni gaat u in gesprek met de betrokken ouders. De voorbespreking staat gepland op donderdag 6 juni. • De Kamer wordt nog voor het AO Belastingdienst van 19 juni geïnformeerd over deze gesprekken. • De ervaringen van betrokken ouders staan in de gesprekken centraal met als doel om daar in de toekomst van te leren. De gesprekken vinden daarom achter gesloten deuren plaats. De lopende, individuele beroepsprocedures of juridische kwesties vormen geen onderdeel van de gesprekken.
Toezegging deelname Toeslagen in traject Maatwerk in dienstverlening (ABD Topconsult)	• Toeslagen is aangesloten bij het traject van ABD Topconsult over het leveren van maatwerk bij kwetsbare groepen. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met [redacted] Toeslagen. • U kunt in het najaar de Kamer informeren over de resultaten van dit traject.

526345
00298
1866248
01094

Moties Omtzigt en Leijten	• De motie Omtzigt verzoekt de regering, binnen twee maanden een voorstel aan de Kamer te doen toekomen voor een extern onderzoek naar mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken. • De motie Leijten verzoekt de regering, bij een bezwaarprocedure altijd de menselijke maat te hanteren, en de dienstverlening naar de belastingplichtige niet te staken. • Deze moties hebben een breder bereik dan praktische rechtsbescherming bij toeslagzaken. Voor zover de motie Omtzigt ziet op toeslagen wordt het verzoek meegenomen in de taakopdracht van de adviescommissie. • Voor zover de bovenstaande moties betrekking hebben op het gehele fiscale stelsel informeert worden acties ondernomen na afronding van het onderzoek van de adviescommissie.
Toezegging: Gesprek tussen [redacted] Toeslagen en de Kinderombudsman.	• De Kinderombudsman heeft, naar aanleiding van zijn behandeling van een klacht, de Belastingdienst in februari jl. laten weten inzicht te hebben verkregen in het besluitvormingsproces van Toeslagen met betrekking tot de stopzetting van de kinderopvangtoeslag per september 2014. • Op 24 april jl. is er een gesprek met [redacted] Toeslagen en mijzelf geweest om waarin de Kinderombudsman nader heeft toegelicht op welke wijze kinderrechten meegewogen kunnen worden in de besluitvorming. • Met de Kinderombudsman is afgesproken dat we naar de toekomst toe contacten zullen blijven onderhouden op dit onderwerp.

526345
00298
1866248
01094

Bijlage: geanonimiseerd overzicht lopende procedures voordat het deeladvies van de commissie-Donner wordt verwacht.

Aanduiding	Beknopte omschrijving
Zaak K-B	Kinderopvangtoeslag (KOT) is al toegekend, alleen nog in procedure in verband eis om een schadevergoeding.
Zaak O-U	Resteert enkel nog verzoek om schadevergoeding.
Zaak Ser	Niet alle benodigde facturen en betaling zijn overlegd.
Zaak K-O	Vip-post. Zitting bij de Raad van State is al geweest. In 2013 en 2014 is niet volledig betaald voor de opvang. Restant is in 2017 voldaan.
Zaak D	KOT 2013 en 2014 alsnog toegekend. In geschil is nog de hoogte voor 2013 en de proceskostenvergoeding.
Zaak-Kav	Advocaat heeft bericht ontvangen dat de KOT nagenoeg geheel zal worden toegekend. Wel resteert nog een correctie i.v.m. wettelijke maximale urennorm. Zaak wordt daarom mogelijk ingetrokken.
Zaak Y	Over 2014 zijn niet alle betalingen verricht.
Zaak Ak	Recht KOT 2014. Lopende 2014 is de KOT stopgezet. Mogelijk wel recht KOT periode na stopzetting.
Zaak Ar	Gaat over jaar 2009. Overlegde schriftelijke overeenkomsten voldoen niet aan de wettelijke eisen. Daarnaast is in geschil of de kosten van de kinderopvang ook daadwerkelijk heeft betaald.

526345
002988
1866248
01094

22/5 gemaild "K/Sta

Ministerie van Financiën

TERSTOND
TER ADVISERING
Aan
de staatssecretaris

notitie

Commissie Uitvoering Toeslagen

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
21 mei 2019

Notitienummer
2019-0000085187

Auteur
[redacted]

Van
[redacted] BOA

Kopie aan
[redacted]
Belastingdienst

Bijlage
1. stenografisch verslag
2. Concept taakopdracht.

Aanleiding

Woensdag 15 mei hebben [redacted] en BOA een gesprek gehad met dhr. Donner nadat u hem had benaderd voor de commissie. Vrijdag 17 mei heeft dhr. Donner ingestemd met het voorzitterschap van de commissie. In deze notitie adviseren wij u over het vervolg met dhr. Donner en vragen wij uw akkoord op de samenstelling van het secretariaat.

Gesprek Donner

Wij adviseren u op zeer korte termijn zelf met dhr. Donner te bellen om een tweetal onderwerpen (zie onder) kort te sluiten aangaande de commissie. U kunt hem dan ook bedanken dat hij het voorzitterschap wil vervullen.
Enige spoed is geboden gezien de media-aandacht n.a.v. het vragenuurtje en omdat het streven is woensdag 29 mei een brief aan de TK te sturen waarin de commissie wordt aangekondigd. Daarbij komt dat dhr. Donner op zeer korte termijn (dit weekend) met vakantie gaat en de overeenstemming over de taakopdracht en leden van de Cie daarvoor gerealiseerd moet zijn.

1. Taakopdracht adviescommissie en toevoegen gebruik nationaliteit

In de bijlage is de notitie met daarin de concept taakopdracht gevoegd zoals deze is gedeeld met dhr. Donner. De opdrachtformulering zelf met de drie deelonderwerpen zal ook landen in de Kamerbrief. In revisies is een zin toegevoegd bij onderdeel drie 'praktische rechtsbescherming burgers', naar aanleiding van de behandeling van het onderwerp etnisch profileren in het vragenuurtje. Deze passage zou dan komen te luiden:

"3. Hoe is het volgens de Adviescommissie in algemene zin met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden gesteld, en welke verbeteringen zijn hier wenselijk. Hierbij kan mede in de beschouwing worden betrokken dat het bij de toeslagen om kwetsbare groepen kan gaan waarvoor niet altijd voldoende duidelijk is wat van hen wordt verwacht. **Bij het advies wordt ook betrokken het eventueel oneigenlijk gebruik van bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer in het bijzonder [tweede] nationaliteit - bij de BD/Toeslagen."**

De Autoriteit Persoonsgegevens is recent ook reeds een onderzoek gestart naar 1) het gebruik van (bijzondere) persoonsgegevens door de Belastingdienst/Toeslagen en 2) of de Belastingdienst geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd op bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer specifiek de tweede nationaliteit – gebruikt in het kader van controle op de kinderopvangtoeslag. Er zal door de Belastingdienst

contact worden gezocht met de AP op welke termijn zij denken het rapport op te leveren.

Advies:

- U kunt dhr. Donner informeren over het beeld wat door berichtgeving in de media in Kamer is ontstaan over het gebruik van nationaliteit bij Toeslagen en de noodzaak om in de taakopdracht ook hier aandacht aan te besteden. Daarbij kunt u ook het onderzoek van de AP noemen.
- U kunt dhr. Donner vragen of hij akkoord is met de voorgestelde passage. Ook kunt u hem vragen of hij verder nog opmerkingen heeft bij de taakopdracht, zodat wij deze vervolgens kunnen vaststellen.

2. Andere leden commissie

Het voorstel is om naast dhr. Donner nog twee andere leden van de adviescommissie te benoemen. Als maatschappelijk gezicht was dhr. Donner voornemens te benaderen. Daarnaast wil dhr. Donner graag één lid te hebben met kennis van bestuursrecht. Hiervoor zijn door hem twee namen voorgesteld, welke en beiden geschikt achten. Dit zijn Staats- en Bestuursrecht aan de Universiteit van Leiden) en bestuurskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen).

Advies:

- U kunt aangeven dat u de overige leden graag deze week formeel wilt vragen, met het oog op de brief die aan de Kamer moet worden verzonden.
- U kunt dhr. Donner vragen of hij reeds een vooraankondiging heeft gedaan bij de overige leden van de commissie.

Secretariaat

- Dhr. Donner was akkoord met het voorstel van om te komen te een secretariaat vanuit Financiën (1x medewerker BOA, 1x medewerker DGBD), welke volledig zouden worden vrijgesteld om hun taak te vervullen en welke voor de uitvoering van werkzaamheden ten behoeve van de commissie uitsluitend verantwoording verschuldigd zijn aan (de voorzitter van) de commissie. Hiermee wordt onafhankelijkheid geborgd. Wij zien verder het voordeel dat het secretariaat de juridische en fiscale kennis en contacten heeft om de commissie op korte termijn meters te kunnen laten maken.
- Tijdens het vragenuurtje gaf lid Omtzigt aan sterk te hechten aan het feit dat een externe commissie zou moeten kijken naar de CAF-zaken zonder bemoeienis van de Belastingdienst. De minister heeft in zijn beantwoording erop gewezen dat in de commissie externen/mensen van buiten FIN zullen worden opgenomen en dat u al heeft toegezegd dat de ADR als externe specifiek naar andere CAF zaken kijkt en hoe de BD daar heeft gehandeld.
- Gezien de zwaarte en gezag van de voorzitter en de leden van de adviescommissie, achten wij het – zeker met de waarborgen van vrijgesteld werken voor de voorzitter - acceptabel dat het secretariaat door medewerkers van FIN en BD wordt gevormd.

Beslispunt: Bent u hiermee akkoord?

- Indien u dit politiek toch onwenselijk acht, zullen wij bezien of er een ambtelijk secretaris van buiten het ministerie kan worden geworven. De ABD heeft hiervoor een pool beschikbaar.

Geprint met Digidoc 2 op 22-05-2019, 10:21

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	BOA stand van zaken Commissie Uitvoering Toeslagen
Nummer:	2019-0000011677
Algemeen taakverzoek:	BDG: verzoek aan DGBD om te paraferen [ ] 22/5)

Document: Commissie Uitvoering Toeslagen (2019-0000085187)

Naam		Datum en Tijd	Inbox
[ ]	(MT)	22-05-2019, 10:17	DGBD Paraferen

Ministerie van Financiën

27/5 - 15⁰⁰-16⁰⁰

HEDEN
TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris 26/5

Directoraat-generaal
Belastingdienst
Cd UHB

Inlichtingen

[redacted]@minfin.nl
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
25 mei 2019

Notitienummer
2019-0000087049

Auteur
Diverse auteurs

Van
[redacted]Cd Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Kopie aan

notitie

Actuele ontwikkelingen rondom de kinderopvangtoeslag

Aanleiding

Op 20 mei jl. zijn in de media berichten gepubliceerd over het onderzoek dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) verricht naar etnisch profileren door Belastingdienst. Dit heeft onder meer geleid tot vragen tijdens het vragenuurtje van 21 mei jl. Daarnaast heeft de Kamer besloten tot een – nog in te plannen – plenair debat over etnisch profileren. In deze notitie leggen wij u een aantal bespreekpunten voor. Tevens treft u diverse bijlages aan, waaronder een concept Kamerbrief.

Nog niet alle partijen in het pand zijn volledig akkoord met de inhoud met de stukken. Dit zijn nadrukkelijk nog conceptstukken ter bespreking.

Kern

- De CAF 11 kwestie loopt inmiddels al enige jaren. Hierdoor ligt - in samenloop met andere incidenten/problemen - de Belastingdienst/Toeslagen onder een vergrootglas voor wat betreft het handelen richting de toeslaggerechtigden.
- Dit heeft geleid tot Kamervragen naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019. De beantwoording van deze vragen treft u bijgevoegd aan.
- Tevens heeft de commissie voor Financiën feitelijke vragen gesteld naar aanleiding van toezeggingen gedaan tijdens het debat over onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen. De concept beantwoording van deze vragen treft u eveneens bijgevoegd aan.
- Zowel het vragenuurtje van 21 mei jl. als de debataanvraag van 22 mei jl. over etnisch profileren door de Belastingdienst heeft nog tot een aantal openstaande vragen geleid. Deze vragen worden in bijgevoegde conceptbrief beantwoord. In deze brief wordt op de volgende punten ingegaan:
  - onderzoek Audit Dienst Rijk (ADR) en onderzoek van de AP;
  - gevolgen van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019;
  - registratie nationaliteit Belastingdienst/Toeslagen;
  - gesprekken met ouders (hierover ontvangt u ook een separate notitie);
  - compensatie ouders;
  - antwoorden op vragen in het Vragenuurtje van 21 mei jl.;
  - instellen Adviescommissie Donner.

Naleving van de AVG

- In de brief is aangegeven dat de gegevens over tweede nationaliteit uit het Toeslagensysteem (TVS) verwijderd worden. Dit sluit aan op de brief over de stand van zaken rond implementatie van de AVG, waarin in algemene zin is aangegeven dat nog acties lopen voor schoning van gegevensbestanden bij de Belastingdienst. Deze actie maakt daarvan onderdeel uit.
- Los hiervan kan de vraag rijzen of de klantadministratie in TVS niet te veel persoonsgegevens bevat, nu dit gebruik maakt van de algemene klantadministratie BvR van de Belastingdienst, waarin dagelijks de gegevens uit de Basisregistratie personen (BRP) worden geladen.
- In TVS zijn dus ook gegevens beschikbaar over personen die geen toeslag hebben. Dat is echter noodzakelijk omdat voor de aanspraak van een persoon op een toeslag en voor de toekenning en de controle hierop door de Belastingdienst, relevant is of hij bijvoorbeeld een partner heeft. Daarvoor zijn gegevens over huisgenoten (ook als deze zelf geen toeslag hebben) nodig. Een ander voorbeeld is de kinderopvangtoeslag, waarvoor ook ouder-kindrelaties van belang zijn. Gelet op deze noodzaak (gekoppeld aan de wettelijke grondslagen die Belastingdienst/Toeslagen voor het verwerken van persoonsgegevens voor het uitvoeren van zijn taken) is dit in lijn met de AVG. Hierover zullen nog nadere gesprekken worden gevoerd. DJZ geeft aan dat dit mogelijk kwetsbaar is.

Bespreekpunten

- Wij zouden graag de onderstaande punten met u bespreken. Aansluitend kan desgewenst de brede Kamerbrief en de concept beantwoording feitelijke vragen en de al eerder met u gedeelde beantwoording Kamervragen Omtzigt worden besproken.

Bespreekpunt 1. Reactie Hoge Colleges van Staat
Hoe wenst u met het verzoek van de Kamer om te gaan?

- Tijdens de debataanvraag is ook verzocht om een brief "waarin een reactie staat van de Ombudsman, de Kinderombudsman, de Hoge Raad en de Raad van State, zodat blijkt wat zij vinden van het feit dat er absoluut niets gedaan is met enige opmerking van hen in deze zaak.".
- Wij hebben in algemene bewoordingen het eerdere oordeel van de Nationale Ombudsman, Kinderombudsman en de Raad van State opgenomen in de brief omdat het ongebruikelijk is een dergelijk verzoek aan deze colleges ten behoeve van de Kamer te doen. Tevens wordt daarmee vooruitgelopen op het oordeel van de Adviescommissie.

is niet aan ons en boven dien aangeven wat wij wel mee gedaan hebben

Bespreekpunt 2. Herbeoordelen van lopende CAF 11-procedures

- Het lid Leijten heeft verzocht tijdens het vragenuur om de lopende CAF 11-procedures stil te leggen. Wij zouden dit verzoek graag met u bespreken.
- Ons advies is om lopende procedures nogmaals te beoordelen aan de hand van de uitspraak van de Raad van State en waar dat kan in te trekken. Wij stellen voor de beleidslijn (wel/niet intrekken) af te stemmen met de adviescommissie. Daarnaast hebben betrokken ouders ervoor gekozen naar een hogere rechter te stappen en ons advies is niet in deze keuze te treden.

beriehen totdat Cie ons adviseert

Bespreekpunt 3. Een of twee Kamerbrieven

- Er is op dit moment gekozen voor één Kamerbrief waarbij ook in wordt gegaan op de externe adviesaanvraag. Graag bespreken wij of de brief over de adviesaanvraag, met taakopdracht, los van deze brede brief aan de Kamer moet worden gezonden.
- BBOA en COM adviseren om twee Kamerbrieven te versturen. Dit heeft als voordeel dat hiermee rekening wordt gehouden met het belang en statuur van de commissie en haar voorzitter.

in 2 brieven ik zou knippen 1. proces + advies 2. overige inhoud punten

- DGBD adviseert om alles in één brede brief te houden. Er bestaat een grote kans dat de brief tot vervolgvragen leidt. En de verschillende onderwerpen vertonen grote onderlinge samenhang.

Bespreekpunt 4. Opname Bizz Kids-casus in de brief

- In de media is een specifieke casus opgekomen waarin een voormalig eigenaresse van een kinderopvang de media heeft opgezocht met de suggestie dat sprake zou zijn van etnisch profileren. Dit is niet het geval.
- De Belastingdienst/Toeslagen heeft naar aanleiding van ontvangen signalen onderzoek gedaan naar deze casus. Alleen als ouders niet konden aantonen dat zij voldeden aan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag is deze ingetrokken. Aan de meerderheid van de ouders is in casu het recht op kinderopvangtoeslag toegekend. Voor zover nu na te gaan is hierbij de juiste procedure gevolgd.
- Graag bespreken wij met u of u deze (regulier) casus wenst op te nemen in de Kamerbrief.

graag z.s.m. meer info hierover!

graag dubbelcheck

Bespreekpunt 5. Verplaatsen oudergesprek naar het eerstvolgende geschikte moment

- Naar aanleiding van de CAF-11 zaak gaat u in gesprek met de betrokken ouders. Deze bijeenkomst staat gepland op woensdag 5 juni om 16:15 uur.
- Van 4-6 juni viert een deel van de moslimgemeenschap het Suikerfeest. Een deel van de betrokken ouderstellen waar u mee in gesprek gaat heeft – desgevraagd – aangegeven het Suikerfeest ook op 5 juni te vieren. Zij stellen het daarom op prijs de bijeenkomst te verplaatsen.
- Inmiddels hebben er drie gesprekken tussen de betrokken ouders en de [redacted] Toeslagen plaatsgevonden. Voorafgaand aan uw bijeenkomst met de betrokkenen ontvangt u ter voorbereiding een notitie waarin ook de conclusies uit deze drie sessies zijn opgenomen en mogelijke aanvullende acties.
- In verband met het Suikerfeest is het advies de bijeenkomst te verplaatsen. Het eerstvolgende geschikte moment is dinsdag 11 juni om 16:30 uur

ok.

zitten we dan niet midden in klimaatakkoord sluitstuk?

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cluster Uitvoeringsbeleid
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2019-0000087053

Uw brief (kenmerk)

Datum
Betreft Beantwoording vragen met betrekking tot kinderopvangtoeslag

Geachte Voorzitter,

Op meerdere momenten heb ik met uw Kamer gesproken over het onvoldoende laten meewegen van het burgerperspectief in de afhandeling van de zaken van het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF). Ik betreur het zeer dat het vertrouwen van de betrokken partijen is geschonden. Ik vind het belangrijk dat dit vertrouwen wordt hersteld en in deze brief zet ik uiteen welke stappen daarvoor worden ondernomen.

Daarvoor is het noodzakelijk dat ik in gesprek ga met de betrokken ouders over de situatie. [redacted] Toeslagen heeft reeds drie open en indringende gesprekken gevoerd met de betrokkenen en mijn gesprek met de ouders staat gepland op 11 juni aanstaande.

Ook vind ik het belangrijk dat de zaak grondig en door een onafhankelijke partij wordt onderzocht. Om die reden heb ik besloten een onafhankelijk en gezaghebbende adviescommissie in te stellen onder leiding van de heer Donner die gaat kijken hoe vanuit burgerperspectief met de toeslaggerechtigden is omgegaan na het vermoeden van oneigenlijk gebruik. Ik heb de commissie nadrukkelijk verzocht bij haar onderzoek de belangen en de financiële afhankelijkheid van toeslaggerechtigden mee te wegen.

Verder heb ik uw Kamer gemeld dat sinds medio 2016 de gehanteerde werkwijze waarmee toeslagen abrupt worden stopgezet is beëindigd. Dat kan dus niet meer gebeuren. Mensen behouden het recht op toeslag totdat er is vastgesteld dat men niet langer recht heeft.[1] Toch hecht ik er ook aan om naar de toekomst toe breder te kijken naar het toezicht om te komen tot een proportionele en behoedzame aanpak, die alle belangen respecteert.

De eerste stappen zijn hiervoor in gang gezet waaronder de eerder aan uw Kamer aangekondigde verbetermaatregelen.[2] Om het vertrouwen terug te winnen is echter meer nodig, zoals ook is gebleken tijdens het vragenuurtje van 21 mei jl. Daarom informeer ik uw Kamer in deze brief over de volgende onderwerpen:

[1] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 428.
[2] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434.

526348 00300
1866248 01094

- instelling adviescommissie Donner;
- gevolgen van de uitspraak van de Raad van State (hierna: RvS) van 24 april 2019;
- onderzoek Audit Dienst Rijk (hierna: ADR) en onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP);
- vragen over het gebruik van nationaliteit;
- gesprekken met ouders;
- mogelijke compensatie ouders;
- antwoorden op vragen van uw Kamer in het Vragenuurtje van 21 mei jl.

Daarnaast ontvangt u bij deze brief in de bijlagen (I) de opdracht aan de adviescommissie Donner (II) de antwoorden op vragen van het lid Omtzigt van 30 april jl. en (III) de antwoorden op de lijst van vragen van de vaste commissie voor Financiën van 15 mei jl.

je kunnt hier ook de knip in 2 brieven benoemen en uitleggen.

Instelling adviescommissie
Zoals aangegeven vind ik het belangrijk dat er een grondig en onafhankelijk onderzoek plaatsvindt naar de uitvoering van toeslagen. Daarom stel ik een adviescommissie in en heb ik de heer Donner bereid gevonden het voorzitterschap van deze commissie op zich te nemen. De andere twee leden van de commissie worden in samenspraak met de voorzitter bepaald waarbij de gedachte uitgaan naar een lid met een sociaal profiel en een lid met een fiscaal profiel. Zodra de volledige samenstelling bekend is zal ik uw Kamer informeren.

De commissie is gevraagd advies uit te brengen over de wijze waarop de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) in het algemeen en bij kinderopvangtoeslag in het bijzonder optimaal rekening kan houden met de gerechtvaardigde belangen van de toeslaggerechtigden. Daarbij brengt de commissie ook een advies uit over de mogelijkheden voor Toeslagen om hierbij binnen de wettelijke kaders en de grenzen van de uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden.

De adviesaanvraag valt uiteen in drie deelvragen:
1. Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft Toeslagen naar het oordeel van de adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de RvS van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien.
2. Wat is het oordeel van de adviescommissie in meer algemene zin over het handelen van Toeslagen in andere zaken waarin vermoedens van georganiseerde fraude aan de orde zijn? Is de positie van de toeslaggerechtigden hierbij voldoende gewaarborgd, welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst hier binnen de bestaande wettelijke kaders en welke conclusies kunnen hieruit voor de uitvoering van de toeslagen in de toekomst worden getrokken?
3. Hoe is het volgens de adviescommissie in algemene zin met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden gesteld, en welke verbeteringen zijn hier wenselijk? Hierbij kan mede in de beschouwing worden betrokken dat het bij de toeslagen om kwetsbare groepen kan gaan waarvoor niet altijd voldoende duidelijk is wat van hen wordt verwacht. Bij het advies wordt ook betrokken de aanwezigheid van bijzondere categorieën

persoonsgegevens – meer in het bijzonder [tweede] nationaliteit - bij Toeslagen.

De ervaringen uit de CAF-zaken roepen daarnaast in algemene zin de vraag op hoe het met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigde is gesteld. Vergelijk de recent door de Tweede Kamer aanvaarde moties van Omtzigt[3] en Leijten[4]. Deze moties hebben een breder bereik dan praktische rechtsbescherming bij toeslagzaken. Gezien de urgentie kies ik er nu voor om mij te beperken tot toeslagen. Vanzelfsprekend zal ik, voor zover de bevindingen van de adviescommissie zich daarvoor lenen, deze aanbevelingen beoordelen op hun toepasbaarheid in belastingzaken. Voor zover de bovenstaande moties betrekking hebben op het gehele fiscale stelsel zal ik uw Kamer na afronding van het onderzoek van de adviescommissie informeren.

Gelet op de maatschappelijke urgentie heb ik de adviescommissie gevraagd om vóór 1 september 2019 met een deeladvies te komen over de hiervoor onder 1 genoemde vraag. Het eindrapport wordt eind 2019 verwacht.

Gevolgen uitspraak RvS 24 april 2019

Op 24 april heeft de RvS in hoger beroep uitspraak gedaan in een van de CAF 11-zaken, nadat bij de rechtbank een toeslaggerechtigde in het ongelijk was gesteld. Uitgangspunt van het wettelijk kader is dat alle verschuldigde kosten voor kinderopvang daadwerkelijk zijn voldaan. Bij niet-volledige betaling bestaat in het betreffende jaar in het geheel geen recht op kinderopvangtoeslag, ook niet voor een pro rata deel van de wel betaalde kosten. Tot voor kort werd in jurisprudentie van de RvS alleen bij afrondingsverschillen ervan uitgegaan dat alle kosten inderdaad zijn voldaan. In de uitspraak van 24 april lijkt de RvS de verplichting die uit het wettelijk kader volgt enigszins te nuanceren. Er kan nu ook bij "grotere" beperkte verschillen tussen de opvangkosten en de betaalde bedragen, van uit worden gegaan dat aan het betaalvereiste is voldaan. Bij een niet-betaald bedrag van € 115 was volgens de RvS sprake van een dusdanig klein verschil dat gezien de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald, belanghebbende niet kan worden tegengeworpen dat de kosten van kinderopvang niet zijn betaald.

De mogelijkheid tot een soepelere houding van Toeslagen bij relatief kleine openstaande bedragen heeft als voordeel dat – iets - beter aan als onrechtvaardig ervaren uitkomsten van het huidige systeem kan worden tegemoetgekomen. In nog lopende zaken zal met deze nieuwe jurisprudentie rekening worden gehouden. Hoe te handelen in reeds afgedane zaken maakt onderdeel uit van de opdracht aan de adviescommissie. Ik wacht dat oordeel af, maar gezien de urgentie richting betrokken ouders heb ik de commissie op dit onderdeel gevraagd met een vervoegd deeladvies te komen.

Onderzoek ADR handelen Toeslagen CAF-zaken

Naast deze adviescommissie en het onderzoek van de AP onderzoekt de ADR, conform mijn toezegging aan uw Kamer in het debat van 21 maart jl., het handelen van Toeslagen in de CAF-zaken die in de periode 2014 tot medio 2016 hebben gespeeld.

---

[3] Kamerstukken II 2018-19, 31 066, nr. 468.
[4] Kamerstukken II 2018-19, 31 066, nr. 477

De opdracht aan de ADR is om de volgende onderzoeksvraag te beantwoorden: "Heeft Toeslagen in de periode januari 2014-medio 2016 in andere CAF-zaken toeslaggerechtigden onzorgvuldig behandeld, waarbij een combinatie van het stopzetten in plaats van opschorten van de toeslagen met een te lange afhandeling van het bezwaar/beroep heeft plaatsgevonden?"

Ter beantwoording van de onderzoeksvraag is de opdracht aan de ADR om:

- De relevante CAF-dossiers inhoudelijk te analyseren op de aspecten:
  - stopzetting/opschorting van toeslagen;
  - klachten/gegronde bezwaren/beroepen;
  - doorlooptijd van de afhandeling.
- De analyse door middel van interviews met betrokken medewerkers/ leidinggevenden en documentonderzoek uit te voeren.
- De analyse van bevindingen in de vorm van een rapport op te leveren.

De ADR komt eind 2019 met zijn bevindingen.

Onderzoek AP
De AP is recent een onderzoek gestart naar het gebruik van (bijzondere) persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt door de Belastingdienst. Meer specifiek richt het onderzoek zich op het verwerken van gegevens omtrent tweede nationaliteit in de Toeslagen V Systeem (TVS) en/of in het kader van de controle op de kinderopvangtoeslag. Daarnaast onderzoekt de AP of de Belastingdienst geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd op bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer specifiek de tweede nationaliteit – gebruikt in het kader van controle op de kinderopvangtoeslag.

Ik heb eerder aan uw kamer medegedeeld dat geautomatiseerde besluitvorming van Toeslagen gebaseerd op bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer specifiek de tweede nationaliteit – niet plaatsvindt. De AP is in april het onderzoek gestart en heeft op 25 april 2019 een 'onderzoek ter plaatse' gedaan bij de Toeslagen. De AP heeft aangegeven nog geen uitspraken te kunnen doen over de doorlooptijd van het onderzoek.

Op 18 juli 2017 heb ik – desgevraagd – bij de AP aangegeven dat bij nieuwe toeslaggerechtigden sinds 2014 de tweede nationaliteit niet meer wordt geregistreerd in het BRP. Van toeslaggerechtigden waarbij reeds vóór 2014 wel de dubbele nationaliteit geregistreerd was, is de registratie van deze dubbele nationaliteit nog wel te raadplegen in de systemen van Toeslagen. Deze zomer worden de gegevens van vóór 2014 afgeschermd voor medewerkers van Toeslagen. Voor het einde van het jaar zullen deze gegevens definitief worden verwijderd.

In dezelfde brief wordt toegelicht dat alleen het onderscheid Nederlander/niet-Nederlander is gehanteerd waarbij personen met een dubbele nationaliteit (waaronder de Nederlandse nationaliteit) als Nederlander zijn opgenomen.

Vragen over het gebruik van nationaliteit
Tijdens het mondelinge vragenuur van 21 mei jl. is gevraagd een nadere toelichting te geven op het gebruik van het gegeven nationaliteit binnen Toeslagen.
Het CAF startte in september 2013 en heeft tot doel fraude, gepleegd door facilitators in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Alle CAF-zaken

starten met een concreet intern of extern signaal. Zoals eerder aangegeven kunnen deze signalen in het geval van de kinderopvangtoeslag afkomstig zijn van bijvoorbeeld de GGD en gemeenten of van constateringen tijdens het toezicht van de Belastingdienst. In 2013 werd bij het ontvangen van een signaal een uitdraai uit de systemen gemaakt. Deze uitdraai, ook wel query genoemd, bevatte informatie over het gastouderbureau en daarbij alle mogelijke betrokken gast- en vraagouders. Beschikbare gegevens over vraagouders zoals opgenomen in de systemen van Toeslagen, waaronder gegevens over nationaliteit, komen voor in een dergelijke query. Wanneer de analyse van een query aanwijzingen gaf van mogelijk georganiseerd misbruik legde het CAF in sommige gevallen bezoeken af. Vaak was het signaal dat de administratie op bepaalde punten niet leek te kloppen. Bezoeken, in andere documentatie ook wel een "waarneming ter plaatse" of een "actualiteitsbezoek" genoemd, werden afgerond met een verslag van bevindingen. De uitkomsten van het werkbezoek en opvolging daarvan werden binnen het CAF besproken. Er werd besloten tot opvolging als bijvoorbeeld bij het afleggen van het bezoek aan de gastouders onverwacht geen kinderen aanwezig waren of omdat de urenstaten niet klopten. Pas na weging van de signalen wordt een CAF-zaak gestart. Bij het starten van een CAF-zaak spelen bijzonder categorieën persoonsgegevens - meer specifiek nationaliteit - van de facilitator en de toeslaggerechtigden dus geen rol.

Aanvullend is het nog goed om aan te geven dat de nationaliteit niet gekoppeld is aan de rol van gastouder. De reden waarom nationaliteit een rol speelt in het recht op toeslag komt door het feit dat verblijfstitel en nationaliteit geen substituten zijn, maar elkaar juist aanvullen. Dat wil zeggen dat bij de Nederlandse nationaliteit er geen sprake is van een verblijfstitel. Als er geen sprake is van de Nederlandse nationaliteit, moet er voor het recht op toeslag sprake zijn van een geldige verblijfstitel. EU/EEG-burgers zijn een tussencategorie, die op basis van het zijn van "gemeenschaps-onderdaan" recht kunnen hebben op toeslag. Vaak hebben zij ook een verblijfstitel, technisch gezien kijken we echter naar de nationaliteit. Om die reden is zowel de nationaliteit als de verblijfstitel relevant. Beide gegevens zijn dus noodzakelijk om een besluit te kunnen nemen over het recht op toeslag.

In 2014 is een structureel afstemoverleg door Toeslagen gestart voor een betere coördinatie tussen de teams die een rol hebben in zaken van vermoede fraude. Vanaf 2016 werden analyses op basis van de queries structureel vastgelegd in zogeheten quickscans die een compact en overzichtelijk beeld geven van de situatie. De quickscans bevatten een overzicht van burgerservicenummers van de vraagouders, het soort toeslag, de woonplaats van de vraagouders, urenstaten en de totale financiële omvang. Ook de eerste (niet de tweede) nationaliteit van aanvragers werd destijds opgenomen in de quickscan. Op basis van deze informatie werd besloten een actualiteitsbezoek af te leggen en eventueel opvolging te geven aan de zaak. Zoals bekend is in deze periode door Toeslagen beperkt gedocumenteerd over CAF-zaken.

In 2016 is de werkwijze aangepast zodat toeslagen in geen geval worden stopgezet voordat nadere informatie bij ouders is opgevraagd. Richting 2018 is het proces verder gestructureerd en omschreven. Sindsdien worden via verslagen besluiten beter vastgelegd. Sinds juli 2018 worden geen gegevens over nationaliteit meer opgenomen in de quickscans, doordat deze informatie in het toezicht niet meer van belang bleek. Vanaf de start in 2013 is het proces rondom CAF-zaken doorontwikkeld. In het najaar van 2018 zijn aan de Tweede Kamer

verdere verbetermaatregelen aangekondigd en in gang gezet rondom het informatiebeheer van Toeslagen en de vaktechnische inbedding.

Gesprekken met ouders uit de CAF 11-casus
Conform mijn toezegging aan uw Kamer tijdens het debat van 21 maart jl. heeft [redacted] van Toeslagen een aantal gesprekken met ouders gevoerd. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden op 15, 17 en 22 mei. Op 11 juni zal ik zelf met de ouders in gesprek gaan. Over de uitkomsten daarvan informeer ik uw Kamer voorafgaand aan het Algemeen Overleg Belastingdienst op 19 juni.

Lopende zaken CAF 11
Het lid Leijten vroeg mij op 21 mei jl. of ik lopende rechtszaken in het CAF-11 dossier kan stilzetten. Er lopen in het CAF11-dossier nog drie zaken waarbij door de belanghebbende beroep is ingesteld bij de Rechtbank en vijfmaal PM is door belanghebbende beroep ingesteld bij de RvS. Belanghebbenden maken gebruik van hun recht om het oordeel van de rechter te vragen. Dat recht kan en wil ik niet inperken. Op deze zaken wordt door Toeslagen het huidige recht en de huidige jurisprudentie toegepast, dus ook de uitspraak van 24 april 2019 van de RvS. Tegelijkertijd wil ik niet vooruitlopen op het oordeel van de Adviescommissie. Aan de adviescommissie is gevraagd welke beleids- en beoordelingsruimte Toeslagen heeft in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF 11-zaken en in aanverwante zaken - mede in het licht van de genoemde uitspraak van de RvS - en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien.

Mogelijke compensatie ouders
Diverse leden hebben tijdens het vragenuurtje 21 mei jl. gevraagd of de betrokken ouders worden gecompenseerd. In geval van termijnoverschrijdingen ontvangen de ouders de hiervoor vastgestelde schadevergoeding. Over een eventuele andere compensatie kan ik mij nu nog niet uitspreken. De adviescommissie is onder meer gevraagd in meer algemene zin te oordelen over het handelen van de BD/Toeslagen. Ik wil nu dan ook niet vooruitlopen op het oordeel van de adviescommissie.

Ik begrijp de wens van de ouders voor compensatie, omdat deze appelleert aan het gevoel van rechtvaardigheid. Tegelijkertijd is het systeem van toeslagen - met voorschotten en controle achteraf - zodanig strak ingeregeld dat ik met handen en voeten gebonden ben. Dit systeem brengt met zich dat het gevoelsmatig onrechtvaardig kan uitpakken. Dat neemt niet weg – zonder hierover nu een toezegging te doen - dat ik hier zeker oog voor wil houden.

Tot slot
Ik heb uw Kamer toegezegd dat Toeslagen aansluit bij het traject van ABD Topconsult over het leveren van maatwerk bij kwetsbare groepen. De eerste werksessies hebben plaatsgevonden. Ik verwacht uw Kamer dit najaar te informeren over de resultaten van dit traject.

Hoogachtend,
De staatssecretaris van Financiën,

Menno Snel

Cluster Uitvoeringsbeleid

Ons kenmerk
2019-0000087053

526348 00300
1866248 01094

Beantwoording Kamervragen 2019Z08903 (ingezonden 30 april 2019)

Vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over een ouder die tot de Raad van State moest doorprocederen om de kinderopvangtoeslag van 2013 en 2014 te krijgen, en nog lopende zaken van ouders.

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State van 24 April 2019, waarin de Raad van State de besluiten van de Belastingdienst om de kinderopvangtoeslag stop te zetten en op nul te zetten voor 2013 en 2014 vernietigt, de ouder de facto kinderopvangtoeslag toekent over die jaren, de ouder immateriële schadevergoeding toekent en de Belastingdienst veroordeelt tot het betalen van griffierecht en proceskosten?[1]

Antwoord vraag 1
Ja.

Vraag 2
Hoe beoordeelt u het feit dat in deze CAF 11-zaak, waarover zo vaak gesproken is en waarover toegezegd is opnieuw naar de dossiers te kijken, deze ouder helemaal tot de Raad van State diende te procederen, tegen nota bene de landsadvocaat, om kinderopvangtoeslag te krijgen?

Antwoord vraag 2
De uitvoering van de regeling inzake de kinderopvangtoeslag is opgedragen aan de Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst/Toeslagen is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst is daarbij gehouden aan wet- en regelgeving, beleid en jurisprudentie. Het staat de Belastingdienst/Toeslagen niet vrij om daar naar willekeur van af te wijken.

De juridische beoordeling kan soms knap ingewikkeld zijn. Dat blijkt ook uit deze zaak. De rechtbank oordeelde voor beide in geschil zijnde jaren in het voordeel van de Belastingdienst/Toeslagen. In uitspraak op het hoger beroep door belanghebbende tegen de rechtbankuitspraak gaf de Raad van State het gelijk voor beide jaren aan belanghebbende. De Raad van State introduceert daartoe twee nieuwe rechtsregels. Namelijk ten eerste dat een verschil tussen de totale kosten en de betaalde kosten dusdanig klein kan zijn dat het niet in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is nog van belang de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald. Op de tweede plaats dat onder omstandigheden evenmin in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag het niet volledig betalen van de kosten van kinderopvang ten gevolge van het stopzetten van de voorschotten.

De uitkomst in deze zaak acht ik overigens alleszins redelijk. De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige gevallen.

In dit verband merk ik nog op dat aan de ingestelde adviescommissie onder meer het volgende is gevraagd: "Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst/Toeslagen naar het oordeel van de Adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF11-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De Adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien"

[1] Uitspraak 201710375/1/A2, zie https://www.raadvanstate.nl/@115017/201710375-1-a2/

Vraag 3
Is het u ook opgevallen dat deze zaak behandeld is op 9 oktober 2018 (toen hierover meerdere Kamervragen gesteld waren) en de Belastingdienst bij de behandeling toezegde om over 2013 nog een keer naar de bankafschriften te kijken, en als daaruit zou blijken dat voldoende is betaald, consequenties te trekken? Herinnert u zich dat de staatsraad concludeerde dat dat binnen twee weken kan en dat de Belastingdienst vanwege een relatief klein verschil persisteert in volledige afwijzing van de hele kinderopvangtoeslag over 2013?

Antwoord vraag 3
Uit de uitspraak van de Raad van State blijkt dat de zaak ter zitting is behandeld op 9 oktober 2018. Met name over het jaar 2013 was de rechter kritisch omdat uit bankafschriften uit het dossier zou blijken dat de facturen wel waren voldaan en er dus wel een recht op toeslag zou bestaan. Over het jaar 2013 had de Belastingdienst/Toeslagen een verschil geconstateerd van tussen de € 115 en € 215, afhankelijk welke overzichten als uitgangspunt werden genomen. Ter zitting is door de Landsadvocaat aan de rechter voorgesteld dat de Belastingdienst/Toeslagen nog eens naar de bankafschriften kijkt en beoordeelt of de berekening van de rechter dat daaruit blijkt dat voldoende is betaald juist is en de rechter daarover binnen twee weken te berichten. Dit is gebeurd en vervolgens heeft de Landsadvocaat tijdig aan de rechter laten weten dat er een verschil blijft van € 115. Gelet op de toenmalige stand van de jurisprudentie leidde een dergelijk verschil tot de constatering dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat. De jurisprudentie stond destijds alleen een afrondingsverschil toe, zoals de Raad van State ook zelf in zijn uitspraak aanhaalt. In de uitspraak van 24 april 2019 komt de Raad van State, zoals in het antwoord op vraag twee toegelicht, met een ander rechtsregel.

In dit verband merk ik nog op dat aan de ingestelde adviescommissie onder meer het volgende is gevraagd: "Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst/Toeslagen naar het oordeel van de Adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF11-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De Adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien".

Vraag 4
Hoe beoordeelt u de houding van de Belastingdienst en van de landsadvocaat in deze zaak?

Antwoord vraag 4
De Belastingdienst/Toeslagen heeft samen met de Landsadvocaat in het hoger beroep bij de Raad van State geopereerd conform de stand van de jurisprudentie. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee en drie.

Vraag 5
Heeft de Belastingdienst begrepen wat de Ombudsman bedoelde met de titel 'geen powerplay, maar fairplay' in zijn vernietigende rapport[2] dat hij over deze zaak schreef in 2017?

[2] Zie https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeken/2017095-belastingdienst-treft-232-gezinnen-met- onevenredig-harde-actie

Antwoord vraag 5
Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat de Belastingdienst/Toeslagen samen met Landsadvocaat niet behoorlijk heeft geopereerd. Ik verwijs in dit verband ook naar de antwoorden op de vragen twee, drie en vier.

Vraag 6
Herinnert u zich de volgende aanbeveling uit het rapport van de Ombudsman en heeft de Belastingdienst deze netjes uitgevoerd:

"Toeslagen heeft een groot aantal gezinnen door zijn onevenredig harde aanpak in financiële problemen gebracht en hun vertrouwen geschonden. Het is aan Toeslagen om het geschonden vertrouwen te herstellen. De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed"?

Antwoord vraag 6
Het in vraagstelling opgenomen citaat uit het rapport van de Nationale ombudsman is neergeslagen in aanbeveling drie van het rapport. Ik verwijs in dit verband naar het antwoord op vraag zeven waarin ik op alle aanbevelingen inga.

Vraag 7
Kunt u de conclusies en aanbevelingen van de Ombudsman een voor een nalopen en aangeven of u van mening bent dat er voldoende uitvoering aan gegeven is?

Antwoord vraag 7
De Nationale ombudsman heeft op 7 augustus 2017 het rapport "Geen powerplay maar fair play" uitgebracht over de CAF-11 zaak, waarin op basis van twee conclusies vier aanbevelingen worden gedaan. Kort gezegd concludeert de Nationale ombudsman dat Toeslagen bij het opsporen en bestrijden van misbruik het burgerperspectief uit het oog heeft verloren daarnaast wordt Toeslagen de trage behandeling van de bezwaarschriften verweten.

De Nationale ombudsman beveelt Toeslagen aan om:
1: voortaan - als hij de rechtmatigheid van een lopende kinderopvangtoeslag wil onderzoeken en de lopende toeslag wil opschorten of beëindigen - de procedure te volgen zoals de wetgever deze voor ogen had en ook overigens te voldoen aan het behoorlijkheidsvereiste van 'fair play'.
2: als deze een toeslag(aanvraag) afwijst of beëindigt omdat de aanvrager onvoldoende gegevens of bewijsstukken heeft aangeleverd - in de beschikking duidelijk aan te geven welke informatie en / of bewijsstukken ontbreken of niet voldoen aan de eisen.
3: de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.
4: de voorheen afgewezen bezwaarschriften en de lopende beroepszaken binnen een termijn van drie maanden ambtshalve te toetsen aan de uitspraak van de Raad van State d.d. 8 maart 2017. In die uitspraak oordeelde de Raad van State dat Toeslagen bij de beëindiging van het kinderopvangtoeslag-voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld. Deze aanbeveling geldt alleen voor de dossiers waarin betrokkenen voldaan hebben aan hun informatieplicht en alle benodigde gegevens en bewijsstukken aan Toeslagen hebben verstrekt. De Nationale ombudsman verzoekt Toeslagen om hem over drie maanden te informeren over de voortgang en de uitkomsten van deze herbeoordeling.

Toeslagen stopt een toeslag niet meer lopende een onderzoek naar de rechtmatigheid van de aangevraagde toeslag. Pas als uit het onderzoek blijkt dat er geen recht bestaat, wordt de toeslag gestopt. Wel kan, indien noodzakelijk geacht, de uitbetaling van het voorschot

tijdelijk worden opgeschort. In de communicatie naar de aanvragers wordt duidelijker aangegeven waarom er geen recht op de toeslag bestaat. Wanneer de reden ligt in het niet overleggen van alle benodigde stukken, wordt duidelijker aangegeven welke stukken ontbreken of niet voldoen. Er zijn excuses gemaakt aan de gedupeerde ouders.

Toeslagen stelt zich coulant op waar het gaat om de termijn waarbinnen de opvangkosten moeten zijn voldaan. Toeslagen betracht coulance bij het treffen van een betalingsregeling. Dit betekent dat een aanvrager eerder in aanmerking komt voor een betalingsregeling waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke draagkracht, wat leidt tot een lager te betalen maandbedrag.

Na herbeoordeling van alle dossiers is gebleken dat ongeveer 100 PM ouders over 2014 (geheel of gedeeltelijk) recht hebben op kinderopvangtoeslag. Een aanvrager die van mening is dat bij hem de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 niet of niet juist is toegepast kan zich bij de Belastingdienst/Toeslagen melden. Het dossier wordt dan opnieuw beoordeeld.

In dit verband merk ik nog op dat aan de ingestelde adviescommissie onder meer het volgende is gevraagd: "Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst/Toeslagen naar het oordeel van de Adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF11-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De Adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien".

Vraag 8
Hoeveel kosten heeft de Belastingdienst gemaakt in alleen al deze zaak (onder andere eigen kosten, kosten eigen advocaat, kosten landsadvocaat)?

Antwoord vraag 8
Ik heb dat laatstelijk in mijn brief van 29 maart 2019 aan uw Kamer gedaan over de kosten tot februari 2019 in de CAF 11 zaken. Het gaat om het totaal van inzet van de Landsadvocaat bij de verschillende afgesloten en nog lopende bestuursrechtelijke procedures, de lopende procedure rondom de civiele schadeclaim en algemene advisering in het kader van CAF 11. De in de brief genoemde kosten zijn € 282.000. Dit is afgerond op duizenden euro's en omvat honoraria, kantoorkosten, verschotten en BTW.

Vraag 9
Kunt u aangeven hoe u aankijkt tegen de zaken die nog lopen in de CAF 11-zaak en hoe u ervoor gaat zorgen dat ouders niet onnodig rechtszaken tegen de overheid moeten blijven voeren?

Antwoord vraag 9
De Belastingdienst/Toeslagen past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige beschikkingen, en dus ook op de nog lopende zaken in CAF 11.
Het kan altijd voorkomen dat de Raad van State tot een ander oordeel komt dan de rechtbank of Belastingdienst/Toeslagen. Dat betekent niet dat er onnodig is geprocedeerd.

Vraag 10
Ziet u aanleiding om zaken van ouders die niet hebben doorgeprocedeerd tot de Raad van State en nog lopende zaken opnieuw te bestuderen en te beoordelen?

Antwoord vraag 10
De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen. Het is een algemene beleidslijn dat in beginsel naar aanleiding van nieuwe jurisprudentie op onherroepelijk vaststaande beschikkingen niet wordt teruggekomen, omdat de nieuwe jurisprudentielijn geldt vanaf moment van uitspraak.

In dit verband merk ik nog dat aan de ingestelde adviescommissie onder meer het volgende is gevraagd: "Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst/Toeslagen naar het oordeel van de Adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF11-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De Adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien".

Vraag 11
Hoe vaak is in de CAF 11-zaak iemand (vraagouder, gastouder of bureau) veroordeeld?

Antwoord vraag 11
Er hebben geen veroordelingen plaatsgevonden in de CAF-11 zaak.

Vraag 12
Hoe vaak heeft de rechter de Belastingdienst (gedeeltelijk) in het ongelijk gesteld in CAF 11-zaken?

Antwoord vraag 12

Antwoord PM ALLE GETALLEN
Bij de rechtbank is 58 maal beroep ingesteld door belanghebbenden. Dit heeft geleid tot:
Beroep ingetrokken door belanghebbende: 14;
Beroep niet ontvankelijk: 6;
Beroep ongegrond: 24;
Beroep gegrond met instandhouding van het rechtsgevolg: 3;
Beroep gegrond: 7;
Voorlopige voorziening afgewezen wegens geen spoedeisend belang: 1;
Nog lopend: 3.
De Belastingdienst/Toeslagen is bij rechtbank dus tienmaal in het ongelijk gesteld.

Bij de Raad van State is eenmaal hoger beroep ingesteld door de Belastingdienst/Toeslagen.
In deze zaak is de Belastingdienst/Toeslagen in het ongelijk gesteld.

Bij de Raad van State is 24 maal hoger beroep ingesteld door de belanghebbenden. Dit heeft geleid tot:

Hoger beroep ingetrokken door belanghebbende: 6;
Hoger beroep niet ontvankelijk: 1;
Hoger beroep ongegrond: 6;
Hoger beroep gegrond: 4;
Verzet ongegrond: 1;
Herzieningsverzoek ongegrond: 1;
Nog lopend: 5.

De Belastingdienst/Toeslagen is bij de Raad van State dus vijfmaal in het ongelijk gesteld.

Vraag 13
Gaat u persoonlijk om de tafel zitten met de ouders die jarenlang hebben moeten wachten en daardoor niet veel vertrouwen hebben in de Belastingdienst/Toeslagen en/of de landsadvocaat? Zo ja, wanneer?

Vraag 14
Mogen de ouders iemand meenemen die hen kan bijstaan?

Antwoord op de vragen 13 en 14
In het debat van 21 maart 2019 met uw Kamer heb ik aangegeven dat ik samen met de Toeslagencontact laat opnemen met de ouders om het gesprek aan te gaan. Ik heb daar aangegeven dat ik mij in het gesprek met de ouders niet ga uitlaten over een eventueel juridisch geschil. Dat hoort thuis in de rechtszaal. Het gesprek heeft wat mij betreft echt het doel om het onbegrip dat nog bij de ouders leeft te helpen oplossen. De eerste ambtelijke gesprekken hebben plaatsgevonden. Mijn gesprek met de ouders staat gepland op 11 juni aanstaande.

Vraag 15
Herinnert u zich dat u in het debat op 21 maart 2019 3 het volgende heeft gezegd: "In ieder geval trof de dienst bij het gastouderbureau blijkbaar een hoop gevallen aan, waarschijnlijk van gastouders die ervoor werkten, waarin de papieren niet in orde waren, waarin uren werden gedeclareerd die er niet waren en nepfacturen werden geschreven. Er waren overzijds dingen. Er was echt veel aan de hand. Dat is geen lichtzinnig moment geweest. Op dat moment besluit zo'n team: hier lijkt er sprake van een facilitator. Dit is geen individueel geval dat vragen oproept, maar hier lijkt erop dat iemand, een bureau, echt bezig is om dingen te organiseren"?[3]

Antwoord vraag 15
Ja.

Vraag 16
Kunt u de uitspraken in de vorige paragraaf helder en een voor een onderbouwen?

Antwoord vraag 16
De onderbouwing voor mijn in vraag vijftien aangehaalde opmerkingen in het debat is te vinden in mijn brief aan uw Kamer van 11 oktober 2018. Daar heb ik het volgende opgemerkt:
"De zaak is onderdeel van het project CAF 11; een project van Toeslagen dat zich richt op een specifiek gastouderbureau en de daarbij aangesloten gastouders. Dit project werd uitgevoerd door het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst, dat tot doel heeft fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart brengen, aan te pakken en te voorkomen.
Het project startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-11 team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. De bevindingen uit dit onderzoek waren reden voor verdere controle. Begin 2014 vonden er daarom controlebezoeken plaats bij ongeveer 20 gastouders en bij het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de onderzochte gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte."

Vraag 17
Kunt u deze vragen zorgvuldig beantwoorden en wel voordat u het eerste gesprek met de ouders aangaat?

---

[3] Debat over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen, Handeling 2018-2019, nr. 65 item 9

Antwoord vraag 17
Ik probeer Kamervragen altijd zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

Context en taakopdracht Adviescommissie uitvoering toeslagen door Belastingdienst

Aanleiding

Het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van de Belastingdienst heeft als doel fraude, gepleegd door facilitators, in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Bij Toeslagen speelt in dat kader sinds 2013 de zogenoemde CAF11-zaken inzake de kinderopvangtoeslag. Hierbij waren signalen van fraude bij de kinderopvangtoeslag bij een aantal gastouders en gastouderbureaus. Deze signalen hebben geleid tot het stopzetten van de kinderopvangtoeslag in 2014 van 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten. Deze zaken en de verdere afwikkeling zijn uitgebreid in de publiciteit geweest en hebben herhaaldelijk geleid tot kritische vragen vanuit de Tweede Kamer en een rapport van de Nationale Ombudsman Recentelijk, op 24 april 2019, heeft de Raad van State een nieuwe uitspraak[1] gedaan in een van deze zaken (in voor belanghebbende gunstige zin).
Het is voor alle betrokkenen - toeslagaanvragers en Belastingdienst/Toeslagen - van belang dat op korte termijn een passende oplossing voor de CAF-zaken kan worden gevonden. Hierbij speelt de vraag welke (beleids)ruimte de Belastingdienst/Toeslagen heeft of kan nemen om tot een dergelijke passende oplossing te komen. In deze zaken komen namelijk verschillende aspecten samen: regelgeving die op onderdelen niet aansluit bij de maatschappelijke realiteit, een uitvoeringsorganisatie die procedureel steken heeft laten vallen en burgers die - hierdoor - onvoldoende wisten wat er precies van hen verwacht werd en daardoor in de knel kwamen. Dit maakt, in combinatie met de kwetsbaarheid van de regelgeving voor misbruik en het maatschappelijk belang om dit misbruik tegen te gaan[2], het vinden van een oplossing complex.
Soortgelijke vragen kunnen ook opkomen bij de andere onderzoeken van de Belastingdienst/Toeslagen naar situaties waarin mogelijk (georganiseerde) fraude aan de orde is. Daarnaast kan mede op basis van de ervaringen in de CAF-zaken meer in het algemeen de vraag worden opgeworpen hoe het is gesteld met de praktische rechtsbescherming van toeslaggerechtigden. Dit bredere kader, het maatschappelijke belang van de toeslagen, de vaak kwetsbare positie van toeslaggerechtigden en de complexe bestuursrechtelijke vragen die hierbij aan de orde kunnen komen, rechtvaardigen het instellen van een externe Adviescommissie.

Bredere context

Bij de kinderopvangtoeslag is sprake van vrij strikte wetgeving die de Belastingdienst/Toeslagen als uitvoeringsinstelling beperkte marges biedt. Daarnaast speelt het dilemma dat bij het opsporen van fraude wellicht ook bonafide toeslaggerechtigden in beeld komen die niet noodzakelijk moedwillig frauderen. Ook relevant is dat in het tijdsgewricht waarin de CAF-zaken begonnen te lopen veel aandacht was voor fraudebestrijding bij Toeslagen naar aanleiding van de Bulgarenfraude. De omstandigheid dat de Belastingdienst/Toeslagen bij het optreden in de CAF11-zaken procedurele steken heeft laten vallen, neemt niet weg dat in die zaken nog steeds aan materiële vereisten voor het ontvangen van kinderopvangtoeslag moet zijn voldaan (aantal uren opvang, betaalvereiste). Wel doet zich hierbij de lastige vraag voor hoe de Belastingdienst/Toeslagen in het vervolg van deze zaken op passende wijze met de gemaakte procedurele fouten rekening kan of moet houden.

In de hiervoor genoemde uitspraak van 24 april 2019 lijkt de Raad van State de eerdere strikte rechtspraak enigszins te nuanceren. Concreet staat de Belastingdienst/Toeslagen nu

[1] RvS 24 april 2019, 201710375/1/A2, ECLI:NL:RVS:2019:1333
[2] Mede om het maatschappelijke draagvlak voor de toeslagen te behouden. Het is juist de balans tussen het beschermen en helpen van de goedwillende burger en het tegengaan van misbruik wat de taak van de Belastingdienst/Toeslagen zo lastig maakt.

voor de vraag welke (beleids)ruimte er bestaat om de in deze uitspraak neergelegde norm voor het "betaalvereiste" – via uitvoeringsbeleid – voor lopende en toekomstige gevallen nader in te vullen (om daarmee de bestaande uitvoeringspraktijk - enigszins - te versoepelen). Ook bij andere voorwaarden voor het recht op toeslag kan mogelijk meer beleidsmarge bestaan dan eerder onderkend. Vervolgvragen zijn ook of deze nadere invulling vervolgens – binnen de bestaande wettelijke kaders – kan of moet doorwerken naar de al onherroepelijk vaststaande zaken waarin dezelfde elementen aan de orde waren en in hoeverre hiervoor van belang is dat de Belastingdienst in die zaken procedurele steken heeft laten vallen.
De beleidsmarge die de Belastingdienst/Toeslagen hier heeft, zowel naar de toekomst als naar het verleden, bepaalt in belangrijke mate de mogelijkheid om in het CFA11-dossier tot een voor toeslaggerechtigden en de Belastingdienst/Toeslagen nette en werkbare oplossing te komen.

Naast de CAF11-zaken liepen en lopen bij de Belastingdienst/Toeslagen ook nog andere onderzoeken naar situaties waarin vermoedens van georganiseerde fraude aan de orde zijn (waaronder de andere CAF-zaken inzake toeslagen). In deze zaken kunnen zich dezelfde vragen naar het handelen van de Belastingdienst/Toeslagen voordoen als bij de CAF11-zaken. De bevindingen van de Adviescommissie met betrekking tot de afhandeling van CAF11-zaken zullen dan ook doorwerken naar deze andere zaken. Daarnaast wordt de Adviescommissie gevraagd in bredere zin naar het optreden van de Belastingdienst/Toeslagen in deze fraudezaken te kijken met het oog op de lessen die hieruit voor de toekomst kunnen worden geleerd.[3]
De ervaringen uit de CAF-zaken roepen daarnaast in algemene zin de vraag op hoe het met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigde is gesteld. Vergelijk de recent door de Tweede Kamer aanvaarde moties van Omtzigt[4] en Leijten[5] (die overigens een bredere strekking hebben dan alleen de toeslagen). Dit is in het bijzonder van belang in het licht van de grote maatschappelijke betekenis van toeslagen als inkomensondersteuning - in de vorm van een vergoeding voor bepaalde (noodzakelijke) kosten - in het bijzonder voor kwetsbare groepen. Een van de relevante vragen hierbij is of de toeslaggerechtigden (steeds) voldoende weten wat van hen wordt verwacht en of ze – hierdoor – in voldoende mate in staat zijn om voor hun belangen op te komen. Aan de Adviescommissie wordt gevraagd zich hierover in brede zin een oordeel te vormen en suggesties te doen voor verbeteringen. Hierbij dienen uiteraard de begrenzingen te worden meegewogen die worden gesteld door het proces van de massale en tijdige toekenning van de toeslagen en door de noodzaak de toeslagen alleen toe te kennen aan degenen die daar recht op hebben en misbruik tegen te gaan.

Taakopdracht

Algemeen
De Adviescommissie heeft tot taak: het uitbrengen van een advies
- over de wijze waarop in de uitvoering door de Belastingdienst/Toeslagen in het algemeen en bij de kinderopvangtoeslag in het bijzonder optimaal rekening kan worden gehouden met de gerechtvaardigde belangen van de (individuele) toeslaggerechtigden, alsmede
- over de mogelijkheden voor de Belastingdienst/Toeslagen om hierbij binnen de bestaande wettelijke kaders en de grenzen van de uitvoerbaarheid, waar nodig, maatwerk te bieden.

Meer specifiek

---

[3] De Adviescommissie kan hierbij voortbouwen op het onderzoek Geen powerplay maar fair play van 9 augustus 2017 van de Nationale Ombudsman.
[4] Kamerstukken II 2018-19, 31 066, nr. 468.
[5] Kamerstukken II 2018-19, 31 066, nr. 477

Gegeven de hiervoor weergegeven aanleiding tot het instellen van de Adviescommissie, valt de adviesaanvraag uiteen in drie deelvragen:

1. Welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst/Toeslagen naar het oordeel van de Adviescommissie in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF11-zaken en in aanverwante zaken, mede in het licht van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019, en wat kan hierbij als een voor alle betrokkenen passende oplossing worden gezien? De Adviescommissie wordt hierbij uitdrukkelijk gevraagd zowel de doorwerking naar de nog lopende zaken als naar de onherroepelijk vaststaande zaken te bezien.
2. Wat is het oordeel van de Adviescommissie in meer algemene zin over het handelen van de Belastingdienst/Toeslagen in andere zaken waarin vermoedens van georganiseerde fraude aan de orde zijn? Is de positie van de toeslaggerechtigden hierbij voldoende gewaarborgd, welke beleids- en beoordelingsruimte heeft de Belastingdienst hier binnen de bestaande wettelijke kaders en welke conclusies kunnen hieruit voor de uitvoering van de toeslagen in de toekomst worden getrokken?
3. Hoe is het volgens de Adviescommissie in algemene zin met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden gesteld, en welke verbeteringen zijn hier wenselijk? Hierbij kan mede in de beschouwing worden betrokken dat het bij de toeslagen om kwetsbare groepen kan gaan waarvoor niet altijd voldoende duidelijk is wat van hen wordt verwacht. Bij het advies wordt ook betrokken het eventueel oneigenlijk gebruik van bijzondere categorieën persoonsgegevens – meer in het bijzonder [tweede] nationaliteit - bij de BD/Toeslagen.

Termijn voor advisering

Gelet op de maatschappelijke urgentie wordt de Adviescommissie gevraagd om vóór 1 juli 2019 met een deeladvies te komen over de hiervoor onder 1 genoemde vraag.
Het eindrapport wordt eind 2019 verwacht.

Vergaderjaar 2018-2019

31 066 **Belastingdienst**

Nr. **LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN**
Vastgesteld .. 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2019 over zijn toezeggingen, gedaan tijdens het plenaire debat op 21 maart 2019 over het evaluatierapport over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen (Handelingen II 2018/19, nr. 65), over o.a. gemaakte kosten voor inschakeling van de Landsadvocaat in het CAF-11 dossier (Kamerstuk 31 066, nr. 479) de navolgende vragen ter beantwoording aan de staatssecretaris voorgelegd.

De vragen zijn op 14 mei 2019 aan de staatssecretaris gezonden en bij brief van ... beantwoord.

[ ] van de commissie,

[ ] van de commissie,

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1.	Zijn de signalen die de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in 2013 en 2014 aan de Belastingdienst heeft doorgegeven, vervat in openbare inspectierapporten? Nee, deze signalen zijn niet openbaar.			
2.	**Wie zullen er van de kant van het ministerie van Financiën en/of de Belastingdienst aanwezig zijn bij het gesprek met de gedupeerde ouders? Klopt het dat de landsadvocaat ook bij de gesprekken aanwezig is?** [ ] van Belastingdienst/Toeslagen heeft op 15, 17 en 22 mei samen met MT-leden van de Belastingdienst/Toeslagen gesprekken gevoerd met betrokken ouders. Bij deze gesprekken waren ook mediators, werkzaam bij de Belastingdienst, aanwezig. De Landsadvocaat is niet betrokken dan wel aanwezig geweest bij deze gesprekken.			
3.	**Bij wie kan een medewerker van de Belastingdienst het melden als hij/zij erachter komt dat de Belastingdienst onrechtmatig handelt, bijvoorbeeld door het achterhouden van stukken van een belastingplichtige. Wat voor een bescherming hebben klokkenluiders bij de Belastingdienst?** Voor een medewerker zijn er diverse mogelijkheden om melding te doen in het geval van een (vermoeden van) onrechtmatig handelen door de Belastingdienst. - Een medewerker kan dit melden bij zijn leidinggevende, een hiërarchisch hoger geplaatste leidinggevende, een daartoe			

ingericht meldpunt van de belastingdienst of bij de vertrouwenspersoon van de Belastingdienst/Toeslagen. Ook kunnen medewerkers terecht bij het Centraal Meldpunt Integriteit Belastingen.

Daarnaast is de onafhankelijke Tijdelijke commissie integriteit Belastingdienst ingesteld, waar de medewerker onder meer terecht kan met een vermoeden van een onbehoorlijke handelwijze of nalaten die het goed functioneren van de Belastingdienst in geding brengt. De medewerker wordt gelegenheid geboden veilig en (vroeg)tijdig te melden zodat op tijd iets met signalen kan worden gedaan. De commissie garandeert de vertrouwelijkheid van de melders, tenzij er een wettelijke plicht bestaat om de identiteit bekend te maken (zoals bij misdrijven waarvoor een aangifteplicht geldt).

Naast bovengenoemde specifieke afspraken binnen de Belastingdienst is er ook een Rijksbrede procedure waar medewerkers gebruik van kunnen maken, het Huis voor Klokkenluiders.

Voor het aankaarten van zogenoemde misstanden is er ook een rijksbrede procedure waar de medewerker gebruik kan maken van de rijksbrede klokkenluidersregeling en de misstand extern melden bij het Huis voor de Klokkenluiders.
Medewerkers van Toeslagen kunnen een vermeende misstand ook extern melden bij het Huis voor Klokkenluiders, dit conform de Klokkenluidersregeling voor de sector Rijk. Zij genieten de daarin genoemde bescherming: ze mogen geen nadelige gevolgen ondervinden van hun te goeder trouw gedane melding.

Eventuele klokkenluiders Toeslagen/Belastingen hebben dezelfde bescherming als de rest van de medewerkers binnen sector rijk.

4. **Hoeveel ambtenaren van de Belastingdienst zijn gestraft (bijvoorbeeld door op non-actief te zijn gezet), omdat zij wel de waarheid in het Combiteam Aanpak Facilitators-11 (CAF-11) dossier vertelden? Kunt u hierover een uitgebreide toelichting geven?**

5. **Hoeveel ambtenaren van de Belastingdienst zijn gestraft omdat zij stukken achterhielden bij de rechter of omdat zij zich niet aan de wetten hielden (zoals de Algemene wet bestuursrecht (Awb))? Kunt u een uitgebreide toelichting geven?**

Antwoord op vraag 4 en 5
Over individuele medewerkers doet B/Tgeen uitspraken. De Commissie Financiën vraagt weliswaar naar aantallen, maar deze zijn mogelijk tot individuele medewerkers herleidbaar. Ik het licht van privacy kan ik geen uitspraken doen over individuele casussen, en/of casussen die tot individuele personen herleidbaar zijn. Daarom kan ik niet nader ingaan op deze vraag. Wel kan ik in algemene zin aangeven dat in de ARAR de plicht van iedere ambtenaar is neergelegd zich als een goed ambtenaar te gedragen. Het zich niet houden aan deze plicht levert een plichtsverzuim op. Als plichtsverzuim wordt aangemerkt:
a. het verrichten van een handeling die in strijd moet worden geacht met de verplichtingen die de medewerker heeft;
b. het nalaten van een handeling wat in strijd met de verplichtingen moet worden geacht.

Indien een ambtenaar zich schuldig maakt aan plichtsverzuim kan hem een disciplinaire straf gegeven worden.

Met opmerkingen : Is dit in de kamer bekend?

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Zwart

Met opmaak: Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm, Spatiëring tussen Aziatische en Latijnse tekst aanpassen, Spatiëring tussen Aziatische tekst en nummers aanpassen

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Zwart

Met opmaak: Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Spatiëring tussen Aziatische en Latijnse tekst niet aanpassen, Spatiëring tussen Aziatische tekst en nummers niet aanpassen

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Zwart

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Witruimte toevoegen tussen alinea's met dezelfde stijl, Tabstops: Niet op 11,56 cm

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Witruimte toevoegen tussen alinea's met dezelfde stijl

Voor algemene informatie over integriteitsschendingen, verwijs ik u naar de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2018[1].

6. **Hoeveel geld heeft de Belastingdienst betaald als tegemoetkoming aan ouders tot nu toe?**

Aan 58 ouders die betrokken zijn bij de CAF-11 zaak, is ~~Schadevergoeding~~ als gevolg van overschrijding van de redelijke termijn schadevergoeding uitgekeerd. In totaal gaat dit om ~~(58 ouders) + wettelijke rente~~ [ ] ~~waarom wordt wettelijke rente als tegemoetkoming gezien. Dat is toch wettelijk geregeld? In de kamerbrief van 20 november 2018 wordt alleen gesproken over een schadevergoeding. In totaal is er tot nog toe~~ € 48.520, ~~uitgekeerd.~~ Omdat er nog procedures lopen kan dit bedrag nog toenemen.
~~In een geval is er wettelijke rente verstrekt omdat de rechter die had bevolen, vandaar de afronding op € 20.~~

7. **Kent u ook maar een andere zaak waarbij de overheid**
- door de Hoge Raad veroordeeld is voor het achterhouden van stukken;
- door de Raad van State op de vingers getikt is (zeer recentelijk) voor de gang van zaken;
- door de Nationale ombudsman scherp veroordeeld is;
- door de Kinderombudsman op de vingers getikt is;
- door de Kamer op het matje geroepen is; en
- de zaak nog steeds niet netjes is opgelost met de betroffen burgers?
Zo ja, welke? Zo nee, waarom heeft u nog steeds de zaken niet netjes opgelost met de ouders?

In mijn brief aan uw Kamer van 21 maart jl. heb ik aangegeven dat een uniek kenmerk van de CAF-11 zaak is dat ik externe signalen over onzorgvuldige behandeling van de Raad van State, de Nationale ombudsman, uw Kamer en Autoriteit Persoonsgegevens over een onzorgvuldige afhandeling van ouders heb ontvangen. Teneinde de dossier van CAF 11 af te kunnen ronden vraag ik de commissie Donner om advies. ~~Bij de Kamerbrief van 21 maart dit als redenering gebruikt waarom CAF-11 zo uniek is: we zelden toen geen andere zaak te kennen. Klopt dat? Evt ook verwijzen naar de brief en aangeven dat de ADR onderzoek doet.~~

~~De CAF-11 zaak is een unieke zaak. In mijn brief aan uw Kamer van 21 maart jl heb ik aangegeven dat een belangrijk kenmerk van de CAF-11 zaak is dat ik externe signalen over onzorgvuldige behandeling van de Raad van State, de Nationale ombudsman, uw Kamer en de Autoriteit Persoonsgegevens over een onzorgvuldige afhandeling van ouders ontvangen.~~ [ ]. ~~Tot op heden zijn er geen signalen dat dit bij andere CAF zaken ook aan de orde is. Om dat zeker te weten is er opdracht gegeven aan de Auditdienst Rijk om een onderzoek te starten naar toeslaggerelateerde CAF zaken uit de periode 2014 – 2016. Hdit hier zeker NIET NOEMEN!!~~

8. **Wat heeft de Belastingdienst tot nu toe geleerd van de CAF-11 zaak?** ~~Verwijzen naar de drie problemen en verbetermaatregelen van CAF 11 (brief 11 oktober en brief 28 november). Evt korte stavaza hoe dat loopt.~~

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/05/01/jaarrapportage-bedrijfsvoering-rijk-2018

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Vet
Met opmaak: Standaard_Slotzin, Geen marge toevoegen tussen alinea's met dezelfde stijl, Regelafstand: Minimaal 12 pt
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Standaard_Slotzin
Met opmerkingen [ ]: Klopt dit?
Met opmerkingen [ ]: Precies omschrijven wat het onderzoek van de ADR inhoudt.
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

In mijn de brieven f van 11 oktober[2], en 28 november 2018[3], heb ik uw Kamer meegenomen in wat de Belastingdienst heeft geleerd van de CAF-11 zaak en welke verbetermaatregelen zijn en worden getroffen. De commissie Donner zal mogelijk nog aanvullende aanbevelingen geven.

9. **Hoeveel burgers zijn onder CAF-11 geselecteerd?**
10. **Hoeveel burgers die onder CAF-11 zijn geselecteerd, waren in 2014 klant van het gastouderbureau in kwestie?e?** ~~235 vraagouders. Zie hiervoor de brieven van 11 oktober 2018 en 20 november 2018 Verwijzen kamerstuk nummers~~

11. **Van hoeveel burgers van het betreffende gastouderbureau is in 2014 de kinderopvangtoeslag stopgezet? Hoeveel burgers van het betreffende bureau zijn in 2014 geblokkeerd? Tot wanneer heeft de blokkade geduurd?**
12. **Hoeveel burgers van het betreffende gastouderbureau staan op een uitsluitlijst of een vergelijkbare soort lijst? Wanneer zijn deze burgers op een dergelijke lijst geplaatst? Is het plaatsen op dergelijke uitsluitlijsten aan de burgers gecommuniceerd of via een commissie gegaan? Hoe lang staan deze burgers op dergelijke lijsten?**

Er waren 235 burgers betrokken bij CAF 11. Per 1 september 2014 is de kinderopvangtoeslag van deze 235 burgers stop gezet.
Bij de initiële beoordeling daarvan heeft Toeslagen geconstateerd dat de meeste ouders geen recht hadden op kinderopvangtoeslag over 2013 en 2014. Een groot aantal ouders heeft bezwaar gemaakt tegen het stopzetten van de toeslag. De afhandeling van die bezwaren heeft vervolgens erg lang geduurd, zie hierover ook mijn toelichting in mijn brief van 11 oktober[2] aan uw Kamer.
~~11 en 12: Bij 235 ouders is de kinderopvangtoeslag stopgezet. Zij~~De 235 burgers zijn initieel op een zogenaamde uitsluitlijst geplaatst. Hierover heeft geen communicatie plaats gevonden met ouders. Het is een dynamische lijst omdat er mensen af gaan en op komen. Als een burger op een
uitsluitlijst staat kan hij nog wel een toeslag aanvragen of wijzigen. Deze aanvraag of wijziging wordt vervolgens handmatig behandeld.

13. **Kunt u een overzicht geven van de aantallen klanten per gastouderbureau die naast klanten van het gastouderbureau in kwestie ook klant waren van de overige bureaus?**

Gastouders kunnen bemiddeld worden door meerdere gastouderbureaus. In hoeveel gevallen dat hier van toepassing is, is in het gevraagde tijdbestek niet te beantwoorden.

14. **Wat was de doelstelling van het CAF-11-team toen dit tot stand kwam?**
15. **Hoe kwam het CAF-11-team de mogelijke fraude met kinderopvangtoeslag op het spoor?**

16. **Welke stappen zijn door de Belastingdienst gezet om de aard en omvang van dit probleem helder te krijgen?** ~~14, 15, 16~~

~~De zaak startte in 2013 na signalen van de GGD.~~ Het ~~Combiteam~~

[2] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/11/kamerbrief-kinderopvangtoeslag-caf-11-project
[3] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/11/20/kamerbrief-voortgang-maatregelen-caf-11-project

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:
Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur: Auto, Niet Markeren
Met opmaak: Lettertype: Verdana
Met opmaak: Standaard, Geen marge toevoegen tussen alinea's met dezelfde stijl

~~Aanpak Facilitators (vanaf hier:~~ CAF team~~)~~ van de Belastingdienst heeft als doel fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. Zo spoort het team ook misbruik van toeslagen op. De CAF 11-zaak startte in 2013 na signalen van de GGD. Het CAF-team deed naar aanleiding van deze signalen onderzoek. Bevindingen van dit onderzoek waren een reden voor controle. Begin 2014 vonden er ongeveer 20 werkbezoeken plaats bij gastouders en het gastouderbureau. Geconstateerd werd dat de administratie van de gastouders en het gastouderbureau op veel punten inderdaad niet klopte. Bij controles van gastouders bleken kinderen vaak niet aanwezig te zijn. Dit versterkte het vermoeden dat er ten onrechte kinderopvangtoeslagen waren verstrekt. De Belastingdienst besloot de toeslagvoorschotten van de 235 ouders die bij het bureau waren aangesloten, per 1 september 2014 stop te zetten. Ouders zijn indertijd uitgenodigd op het Belastingkantoor om de bewijsstukken voor het recht op toeslag te overleggen. Veel ouders hebben daar gebruik van gemaakt en zijn rond 1 september 2014 langsgekomen. Op basis van de aangeleverde bewijsstukken heeft de Belastingdienst de aanvraag opnieuw beoordeeld.
~~AANVULLEN/aanpassen!!! Er bestaat geen CAF 11 team, BRIEF 11 SEPTEMBER GEBRUIKEN~~

Met opmaak: Lettertype: Verdana

Met opmaak: Lettertype: Verdana

Met opmaak: Lettertype: Verdana

Met opmerkingen [ ]: @Toeslagen, graag aanvullen

17. **Hoeveel gastouderbureaus zijn er in dit onderzoek in het vizier geweest? Welke gastouderbureaus waren dit?**

    In de CAF 11 zaak is een gastouderbureau betrokken. Daarbij is op te merken dat een deel van de ouders eerder klant waren van een gastouderbureau dat na faillissement is overgenomen door het betreffende gastouderbureau [check per wanneer]. En enkele vraagouders maakten gebruik van een ander gastouderbureau met hetzelfde correspondentieadres en dezelfde contactpersoon als het betrokken gastouderbureau. Het betreft gastouderbureaus [ ]. [ ] [namen noemen, hebben wij dat eerder gedaan?]

18. **Hoeveel ouders namen in de onderzochte periode de diensten van deze onderzochte gastouderbureaus af?**
19. **Hoeveel van de ouders die de diensten van deze gastouderbureaus afnemen, zijn onderzocht op mogelijke fraude?**
20. **Zijn er ook ouders op fraude gecontroleerd die geen diensten afnamen van één van de onderzochte gastouderbureaus?**

    Zoals hierboven bij vraag 17 aangegeven, betreft het onderzoek in essentie ~~één~~en gastouderbureau. Er waren 235 vraagouders die diensten afnamen. Deze zijn allen meegenomen in het onderzoek.

Met opmerkingen [ ]: @Toeslagen, is dit een typefout?

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Tekstkleur:

21. **Zijn er ook gastouderbureaus onderzocht waar geen fraude is geconstateerd?**

    Bij het onderzochte gastouderbureau zijn onregelmatigheden aangetroffen. [geen gerechtelijke veroordeling. Spreken we dan van fraude?]~~18, 19 20, 21~~
    ~~Nee, dat is niet gebeurd bij het onderzoek naar het gastouderbureau in kwestie.~~
    ~~Zeker. Uitgangspunt is dat het gaat om CAF 11 waarbij geen ander gastouderbureau in beeld is. Waarom wordt er gesproken over bureau's~~

Met opmerkingen [ ]: @Toeslagen, dit kunnen wij niet plaatsen.

22. **Wat waren de selectiecriteria om een gastouderbureau te onderzoeken?**

    Onderzoeken naar vermoedens van misbruik worden opgestart op

basis van concrete signalen en niet op basis van risico selectie.
~~Verwijzen naar Kamerbrief (geloof ook 11 september), veel kinderen, aantal opvanguren, groot financieel belang~~

~~GRAAG DYS AANVULLEN~~

23. **Zijn van elk gastouderbureau alle afnemende ouders onderzocht of vond er een selectie plaats? Zo ja, op basis van welke criteria werd deze selectie gemaakt?**

Alle betrokken ouders zijn onderzocht.
~~Wat wordt er bedoeld met elk gastouderbureau? Als een gastouderbureau in beeld is worden alle vraagouders geselecteerd. Vervolgens wordt bij elke vraagouder individueel bekeken of er aanspraak op toeslag bestaat.~~

24. **Hoe stelde het CAF-11-team vast of een ouder had gefraudeerd?**

In de beantwoording van vraag 14 tot 16 is aangegeven hoe het proces liep om vast te stellen of er sprake was van oneigenlijk gebruik. ~~Zoals bij het antwoord op vraag 16-20 aangegeven caf . . Samenvoegen 19 en 23: één algemeen verhaal over selectiecriteria (kan volgens mij uit de eerste toelichting van de persantwoorden. Waar wordt op gedoeld?~~

25. **Wat waren de vervolgstappen wanneer het CAF-11-team vaststelde dat een ouder gefraudeerd had?**
Als sprake was van oneigenlijk gebruik werd de toeslag niet opnieuw opgestart.

26. **Wat was de rol van zwarte lijsten in dit dossier? Hoe kwam zo'n zwarte lijst tot stand? Welke stappen ondernam de Belastingdienst wanneer een ouder op een zwarte lijst kwam?**
Zoals ik ook aan uw Kamer heb toegelicht in het plenaire debat van 21 maart over dit onderwerp, werkt Belastingdienst/Toeslagen met lijsten, die bepalen of een aanvraag of wijziging handmatig dient te worden beoordeeld. Als een burger op de lijst komt wordt de aanvraag of wijziging dus handmatig beoordeeld. Plaatsing op een lijst verhindert niet dat de burger een aanvraag kan doen of een wijziging kan doorgeven. Tevens beïnvloedt dit op geen enkele manier de rechten van burgers. Bij CAF 11 heeft de beoordeling echter te lang geduurd. De betrokken burgers, die vanuit het project allemaal op de uitsluitlijst geplaatst waren, hebben daardoor lang op een voorlopige of definitieve toekenning moeten wachten.

27. **Welke informatie werd verstrekt aan de ouders bij wie fraude met de kinderopvangtoeslag werd vastgesteld?**
28. **Welke informatie werd ouders verstrekt die zijn onderzocht in het kader van mogelijke fraude, maar bij wie geen fraude werd vastgesteld?**
Na beoordeling van de aangeleverde documenten kregen ouders te horen of de toeslag ofwel opnieuw werd toegekend ofwel dat de informatie onvolledig was. Belastingdienst/Toeslagen heeft onvoldoende duidelijk gemaakt welke informatie nog ontbrak.

29. **Wat was de handelingswijze van de Belastingdienst/Toeslagen wanneer een ouder bezwaar maakte tegen het terugvorderen van de toeslag?**

Met opmaak: Lettertype: Verdana, 9 pt, Niet Vet

Met opmerkingen [ ]: @Toeslagen: als er een gastouderbureau wordt onderzocht (voor fraude) worden dan in de querie alle individuele vraagouders van het betreffende bureau meegenomen?

Met opmerkingen [ ]: @Toeslagen: graag kort en feitelijke beschrijven hoe dit proces tot vaststellen wel of niet oneigenlijk gebruik liep. O.a. stukken aanleveren, bezoek bij vraag/gast ouders etc.

Na de indiening van een bezwaarschrift tegen de terugvordering vindt een heroverweging plaats op de in het bezwaarschrift aangevoerde gronden. En dit resulteert in een beslissing op bezwaar. In de CAF 11 zaak heeft de behandeling van bezwaren veelal te lang op zich laten wachten.

Met opmerkingen [ ]: Toeslagen: kan dit nog aangevuld worden met concrete omschrijving wat dit voor de vraagouders in caf betekende.

30. **Hoeveel van de onderzochte ouders zijn door het CAF-11-team aangemerkt als fraudeur?**
31. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders hebben bezwaar gemaakt tegen dit besluit?**
In de zaak CAF 11 is bij geen enkele vraagouder fraude vastgesteld. In de CAF-11 zaak zijn 165 bezwaren ingediend. [check, sommige ouders hebben meerdere bezwaren ingediend]

32. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders hebben de te veel ontvangen toeslag zonder bezwaar terugbetaald?**
Van de betrokken 235 ouders in de CAF-11 zaak hebben er x geen bezwaar gemaakt op de terugvordering.

33. **Wat is het totaalbedrag in deze zaak dat teruggevorderd is aan kinderopvangtoeslag?**
In totaal is in deze zaak ongeveer 1 miljoen euro teruggevorderd bij de ouders.

34. **In welke gevallen werden er extra kosten aan de als fraudeur aangemerkte ouders in rekening gebracht, als aanmaningen, boetes of rente? Verandert dit het totaalbedrag dat ouders hebben betaald vanwege het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag?**
In de CAF-11 zaak zijn er kosten in rekening gebracht als er niet is betaald, te laat is betaald en indien er niet wordt voldaan aan een betalingsregeling. De kosten voor aanmaning en dwangbevel vloeien voort uit de wet. Dit geldt ook voor de rente. Dit is volgens huidige wet- en regelgeving.

35. **In hoeveel van de onderzochte gevallen heeft een herbeoordeling van de Belastingdienst de terugvordering van een eerder als fraudeur aangemerkte zaak laten vervallen?**

Met opmerkingen [ ]: In hoeveel gevallen is er een herbeoordeling geweest?

Met opmerkingen [ ]: Hoeveel daarvan is uiteindelijk de terugvordering die er stond terug gedraaid agv herbeoordeling.

36. **In hoeveel gevallen heeft de Belastingdienst als gevolg van de herbeoordeling de onterecht teruggevorderde kinderopvangtoeslag, weer naar de ouders overgemaakt? Welk totaalbedrag is hiermee gemoeid?.**

Met opmerkingen [ ]: Dit aantal moet hetzelfde zijn als bij vraag 35).

Met opmerkingen [ ]: Hebben we dit, kunnen, mogen we dit communiceren?

37. **Hoeveel van de als fraudeur aangemerkte ouders zijn naar de rechter gegaan? Hoeveel van deze zaken heeft de Belastingdienst gewonnen?**

Met opmerkingen [ ]: Aantal naar rechter?

Met opmerkingen [ ]: Aantal?

38. **In hoeveel gevallen is de Belastingdienst door de rechter gesommeerd de onterecht teruggevorderde kinderopvangtoeslag weer naar de ouders over te maken? Welk bedrag is hiermee gemoeid?**
Tot nog toe hebben 145 ouders recht op KOT. Afhankelijk van iedere individuele situatie is een bedrag uitbetaald of verrekening. 50 burgers zijn in beroep gegaan

Met opmerkingen [ ]: Aantal en bedrag?

39. **Hoeveel capaciteit heeft de Belastingdienst op het CAF-11-team**

zitten, in fte per jaar?

40. **Hoeveel fte werken binnen de Belastingdienst aan de inhoudelijke behandeling** van vragen, klachten en bezwaren van burgers in de CAF-11-zaak?
Antwoord op vraag 39 en 40
Doordat door de Belastingdienst/Toeslagen geen tijd op dossierniveau wordt bijgehouden, is het niet mogelijk om aan te geven hoeveel fte specifiek met het CAF 11 dossier bezig is.

41. **Kunt u de uitkomst delen van de gesprekken die u naar aanleiding van het Kamerdebat van 21 maart 2019 over het onterecht terugvorderen van kinderopvangtoeslagen heeft gevoerd met de gedeputeerden?**
In de Kamerbrief van heden, 29 mei 2019, wordt een toelichting gegeven op het verloop van deze gesprekken.

42. **Kunt u aangeven hoe het kan dat er onbekende Burgerservicenummers (BSN) binnen de selectie zijn gevallen en wat dat betekent voor de vervuiling van de lijst en daarmee de foutpercentages?**
Dit is niet gebeurd. Na onderzoek is gebleken dat alle vraagouders op enige manier gelinkt kunnen worden aan het betrokken gastouderbureau.

43. **Wanneer wordt deze omissie hersteld?**
Zie antwoord op vraag 42.

44. **Wat is het huidige takenpakket van het CAF-11-team? Verricht het CAF-11-team nog actief onderzoek naar fraude met de kinderopvangtoeslag en onder welke voorwaarden? Is de werkwijze van het CAF-11-team veranderd sinds het opzetten daarvan?**
De Belastingdienst een CAF-team. Het project CAF11 is hier een onderdeel van. Vanaf de start in 2013 is het proces rondom CAF-zaken doorontwikkeld. In 2016 is de werkwijze van de Belastingdienst aangepast, zodat toeslagen in geen geval worden stopgezet voordat nadere informatie bij ouders is opgevraagd, zoals dit bij de ouders uit de CAF11 zaak wel is gebeurd. Over de aanpassing van deze werkwijze heb ik uw Kamer geïnformeerd in mijn reactie op het rapport van de Nationale ombudsman in 2017. Daarnaast wordt, zoals ik ook in mijn brief van 18 oktober 2018 aan uw Kamer heb aangegeven, momenteel gewerkt aan diverse verbetermaatregelen[4].

45. **Welke andere CAF-zaken heeft de Belastingdienst momenteel lopen?**
46. **Hoeveel fte zijn in totaal met de uitvoering van deze CAF-zaken gemoeid?**
Op dit moment lopen er 16 zaken [toeslagen of breder]

47. **Welk totaalbedrag hebben de CAF-teams tot nu toe terug weten te** vorderen als gevolg van welke onderzoeken?

Weten we dit?
46 en 47 moet uitgezocht worden waarvan het de vraag is of 47

Met opmerkingen [ ]: @ Toeslagen: graag aangeven wat hierin loopt. Antwoord graag afstemmen hoe we dit kunnen formuleren zonder teveel in te gaan op onze werkwijze.
En aanvullen of er mensen alleen in CAF team werkzaam zijn en we dus zicht hebben op aantallen fte?

Met opmerkingen [ ]: Weten we dit?

[4] Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434

uitgezocht kan worden.

48. **Klopt het dat niet dat niet alle burgers die op een uitsluitlijst stonden dit wisten?**
Ja, dat klopt.

49. **Klopt het dat burgers jarenlang op uitsluitlijsten stonden, terwijl ze hier niet op hoorden te staan en dat ook medewerkers van de Belastingdienst dit vonden?**
Het klopt dat burgers jarenlang op uitsluitlijsten stonden, waarvan achteraf bleek dat zij daar niet op thuishoorden.

50. **Welke kosten-batenanalyse is er gemaakt voor het inzetten van de landsadvocaat?**
Zoals ik u in mijn Kamerbrief van 11 oktober 2018 heb aangegeven is naar aanleiding van eerdere vragen van het lid Omtzigt over de uitleg van artikel 8:42 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) besloten de Landsadvocaat in te schakelen. De Landsadvocaat is gevraagd 'alle op de zaak betrekking hebbende stukken', te beoordelen, en of in de lopende CAF11-beroepszaken deze stukken er zijn, die niet eerder aan de rechter zijn verstrekt. De Landsadvocaat is gevraagd ervoor te zorgen dat bij een herbeoordeling niet dezelfde fouten werden gemaakt en alsnog tot afwijzing zou worden overgegaan. Het oogpunt van transparantie en het voorkomen van onnodige discussie is daarvoor de reden.

Geprint met Digidoc 2 op 24-05-2019, 15:44

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp:	DGBD 87049 Kamerbrief Toeslagen en adviescommissie (CAF-dossier)
Nummer:	2019-0000011998
Algemeen taakverzoek:	BDG: advies om te paraferen. Akkoord COM DGFZ DJZ per email. [redacted] 24/5
	Zoals besproken met BBOA e-mail procedure gevolgd. VT-partners alleen ter info.

Document: Oplegnotitie (2019-0000087049)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	24-05-2019, 15:37	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	24-05-2019, 15:22	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (UITVOERINGSBELEID)	24-05-2019, 15:04	DGBD/UHB Paraferen

Document: Bijalge 1 - Kamerbrief (2019-0000087053)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	24-05-2019, 15:37	DGBD Paraferen
[redacted] (MT)	24-05-2019, 15:22	DGBD/C&F Paraferen
[redacted] (UITVOERINGSBELEID)	24-05-2019, 15:04	DGBD/UHB Paraferen

[redacted]